

Larvik
kommune

KOSTRA og nøkkeltall 2022 – foreløpige tall – Larvik

Ståstedsanalyse 2022

Ståstedsanalyse 2022 foreløpige tall

Innledning

Kommunedirektøren presenterer i dette dokumentet detaljer om vurderinger for kommunens ressursbruk. Først presenteres vurderinger av **utgifter og utgiftsbehov** samt innsparingsmuligheter. Videre presenteres Ståstedsanalyse for tjenesteområdene basert på nøkkeltall fra KOSTRA fra 2022.

Hensikten med analysen er å være et oppslagsverk for både administrasjonen og politikerne. Det er et omfattende dokument, men er ikke ment å leses fra begynnelse til slutt.

For informasjon relatert til prognosene for demografiutvikling og demografikostnader se Demografianalysen 2022 for Larvik kommune.

I Ståstedsanalysen presenteres et utvalg av tilgjengelig datamateriale fra KOSTRArapportering 2022, med tilhørende vurderinger og analyser av utviklingen i Larvik og mot sammenlignbare kommuner.

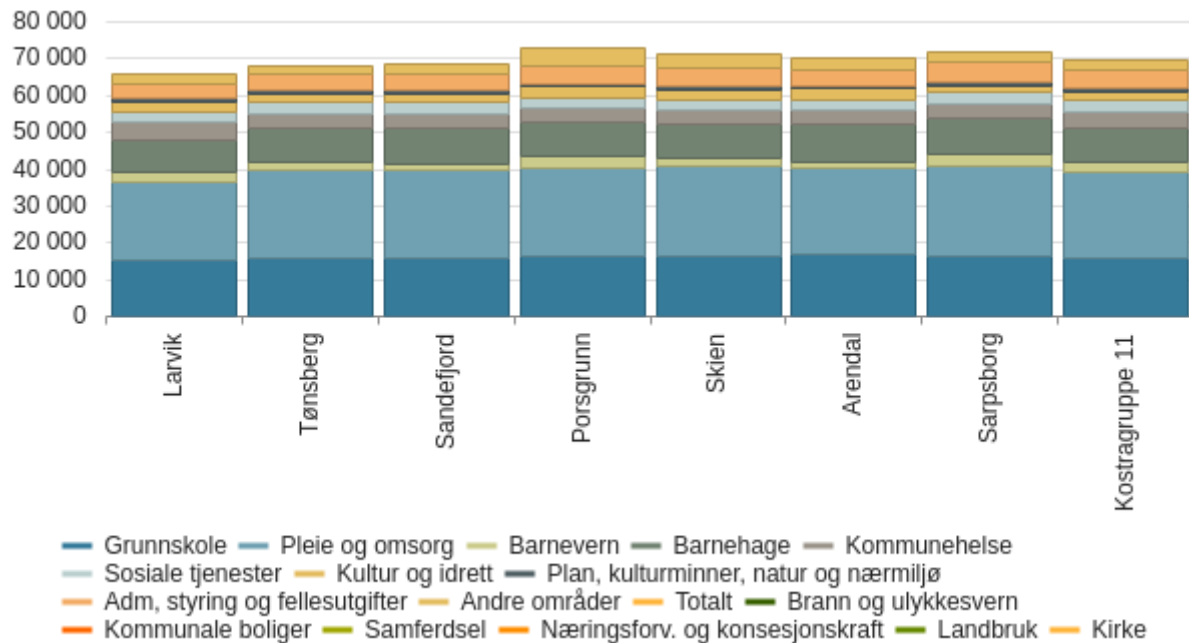
Hvert år sender alle kommuner inn regnskapstallene til SSB, sammen med skjemaer med informasjon fra ulike tjenesteområder. Dette kalles KOSTRA-rapportering (KOMMUNEStatRAPPORTERING). Kommunaldepartementet utarbeider en kostraveileder, for hvordan kommunene skal bokføre sine kostnader. SSB sammenfatter denne informasjonen og lager indikatorer som kan sammenlignes over tid og mellom ulike kommuner. Ståstedsanalysen i Larvik er en gjennomgang av disse KOSTRA-indikatorene og virksomhetene har kommentert utvikling over tid og/eller sammenligning mot andre kommuner. Overskriftene på indikatorer i KOSTRA-analysen fra KOSTRA-områdene er hentet fra offentlige indikatornavn, og er således ikke laget av kommunen selv.

De ulike KOSTRA-indikatorene er kommentert fra de enkelte tjenesteområdene og virksomhetene, og kategorisert etter KOSTRA-områder. Økningen i utfordringene på Helse og mestring er en stor del av utfordringsbildet i Larvik. Indikatorerne for dette tjenesteområdet fordeler seg på de to KOSTRA-områdene Pleie og omsorg samt Kommunehelse.

Innhold

Innledning.....	2
Utgifter og formål sammenlignet med andre	4
Utgiftsbehov	6
Ressursbruk	8
Oversikt innsparingsmulighet ift sammenligningskommuner (mill. kr).....	10
Hovedtall drift	15
Investering, finansiering, balanse	33
Grunnskole	40
Barnehage.....	65
Barnevern	78
Pleie og omsorg.....	93
Kommunehelse.....	120
Sosiale tjenester.....	144
Kommunale boliger.....	159
Kultur og idrett	164
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	183
Adm, styring og fellesutgifter	193
Vann, avløp og renovasjon.....	204
Brann og ulykkesvern.....	207
Eiendomsforvaltning	213
Samferdsel	230
Næringsforv. og konsesjonskraft.....	237
Landbruk	242
Folkehelse.....	250

Utgifter og formål sammenlignet med andre

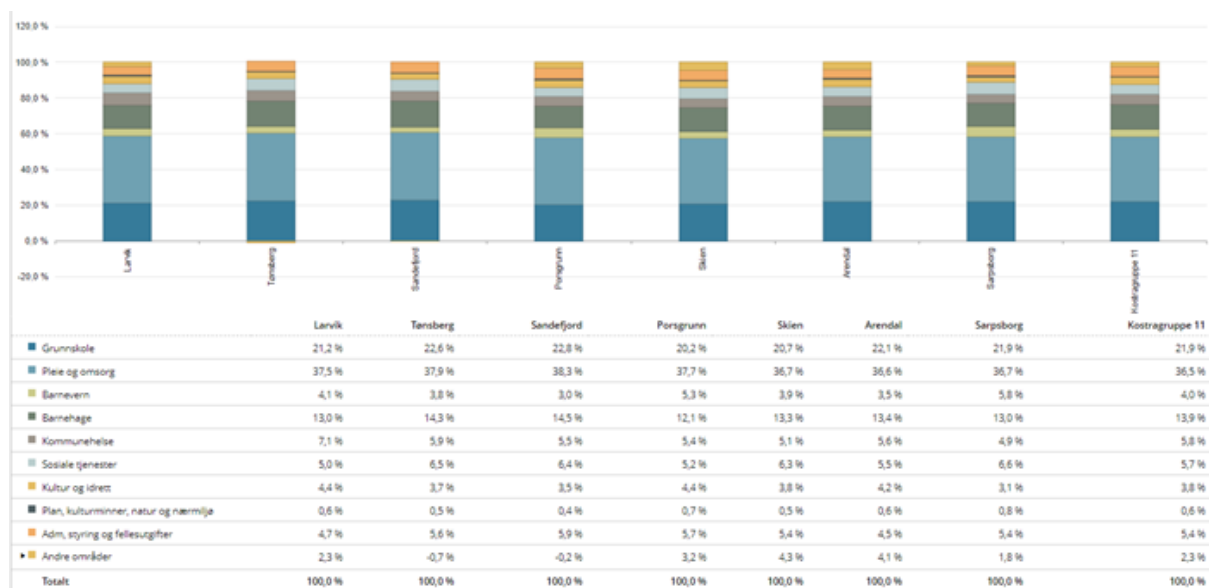
	Larvik	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Grunnskole	15 229	15 958	15 885	16 205	16 172	16 648	16 240	15 593
Pleie og omsorg	21 284	23 542	23 694	24 162	24 413	23 554	24 565	23 809
Barnevern	2 415	2 246	1 767	3 057	2 209	1 970	3 435	2 407
Barnehage	9 112	9 219	9 871	9 337	9 613	10 016	9 672	9 545
Kommunehelse	4 634	3 875	3 644	3 879	3 633	3 876	3 619	4 015
Sosiale tjenester	2 903	3 343	3 375	2 858	2 968	2 965	3 174	3 155
Kultur og idrett	2 853	2 354	2 226	3 023	2 592	2 849	2 148	2 528
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	868	865	794	876	806	740	998	841
Adm, styring og fellesutgifter	3 661	4 564	4 735	4 747	5 236	4 140	5 055	4 789
Andre områder	2 679	1 925	2 754	4 923	3 554	3 670	2 867	3 107
Brann og ulykkesvern	824	809	752	1 301	913	1 104	899	966
Kommunale boliger	160	19	269	681	-34	188	743	236
Samferdsel	1 212	649	815	1 895	1 438	1 075	555	1 016
Næringsforv. og konsesjonskraft	-315	-236	195	222	544	553	59	174
Landbruk	61	144	107	250	136	125	96	125
Kirke	737	540	616	574	557	625	515	590
Totalt	65 639	67 891	68 745	73 068	71 196	70 429	71 772	69 789

Tabellen ovenfor gir en oversikt av ressursene som den enkelte kommune bruker på de ulike tjenestene, både som graf og tabell. Larvik kommunes samlede sum brukt til tjenester er lavere enn Kostragruppe 11 og de kommunene som vi har valgt å sammenligne oss med. Larvik kommune har hovedsakelig benyttet seg av de samme sammenligningskommunene de siste 10 årene med unntak av Sarpsborg som ble tatt med fra 2021.

Dersom Larvik hadde hatt tilsvarende ressurser til fordeling på tjenestene som Kostragruppe 11, ville Larvik hatt 202 mill kr mer til fordeling. Utregningen blir da slik: $\text{kr } 69\,847 - \text{kr } 65\,693 = \text{kr } 4\,154 \cdot 48\,246$ innb. De tre kommunene som har høyest driftsutgifter pr innbygger er Porsgrunn, Skien og Sarpsborg. De tre nevnte kommuner har alle eiendomsskatt (eiendomsskatt er nærmere beskrevet i ståstedsanalysen under "hovedtall drift" og hvor mye dette utgjør for sammenligningskommunene våre). Nedenfor er det en tabell som viser utregningen av hvor mye eiendomsskatten ville bidratt med, dersom Larvik kommune hadde ligget på det samme nivået som sammenligningskommunene som har eiendomsskatt.

	Eiendomsskatt i % av brutto driftsresultat	Eiendomsskatt i kr pr innb.	Antall innb. Larvik	Eiendomsskatt omregnet Larvik
Porsgrunn	6	5 779	48 246	278 813 634
Skien	3	2 828	48 246	136 439 688
Sarpsborg	4,5	4 265	48 246	205 769 190
Arendal	3,3	3 192	48 246	154 001 232

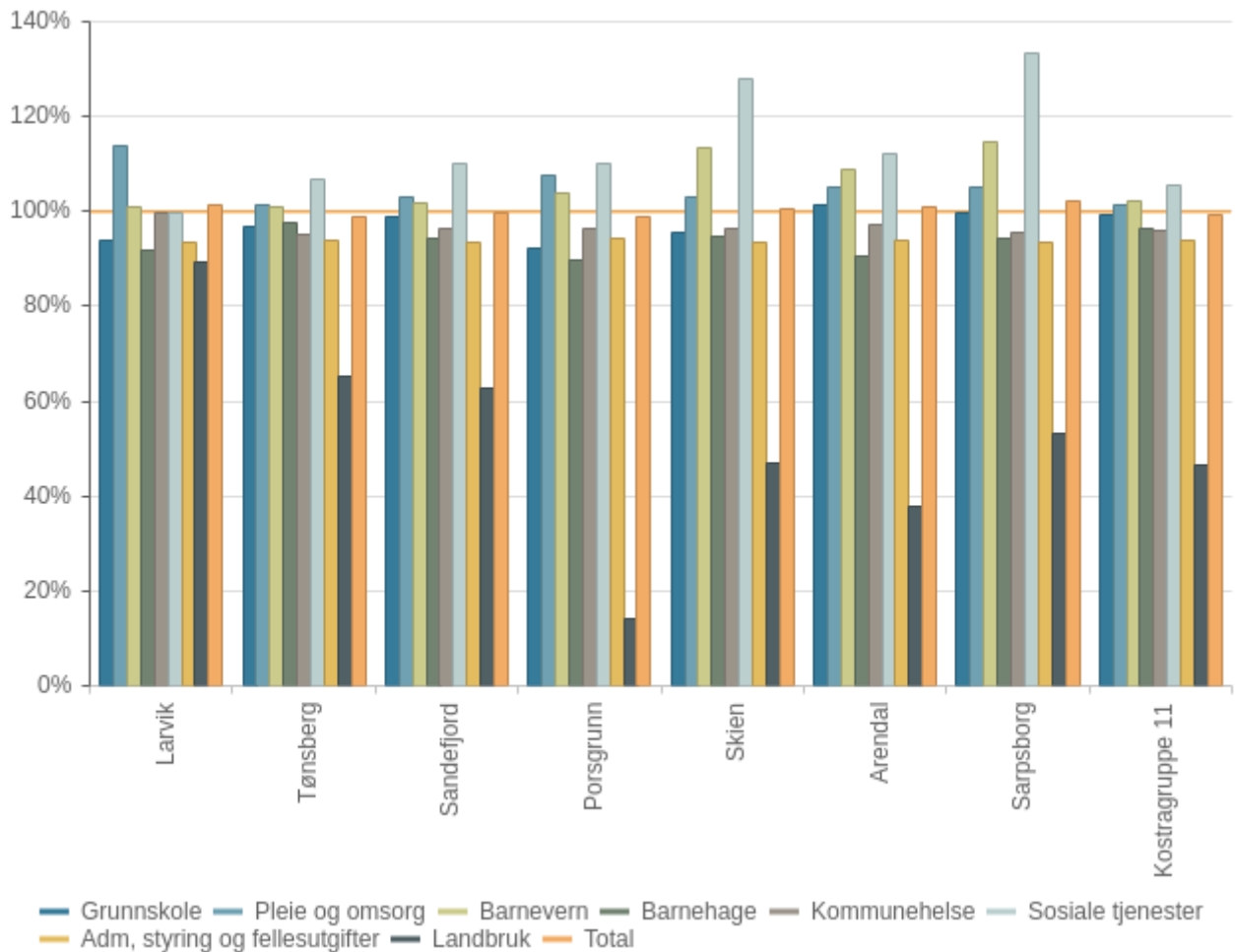
Dersom vi ser på tabellen Netto driftsutgift per innbygger og tjenesteområde målt i prosent av totalen blir bildet litt annerledes. I denne tabellen er totalen satt til 100 % pr kommune uavhengig av hvilken sum den enkelte kommune har tilgjengelig til de ulike tjenestene.

Larvik kommune bruker prosentvis minst av alle sammenligningskommunene og mindre enn gruppe 11 på tjenesteområde Sosiale tjenester. Larvik bruker prosentvis mindre på tjenesteområdene Grunnskole, Barnehage, Sosial tjenester og Adm., styring og fellesutgifter sammenlignet med KOSTRA gruppe 11, men bruker mer på Pleie og omsorg, Barnevern, Kommunehelse og Kultur og idrett. Flere detaljer om tjenesteområdene kan leses under de respektive kapitlene videre i ståstedsanalysen.

Det er grunn til å tro at tallene for kommunehelse og pleie og omsorg er påvirket av hvordan kommunene har ført sine TISK utgifter i forbindelse med pandemien. Dette fører til, for Larvik sin del, at kommunehelse fremstår som dyrere og pleie og omsorg billigere målt mot sammenligningskommunene.

Utgiftsbehov

«Utgiftsbehov» er et begrep hentet fra inntektssystemet for kommunene i statsbudsjettet. Hver kommune får beregnet et utgiftsbehov på grunnlag av alderssammensetning (demografi), geografi og sosiale forhold (som andel uføre, ugifte eldre og innvandrere). Utgiftsutjevningen i statsbudsjettet er basert på denne beregningen. Utgiftsbehovet per innbygger i hver kommune/hvert fylke beregnes som en prosent i forhold til landsgjennomsnittet (100%).

Beregning av utgiftsbehov

Utgiftsbehovet er beregnet med kriteriedata fra tabell-e-k i Grønt hefte for sitt respektive år (vedlegg til Statsbudsjettet). Hver sektor sitt utgiftsbehov framkommer ved å summere indeksene for alle kriterier. Det vil si produktet av kommunens/fylkets utgiftsbehov for et kriterium og sektorens vektning av det aktuelle kriteriet. Hver sektor vekter et utvalg av kriteriene.

Framsikt Analyse tilbyr mulighet til å vise nøkkeltall med beløp justert for kommunens utgiftsbehov. Hensikten er å gjøre kommunene mer sammenlignbare ved å korrigere for forskjeller i demografi, geografi og sosiale forhold.

Det er nøkkeltall som viser nettoutgift og bruttoutgift per innbygger som kan justeres for utgiftsbehov. Justering for utgiftsbehov kan gjøres flere steder i analysen; «Netto utgift per innbygger for ulike tjenester», «Teoretisk handlingsrom (innsparingsanalysen)», «Ulike KOSTRA-nøkkeltall».

Det er ingen behovskorreksjon for ulike tekniske tjenester, kultur og kirke, ettersom inntektssystemet forutsetter at behovet for tekniske tjenester, kultur og kirke er likt per innbygger i alle kommuner. Tjenesteområder (sektorer) som kan justeres for utgiftsbehov hos **kommunene** er:

- Barnehage
- Grunnskole
- Kommunehelse
- Pleie og omsorg
- Barnevern
- Sosiale tjenester
- Administrasjon
- Landbruk (nytt fra 2022)

Utgiftsbehovet for Larvik har hatt følgende utvikling:

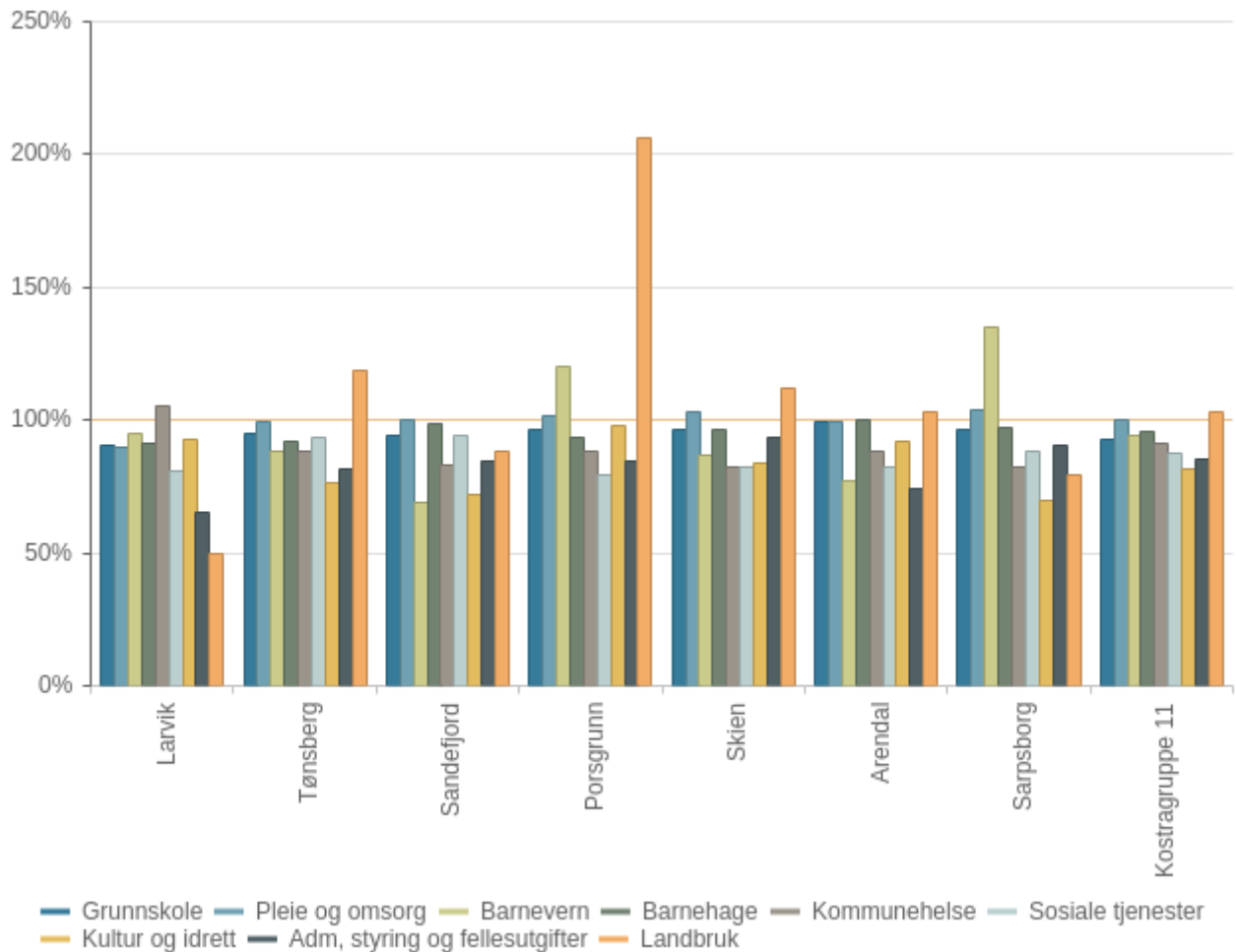
2018	2019	2020	2021	2022
99,8	100,1	100,3	101,2	101,5

Tabellen viser at utgiftsbehovet for å drifte kommunen har økt gjennom hele måleperioden. Dette har sammenheng med det som er nevnt over, alderssammensetning, geografi og sosiale forhold. Denne utviklingen vil utfordre tjenesteproduksjonen og sammensetningen av de ulike tjenestene. Under vises tabellen med de ulike tjenestenes utgiftsbehov i forhold til landsgjennomsnittet.

	Larvik	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostra-gruppe 11
Grunnskole	93,80	96,80	98,70	92,10	95,50	101,50	99,60	99,40
Pleie og omsorg	113,90	101,40	103,10	107,70	103,10	105,30	104,90	101,30
Barnevern	100,90	101,00	101,60	103,90	113,40	108,90	114,60	102,30
Barnehage	92,00	97,50	94,20	89,60	94,60	90,50	94,20	96,50
Kommunehelse	99,50	95,10	96,20	96,30	96,50	97,30	95,70	96,00
Sosiale tjenester	99,50	106,60	110,00	110,00	128,00	112,00	133,20	105,40
Adm, styring og fellesutgifter	93,60	93,70	93,40	94,20	93,50	93,90	93,60	93,70
Landbruk	89,20	65,30	62,90	14,00	47,10	37,60	53,20	46,50
Total	101,50	98,80	99,70	98,90	100,40	101,00	102,40	99,30

De tjenestene som er dyrest for Larvik kommune å drifte, justert for utgiftsbehov, er Pleie og omsorg og Barnevern. I andre enden av skalaen har vi Barnehage, Grunnskole og Landbruk. Den største utfordringen for Larvik kommune er at det totale utgiftsbehovet øker når vi ser alle tjenestene under ett.

Ressursbruk

Ressursbruksindikatoren viser om kommunen bruker mer eller mindre penger på en tjeneste enn gjennomsnittskommunen. Ressursbruk på 110 prosent betyr 10 prosent høyere ressursbruk per innbygger enn landsgjennomsnittet. Indikatoren er justert for kommunens utgiftsbehov. Denne indikatoren forteller hvor mye penger som brukes per innbygger på en tjeneste. Den sier ikke noe om størrelsen på produksjonen eller effektiviteten i kommunen.

Indikatoren beregnes ved å dividere «netto driftsutgift per innbygger», på det aktuelle tjenesteområdet, med landssnittet for samme indikator og område korrigert med kommunens utgiftsbehov.

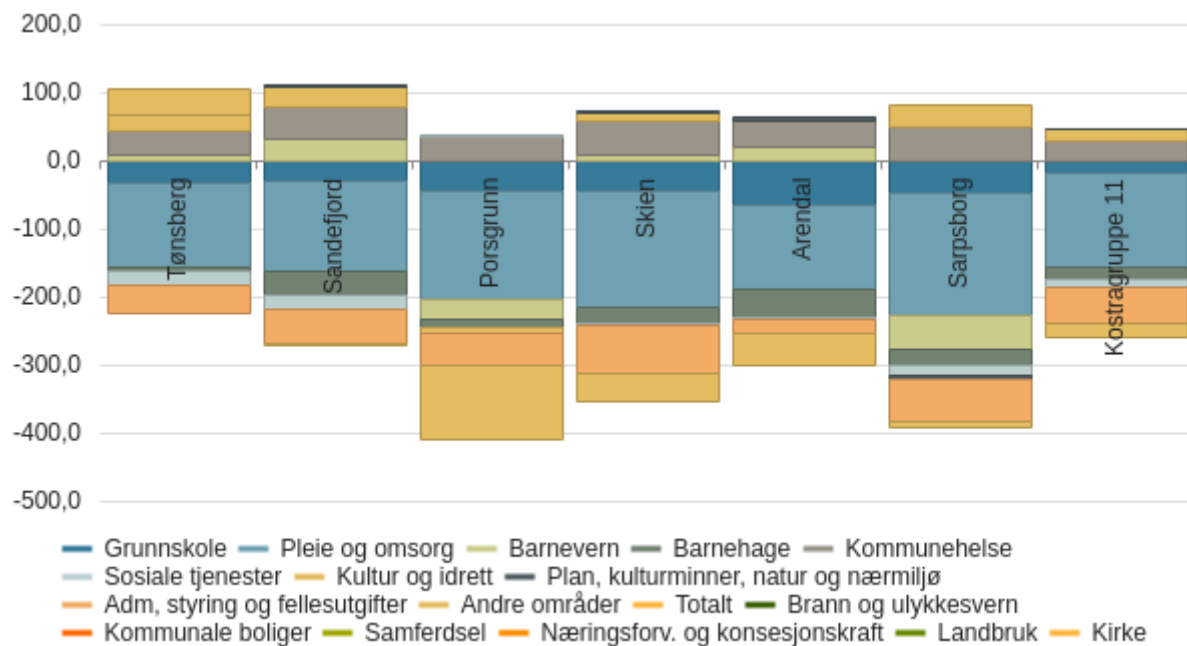
Altså: Netto driftsutgift per innbygger / utgiftsbehov % / gjennomsnittlig netto driftsutgift per innbygger.

Tabellen under viser hvordan ressursbruksindikatoren ser ut i Larvik sammenlignet med kommunene i utvalget:

Ressursbruk	Larvik	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostra- gruppe 11
Grunnskole	92,10	96,50	96,10	98,00	97,80	100,70	98,20	94,30
Pleie og omsorg	91,30	101,00	101,60	103,30	104,70	101,00	105,40	102,10
Barnevern	96,30	89,60	70,50	121,90	88,10	78,60	137,00	96,00
Barnehage	92,80	93,90	100,50	95,10	97,90	102,00	98,50	97,20
Kommunehelse	107,00	89,50	84,20	89,60	83,90	89,50	83,60	92,70
Sosiale tjenester	82,20	94,60	95,50	80,90	8,00	84,00	89,90	89,30
Kultur og idrett	93,90	77,50	73,30	99,50	85,30	93,80	70,70	83,20

Ressursbruksindikatoren viser at Larvik kommune ligger lavest av sammenligningskommunene når det gjelder ressursinnsats på Grunnskole, Pleie og omsorg og Barnehage. Kommunen ligger også lavt på sosiale tjenester med kun Porsgrunn med lavere innsats. Motsatsen er der hvor Larvik kommune har en høy ressursinnsats. Kommunehelse og Kultur og idrett er tjenesteområder hvor ressursinnsatsen er høy.

Oversikt innsparingsmulighet ift sammenligningskommuner (mill. kr)

	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Grunnskole	-33,0	-29,7	-44,2	-42,7	-64,2	-45,7	-16,5
Pleie og omsorg	-124,1	-132,5	-158,2	-172,0	-124,8	-180,3	-138,7
Barnevern	8,2	31,5	-31,3	10,0	21,7	-49,7	0,4
Barnehage	-4,7	-33,7	-10,0	-22,2	-40,1	-24,9	-19,2
Kommunehelse	36,4	47,5	36,3	48,0	36,4	48,7	29,7
Sosiale tjenester	-21,1	-22,6	2,1	-3,1	-3,0	-13,0	-12,1
Kultur og idrett	24,1	30,3	-8,2	12,6	0,2	34,0	15,7
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	0,1	3,6	-0,4	3,0	6,2	-6,3	1,3
Adm, styring og fellesutgifter	-40,8	-48,5	-49,0	-71,1	-21,6	-62,9	-50,9
Andre områder	36,8	-3,4	-107,3	-41,8	-47,5	-8,9	-20,3
Brann og ulykkesvern	0,7	3,5	-23,0	-4,3	-13,5	-3,6	-6,9
Kommunale boliger	6,8	-5,3	-25,1	9,4	-1,4	-28,1	-3,7
Samferdsel	27,2	19,2	-33,0	-10,9	6,6	31,7	9,5
Næringsforv. og konsesjonskraft	-3,8	-24,6	-25,9	-41,4	-41,9	-18,0	-23,6
Landbruk	-3,6	-2,0	-8,1	-3,2	-2,8	-1,5	-2,8
Kirke	9,5	5,8	7,9	8,7	5,4	10,7	7,1
Totalt	-118,0	-157,4	-370,1	-279,2	-236,8	-308,9	-210,7

Innsparingspotensialet er et teknisk beregnet potensiale for kostnadsreduksjon. Utgangspunktet er netto driftsutgift i kroner pr. innbygger for tjenesteområdet. Denne utgiften sammenlignes med tilsvarende netto driftsutgift i sammenligningskommunene. Differansen mellom egen netto utgift og laveste netto utgift blant sammenligningskommunene multiplisert med antall innbyggere i egen kommune pr. 1.1. inneværende år utgjør innsparingspotensialet. Dersom egen kommune har lavest netto driftsutgift, er teoretisk innsparingspotensial negativt.

Tallene for netto utgift per tjenestoområde er justert for elever i private grunnskoler (Grunnskole) samt for eventuelt vertskommunetilskudd PU (Pleie og omsorg). **Justert for utgiftsbehov** (les mer i delkapittel om utgiftsbehov) vil kolonnene for egen kommune og for sammenligningskommunene vise justerte beløp. Differansen mellom egen kommune og laveste i KOSTRA gruppa ganges deretter med antall innbyggere (for egen kommune) for å vise det teoretiske handlingsrommet i kroner.

Tabellen viser at Larvik bruker mindre enn alle sammenligningskommunene til hhv Grunnskole, Pleie og omsorg og Adm, styring og fellesutgifter. I andre enden av skalaen finner vi Kommunehelse. Når det gjelder Kommunehelse så ligger det en stor sannsynlighet for at andre kommuner har ført TISK (testing, isolasjon, smittesporing og karantene) strategien på tjenestoområdet Pleie og omsorg i stedet for på Kommunehelse hvor Larvik kommune har ført utgiften. Det betyr at disse to tjenestoområdene må sees i sammenheng, for å vurdere besparelsene eller eventuelt merkostnader.

Larvik har også mindre ressurser å fordele på de ulike tjenestoområdene slik at det er ikke overraskende at man "driver" flere av tjenestene billigere.

Tjeneste	Indikator	Larvik	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Lavest KOSTRA-gruppen	i Lavest KOSTRA-gruppen kroner	i Innbyggere i målgruppen -	Teoretisk handlingsrom i mill.	Teoretisk handlingsrom %
Grunnskole	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B)	15 229	15 958	15 885	16 205	16 172	16 648	16 240	Nordre Follo	14 278	48 246	-29,7	-4,0
Pleie og omsorg	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)	21 284	23 542	23 694	24 162	24 413	23 554	24 565	Larvik	21 284	48 246	-124,1	-12,1
Barnevern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)	2 415	2 246	1 767	3 057	2 209	1 970	3 435	Sandefjord	1 767	48 246	31,5	27,1
Barnehage	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)	9 112	9 219	9 871	9 337	9 613	10 016	9 672	Larvik	9 112	48 246	-4,8	-1,1
Kommunehelse	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)	4 634	3 875	3 644	3 879	3 633	3 876	3 619	Sarpsborg	3 619	48 246	48,7	21,8
Sosiale tjenester	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)	2 903	3 343	3 375	2 858	2 968	2 965	3 174	Ålesund	2 696	48 246	2,2	1,5
Kultur og idrett	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)	2 853	2 354	2 226	3 023	2 592	2 849	2 148	Ålesund	1 866	48 246	34,0	24,7
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B)	868	865	794	876	806	740	998	Ålesund	491	48 246	6,2	14,7
Adm, styring og fellesutgifter	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B)	3 661	4 564	4 735	4 747	5 236	4 140	5 055	Larvik	3 661	48 246	-21,6	-12,2
Brann og ulykkesvern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B)	824	809	752	1 301	913	1 104	899	Sandefjord	752	48 246	3,5	8,7
Kommunale boliger	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)	160	19	269	681	-34	188	743	Nordre Follo	-397	48 246	6,8	88,1
Samferdsel	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)	1 212	649	815	1 895	1 438	1 075	555	Sarpsborg	555	48 246	31,7	54,2
Næringsforv. og konsesjonskraft	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Næringsforv. og konsesjonskraft (B)	-315	-236	195	222	544	553	59	Larvik	-315	48 246	-18,0	0,0
Kirke	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B)	737	540	616	574	557	625	515	Nordre Follo	407	48 246	10,7	30,1
Landbruk	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Landbruk (B)	61	144	107	250	136	125	96	Larvik	61	48 246	-1,5	-52,1

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Dette er en overordnet analyse av muligheter for innsparing per tjenesteområde i organisasjonen. Kostnadsforskjellene som fremkommer mellom kommunene er et godt utgangspunkt for å forstå forskjeller samt for å kunne diskutere alternative løsninger.

Innsparingspotensialet er et teknisk beregnet potensiale for kostnadsreduksjon. Utgangspunktet er netto driftsutgift i kroner pr. innbygger for tjenesteområdet. Denne utgiften sammenlignes med tilsvarende netto driftsutgift i sammenligningskommunene. Differansen mellom egen netto utgift og laveste netto utgift blant sammenligningskommunene i KOSTRA gruppa multiplisert med antall innbyggere i egen kommune pr. 1.1. inneværende år utgjør innsparingspotensialet. Dersom egen kommune har lavest netto driftsutgift, er teoretisk innsparingspotensial negativt.

Tallene for netto utgift per tjenesteområde er justert for elever i private grunnskoler (Grunnskole) samt for eventuelt vertskommune tilskudd PU (Pleie og omsorg). **Justert for utgiftsbehov** (les mer i delkapittel om utgiftsbehov) vil kolonnene for egen kommune og for sammenligningskommunene vise justerte beløp. Differansen mellom egen kommune og laveste i KOSTRA gruppa ganges deretter med antall innbyggere (for egen kommune) for å vise det teoretiske handlingsrommet i kroner.

Kommunedirektøren presiserer igjen at dette nettopp er et teoretisk beregnet handlingsrom, som ikke kan brukes direkte til å se på innsparingsmuligheter i kroner. Ettersom analysen benytter netto utgift per innbygger så kan kostnadsforskjellene komme av forskjeller i dekningsgrad, kvalitet og/eller produktivitet i tjenesteproduksjonen. Dypere analyser på dette i både egen kommune og sammenligningskommunene må gjøres i KOSTRA analysen på det aktuelle tjenesteområdet (jf. de aktuelle kapitlene i denne Ståstedsanalysen). Da vil man få en tilnærming til brukergruppene og ikke bare netto driftsutgifter fordelt på alle innbyggerne i kommunene som enkelte tilfeller kan gi et feilaktig bilde.

Inndeling av KOSTRA grupper

Formålet med inndelingen i KOSTRA grupper er å ordne Norges kommuner i sammenlignbare grupper etter økonomiske rammebetingelser.

- Dette betyr for det første at kommunene blir ordnet etter hvilke kostnader de står overfor for å innfri minstestandarder og lovpålagte oppgaver. Disse kostnadene varierer mellom kommunene på grunn av ulike demografiske, sosiale og geografiske forhold.
- Siden driften av små kommuner skiller seg fra driften av store kommuner, har vi av sammenligningsgrunner funnet det hensiktsmessig å la grupperingen av kommunene også være avhengig av folkemengden.
- Det tredje kriteriet som brukes til å gruppere kommunene er frie disponible inntekter, dvs. de inntektene som er til disposisjon når minstestandarder og lovpålagte oppgaver er dekket. Størrelsen på de frie disponible inntektene gir en antydning av kommunenes økonomiske handlefrihet.

Larvik kommune er fra og med år 2020 flyttet fra kommunegruppe 13 til kommunegruppe 11. Det gjelder alle de kommunene som Larvik kommune har sammenlignet seg med over mange år og som inngår i vår ståstedsanalyse. Kommunegruppe 11 består i dag av 10 kommuner, med 45.000-74.999 innbyggere. Disse kommunene er:

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

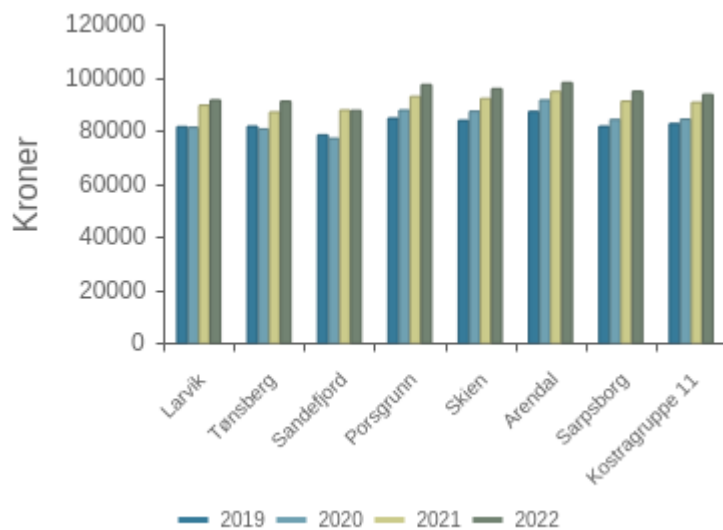
komnr	komnavn	kostragr
1507	Ålesund	11
1804	Bodø	11
3002	Moss	11
3003	Sarpsborg	11
3020	Nordre Follo	11
3803	Tønsberg	11
3804	Sandefjord	11
3805	Larvik	11
3807	Skien	11
4203	Arendal	11

Hovedtall drift

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Prioritet									
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B)	89 454	91 423	90 932	87 490	97 201	95 669	97 952	94 678	93 507
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	4,8 %	2,9 %	3,5 %	1,7 %	1,9 %	-0,1 %	1,7 %	1,1 %	2,3 %
Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger (B)	85 133	88 807	87 787	86 047	95 350	95 748	96 321	93 624	91 379
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	14,7 %	13,3 %	15,1 %	21,1 %	10,7 %	15,7 %	8,2 %	9,5 %	12,6 %
Eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinntekter (B)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	6,0 %	3,0 %	3,3 %	4,5 %	2,1 %
Eiendomsskatt per innbygger (B)	0	0	0	0	5 779	2 828	3 192	4 265	1 929
Dekningsgrad									
Rammetilskudd Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	35,5 %	34,2 %	27,3 %	32,5 %	28,3 %	32,5 %	32,4 %	36,7 %	29,8 %
Skatt på inntekt og formue inkludert naturressursskatt Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	35,2 %	37,5 %	43,7 %	40,5 %	36,1 %	34,4 %	33,3 %	32,4 %	39,1 %
Økonomi									
Frie inntekter i kroner per innbygger (B) **)	62 551	64 532	65 291	64 116	63 259	63 747	63 698	63 993	64 912
Frie inntekter per innbygger (kr)	63 256	65 484	64 537	63 898	62 581	64 025	64 354	65 500	64 458
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	6,0 %	-0,3 %	3,3 %	3,6 %	4,1 %	2,5 %	2,0 %	1,4 %	2,7 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)	87 614	86 847	89 429	29 547	99 077	80 287	105 519	70 017	83 203
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	97,9 %	95,0 %	98,4 %	33,8 %	101,9 %	83,9 %	107,7 %	74,0 %	89,0 %

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B)

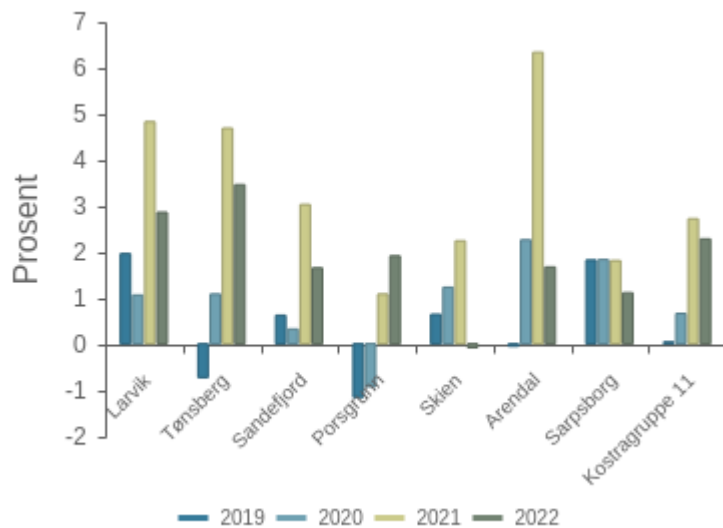

	2019	2020	2021	2022
Larvik	81 378	81 134	89 454	91 423
Tønsberg	81 544	80 525	86 897	90 932
Sandefjord	78 302	76 999	87 628	87 490
Porsgrunn	84 595	87 611	92 763	97 201
Skien	83 770	87 160	91 986	95 669
Arendal	87 084	91 414	94 604	97 952
Sarpsborg	81 543	84 066	90 974	94 678
Kostragruppe 11	82 511	84 207	90 543	93 507

Brutto driftsinntekter er de samlede kommunale driftsinntektene, og inkluderer skatteinntekter, rammetilskudd, kommunale avgifter og øvrige salgs- og leieinntekter.

Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger viser de inntektene kommunene mottar for å drive de kommunale tjenestene. Av sammenligningskommunene hadde både Tønsberg og Sandefjord en lavere inntekt pr innbygger enn Larvik i 2022 og slik har det vært de siste 3 årene. Inntektene pr innbygger for Larvik ligger kr 2 084 (2,2 %) lavere enn snittet for KOSTRA-gruppe 11 i 2022, som er en økning fra 2021 når inntektene lå kr 1 089 (1,2 %) lavere.

Hadde Larvik vært på samme inntektsnivå som gjennomsnittet for KOSTRA gruppe 11 skulle vi totalt sett hatt ca 100 mill kr mer i brutto driftsinntekter.

Prioritet - Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)

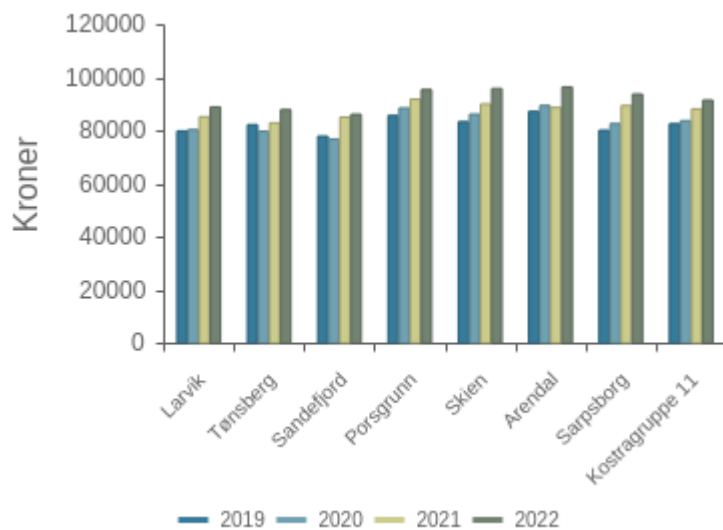
	2019	2020	2021	2022
Larvik	2,0 %	1,1 %	4,8 %	2,9 %
Tønsberg	-0,7 %	1,1 %	4,7 %	3,5 %
Sandefjord	0,6 %	0,3 %	3,0 %	1,7 %
Porsgrunn	-1,2 %	-0,9 %	1,1 %	1,9 %
Skien	0,6 %	1,2 %	2,2 %	-0,1 %
Arendal	-0,1 %	2,3 %	6,3 %	1,7 %
Sarpsborg	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,1 %
Kostragruppe 11	0,0 %	0,7 %	2,7 %	2,3 %

Indikatoren viser differansen mellom brutto driftsinntekter og brutto driftsutgifter i prosent av driftsinntektene. Avskrivninger, som er et uttrykk for verdiforringelsen på kommunale anleggsmidler, føres i driftsregnskapet, men blir eliminert og erstattet av avdrag på lån før Netto driftsresultat fastsettes. I indikatoren brutto driftsresultat gir imidlertid avskrivningene resultateffekt, og kan følgelig brukes for sammenligning med det resultatorienterte regnskapssystemet, som primært brukes i privat næringsliv.

Brutto driftsresultat er resultat før dekning av kommunenes rente- og avdragsutgifter, inntekter i form av utbytte og renter, samt eventuelle avsetninger og egenfinansiering av investeringer. Brutto driftsresultat gir et uttrykk for om kommunens ordinære driftsinntekter er tilstrekkelig til å dekke ordinær drift og tjenesteproduksjon. Brutto driftsresultat sier dermed en god del om hvordan den økonomiske statusen er i forhold til å finansiere kommunens tjenesteproduksjon med løpende inntekter og er slik sett en viktig måleindikator.

Brutto driftsresultat i prosent av driftsinntektene har vært positiv for Larvik kommune i samtlige år siden 2018 og har nå ligget høyere enn KOSTRA-gruppe 11 i hele måleperioden. I 2022 var det kun Tønsberg som lå høyere enn Larvik, blant sammenligningskommunene. De siste fire årene var gjennomsnittlig brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter for Larvik kommune 2,7 %, som var nesten 1,3 %-poeng høyere enn snittet for KOSTRA-gruppe 11 og i tillegg høyere enn alle sammenligningskommunene.

Prioritet - Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	79 783	80 278	85 133	88 807
Tønsberg	82 139	79 656	82 820	87 787
Sandefjord	77 819	76 753	84 977	86 047
Porsgrunn	85 577	88 425	91 759	95 350
Skien	83 238	86 090	89 923	95 748
Arendal	87 127	89 350	88 611	96 321
Sarpsborg	80 056	82 531	89 330	93 624
Kostragruppe 11	82 476	83 654	88 077	91 379

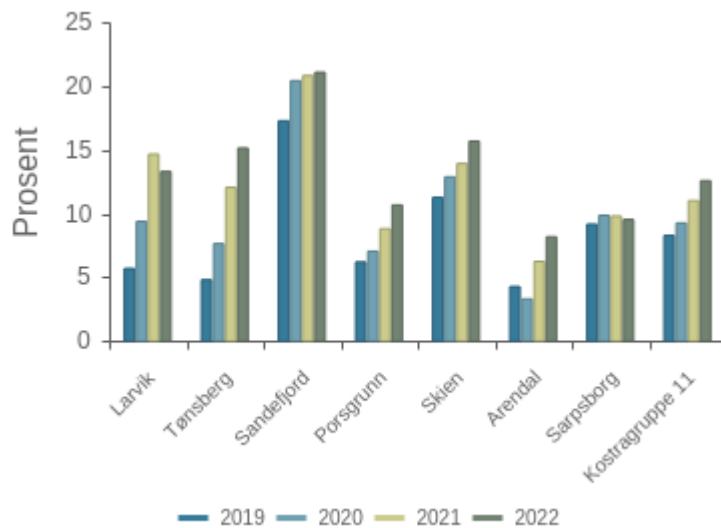
Brutto driftsutgifter er de samlede driftsutgiftene inkludert avskrivninger korrigert for dobbeltføringer som skyldes viderefordeling av utgifter/internekjøp mv. Brutto driftsutgifter per innbygger i kommunen viser enhetskostnaden ved den totale kommunale virksomheten og kan også være en produktivitetsindikator.

Brutto driftsutgifter i kroner pr innbygger var kr 88 807 for Larvik kommune i 2022. Dette var en økning på 4,6 % fra foregående år, som var 0,6 %-poeng høyere enn veksten for KOSTRA-gruppe 11.

Siden 2019 så har den gjennomsnittlige årlige utgiftsveksten i Larvik kommune vært 3,6 % for denne indikatoren, som er 0,1 %-poeng høyere enn KOSTRA-gruppe 11. Tønsberg (2,2 %), Sandefjord og Arendal (3,4 %) har hatt en lavere årlig utgiftsvekst enn Larvik blant sammenligningskommunene, mens Porsgrunn, Skien og Sarpsborg har høyere gjennomsnittlig utgiftsvekst enn Larvik.

I 2022 var driftsutgiftene pr innbygger kr 2 572 lavere i Larvik enn gjennomsnittet for kommuner i KOSTRA-gruppe 11. Av sammenligningskommunene var det Tønsberg og Sandefjord som kunne vise til en lavere utgift pr innbygger enn Larvik (slik har det vært i perioden 2020 til 2022) mens Porsgrunn og Skien hadde et langt høyere utgiftsnivå og har hatt det i hele måleperioden.

Prioritet - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	5,7 %	9,4 %	14,7 %	13,3 %
Tønsberg	4,8 %	7,6 %	12,1 %	15,1 %
Sandefjord	17,3 %	20,4 %	20,8 %	21,1 %
Porsgrunn	6,2 %	7,1 %	8,8 %	10,7 %
Skien	11,3 %	12,9 %	13,9 %	15,7 %
Arendal	4,3 %	3,3 %	6,3 %	8,2 %
Sarpsborg	9,2 %	9,9 %	9,8 %	9,5 %
Kostragruppe 11	8,3 %	9,3 %	11,0 %	12,6 %

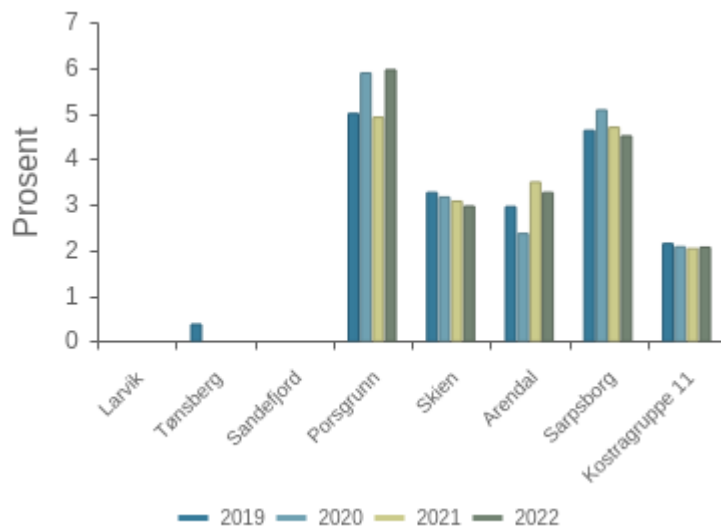
Indikatoren viser disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter. Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering både i drifts- og investeringsregnskapet, og indikatoren kan si noe om hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift. I samsvar med budsjetterte forutsetninger er det foretatt netto avsetninger til disposisjonsfond i 2019.

Oppbyggingen av disposisjonsfondet til kommunen gjennom årlige avsetninger av overskudd har medført at disposisjonsfondet i prosent av brutto driftsinntekter har økt fra 9,4% i 2020 til 13,3 % i 2022. Nivået i 2022 er 0,7 %-poeng høyere enn KOSTRA-gruppe 11. Av sammenligningskommunene ligger Sandefjord, Tønsberg og Skien høyere enn Larvik for denne indikatoren i 2022.

For at en kommune skal kunne sies å ha et nivå på disposisjonsfondet som er tilfredsstillende og som bidrar til å gjøre kommuneøkonomien robust så er Riksrevisjonens anbefalinger at disposisjonsfondet bør utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter. Dette nivået ble nådd ved utgangen av 2017 og har blitt ivarettatt siden.

I den vedtatte handlingsregelen for lånegjeld anbefales det at den såkalte "frie andelen" av disposisjonsfondet alene utgjør minimum 5 % av driftsinntektene. Dette målet ble nådd i 2019. Ved utgangen av 2022 var denne delen av disposisjonsfondet på 376 mill kr, som utgjorde 8,8 % av kommunens driftsinntekter.

Prioritet - Eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Tønsberg	0,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Sandefjord	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Porsgrunn	5,0 %	5,9 %	4,9 %	6,0 %
Skien	3,3 %	3,2 %	3,1 %	3,0 %
Arendal	3,0 %	2,4 %	3,5 %	3,3 %
Sarpsborg	4,6 %	5,1 %	4,7 %	4,5 %
Kostragruppe 11	2,1 %	2,1 %	2,0 %	2,1 %

Eiendomsskatt er det kommunene selv som skriver ut. Den kan gjelde for bymessig bebyggelse, for verker og bruk og/eller hele kommunen. Den generelle skattesatsen skal ligge mellom 2 og 4 promille av taksten på eiendommen (taksten vil kunne maksimalt være på 4 promille for 2022). Innenfor denne rammen er det kommunene som bestemmer nivået på skattesatsen.

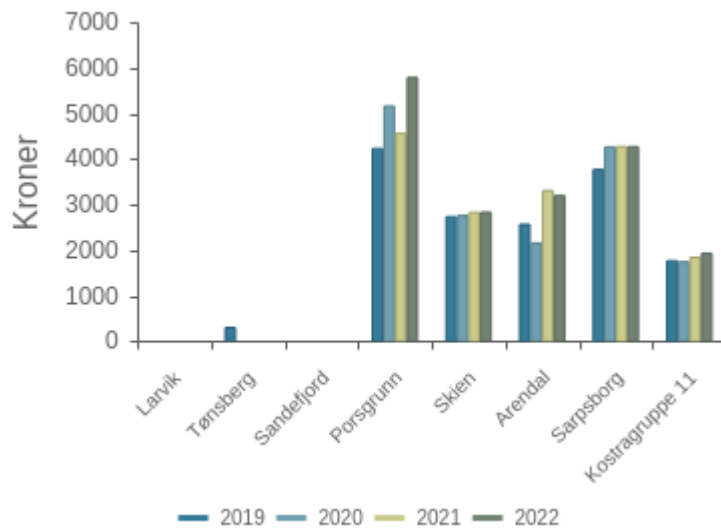
Av landets 356 kommuner er det 320 kommuner som skriver ut eiendomsskatt i 2022. Dette er en nedgang på 1 kommune fra 2021. 2 kommuner har avviklet skatten fra 2022, mens 1 kommune har innført den i år.

Antall kommuner som benytter de forskjellige utskrivningsalternativene i medhold av eiendomsskatteloven § 3 fordeler seg slik:

a) Eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen:	235
b) Eiendomsskatt på faste eiendommer innenfor områder utbygde på bevis:	0
Eiendomsskatt bare på kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum:	46
d) Eiendomsskatt bare på næringseiendom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum	21
e) Eiendomsskatt på faste eiendommer innenfor områder utbygde på byvis og på kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum:	0
Eiendomsskatt på faste eiendommer innenfor områder utbygde på byvis og på næringseiendom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum:	4
g) Eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen, unntatt næringseiendom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum:	14

For å sammenligne driftsnivået mellom kommunene, er det viktig informasjon å vite hvilke kommuner som har innført eiendomsskatt som en inntektskilde. Larvik kommune har valgt å innføre eiendomsskatt fra regnskapsåret 2023. Dersom eiendomsskatt hadde utgjort tilsvarende prosentsats av brutto driftsinntekter (ikke hensyntatt hvor mange promille eiendomsskatt de ulike kommunene opererer med) som sammenligningskommunene ville vi i 2022 hatt en inntekt på mellom 3,0% (som Skien) og 6,0% (som Porsgrunn) sett opp mot brutto driftsinntekter.

Prioritet - Eiendomsskatt per innbygger (B)

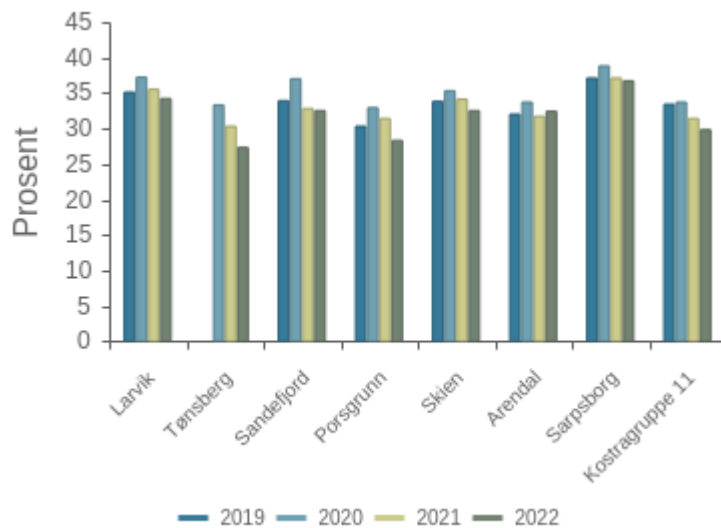
	2019	2020	2021	2022
Larvik	0	0	0	0
Tønsberg	301	0	0	0
Sandefjord	0	0	0	0
Porsgrunn	4 225	5 155	4 554	5 779
Skien	2 730	2 755	2 822	2 828
Arendal	2 564	2 153	3 305	3 192
Sarpsborg	3 765	4 259	4 268	4 265
Kostragruppe 11	1 765	1 740	1 838	1 929

- I 180 kommuner er skattesatsen for boliger og fritidseiendommer forskjellig fra skattesatsen for øvrige eiendommer som skattlegges. I 6 av kommunene er skattesatsen for boliger og fritidseiendommer høyere enn for øvrig eiendom.
- I alt 73 kommuner har bunnfradrag for boliger og fritidseiendommer, det vil si et fast kronebeløp som trekkes fra taksten før skatten beregnes (esktl. § 11). I snitt utgjør fradraget kr. 380.959. Trekker vi ut Oslo kommune som har et bunnfradrag på kr. 4.000.000, utgjør snittet for 72 kommuner kr. 330.694.
- 224 kommuner gir fritak for bygninger av historisk verdi (esktl. § 7 b). • 99 kommuner gir fritak for nybygde boliger i inntil 20 år (esktl. § 7 c). I snitt gis det fritak i 4,4 år. • 6 kommuner gir fritak for fritidseiendommer (esktl. § 7 e).
- 111 kommuner benytter Skatteetatens formuesgrunnlag (boligverdier) som Verdsettelsesmetode for boliger (esktl. § 8 C-1).
- Gjennomsnittlig beregnet eiendomsskatt for en standard enebolig 120 m²: kr. 3.697.
- Inntektstallene for 2022 publiseres neste år. Totale inntekter fra eiendomsskatt i 2021: 15,566 mrd. Inntektene fordelte seg slik: o boliger og fritidseiendommer: 7,639 mrd. o øvrige eiendommer: 7,927 mrd.
- Eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinntekter, konsern: 2,9. Statistikken gir også oversikt over hvilket år siste alminnelige taksering gjelder fra i den enkelte kommune.

Dersom Larvik kommune hadde hatt tilsvarende inntekter pr innbygger, som Porsgrunn, Skien, Arendal og Sarpsborg ganget opp med antall innbyggerne (47 777) i Larvik ville det sett slik ut:

Kommune	pr innb.	Sum
Porsgrunn	4 554	217 576 458
Skien	2 822	134 826 694
Arendal	3 305	157 902 985
Sarpsborg	4 268	203 912 236
Kostra gruppe 11	1 838	87 814 126

Dekningsgrad - Rammetilskudd Andel av brutto driftsinntekter (prosent)

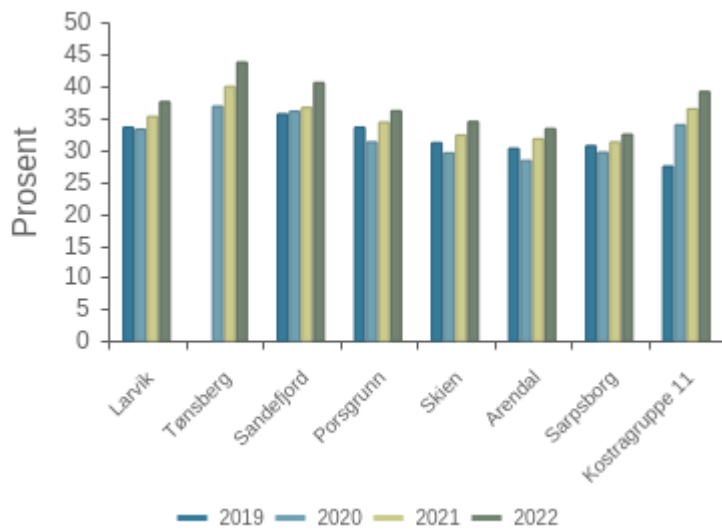
	2019	2020	2021	2022
Larvik	35,1 %	37,2 %	35,5 %	34,2 %
Tønsberg		33,3 %	30,3 %	27,3 %
Sandefjord	33,9 %	37,0 %	32,8 %	32,5 %
Porsgrunn	30,3 %	32,9 %	31,4 %	28,3 %
Skien	33,8 %	35,3 %	34,1 %	32,5 %
Arendal	32,0 %	33,7 %	31,7 %	32,4 %
Sarpsborg	37,1 %	38,8 %	37,1 %	36,7 %
Kostragruppe 11	33,4 %	33,7 %	31,4 %	29,8 %

Skatteinntektene og rammetilskuddet utgjør i hovedsak de frie inntektene til Larvik kommune og er samlet på 71,7 %, hvorav rammetilskuddet utgjør 34,2 %. Rammetilskuddets andel av kommunens frie inntekter har blitt redusert med totalt 0,9%-poeng fra 2019, mens skatteinntektenes andel har gått opp med 4 %-poeng i samme periode.

Årene 2020 og 2021 lå over rammetilskuddets andel av frie inntekter i 2022 og dette har sammenheng med de store statlige overføringene til dekning av merkostnadene knyttet til Covid-19 pandemien.

Økte skatteinntekter for hele landet slår også positivt ut for Larvik ved at rammetilskuddet øker som følge av økt inntektsutjevning.

Dekningsgrad - Skatt på inntekt og formue inkludert naturressursskatt Andel av brutto driftsinntekter (prosent)

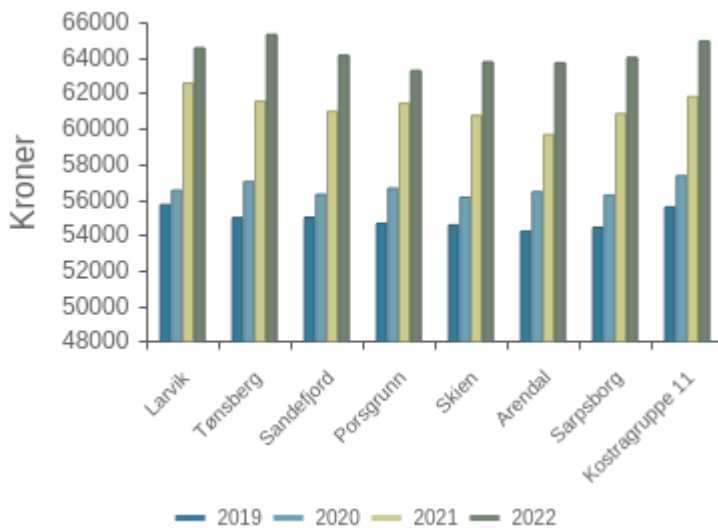
	2019	2020	2021	2022
Larvik	33,5 %	33,2 %	35,2 %	37,5 %
Tønsberg		36,8 %	39,9 %	43,7 %
Sandefjord	35,6 %	36,0 %	36,6 %	40,5 %
Porsgrunn	33,5 %	31,2 %	34,3 %	36,1 %
Skien	31,1 %	29,5 %	32,3 %	34,4 %
Arendal	30,2 %	28,3 %	31,7 %	33,3 %
Sarpsborg	30,6 %	29,6 %	31,2 %	32,4 %
Kostragruppe 11	27,4 %	33,9 %	36,4 %	39,1 %

Skatteinntektene og rammetilskuddet utgjør i hovedsak de frie inntektene til Larvik kommune og er samlet på 71,7 %, hvorav skatteinntektene utgjør 37,5 %. Skatteinntektenes andel av de frie inntektene har økt med totalt 4 %-poeng fra 2019. Ser vi på andelen som skatteinntektene til Larvik utgjør av landsgjennomsnittet så er denne på 84,9 %, en nedgang på 1,3 %-poeng fra 2019 hvor andelen utgjorde 86,2 %.

Kommunesektoren har hatt en veldig stor vekst i skatteinntektene for 2021 og 2022 til tross for at det kommunale skattøret har blitt redusert i denne perioden. Når andelen til Larvik har gått ned i denne perioden så betyr det at Larvik har hatt en lavere skattevekst enn landsgjennomsnittet. Ser vi på sammenligningskommunene så har Sandefjord, Skien, Arendal og Sarpsborg også hatt en negativ utvikling i andelen som skatteinntektene utgjør av landsgjennomsnittet, mens Tønsberg og Porsgrunn har hatt positiv utvikling.

Siden Larvik har lavere skattevekst enn landsgjennomsnittet, så fører det til at inntektsutjevningen har økt. Totalt utgjør skatt og netto inntektsutjevning 94,3 % av landsgjennomsnittet, en nedgang på 0,4 %-poeng fra 2020.

Økonomi - Frie inntekter i kroner per innbygger (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	55 702	56 512	62 551	64 532
Tønsberg	54 965	56 999	61 525	65 291
Sandefjord	54 982	56 282	60 952	64 116
Porsgrunn	54 639	56 631	61 414	63 259
Skien	54 551	56 117	60 731	63 747
Arendal	54 206	56 427	59 653	63 698
Sarpsborg	54 414	56 241	60 823	63 993
Kostragruppe 11	55 568	57 323	61 793	64 912

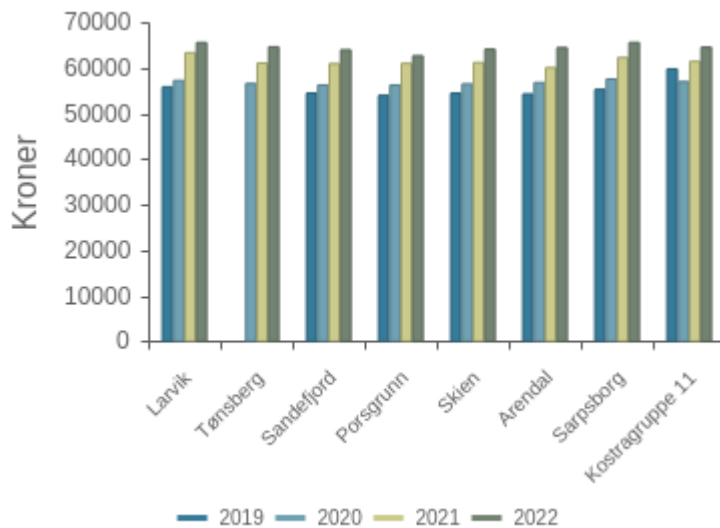
***) Graf er justert med utgiftsbehov*

Indikatoren viser kommunens frie inntekter i kroner pr innbygger. Med frie inntekter menes inntekter som kommunene kan disponere uten andre bindinger enn gjeldende lover og forskrifter. Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten defineres som frie inntekter.

Kommunens frie inntekter pr innbygger økte med 3,2 % fra 2021 til 2022 og utgjør kr 64 532. Frie inntekter pr innbygger i Larvik kommune er kr 380 lavere pr innbyggere enn Kostragruppe 11 eller totalt 18,3 mill kr. Når vi vet at kommunens frie inntekter er godt under landsgjennomsnittet med sine 94,7 % så betyr det at kommunene i kommunegruppe 11 også i hovedsak ligger under landsgjennomsnittet for frie inntekter.

Av sammenligningskommunene er det kun Tønsberg som har høyere frie inntekter pr innbygger enn Larvik.

Økonomi - Frie inntekter per innbygger (kr)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	55 776	57 170	63 256	65 484
Tønsberg		56 500	60 986	64 537
Sandefjord	54 402	56 173	60 847	63 898
Porsgrunn	53 911	56 171	60 917	62 581
Skien	54 399	56 427	61 105	64 025
Arendal	54 206	56 711	59 977	64 354
Sarpsborg	55 223	57 477	62 190	65 500
Kostragruppe 11	59 704	56 908	61 353	64 458

Indikatoren viser kommunens frie inntekter i kroner pr innbygger. Med frie inntekter menes inntekter som kommunene kan disponere uten andre bindinger enn gjeldende lover og forskrifter. Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten defineres som frie inntekter.

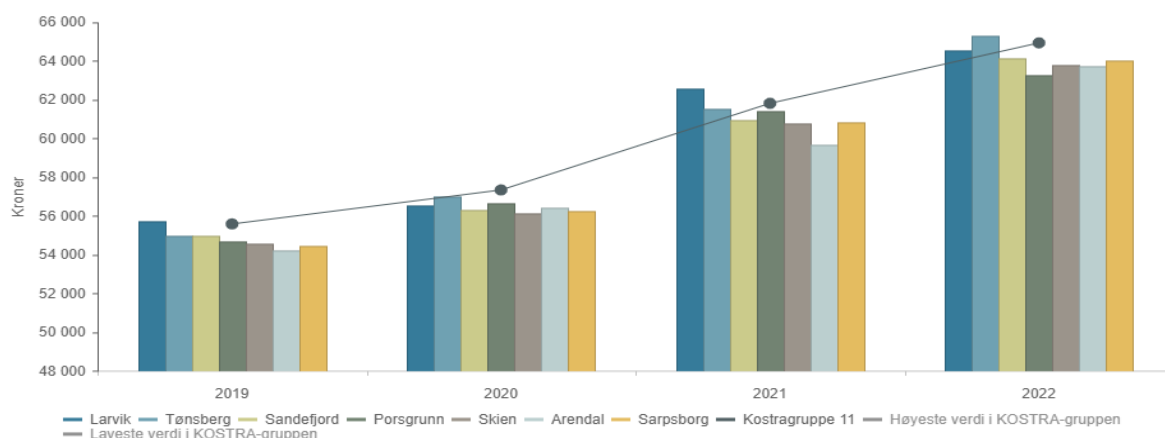
Kommunens frie inntekter pr innbygger økte med 3,5 % i 2022 til kr 65 484. Frie inntekter pr innbygger i Larvik kommune var høyere enn sammenligningskommuner med unntak av Sarpsborg i 2022 og kr 1 026 (1,6 %) høyere enn KOSTRA-gruppe 11.

Tabellen under viser de samme frie inntektene, men justert for utgiftsbehov. «Utgiftsbehov» er et begrep hentet fra inntektssystemet for kommunene i statsbudsjettet. Hver kommune og hvert fylke får beregnet et utgiftsbehov på grunnlag av alderssammensetning (demografi), geografi og sosiale forhold (som andel uføre, ugifte eldre og innvandrere). Utgiftsutjevningen i statsbudsjettet er basert på denne beregningen. Utgiftsbehovet per innbygger i hver kommune/ hvert fylke beregnes som en prosent i forhold til landsgjennomsnittet (100%).

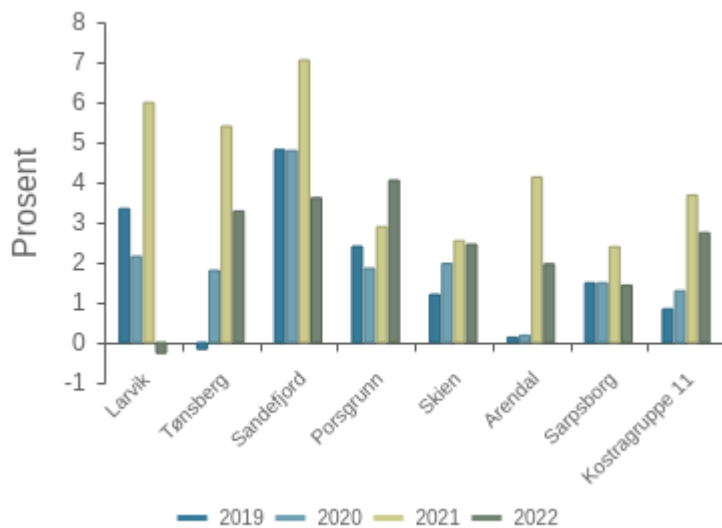
De frie inntektene justert for utgiftsbehov viser også at Larvik kommunes frie inntekter pr innbygger i 2022 ligger høyt, det er kun Tønsberg som ligger høyere i tillegg til snittet i KOSTRA-gruppe 11. Larvik lå høyest i årene 2019 og 2021 men KOSTRA-gruppe 11 snittet for 2020 og 2022 ligger noe høyere.

Frie inntekter i kroner per innbygger (B)

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Larvik	55 702	56 512	62 551	64 532
Tønsberg	54 965	56 999	61 525	65 291
Sandefjord	54 982	56 282	60 952	64 116
Porsgrunn	54 639	56 631	61 414	63 259
Skien	54 551	56 117	60 731	63 747
Arendal	54 206	56 427	59 653	63 698
Sarpsborg	54 414	56 241	60 823	63 993
Kostragruppe 11	55 568	57 323	61 793	64 912

Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)

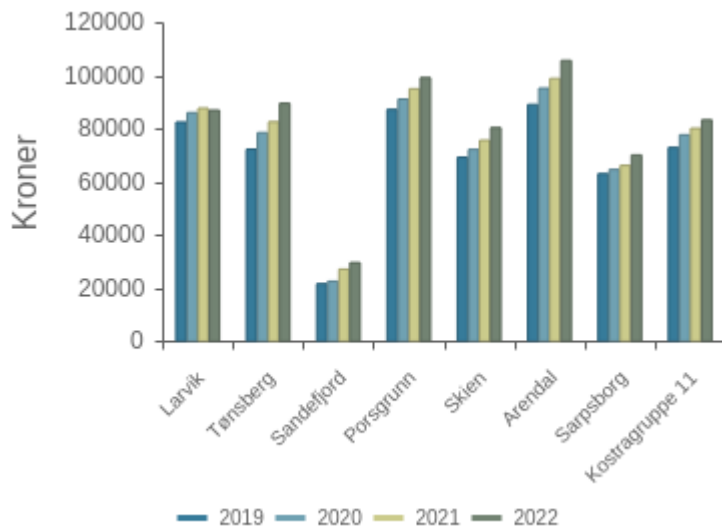
	2019	2020	2021	2022
Larvik	3,3 %	2,2 %	6,0 %	-0,3 %
Tønsberg	-0,2 %	1,8 %	5,4 %	3,3 %
Sandefjord	4,8 %	4,8 %	7,1 %	3,6 %
Porsgrunn	2,4 %	1,9 %	2,9 %	4,1 %
Skien	1,2 %	2,0 %	2,5 %	2,5 %
Arendal	0,1 %	0,2 %	4,1 %	2,0 %
Sarpsborg	1,5 %	1,5 %	2,4 %	1,4 %
Kostragruppe 11	0,8 %	1,3 %	3,7 %	2,7 %

Indikatoren viser netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene. Netto driftsresultat beregnes ut fra brutto driftsresultat, men tar i tillegg hensyn til eksterne finansieringstransaksjoner, dvs netto renter, netto avdrag og netto tap/gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler) samt kommunale utlån, utbytter og eieruttak. Netto driftsresultat er også korrigert for avskrivninger slik at disse ikke gir resultateffekt.

Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk. Netto driftsresultat er en hovedindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren da den viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Teknisk beregningsutvalg (TBU) anbefaler at dette nøkkeltallet bør ligge på 1,75 % for kommunesektoren.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter («resultatmarginen») har de siste to årene ligget godt over dette målet for Kostragruppe 11 og alle sammenligningskommunene med unntak av Sarpsborg og Larvik. Larvik har negativt netto driftsresultat i 2022 på 0,3 % som henger veldig mye sammen med negativ avkastning på Primæroppgavefondet (POF) med 95 mill kr. Det negative resultatet for Larvik innebærer at vi må tære på reservene våre i disposisjonsfondet eller stryke overføringer fra drift til investeringer for å dekke inn avviket mellom budsjett og regnskap. For 2022 har Larvik redusert avsetningene til disposisjonsfondet tilsvarende avviket mellom budsjettet netto driftsresultat og regnskapets netto driftsresultat.

Økonomi - Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	82 383	85 911	87 614	86 847
Tønsberg	72 149	78 400	82 469	89 429
Sandefjord	21 596	22 564	27 107	29 547
Porsgrunn	87 121	91 002	94 884	99 077
Skien	69 147	72 086	75 552	80 287
Arendal	88 969	95 109	98 774	105 519
Sarpsborg	62 969	64 546	66 071	70 017
Kostragruppe 11	72 826	77 579	80 043	83 203

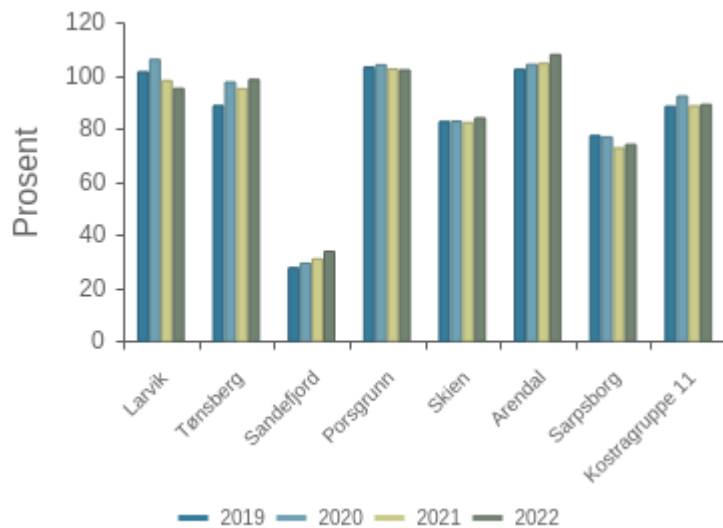
Indikatoren viser netto lånegjeld i kroner pr innbygger for kommunekonsernet. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser), fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån. Indikatoren omfatter dermed utlån hvis mottatte avdrag skal inntektsføres i investeringsregnskapet, i tillegg til innlån som skal fradragsføres i driftsregnskapet.

Kommunens netto lånegjeld var nesten 4,2 mrd kr ved utgangen av 2022. Med 48 246 innbyggere så endte netto lånegjeld pr innbygger på kr 86 847 i 2022. Dette var en nedgang på 767 kr pr innbygger (0,9 %) fra foregående år.

Den høye veksten i netto lånegjeld pr innbygger de siste årene skyldes at låneveksten har vært langt høyere enn befolkningsveksten i kommunen.

Netto lånegjeld pr innbygger for kommunen var kr 3 644 eller 4,4 % høyere enn KOSTRA-gruppe 11 i 2022, men var lavere enn Tønsberg, Porsgrunn og Arendal.

Økonomi - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	101,2 %	105,9 %	97,9 %	95,0 %
Tønsberg	88,5 %	97,4 %	94,9 %	98,4 %
Sandefjord	27,6 %	29,3 %	30,9 %	33,8 %
Porsgrunn	103,0 %	103,9 %	102,3 %	101,9 %
Skien	82,5 %	82,7 %	82,1 %	83,9 %
Arendal	102,2 %	104,0 %	104,4 %	107,7 %
Sarpsborg	77,2 %	76,8 %	72,6 %	74,0 %
Kostragruppe 11	88,3 %	92,1 %	88,4 %	89,0 %

Indikatoren viser netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter for kommunekonsernet, også omtalt som kommunens gjeldsgrad. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser), fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån (utlån av egne midler). Indikatoren omfatter dermed utlån hvis mottatte avdrag skal inntektsføres i investeringsregnskapet, i tillegg til innlån som skal fradragsføres i driftsregnskapet.

Handlingsregelen for lånegjeld ble vedtatt i Kommunestyret sak om Strategidokumentet 2019 – 2022 (KST 293/18). Intensjonen bak den vedtatte handlingsregelen er at kommunens gjeldsgrad, dvs netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter, skal reduseres over tid. Handlingsregelen forsøker å bidra til at dette målet nås gjennom å begrense den prosentvise veksten i kjernegjelden, dvs netto lånegjeld fratrasket gjeld knyttet til VAR, til den prosentvise veksten i frie inntekter. Gjeldsveksten må derfor over tid være lavere enn veksten i inntekter for å imøtekomme handlingsregelens intensjon. Gjeldsgraden vil forbedre seg raskere dess lavere gjeldsveksten er i forhold til veksten i inntekter.

Kommunens kjernegjeld økte med 2,7 % i 2022. Dette var lavere enn veksten i de frie inntektene, som var 4,5 %. Veksten i kjernegjelden var derfor innenfor handlingsregelens rammer i 2022.

Det må bemerkes at veksten i de frie inntektene også i 2022 var ekstraordinært høye, da spesielt skatteinntektene var svært høye. Tilsvarende var også tilfellet for 2021. Dette er en av hovedårsakene til at netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter har gått ned fra 97,9 % i 2021 til 95 % i 2022.

Netto lånegjeld for kommunekonsernet var nesten 4,2 mrd kr ved utgangen av 2022, en økning på 4,1 mill kr (0,1 %) fra foregående år. Dette var langt lavere enn veksten i 2021 (som var 2,6 %) og betydelig lavere enn samtlige sammenligningskommuner og for KOSTRA-gruppe 11 som helhet, hvor veksten var 5,4 % i 2022.

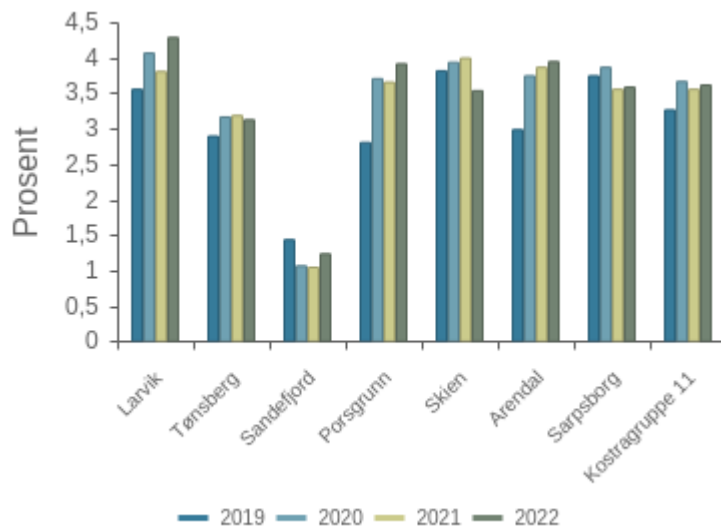
Kommunens gjeldsgrad var ved utgangen av 2022 6 %-poeng høyere enn KOSTRA-gruppe 11, som var en forbedring på 3,5 %-poeng fra foregående år. Selv med årets forbedring så har Larvik fortsatt en høy gjeldsgrad mot sammenligningskommunene, men den ligger nå lavere enn både Porsgrunn, Tønsberg og Arendal.

Investerings, finansiering, balanse

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Prioritet									
Netto avdrag i prosent av brutto driftsinntekter (B)	3,8 %	4,3 %	3,1 %	1,2 %	3,9 %	3,5 %	3,9 %	3,6 %	3,6 %
Økonomi									
A.4 Pensjonsmidler Beløp (1000 kr)	4 462 894	4 602 846	5 277 793	5 811 508	4 126 122	6 169 017	4 956 750	5 654 343	54 511 081
D. Langsiktig gjeld Beløp (1000 kr)	9 439 164	9 967 225	11 083 163	8 365 926	8 419 862	10 971 837	10 598 723	11 205 267	112 717 921
D.3 Pensjonsforpliktelse Beløp (1000 kr)	4 387 551	4 721 185	5 271 453	5 769 626	4 117 142	5 645 257	4 577 163	5 640 988	53 471 574
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	220,9 %	226,0 %	208,1 %	145,8 %	233,8 %	205,1 %	235,8 %	200,5 %	212,4 %
Pensjonsforpliktelse i kroner per innbygger (B)	91 834	97 857	90 016	87 986	111 106	100 945	99 740	95 548	94 223

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Prioritet - Netto avdrag i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	3,6 %	4,1 %	3,8 %	4,3 %
Tønsberg	2,9 %	3,2 %	3,2 %	3,1 %
Sandefjord	1,4 %	1,1 %	1,0 %	1,2 %
Porsgrunn	2,8 %	3,7 %	3,7 %	3,9 %
Skien	3,8 %	3,9 %	4,0 %	3,5 %
Arendal	3,0 %	3,7 %	3,9 %	3,9 %
Sarpsborg	3,7 %	3,9 %	3,6 %	3,6 %
Kostragruppe 11	3,3 %	3,7 %	3,6 %	3,6 %

Indikatoren viser netto avdrag i prosent av brutto driftsinntekter for kommunekonsernet. Avdragsbelastningen vil avhenge av investeringsnivået og finansieringsstrategi, som inkluderer andelen lånefinansiering og nedbetalingstid. Ekstraordinære avdrag vil ikke fremkomme fordi dette føres i investeringsregnskapet, og det her bare tas hensyn til transaksjoner i driftsregnskapet.

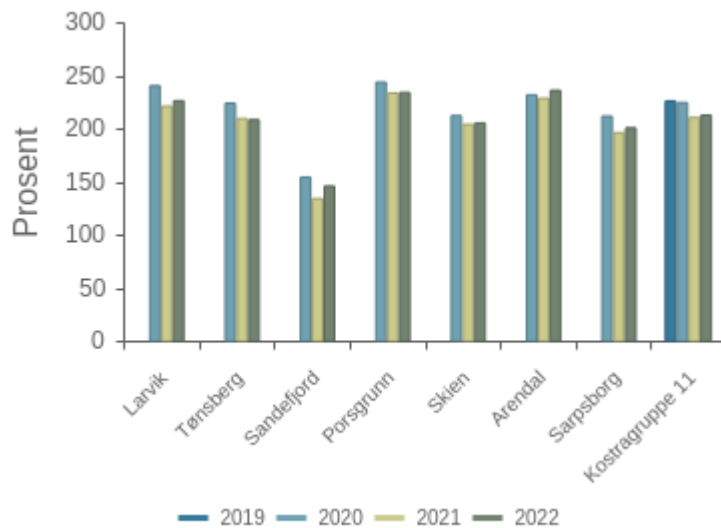
Avdrag på lån i prosent av driftsinntekter var 4,3% i 2022, opp fra 3,8 % i 2021. Økningen skyldes at det i 2021 var en usedvanlig høy vekst i driftsinntektene, som var langt høyere enn økningen i avdragsutgiftene. Kommunen nedbetaler lånegjelden hurtigere enn tidligere år grunnet en innstramming i minimumsavdragene iht ny kommunelov som trådte i kraft fra januar 2020. Som et resultat av dette var gjennomsnittlig nedbetalingstid av lånegjelden 24,1 år i 2022, mot 31,5 år i 2017.

Larvik ligger fortsatt relativt høyt mot sammenligningskommunene og KOSTRA-gruppe 11 for denne indikatoren. Hovedgrunnen er at kommunens netto lånegjeld i prosent av inntektene som skal betjene gjelden fortsatt ligger høyere enn gjennomsnittet i gruppen.

Kommunens høye, og voksende lånegjeld, samt innstrammingen i kommuneloven fra 2020 som medførte en økning i minimumsavdragene for Larvik kommune, har bidratt til at en større andel av kommunens inntekter de siste tre årene brukes til å nedbetale lån enn det som var tilfelle i 2018 og 2019. Dette har en negativ effekt på kommunens tilgjengelige midler til drift. Dette merkes i kommunens

budsjettprosesser og i den løpende driften. Utviklingen understreker samtidig behovet for at handlingsregelens rammer for låneopptak (jf. [KST- 293/18](#)) overholdes i årene fremover.

Økonomi - Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik		240,1 %	220,9 %	226,0 %
Tønsberg		223,7 %	209,3 %	208,1 %
Sandefjord		154,2 %	134,0 %	145,8 %
Porsgrunn		243,4 %	233,2 %	233,8 %
Skien		212,0 %	203,8 %	205,1 %
Arendal		231,5 %	228,3 %	235,8 %
Sarpsborg		211,5 %	196,0 %	200,5 %
Kostragruppe 11	225,8 %	224,2 %	210,2 %	212,4 %

Indikatoren viser langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter for kommunekonsernet. Langsiktige lån har lengre løpetid enn ett år. Ordinære renter og avdrag på lån skal finansieres av driftsinntektene, og indikatoren viser langsiktig gjeldsbelastning i forhold til disse. Pensjonsforpliktelser og lån beregnet for videreformidling til andre instanser/innbyggere, såkalte formidlingsutlån, inngår også i indikatoren.

Kommunens langsiktige gjeld, som består av brutto lånegjeld og pensjonsforpliktelser, var 9,9 mrd ved utgangen av 2022. Dette var en økning på 528 mill kr (5,6 %) fra foregående år.

Totalt hadde kommunen en brutto lånegjeld på 5,25 mrd ved utgangen av året, en økning på 250 mill kr (5 %) fra foregående år. Pensjonsforpliktelser har økt med 333 mill kr (7,6 %) til i overkant av 4,7 mrd kr ved årets slutt (se også "Pensjonsforpliktelse pr innbygger").

Ved utgangen av 2022 utgjorde Pensjonsforpliktelser 47,4 % og brutto lånegjeld 52,6 % av den langsiktige gjelden.

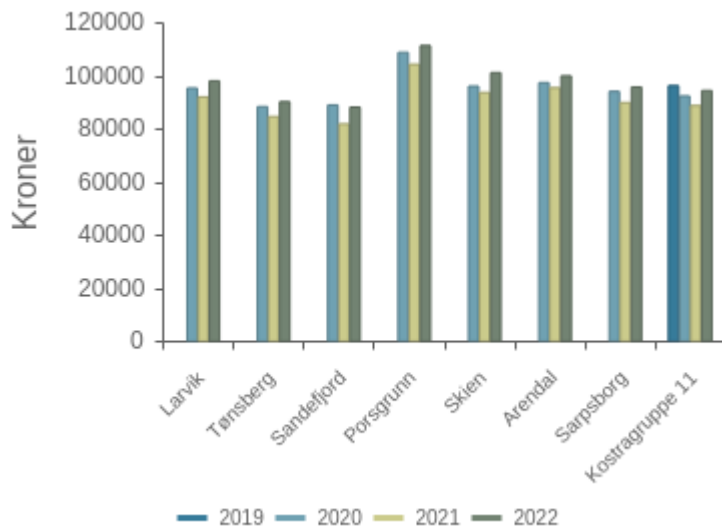
Totalt har kommunens langsiktige gjeld økt med 1 172 mill kr (13,3 %) siden 2018. Dette er en årlig økning på i gjennomsnitt 3,2%. Denne veksten skyldes for det meste økninger i brutto lånegjeld, pensjonsforpliktelser har økt med 267 mill kr i perioden.

Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter har hatt en nedgang på 5,1% fra 2021. Et nivå som var 13,6 %-poeng høyere enn KOSTRA-gruppe 11. Av sammenligningskommunene ligger både Porsgrunn og Arendal høyere.

Utviklingen for langsiktig gjeld i forhold til driftsinntekter har vært negativ for kommunen over lengre tid. Denne trenden ble brutt i 2021 grunnet en historisk høy vekst i driftsinntektene og en reduksjon i pensjonsforpliktelsen. Det igjen vært en økning i 2022. Gjelden er relativt høy i forhold til driftsinntektene, som resulterer i at kommunen bruker en forholdsvis stor andel av driftsinntektene til å betale avdrag og renter på lån, som igjen går på bekostning av den ordinære driften og virksomhetenes budsjetter. Se også kommentarer om nøkkeltallet "Netto avdrag i prosent av brutto driftsinntekter".

Lavere renter de siste årene har bidratt til at netto rente- og avdragsutgifter i prosent av driftsinntekter har økt mer moderat enn avdragene alene tilsier, men med høy lånegjeld øker også risikoen for at netto finanskostnader totalt vil utgjøre en stadig større andel av driftsinntektene skulle vekst i inntekter avta eller rentenivået stige. Dette er tilfelle for Larvik kommune, siden januar 2022 da styringsrenta var på 0,5% har den økt med 2,75% til 3,25% i mai 2023.

Den høye gjelden kan også gå på bekostning av fremtidige investeringer da den begrenser evnen til å betjene ytterligere lånefinansieringer. Dette blir spesielt merkbart ved en eventuell renteoppgang da kun en liten andel av lånene er rentesikret over lengre perioder. En renteoppgang vil derfor relativt raskt føre til økte renteutgifter i driftsregnskapet og dermed mindre handlingsrom i både den daglige driften og fremtidige drifts- og investeringsbudsjetter. En renteoppgang utover det som er forutsatt i økonomiplanen i 2023 - 2026 vil alene medføre strammere driftsbudsjetter fremover. Det er med denne bakgrunnen kommunestyret vedtok en handlingsregelen for låneopptak i Strategidokumentet 2019-2022 (KST 293/18). Kommunens høye gjeld og vanligvis lave driftsmarginer understreker behovet for at fremtidige låneopptak holder seg godt innenfor handlingsregelens rammer fremover.

Økonomi - Pensjonsforpliktelse i kroner per innbygger (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik			95 172	91 834
Tønsberg			88 188	84 455
Sandefjord			88 800	81 680
Porsgrunn			108 573	104 100
Skien			95 869	93 489
Arendal			97 189	95 254
Sarpsborg			93 905	89 690
Kostragruppe 11	96 048	92 184	88 552	94 223

Pensjonsforpliktelsen til kommunen er verdien av det ansvaret kommunen pr i dag har for pensjonen til dagens pensjonister og ansvaret i forhold til opparbeidede rettigheter hos dagens ansatte. Pensjonsforpliktelsen påvirkes av omfanget av pensjonsordninger, lønnsnivå, forutsetninger om rentenivå og levealder. Pensjonsforpliktelsen tar ikke hensyn til pensjonsmidlene som er satt av til å dekke fremtidige pensjonsutbetalinger og er dermed en brutto forpliktelse.

Pensjonsforpliktelsen til kommunen var på nærmere 4,7 mrd kr i 2022, en økning på 7,6 % fra foregående år. Med ca 48 250 innbyggere utgjorde forpliktelsen kr 97 857 pr innbygger, en økning på 6,5 % fra forrige år.

Kommunens pensjonsforpliktelse pr innbygger ved utgangen av 2022 lå i midtsjiktet av sammenligningskommunene i tabellen ovenfor, men lå kr 3 634 (3,9 %) høyere enn KOSTRA-gruppe 11.

Pensjonsforpliktelsen må sees opp mot pensjonsmidlene satt til side for å betjene disse. Pr 2022 beløp sistnevnte seg til 4,6 mrd kr, en økning på 3,1 % fra foregående år. Midlene utgjorde kr 95 403 pr innbygger og økte med 2,1 % gjennom året.

Pensjonsforpliktelsen overgår pensjonsmidlene, det betyr at Larvik kommune har netto pensjonsforpliktelse. Netto pensjonsforpliktelse beløper seg til 118 mill kr i 2022, en økning på 193,6 mill kr (i 2021 hadde kommunen netto pensjonsmidler). Netto pensjonsmidler per innbygger var dermed 2 453 kr per innbygger ved utgangen av 2022. I 2021 hadde Larvik kommune netto pensjonsforpliktelse for

første gang på lenge. Grunnen til det var hovedsakelig relatert til frigjøring av premiereserver da avsetningskravet til alderspensjon er redusert som følge av at reglene for offentlig tjenstepensjon er endret.

Grunnskole

I ståstedsanalysen omfatter Grunnskolesektoren følgende KOSTRA funksjoner: Grunnskole (202), Voksenopplæring (213), Skolefritidstilbud (215), Skolelokaler (222) og Skoleskyss (223).

KOSTRAindikatorene synliggjør utgifter per elev/bruker og per innbygger, som forteller om Larviks relative prioriteringer på tjenesteområdet. Larvik bruker en mindre andel av kommunens samlede nettoutgifter til grunnskolesektoren enn gjennomsnittet i KOSTRAgruppe 11, og lavere enn Tønsberg, Sandefjord, Arendal og Sarpsborg. Samtidig har de siste års økonomiske omstilling i Larvik naturlig nok påvirket grunnskolens KOSTRAindikatorer. Flere elementer bidrar til at KOSTRAindikatorer kan variere de siste årene. 2022 ble også preget av koronapandemien og det ble bokført totalt kr 5,8 mill kr. på KOSTRAfunksjonen for grunnskole, mens det i 2021 totalt ble bokført kr 13 mill kr. I tillegg er det i 2022 bokført ca 3 mill kr. på KOSTRAfunksjonen grunnskole knyttet til Ukraina konflikten.

202 Grunnskole

Indikatoren "Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B)" er i tabellen under justert for utgiftsbehov (merket **), se for øvrig kapittel om utgiftsbehov i starten av ståstedsanalysen. Den viser en økning per innbygger til grunnskole fra 2021 på 3,9 %. Likevel er kommunens utgifter per innbyggere lavere enn KOSTRAgruppe 11 og alle sammenligningskommunene. Tilsvarende forskjeller ser vi på indikatoren "Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202) per elev (B)" hvor Larvik der også har en lavere kostnad enn KOSTRAgruppe 11 og alle sammenligningskommunene. Larvikskolen har en lavere prosentvis andel av elevene med vedtak om spesialundervisning, men det er likevel rom for å redusere andelen ytterligere. I de senere år har andelen med vedtak ligget på 7 % (6,7 % i 2022). Spesialundervisning er kostnadsdrivende. Ressursinnsatsen bør flyttes mer over i den ordinære undervisningen. Vi må "ramme inn" flere elever innenfor det ordinære undervisningstilbudet. Skolestruktur er den faktoren som har størst betydning for å sikre mest mulig kvalitet for de ressursene som er stilt til disposisjon. Det handler om drift/vedlikehold av bygg, samlet kompetanse på den enkelte skole, mulighet for kreative tilpasninger av undervisningssituasjonen mm.

Kvalitet i skolen

Utgifter per elev har ikke nødvendigvis sammenheng med kvaliteten i skolen og det lave kostnadsnivået i kommunen utfordrer skolene i det daglige arbeidet. Larvikskolens fokus på helse, trivsel og læring, gjenspeiles i KOSTRA-indikatorene, ettersom driftsutgiftene i stor grad er brukt til lønnsutgifter og læremidler. Kommunen og virksomheten har hatt fokus på kvalitet i skolen (KST-147/10), bedre verktøy til barna, nye lærebøker (KST-084/13), hjelpemidler til dysleksi (KST-113/13), økt interesse for vitenskap (KST-031/13), tidlig innsats småtrinn (KST189/13), samt satsning på miljøterapeuter til erstatninger for assistenter (KST 172/21). Larvik kommune har siden 2011 økt gjennomsnittlige grunnskolepoeng, og har etter det holdt seg stabilt på over 40 over flere år, de seneste årene før 2022 rundt 42 poeng. I 2022 ser vi en nedgang i grunnskolepoengene til 41,5 som er 1,7 poeng lavere enn KOSTRAgruppe 11. Det er viktig å ha med seg en solid kompetansemur fra grunnskolen. Lave grunnskolepoeng predikerer økt risiko for frafall i videregående skole. Vi har for mange unge som faller utenfor jobb/utdanning. Det er bekymringsfullt og det iverksettes tiltak for å forebygge dette. Dog viktig å presisere at Grunnskolepoeng alene ikke er en god nok parameter i seg selv uten å dykke bak tallene. Mer om dette under indikatoren "Gjennomsnittlig Grunnskolepoeng (antall)".

Indikatorene "Elevunders. 10. trinn - Mobbing på skolen" og "Elevunders. 10. trinn - Trivsel" samt samme indikatorer for 7. trinn sier noe om kvaliteten i Larvikskolen. Et godt læringsmiljø er en forutsetning for elevenes faglige og sosiale utvikling. Et godt, inkluderende læringsmiljø fremmer ikke bare elevenes læring, det legger også grunnlaget for at elevene kan bli trygge, kreative og selvstendige. Resultatene i elevundersøkelsen for skoleåret 21/22 hadde en økning i mobbetallene og ble umiddelbart tatt tak i på skolene. Denne gangen særlig på de skolene som gir høye tall i forhold til tidligere år og til

landsgjennomsnittet. Det vises her til egen politisk sak samt forvaltningsrapporten som ble politisk behandlet 31.8.22. Det ble gjennomført ulike samlinger med elever og foresatte høsten 2022 samt en bredere tilnærming (mobbing i et helhetlig samfunnsperspektiv) med en utvidet målgruppe. Det er en positiv utvikling i indikatorene mobbing på skolen både for 10. og for 7. trinn. 7 Trinn ligger fortsatt høyt i 2022 med 8,6 %, med en liten reduksjon fra 9,0 % i 2021, mens 10. trinn er redusert fra 6,8 til 5,3 % og ligger nå lavest blant sammenligningskommunene. For indikatoren trivsel ser vi en økning fra 4,0 til 4,1 på 10. trinn fra 2021 til 2022, mens den er lik fjoråret på 4,1 for 7. trinn. Fokuset på et godt læringsmiljø er viktig og fortsetter i videre arbeid.

Indikatorene "Nasjonale prøver 5. trinn: Lesing" og "Nasjonale prøver 8. trinn: Lesing" har de siste årene ligget under 50 poeng. I 2022 ser vi en økning både for 5. trinn og 8. trinn til 50 poeng, fra henholdsvis 48 poeng for 5. trinn i 2021 og 49 poeng for 8. trinn i 2021. Det er gledelig å se en økning på indikatoren og satsningen på området fortsetter.

222 Skolelokaler

Larvikskolens utgifter til skolebygg (kostrafunksjon 222) har økt fra 2021 med 9,3 mill kr. Den største økningen består i at kommunen fikk i 2021 tilskudd til økt byggeaktivitet i korona-pandemien på 4,6 mill kr. (0 kr i 2022). I forbindelse med Ukrainakrisen ble det brukt ca. 0,4 mill kr. på Hedrum u-skole på ekstra klasserom og tilsvarende på Mesterfjellet skole til ombygging av klasserom. Øvrige økninger i kostnadsnivået fra 2021 gjelder i hovedsak økte strømudgifter på 2,2 mill kr og økte avskrivninger på 1,9 mill kr. Renholdskostnadene ligger på ca. samme nivå som fjoråret. Det er estimert et vesentlig vedlikeholdsetterslep for skolelokaler. Av kommunens totale estimerte vedlikeholdsbehov på ca. 1,2 milliarder kr de neste 0 til 4 årene står skole for nesten halvparten av det estimerte beløpet med et estimat på 572 mill kr for perioden 0 - 4 år.

223 Skoleskyss

Larvik har relativt høy andel elever (22,8 %) med tilbud om skoleskyss (kostrafunksjon 223), slik at selv om Larvik har lave skyssutgifter per elev med tilbud om skoleskyss (kr 11 000), gir det høye gjennomsnittlige utgifter per elev til skyss i hele grunnskolen. Lavere utgifter per elev som får skoleskyss, kan ha bakgrunn i færre vedtak om tilrettelagt skyss (tilrettelagt skyss er skyss som ikke foregår med det ordinære kollektivtilbudet). Larvik arbeider systematisk for at flest mulig elever skal bruke ordinær skoleskyss og ikke tilrettelagt skyss. Ordinær skyss med busskort er vesentlig rimeligere enn tilrettelagt skyss med spesialtilpasset transport. Det vil til høsten legges frem en sak vedrørende fritt skolevalg og skolebytter hvor merkostnader til skyss synliggjøres.

Demografianalyse

I demografianalysen beskrives befolkningsutvikling og prognoser. Videre vil endringene som er aktuelle for barn i grunnskolealder beskrives.

Barn i grunnskolealder (6-15 år), hadde et lavpunkt i 2014, med 5.292 innbyggere, i perioden 2015-2020 var den over 5.400. I 2021 var antall innbyggere i grunnskolealder 5.396, mens det i 2022 var 5.403 barn i grunnskolealder, en liten økning på 7. Grunnskolesektorens andel av de totale utgiftene i kommunen viser en reduksjon fra 21,9 % til 21,2 % og ligger under nivået for Kostragruppe 11. Indikatoren er ikke sammenstilt med utgiftsbehovet i grunnskolen i sammenligningskommunene, da dette blant annet påvirkes av befolkningen for den aktuelle kommunen i grunnskolealder. Larvik sin andel av befolkningen i grunnskole har de 10 siste årene ligget stabilt mellom 11 % og 12 %, med den høyeste andelen i 2018 på 11,7 % i 2018 og laveste nivå i 2022 på 11,3 %.

Befolkning - aldersgrupper

Tabellen viser befolkning per 1. januar hvert år

Historikk	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0 - åringer	433	418	395	447	439	424	415	456	370	416	367
Barnehage (1-5 år)	2 597	2 613	2 523	2 400	2 359	2 343	2 351	2 326	2 402	2 311	2 320
Grunnskole (6-15 år)	5 353	5 292	5 353	5 442	5 455	5 493	5 470	5 419	5 396	5 403	5 398
Total	45 567	45 718	45 969	46 341	46 557	46 801	47 107	47 204	47 499	47 777	48 246
Grunnskole (6-15 år) andel av totalbefolkning	11,7%	11,6%	11,6%	11,7%	11,7%	11,7%	11,6%	11,5%	11,4%	11,3%	11,2%
0-åringer og Barnehage (1-5 år) andel av totalbefolkningen	6,6%	6,6%	6,3%	6,1%	6,0%	5,9%	5,9%	5,9%	5,8%	5,7%	5,6%

I henhold til SSBs prognose fremover de neste 10 år, vil trenden med redusert barnetall i grunnskolealder fortsette, med ytterligere 592 færre barn i grunnskolealder frem mot 2033 (til 4.811), som en konsekvens av at elevene fra kullene med lavere fødselstall i flere år, er kommet i grunnskolealder. Ser vi befolkningsandelen for Grunnskole i forhold til totalbefolkningen vil denne synke fra et nivå på rundt 11 % i 2022 til prognostisert 9,7 % i 2033.

Befolkning - aldersgrupper

Tabellen viser befolkning per 1. januar hvert år

Prognose	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0 - åringer	367	399	395	394	397	399	403	405	409	413	416
Barnehage (1-5 år)	2 320	2 237	2 210	2 144	2 174	2 156	2 155	2 162	2 175	2 191	2 207
Grunnskole (6-15 år)	5 398	5 386	5 292	5 233	5 093	5 029	4 981	4 945	4 924	4 864	4 811
Total	48 246	48 259	48 403	48 555	48 712	48 873	49 032	49 190	49 347	49 503	49 659
Grunnskole (6-15 år) andel av totalbefolkning	11,2%	11,2%	10,9%	10,8%	10,5%	10,3%	10,2%	10,1%	10,0%	9,8%	9,7%
0-åringer og Barnehage (1-5 år) andel av totalbefolkningen	5,6%	5,5%	5,4%	5,2%	5,3%	5,2%	5,2%	5,2%	5,2%	5,3%	5,3%

Skolene må tilpasses og struktureres i forhold til det vi kjenner til av befolkningsendringer, slik at vi fremover unngår overkapasitet og ubenyttet ressursbruk i tjenesten. Dette aktualiserer behovet for å jobbe for en effektiv skolestruktur. Kommunen trenger en skolestruktur som gir den et økonomisk handlingsrom for å foreta målrettede satsinger innen grunnskole, men som samtidig sikrer robuste fagmiljøer, godt læringsmiljø og en kollektiv kapasitetsbygging for å sikre god pedagogisk kvalitet i skolene. Skolens viktigste oppgave er opplæring og skolestruktur må planlegges og effektueres for å sikre kostnadseffektiv drift og kvalitet i skolen.

Tabellen for grunnskoleindikatorerne i denne ståstedsanalysen for 2022 fremstiller mange av indikatorerne som er benyttet i analysen. Videre vil enkelte av disse utdypes ytterligere. Forøvrig må dette sees i sammenheng med årsrapport for 2022, samt årlig [Tilstandsrapport med kvalitetsmelding for Larvikskolen 2021/22](#).

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostra- gruppe 11
Prioritet									
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgif (B)	21,9 %	21,2 %	22,6 %	22,8 %	20,2 %	20,7 %	22,1 %	21,9 %	21,9 %
Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B) **)	11 656	12 105	13 146	12 720	12 860	12 692	13 099	13 162	12 428
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), per innbygger **)	308	321	357	257	230	454	706	205	322
Voksenopplæring brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) **)	808	885	750	502	575	687	1 067	523	647
Produktivitet									
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen (B)	381,6	433,7	845,1	2 582,3	1 250,8	685,9	401,2	792,8	955,8
Driftsutgifter til undervisningsmaterieil (202), per elev i grunnskolen (B)	3 049	2 961	1 770	1 930	1 144	1 555	1 772	1 943	1 825
Elever per kommunal grunnskole (B)	277	275	322	260	258	283	310	322	292
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (B)	100 500,5	105 581,6	110 293,5	109 376,6	111 525,1	107 752,6	109 004,8	111 241,1	105 939
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per (B)	121 344	126 545	131 501	135 180	137 627	132 081	132 104	133 828	129 184
Korrigerte brutto driftsutgifter til sfo, per kommunale bruker (kr)	37 462,8	37 519,0	31 342,2	32 692,2	30 401,0	37 188,9	37 588,7	39 342,0	35 063,7
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. Bruker (B)	36 530	35 094	29 636	30 548	29 275	34 921	36 069	37 311	33 348
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler (222), per elev (B)	18 237	18 912	18 824	23 070	23 952	21 532	21 319	19 444	21 075
Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss	11 026,8	11 016,6	10 916,7	12 011,7	14 031,4	17 750,9	8 991,2	10 789,6	12 143,9
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev (B)	98 830,5	104 290,9	107 538,5	107 060,6	109 108,6	106 601,1	106 268,0	112 220,5	104 273
Dekningsgrad									
Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring (B)	1,8 %	2,2 %	1,7 %	3,4 %	3,7 %	5,9 %	0,1 %	4,4 %	3,2 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	6,8 %	6,7 %	8,9 %	9,3 %	6,0 %	8,1 %	11,2 %	6,1 %	8,0 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn (B)	3,4 %	2,9 %	5,2 %	6,1 %	2,6 %	4,8 %	6,6 %	3,5 %	4,9 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn (B)	7,6 %	8,1 %	10,5 %	9,8 %	7,1 %	9,1 %	12,6 %	6,8 %	9,2 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn (B)	9,8 %	9,7 %	11,7 %	12,6 %	8,9 %	11,1 %	15,0 %	8,4 %	10,7 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring (B)	3,5 %	3,9 %	3,4 %	5,1 %	4,8 %	8,7 %	2,8 %	7,4 %	5,7 %
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss (B)	21,1 %	22,8 %	18,9 %	16,4 %	11,1 %	14,3 %	24,0 %	17,4 %	15,2 %
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring (B)	97,3 %	86,4 %	92,9 %	90,0 %	79,0 %	86,4 %			86,7 %

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

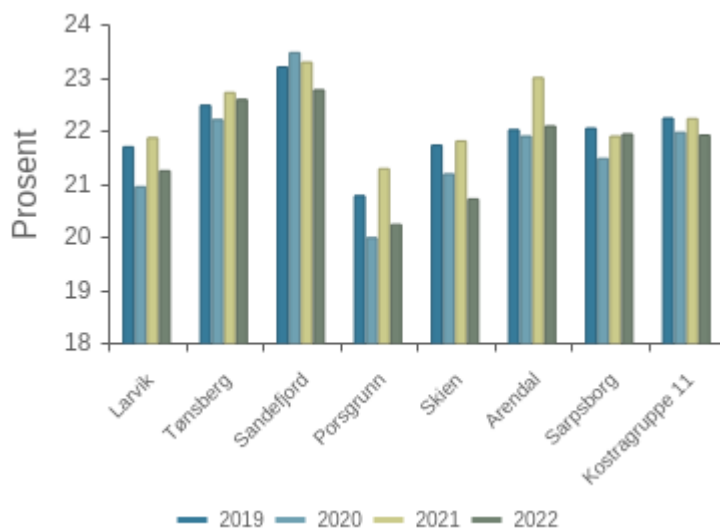
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (B)	21,1 %	20,6 %	18,8 %	22,6 %	17,5 %	20,1 %	19,2 %	18,4 %	19,5 %
Begge kjønn 50 til 59 år Lærere (prosent)	18,9 %	20,1 %	24,8 %	21,8 %	22,4 %	23,9 %	24,6 %	20,1 %	22,2 %
Elever med direkte overgang fra vg1 til vg2 (prosent)	0,0 %	88,6 %	90,0 %	86,6 %	84,4 %	88,6 %	87,7 %	90,8 %	89,3 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	67,9 %	70,7 %	78,9 %	73,4 %	75,2 %	71,2 %	80,2 %	68,4 %	74,1 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	62,0 %	66,8 %	72,2 %	72,3 %	69,0 %	69,0 %	66,1 %	66,6 %	70,3 %
Kvalitet									
Elevunders. 10. trinn - Mobbing på skolen (prosent)	6,8 %	5,3 %	5,8 %	13,0 %	10,4 %	6,5 %	8,1 %	6,6 %	
Elevunders. 10. trinn - Trivsel	4,0	4,1	4,1	3,9	4,0	4,1	4,0	4,0	
Elevunders. 7. trinn - Mobbing på skolen (prosent)	9,0 %	8,6 %	9,2 %	12,2 %	12,9 %	8,8 %	6,3 %	10,5 %	
Elevunders. 7. trinn - Trivsel	4,1	4,1	4,1	4,1	4,0	4,2	4,2	4,2	
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	43,3	41,5	43,9	42,8	42,3	42,1	41,7	40,4	43,2
Nasjonale prøver 5. trinn: Lesing	48,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	49,0	49,0	
Nasjonale prøver 8. trinn: Lesing	49,0	50,0	51,0	51,0	50,0	50,0	51,0	49,0	
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Antall deltakere i voksenopplæring	87	101	120	126	71	170	107	72	1 147
Antall elever i kommunal SFO	1 076	1 210	1 854	1 627	896	1 435	1 096	1 548	16 163
Antall elever i kommunale grunnskoler	5 257	5 229	6 126	7 032	3 868	5 951	4 967	6 757	63 048
Antall elever med morsmålsopplæring kommunale og private	94	118	113	263	159	377	6	308	2 154
Antall elever med særskilt norskopplæring kommunale og private	184	209	227	388	202	550	158	525	3 838
Antall elever som får skoleskyss kommunale og private	1 124	1 212	1 277	1 253	472	906	1 334	1 231	10 202
Lønnsutgifter til grunnskole (202)	488 244	514 513	622 719	700 540	395 160	590 154	503 170	710 233	6 186 149
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223) (1000 kr)	519 552	545 337	658 781	752 850	422 032	634 383	527 833	758 274	6 574 249
Lønnsutgifter til skolelokaler (222)	31 308	30 824	36 062	52 310	26 259	44 163	24 663	48 041	388 034
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213)	14 420	15 153	20 396	16 584	8 295	24 821	31 897	11 872	179 156
Skolefritidstilbud korrigerte brutto driftsutgifter beløp (1000 kr)	39 306	42 464	54 946	49 702	26 230	50 112	39 532	57 758	539 002
Skolelokaler Avskrivninger til skolelokaler (222) (1000 kr)	33 777	34 643	43 074	42 192	39 458	41 408	39 869	30 808	479 449
Skolelokaler korrigerte brutto driftsutgifter beløp (1000 kr)	95 871	98 893	115 314	162 227	92 646	128 135	105 891	131 382	1 328 712
Skoleskyss korrigerte brutto driftsutgifter beløp (1000 kr)	12 285	12 787	13 457	14 736	6 787	15 493	11 774	13 433	122 181
Voksenopplæring brutto driftsutgifter beløp (1000 kr)	36 172	40 027	42 515	32 520	19 639	36 671	49 712	30 734	364 959
Årstimer til morsmålsopplæring kommunale og private	0	0	114	380	760	76	0	76	858
Årstimer til spesialundervisning kommunale og private	66 320	67 984	79 737	106 490	42 991	77 832	62 575	79 198	797 141

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

Årstimer til særskilt norskopplæring kommunale og private	7 586	10 018	5 608	13 490	9 063	13 875	5 513	12 900	112 631
Årstimer til tospråklig fagopplæring kommunale og private	3 783	5 373	10 127	5 984	5 482	10 427	76	10 675	74 878
Andre nøkkeltall									
Andel lærere som er 60 år og eldre	6,6 %	7,5 %	6,7 %	8,9 %	6,2 %	7,5 %	8,9 %	6,0 %	7,6 %
Netto driftsutgifter (202) Grunnskole	511 125	536 525	694 053	768 048	410 830	631 882	554 025	740 765	6 634 776

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Prioritet - Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgif (B)

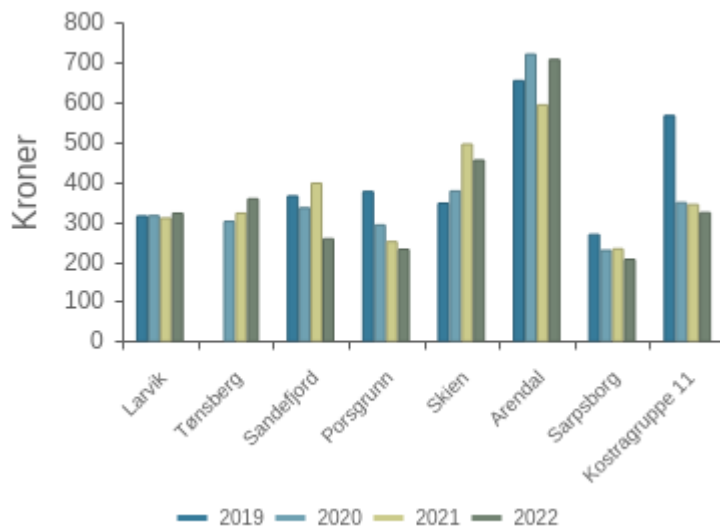
	2019	2020	2021	2022
Larvik	21,7 %	20,9 %	21,9 %	21,2 %
Tønsberg	22,5 %	22,2 %	22,7 %	22,6 %
Sandefjord	23,2 %	23,5 %	23,3 %	22,8 %
Porsgrunn	20,8 %	20,0 %	21,3 %	20,2 %
Skien	21,7 %	21,2 %	21,8 %	20,7 %
Arendal	22,0 %	21,9 %	23,0 %	22,1 %
Sarpsborg	22,0 %	21,5 %	21,9 %	21,9 %
Kostragruppe 11	22,2 %	22,0 %	22,2 %	21,9 %

Netto driftsutgifter gir et uttrykk for hvordan kommunen prioriterer ved fordeling av de ikke-bundne (frie) inntektene. Andelen utgifter indikerer kommunens prioritering, men vil være avhengig av kommunens totale utgifter og inntekter, som gir ulikheter i spillerom. Utgiftene brukt til grunnskolesektor, i forhold til kommunens totale utgifter målt i prosent viser en liten nedgang i Larvik kommune fra 21,9 % i 2021 til 21,2 % i 2022. Indikatoren er ikke sammenstilt med utgiftsbehovet til grunnskole i sammenligningskommunene, som blant annet påvirkes av befolkningen i grunnskolealder.

Denne indikatoren inkluderer også SFO (kostrafunksjon 215), skolelokaler (kostrafunksjon 222) og skoleskyss (kostrafunksjon 223).

Larvik kommune har i forhold til sammenlignbare kommuner vært blant kommunene med lavest andel utgifter til grunnskolesektor, relativt sett i forhold til kommunens totale utgifter. I 2022 er andelen av Larviks totale driftsutgifter brukt til skole, sammen med Porsgrunn og Skien, lavest i sammenligningsgruppen, og lavere andel av driftsutgiftene til skolesektoren enn gjennomsnittet i Kostragruppe 11.

Prioritet - Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), per innbygger

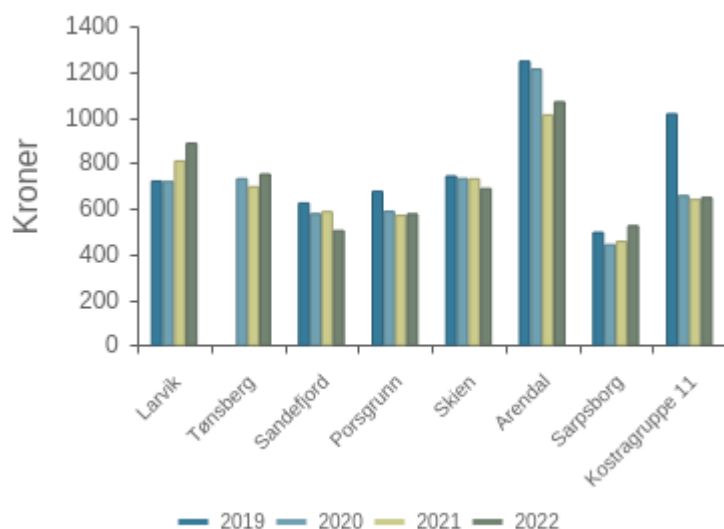

	2019	2020	2021	2022
Larvik	314	315	308	321
Tønsberg		300	321	357
Sandefjord	364	334	396	257
Porsgrunn	375	291	249	230
Skien	346	376	494	454
Arendal	653	719	592	706
Sarpsborg	267	228	231	205
Kostragruppe 11	565	347	343	322

**) Graf er justert med utgiftsbehov

I 2022 utgjorde netto driftsutgifter til voksenopplæring 321 kr per innbygger. Blant sammenligningskommunene ligger Sarpsborg, Porsgrunn og Sandefjord lavere med henholdsvis 205, 230 og 257 kr per innbygger. Arendal ligger høyest med kr 706 per innbygger. Kostragruppe 11 ligger på kr 322 per innbygger. Netto driftsutgifter per innbygger ligger stabilt lavt de siste årene i Larvik.

Sammenligner man netto driftsutgifter per innbygger med brutto driftsutgifter per innbygger viser en tendens til at Larvik har høye inntekter og tilskudd. Fra 2020 fikk Larvik læringssenter blant annet prosjektet Jobbsjansen. Jobbsjansen er et fulltidsprogram for innvandrerkvinner i regi av Larvik kommune i samarbeid med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Målet er at deltakerne skal få ordinært arbeid eller starte med utdanning etter avsluttet tiltak.

Prioritet - Voksenopplæring brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	720	717	808	885
Tønsberg		730	695	750
Sandefjord	623	576	586	502
Porsgrunn	674	586	569	575
Skien	741	731	729	687
Arendal	1 245	1 210	1 010	1 067
Sarpsborg	494	441	455	523
Kostragruppe 11	1 014	656	638	647

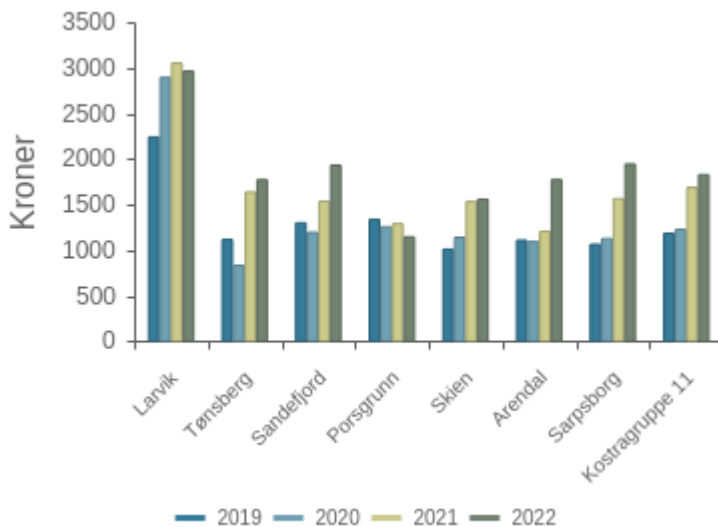
**) Graf er justert med utgiftsbehov

I 2022 utgjorde brutto driftsutgifter til voksenopplæring kr 885 per innbygger. Blant sammenligningskommunene er det bare Arendal som ligger høyere med kr 1 067. I Larvik vet man at det er mange prosjekter med tilhørende tilskudd og inntekter. Brutto driftsutgifter må derfor sees i sammenheng med netto driftsutgifter. Sammenlignet med netto driftsutgifter per innbygger vises en tendens til at Larvik har høye inntekter og tilskudd. Tabellen under sammenligner brutto driftsutgifter og netto driftsutgifter i 2022:

	Brutto driftsutgifter per innbygger	Netto driftsutgifter per innbygger	Inntekter per innbygger
Larvik	885	321	564
Tønsberg	750	357	393
Sandefjord	502	257	245
Porsgrunn	575	230	345
Skien	687	454	233
Arendal	1067	706	361
Kostragr 11	647	322	325

Tabellen viser at Larvik kommune ligger høyt i sammenligningsgruppen når man ser på differansen mellom brutto og netto driftsutgifter per innbygger. Denne differansen indikerer at tjenesteproduksjonen har vært høy, men at det samtidig er hentet inn inntekter. Fra 2020 fikk Larvik læringscenter blant annet tilskudd til prosjektet Jobbsjansen.

Produktivitet - Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202), per elev i grunnskolen (B)

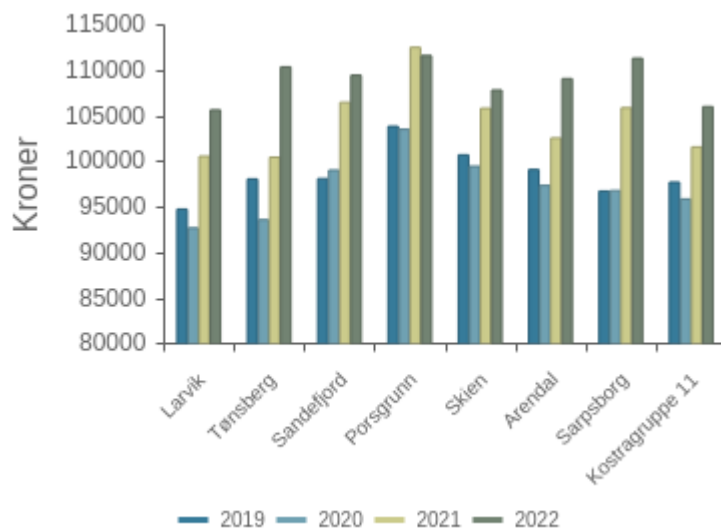

	2019	2020	2021	2022
Larvik	2 239	2 891	3 049	2 961
Tønsberg	1 115	830	1 635	1 770
Sandefjord	1 297	1 193	1 533	1 930
Porsgrunn	1 334	1 254	1 288	1 144
Skien	1 009	1 139	1 531	1 555
Arendal	1 107	1 091	1 203	1 772
Sarpsborg	1 062	1 125	1 562	1 943
Kostragruppe 11	1 182	1 225	1 686	1 825

Indikatoren viser driftsutgifter i kroner til undervisningsmateriell per elev. Undervisningsmateriell inkluderer ordinært undervisningsmateriell (både analogt og digitalt), men også arbeidsmateriale til sløyd og håndarbeid, matvarer til bruk i undervisningen, bøker til skolebibliotek, lek og sysselsettingsmateriell og materiell til musikkundervisning. Den bør sees i sammenheng med indikatoren "Driftsutgifter til inventar og utstyr", ettersom enkelte kommuner kan ha bokført digitalt undervisningsmateriell som digitalt utstyr. Fra 2021 til 2022 er utgiftene til undervisningsmateriell og inventar og utstyr redusert med kr 36 per elev for Larvik kommune (se tabell nedenfor). Korrigerte bruttoutgifter per elev (kostrafunksjon 202) totalt er samtidig økt med kr 5 081. Larvikskolen ligger klart høyt i forhold til utgifter knyttet til undervisningsmateriell og inventar og utstyr sett under ett blant sammenligningskommunene, med unntak av Sandefjord. Dette henger sammen med at Larviksskolens utgifter i stor grad brukes til lønnsutgifter og læremidler. Tilskuddsordningen til læremidler, både digitalt og annet, er avsluttet (LK2020 er avsluttet).

Tabellen nedenfor viser indikatorene "Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202), per elev i grunnskolen (B)" og "Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen (B)":

Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen (B) + Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202), per elev i grunnskolen (B)				
	2019	2020	2021	2022
Larvik	2 620	3 348	3 431	3 395
Tønsberg	2 154	1 820	2 877	2 615
Sandefjord	4 064	4 073	4 278	4 512
Porsgrunn	2 652	2 615	2 549	2 395
Skien	1 666	2 080	2 142	2 241
Arendal	1 313	1 423	1 695	2 173
Sarpsborg	1 971	2 301	2 957	2 736
Kostragruppe 11	2 231	2 358	2 807	2 781

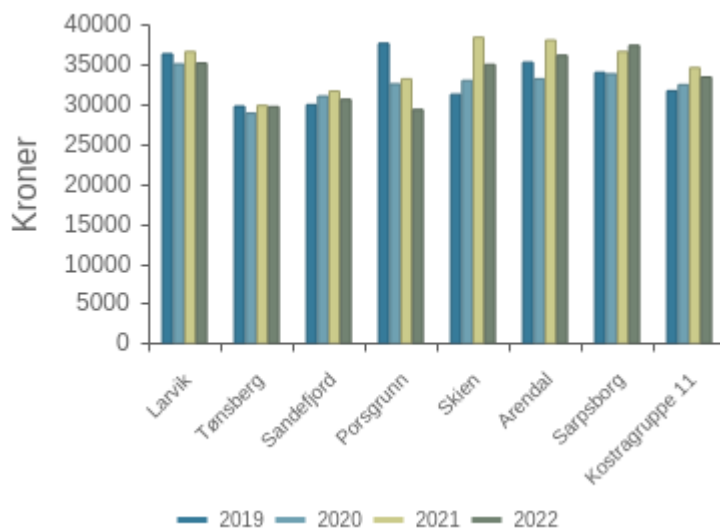
Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	94 704,8	92 632,6	100 500,5	105 581,6
Tønsberg	98 007,2	93 536,1	100 393,1	110 293,5
Sandefjord	98 045,3	98 980,8	106 406,9	109 376,6
Porsgrunn	103 779,8	103 443,8	112 433,9	111 525,1
Skien	100 646,9	99 400,7	105 756,1	107 752,6
Arendal	99 040,8	97 291,9	102 503,1	109 004,8
Sarpsborg	96 679,3	96 733,9	105 809,5	111 241,1
Kostragruppe 11	97 658,6	95 810,2	101 519,6	105 939,0

Korrigerte brutto driftsutgifter gjenspeiler ressursinnsatsen som er knyttet til kommunens egen tjenesteproduksjon, altså uten kjøp av tjenester i stedet for egen produksjon, og overføringer, tilskudd, inntekter og refusjoner. Derfor kan økninger i korr.brutto utgifter ha bakgrunn i økte tilskudd eller inntekter.

Korrigerte brutto driftsutgifter per skoleelev (202) i Larvik kommune er økt med kr 5.081 fra foregående år. Larvik kommune har lavere utgifter enn alle sammenligningskommunene, og Kostragruppe 11. Larvikskolen bruker feks kr 5 944 mindre per elev enn Porsgrunn kommune per år. Utgiftene har økt relativt stabilt de siste fire årene. Imidlertid blir det matematisk slik at dersom vi samtidig tar hensyn til det som omtales som "utgiftsbehov"; altså basert på demografiske forhold som antall innbyggere fra 6-15 år i Larvik, reiseavstander og innvandrere, tilsier det at Larvikskolen bør ha lavere utgifter enn sammenligningskommunene, fordi elevgruppen i kommunen tilsier det. Indeksen som viser utgiftsbehovet for grunnskolen i sum er 93,8 % for Larvik kommune, mens den til sammenligning er 99,4 % for Kostragruppe 11.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. Bruker (B)

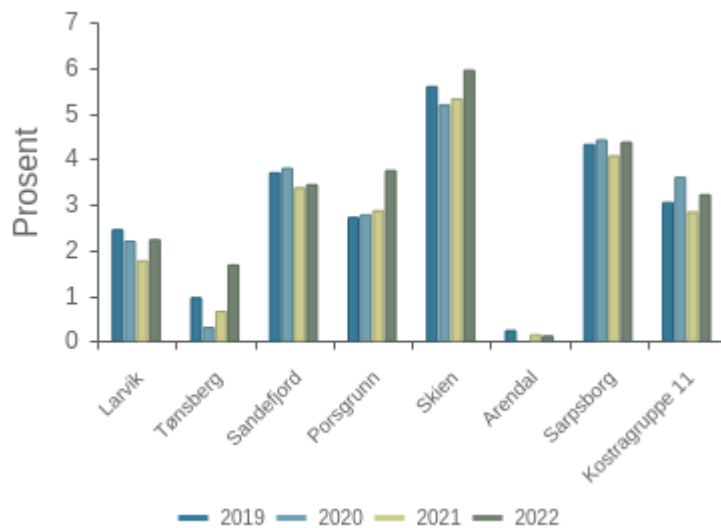
	2019	2020	2021	2022
Larvik	36 253	34 979	36 530	35 094
Tønsberg	29 690	28 807	29 795	29 636
Sandefjord	29 881	30 954	31 587	30 548
Porsgrunn	37 563	32 483	33 120	29 275
Skien	31 181	32 916	38 331	34 921
Arendal	35 198	33 123	37 979	36 069
Sarpsborg	33 919	33 743	36 536	37 311
Kostragruppe 11	31 624	32 390	34 521	33 348

Indikatoren viser utgift i kroner per benyttet SFO plass i kommunen. Indikatoren inkluderer ikke foreldrebetaling, og viser dermed alle utgifter per benyttet SFO plass, både kommunal andel og foreldrenes andel. Den kommunale andelen av dette har vært relativt stor i forhold til de andre kommunene, på bakgrunn av kommunens langvarige tilbud om graderte satser.

Larvik kommunes SFO-ordninger er i utgangspunktet helt foreldrefinansiert, jf. KST-082/08. Det er et prinsipp som benyttes fullt ut i budsjetteringene til SFO enhetene. Larvik kommunes utgifter per SFO-plass ligger i 2022 nå lavere enn Arendal og Sarpsborg blant sammenligningskommunene. Larvik kommunes sosiale profil og prioriteringer har tidligere skapt ulikheter i sammenligningsgrunnlaget mot andre kommuner. Fra 2020 ble det innført nasjonale retningslinjer for redusert foreldrebetaling til barn på SFO, basert på foreldrenes inntekter. Dette har medført økte utgifter i kommuner som ikke tidligere har hatt reduserte satser, og forskjellene mot de andre kommunene minker. Prioriteringen knyttet til barn med spesielle behov, graderte satser og søskenmoderasjon medfører økte utgifter for kommunen.

Bemanning i Larvikskolens SFO er basert på vedtektene, sist vedtatt i Hovedutvalg for Oppvekst og kvalifisering 31.03.2022 - gjeldende fra 01.08.22. Tildeling av budsjett til alle SFO-ordningene er basert på denne bemanningsfaktoren, for å sikre tilstrekkelig bemanning. Bemanningsfaktor kan utgjøre forskjeller i SFO-utgiftene, sammen med SFO-struktur, lønnsansiennitet og oppholdstid.

Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	2,4 %	2,2 %	1,8 %	2,2 %
Tønsberg	1,0 %	0,3 %	0,7 %	1,7 %
Sandefjord	3,7 %	3,8 %	3,4 %	3,4 %
Porsgrunn	2,7 %	2,8 %	2,9 %	3,7 %
Skien	5,6 %	5,2 %	5,3 %	5,9 %
Arendal	0,2 %		0,1 %	0,1 %
Sarpsborg	4,3 %	4,4 %	4,1 %	4,4 %
Kostragruppe 11	3,0 %	3,6 %	2,8 %	3,2 %

Det finnes 3 ulike typer undervisning i forbindelse med elever som snakker flere språk i grunnskolen: Særskilt norskopplæring - Morsmålsundervisning - Tospråklig fagopplæring.

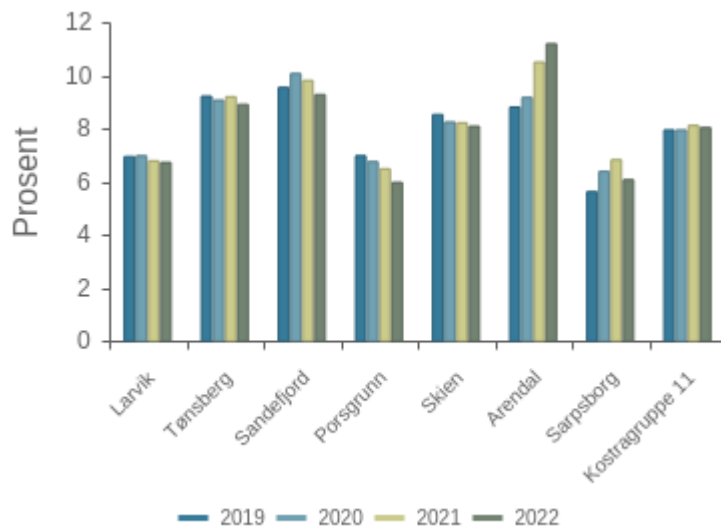
Indikatoren her; *"Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring"*, viser andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring. I KOSTRA tall er indikatorer for morsmålsundervisning og tospråklig fagopplæring slått sammen. Larvik kommune har ikke ekstra timer til morsmålsundervisning i skolen. I ståstedsanalysen er overskrifter som inneholder *"morsmålsundervisning"* - gjeldende for *"tospråklig fagopplæring"* i Larvikskolen.

Etter kartlegging og vedtak gis særskilt norskopplæring og tospråklig fagopplæring for elever som får ordinær undervisning i klasse. Andelen elever i grunnskolen som får tospråklig fagopplæring har vært kraftig redusert i Larvik kommune over tid (nå 2,2 %). Det er flere elever i 2022 som har vedtak (+24 stk), slik at antallet er på samme nivå som i 2020. Antall timer har økt mer enn antall vedtak og ser vi på antall timer per elev så ligger Larvik kommune på 45,5 timer som er en økning på 5,3 fra i fjor og 10,7 timer høyere enn Kostragruppe 11.

	2019	2020	2021	2022
Antall elever med morsmåloppføring (inkluderer tospråklig fagopplæring) kommunale og private				
Larvik	131	116	94	118
Kostragruppe 11	424	1925	1891	2154
Årstimer til tospråklig fagopplæring kommunale og private				
Larvik	4 408	3 056	3 783	5 373
Kostragruppe11	9 486	61 261	63 944	74 878
Antall årstimer tospråklig fagopplæring per elev som får tospråklig fagopplæring				
Larvik	33,6	26,3	40,2	45,5
Kostragruppe 11	22,4	31,8	33,8	34,8

Elevgruppen som ofte har tospråklig fagopplæring er en uforutsigbar elevgruppe, både i omfang og i behov. Larvikskolen har hatt stort fokus på inkludering av elever som har vært lenge i landet i ordinær undervisning. Flere timer per elev kan være en indikasjon på at Larvikskolen har mer intensiv tospråklig undervisning for elevene med vedtak, for at elevene raskere kan gå over i ordinær norskundervisning. Det er ikke endringer i lovverket, men har vært en endring i praksis i Larvikskolen. Larvikskolens nye organisering av tospråklig fagopplæring bidrar til en annen disponering av ressurser til tospråklige lærere, og økning i antall timer kan ha sammenheng med dette.

Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	6,9 %	7,0 %	6,8 %	6,7 %
Tønsberg	9,2 %	9,1 %	9,2 %	8,9 %
Sandefjord	9,5 %	10,1 %	9,8 %	9,3 %
Porsgrunn	7,0 %	6,8 %	6,5 %	6,0 %
Skien	8,5 %	8,2 %	8,2 %	8,1 %
Arendal	8,8 %	9,2 %	10,5 %	11,2 %
Sarpsborg	5,6 %	6,4 %	6,8 %	6,1 %
Kostragruppe 11	7,9 %	7,9 %	8,1 %	8,0 %

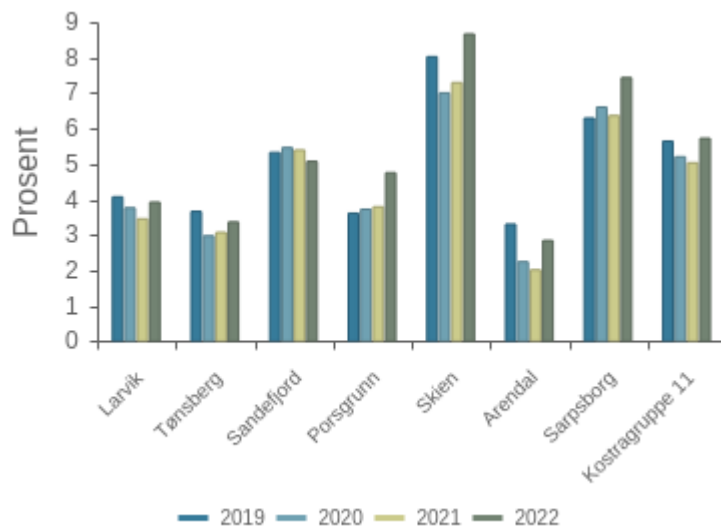
"Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning" kan være med å drive opp kostnadsnivået i grunnskolen. Andel elever som får spesialundervisning har vært stabilt rundt 7 % i Larvikskolen de siste årene, og i 2022 nede i 6,7 %. Larvikskolen har lavere andel av elever med spesialundervisning enn KOSTRAGruppe 11 og sammenligningskommunene, med unntak av Porsgrunn og Sarpsborg. Spesialundervisning er en kostnadsdriver og ser vi på andelen av lærertimer totalt som går til spesialundervisning, er denne høyere i Larvik (20,6 %) enn sammenlignbare kommuner, foruten Sandefjord. Andelen for Kostragruppe 11 er 19,5 %. Bakgrunnen for at andelen lærertimer totalt er høyere i Larvik er fordi elevene som mottar dette har et vesentlig høyere antall timer enn Kostragruppe 11. Kostragruppe 11 har de siste årene ligget jevnt på ca 150 timer, mens i Larvik kommune ser vi en sterk vekst hvor antall timer nå er 190 per elev som har spesialundervisning, se tabell nedenfor:

	2019	2020	2021	2022
Antall elever med spesialundervisning kommunale og private				
Larvik	372	369	362	358
Kostragruppe 11	5219	5307	5411	5384
Årstimer til spesialundervisning kommunale og private				
Larvik	58 271	66 324	66 320	67 984
Kostragruppe11	776 168	799 382	819 276	797 141
Antall årstimer spesialundervisning per elev med spesialundervisning				
Larvik	156,6	179,7	183,2	189,9
Kostragruppe 11	148,7	150,6	151,4	148,1

Vedtak for spesialundervisning med mange timer betyr at det er elever med større behov og mer sammensatte vansker. Andre faktorer som kan påvirke spesialundervisning er antall gjesteelever (som finansieres av andre kommuner), antall elever på alternative opplæringsarenaer eller tilbudet på Frøy skole.

Larvikskolens fokus på tilpasset opplæring har gitt resultater i form av andel elever som får spesialundervisning. Det har vært et samarbeid mellom skolene og PP-tjenesten for å finne gode prosesser, og flyttet fokus fra spesialundervisning til tilpasset opplæring (TPO). Skolene har fått kompetanseheving til ledelse og ansatte, for å identifisere og iverksette effektive systemrettede tiltak som vil gi bedre tilpasset opplæring. Tidlig innsats kan forsterkes, og Larvikskolen har iverksatt Leseplan (1-4 og 5-7), med implementering av og utprøving av metoder i klasserommene. STL+ (Skrive seg Til Lesing) brukes som metode, for å gi bedre tidlig innsats for alle elever. Den enkelte skole følger opp arbeidet i klasserommet gjennom profesjonelle læringsfellesskap (PLF).

Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	4,1 %	3,8 %	3,5 %	3,9 %
Tønsberg	3,7 %	3,0 %	3,1 %	3,4 %
Sandefjord	5,3 %	5,5 %	5,4 %	5,1 %
Porsgrunn	3,6 %	3,7 %	3,8 %	4,8 %
Skien	8,0 %	7,0 %	7,3 %	8,7 %
Arendal	3,3 %	2,2 %	2,0 %	2,8 %
Sarpsborg	6,3 %	6,6 %	6,4 %	7,4 %
Kostragruppe 11	5,6 %	5,2 %	5,0 %	5,7 %

Det finnes, som nevnt, 3 ulike typer undervisning i forbindelse med elever som snakker flere språk i grunnskolen: Særskilt norskopplæring - Morsmålsundervisning - Tospråklig fagopplæring.

Indikatoren her viser andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring. Særskilt norskopplæring er forsterket opplæring i norsk. Opplæringen skal bidra til at elevene lærer seg norsk godt nok til at de kan følge den ordinære opplæringen i skolen. Det er basert på vedtak om antall timer. Etter kartlegging og vedtak gis særskilt norskopplæring og tospråklig fagopplæring for elever som får ordinær undervisning i klasse.

"Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring" har økt i Larvik fra 3,5 % til 3,9 %. Av sammenligningskommunene ser vi at det er en økning i samtlige kommuner foruten Sandefjord. KOSTRAGruppen har økt fra 5,0 % til 5,7 %. Koordinering av særskilt norskopplæring gir en samlet oversikt over kommunens totale behov, og et overblikk over hvor det er behov for kunnskap til å gjøre elevens læringsutbytte bedre. Nærheten til elevene som har behov for særskilt norskopplæring gjør også at Larvikskolen kan være tettere på vurderingen av når elevene er klare for å fortsette videre i ordinær norskundervisning.

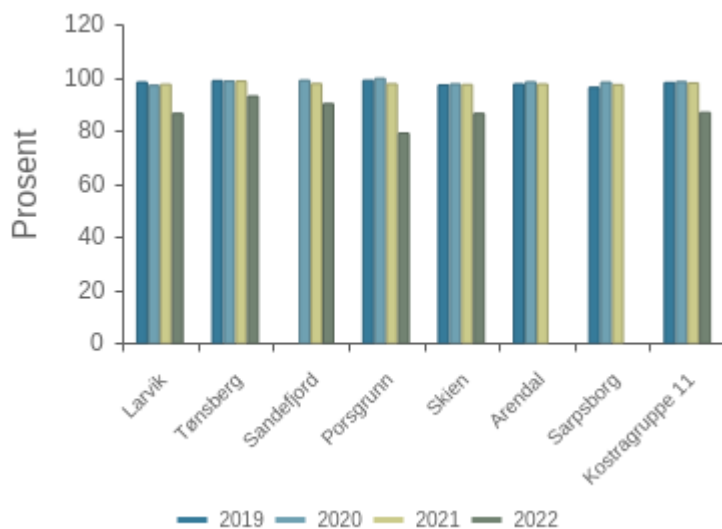
"Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring" har siden 2015 vært sterkt redusert og har de siste årene ligget på ca. 3,5 % til 4 %. Antall elever er økt med 25 elever fra 2021 og antall årstimer er økt med 2 432 timer i samme periode. Vi ser i utviklingen i antall timer til særskilt norskopplæring per

elev som har særskilt norskopplæring har økt betraktelig i Larvik kommune fra 41,2 til 47,9 timer per elev, mens KOSTRAgruppen har en reduksjon fra 31,7 til 29,3 timer.

	2019	2020	2021	2022
Antall elever med særskilt norskopplæring kommunale og private				
Larvik	218	199	184	209
Kostragruppe 11	2 449	3 477	3 356	3 838
Årstimer til særskilt norskopplæring kommunale og private				
Larvik	8 075	7 002	7 586	10 018
Kostragruppe11	129 780	103 516	106 382	112 631
Antall årstimer særskilt norsopplæring per elev som får særskilt norskopplæring				
Larvik	37,0	35,2	41,2	47,9
Kostragruppe 11	53,0	29,8	31,7	29,3

Larvikskolen arbeider mot økt læringsutbytte for elevene med særskilt norskopplæring, slik at elevene raskere kan følge ordinær undervisning i sin nærscole. Verdensmesteren, en avdeling som har hatt særskilt norskopplæring til alle sine elever, ble nedlagt i løpet av 2021 (31.07.2021), og fordelt til mottaksklasser på fire skoler. Larvikskolens nye organisering av mottaksklasser bidrar til annen disponering av ressurser og økt ressursbruk.

Dekningsgrad - Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring (B)

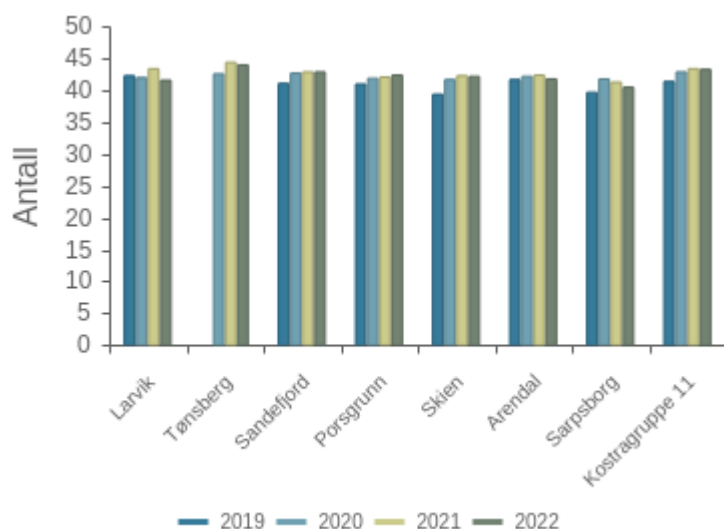
	2019	2020	2021	2022
Larvik	98,1 %	96,9 %	97,3 %	86,4 %
Tønsberg	98,7 %	98,5 %	98,5 %	92,9 %
Sandefjord	98,8 %	98,8 %	97,6 %	90,0 %
Porsgrunn	98,8 %	99,5 %	97,5 %	79,0 %
Skien	97,1 %	97,4 %	97,2 %	86,4 %
Arendal	97,4 %	98,2 %	97,4 %	
Sarpsborg	96,1 %	98,1 %	97,2 %	
Kostragruppe 11	97,9 %	98,3 %	97,8 %	86,7 %

Viktig merknad: Indikatoren for 2022 er feil pga. feil grunnlagstall. Dette blir rettet i de oppdaterte tallene for 2022. Dette gjelder også sammenligningskommunene.

Larvikskolens andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring har vært rundt 98 % siden 2014, og omtrent på nivået i Kostragruppe 11. I 2022 er 97,2 % av elevene registrert med direkte overgang til videregående skole, ca. på samme nivå som fjoråret (97,3 %).

Å oppnå sammenheng i læringsløpet fordrer et tett og kontinuerlig samarbeid mellom barnehage, grunnskole og videregående skole. Larvikskolen har fokus på overgangene i skolen. Ungdomsskoler har utdannede rådgivere, og bruker faget Utdanningsvalg og karriereveiledning. Kommunen har et godt samarbeid med NAV i dette arbeidet. Satsing praktisk opplæringsløp (en del av "Våre unge") har som mål å redusere frafallet gjennom mer praktisk, relevant og virkelighetsnær undervisning. I denne satsingen retter det seg særlig mot ungdomstrinnet. Kommunen fortsetter å arbeide mot at andelen med direkte overgang skal bli enda bedre.

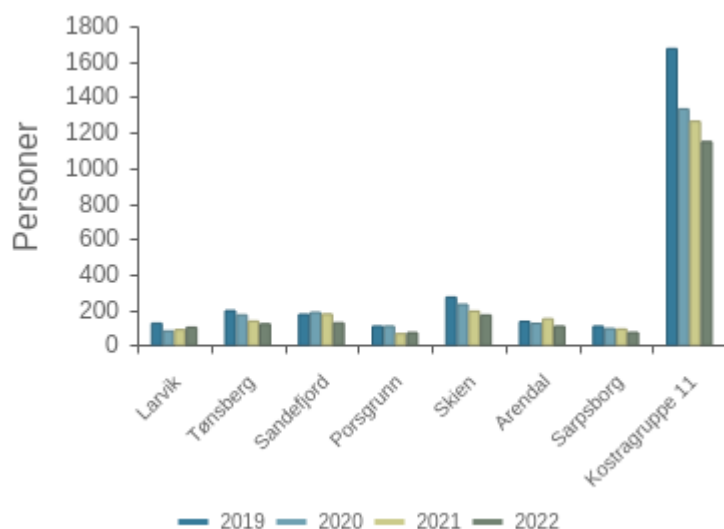
Kvalitet - Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	42,2	41,9	43,3	41,5
Tønsberg		42,5	44,3	43,9
Sandefjord	41,0	42,6	42,8	42,8
Porsgrunn	40,9	41,8	42,0	42,3
Skien	39,3	41,6	42,2	42,1
Arendal	41,6	42,1	42,3	41,7
Sarpsborg	39,6	41,7	41,2	40,4
Kostragruppe 11	41,3	42,8	43,3	43,2

Larvik kommune har siden 2011 økt gjennomsnittlige grunnskolepoeng mye, og har etter det holdt seg stabilt på over 40 over flere år, de seneste årene før 2022 rundt 42 poeng. I 2022 ser vi en nedgang i grunnskolepoengene til 41,5 som er 1,7 lavere enn KOSTRAGruppe 11. Grunnskolepoengene dette året baserer seg i stor grad på standpunktkarakterer som settes på den enkelte skole. Eksamenskarakterer er et viktig korrektiv for å sjekke ut om det er sammenheng mellom standpunkt og eksamen. Det bør være en sammenheng mellom eksamenskarakterer og standpunktkarakterer og vi mangler dette korrektivet i år.

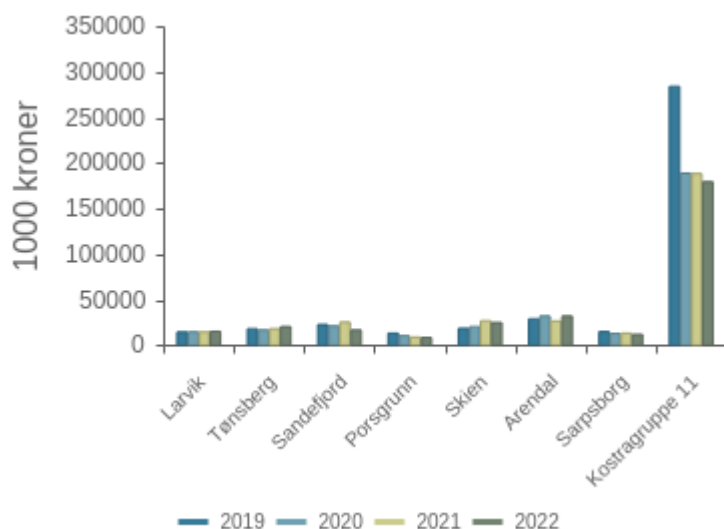
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall deltakere i voksenopplæring

	2019	2020	2021	2022
Larvik	124	80	87	101
Tønsberg	195	171	136	120
Sandefjord	174	185	175	126
Porsgrunn	107	107	64	71
Skien	271	230	192	170
Arendal	134	123	149	107
Sarpsborg	107	94	91	72
Kostragruppe 11	1 672	1 332	1 262	1 147

Larvik ligger lavt på spesialundervisning til voksne i sammenligning med andre kommuner i Kostragruppe 11. Bare Porsgrunn og Sarpsborg ligger lavere med henholdsvis 71 og 72 deltakere. Tallet viser voksne deltakere som ikke har fullført grunnskolen og rett til ny opplæring. Elever i Kombinasjonsklassen med rett til videregående opplæring er ikke med i dette tallet.

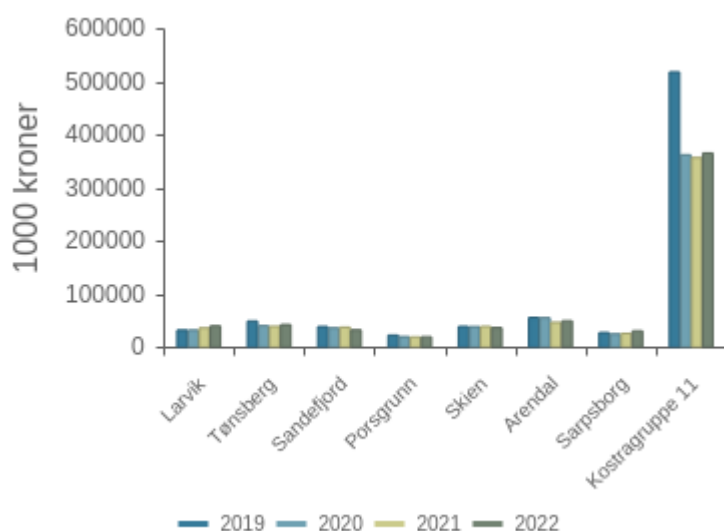
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	14 437	14 613	14 420	15 153
Tønsberg	18 050	16 656	18 100	20 396
Sandefjord	22 685	21 066	25 245	16 584
Porsgrunn	13 202	10 331	8 872	8 295
Skien	18 517	20 268	26 813	24 821
Arendal	28 884	31 932	26 554	31 897
Sarpsborg	14 811	12 758	13 185	11 872
Kostragruppe 11	283 721	188 556	188 105	179 156

Indikatoren netto driftsutgifter til voksenopplæring i beløp viser det samme som netto driftsutgifter per innbygger. Larvik ligger lavt i sammenligningsgruppen, med 15,1 mill kr i 2022. Porsgrunn ligger lavest med 8,3 mill kr.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Voksenopplæring brutto driftsutgifter beløp (1000 kr)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	32 091	32 123	36 172	40 027
Tønsberg	49 282	40 282	39 204	42 515
Sandefjord	38 886	36 267	37 623	32 520
Porsgrunn	22 680	19 848	19 266	19 639
Skien	39 110	38 618	39 123	36 671
Arendal	55 777	55 349	46 832	49 712
Sarpsborg	27 544	24 927	26 000	30 734
Kostragruppe 11	517 301	361 676	356 256	364 959

For brutto driftsutgifter totalt til voksenopplæring ligger Larvik på 40 mill kr. Porsgrunn ligger lavest med 19,6 mill kr. Brutto driftsutgifter sier ikke noe om omfanget av inntekter og tilskudd. Tabellen under sammenligner brutto driftsutgifter med netto driftsutgifter i 2021.

	Brutto driftsutgifter	Netto driftsutgifter	Inntekter
Larvik	40	15,1	24,9
Tønsberg	42,5	20,4	22,1
Sandefjord	32,5	16,6	15,9
Porsgrunn	19,6	8,3	11,3
Skien	36,7	24,8	11,9
Arendal	49,7	31,9	17,8
Kostragr 11	365	179,2	185,8

Differansen indikerer størrelsen på inntektene og/eller tilskudd. Larvik ligger høyt på brutto driftsutgifter, men desto lavere på netto driftsutgifter. Dette henger sammen med at Larvik har stort fokus på å få inn prosjektmidler og tilskudd.

Barnehage

I ståstedsanalysen omfatter Barnehagesektoren følgende KOSTRA funksjoner: Førskoletilbud (201), Styrket tilbud til førskolebarn (211) og Førskolelokaler og skyss (221).

Barnehagesektoren i Larvik kommune omfatter både kommunale og private barnehager, samt fellestjenester for alle barnehager som spesialpedagogiske vedtak, åpne barnehager, mellomoppgjør med andre kommuner og redusert foreldrebetaling i alle barnehager. KOSTRArapporteringen er sektorovergripende; uavhengig av administrativ organisering, og er basert på hvilken tjenestefunksjon som virksomhetene har brukt i regnskapet.

Larvik kommune har totalt 18 kommunale barnehager, og ingen kommunale åpne barnehager. Videre er det 18 private ordinære barnehager, 1 åpen og 2 familiebarnehager. Totalt har 2.187 barn barnehageplass; likt antall som i 2021. Av totalt antall barn går 56,3 % i kommunale barnehager; en liten reduksjon fra 2021 (56,7 %).

I forhold til barna som går i barnehagene i Larvik, ser vi at i aldersgruppen 1-5 år, går 92,1 % i barnehage. Dette er på nivå med sammenligningskommunene, og gjennomsnittet i KOSTRAgruppe 11 hvor snittet er 92,6 %. Larvik har likevel flere 0-åringer i barnehage enn sammenligningskommunene, og en økning fra 2020; fra 9,4 % til 13,1 %, noe som øker utgiftene til barnehagene relativt sett da barn under 3 år krever flere ansatte iht bemanningsnormen i barnehage. 0-åringene som er født før 15.12 inngår i rammetilskuddet til kommunen. Det høye nivået av 0-åringer indikerer også at kommunen har god dekning når det kommer til barnehageplasser.

Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m²) sier noe om hvor mye plass barn har til å leke og utfolde seg i barnehagene. I Larvik kommune har hvert barn 6,0 m², noe som er høyere enn Kostragruppe 11 og de andre kommunene i sammenligningsgruppen, foruten Porsgrunn og Arendal.

Larvik kommune er den mest kostnadseffektive kommunen relatert til drift av barnehager i Kostragruppe 11. Kostraindikatorene synliggjør utgifter per barn og per innbygger, som forteller om Larviks relative prioriteringer på tjenesteområdet. Samtidig har de siste års økonomiske omstilling i Larvik naturlig nok påvirket barnehages kostraindikatorer. Flere elementer bidrar til at kostraindikatorer fra 2020 og 2021 kan variere fra de øvrige årene. Årene 2020, 2021 og delvis 2022 har vært preget av koronapandemien, og kommunen har hatt merutgifter for kommunale barnehager på kr 3 623 000 knyttet til korona i 2022. I tillegg er det bokført kr 2 901 000 i forskudd på tilskuddet for 2024 for private barnehager i 2022. Innenfor barnehageområdet har det de siste årene vært flere strukturelle endringer, som påvirker kostraindikatorene. De viktigste strukturendringene består av sammenslåing av 3 barnehager til 1; Byskogen barnehage, fra 30.07.18 ([KST-105/15](#)), oppkjøp av de 4 private iFokus barnehagene per 01.07.19 ([KST-057/19](#)), samt nedleggelse av Varden barnehage per 01.08.20 ([KST-002/20](#)).

Tabellen for barnehageindikatorer fremstiller mange av indikatorer som er benyttet i analysen. Videre vil enkelte av disse utdypes ytterligere. Forøvrig må vurdering av indikatorer sees i sammenheng med årsrapport for 2022.

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

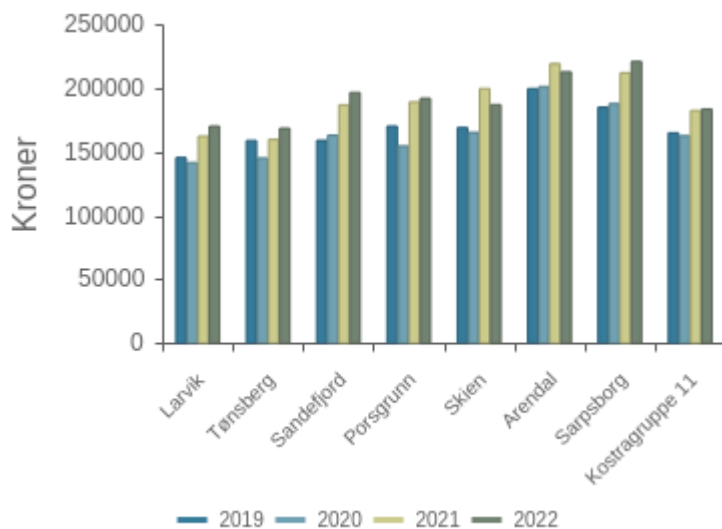
	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostra- gruppe 11
Prioritet									
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	13,6 %	13,0 %	14,3 %	14,5 %	12,1 %	13,3 %	13,4 %	13,0 %	13,9 %
Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B) **)	7 678	7 729	8 000	8 382	8 347	8 536	8 749	8 212	8 150
Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B) **)	624	728	584	1 003	574	779	918	1 103	847
Produktivitet									
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	5,8	5,8	5,6	6,0	5,8	5,7	5,9	5,9	5,8
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i private barnehager (B)	5,8	5,9	5,8	5,8	5,7	5,9	5,6	5,9	5,8
Barn i barnehage (antall)	2 187	2 187	2 804	3 117	1 688	2 609	2 040	2 736	26 995
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser, alle barnehager (kr)	67 942	74 658	70 970	81 566	62 956	76 218	82 326	71 821	78 037
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B)	162 147	169 947	168 342	196 303	191 771	186 807	212 519	220 593	183 397
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (B)	12 511	12 466	11 999	12 923	12 427	12 264	12 765	12 643	12 525
Dekningsgrad									
1-2 år andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	87,9 %	85,6 %	88,4 %	84,9 %	92,3 %	84,9 %	84,7 %	81,1 %	85,9 %
3-5 år andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	95,9 %	95,8 %	97,5 %	97,4 %	99,4 %	96,0 %	98,6 %	95,9 %	96,9 %
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	9,4 %	13,1 %	1,4 %	6,2 %	3,8 %	7,3 %	6,1 %	5,3 %	5,2 %
Andel barn 0-6 år med barnehageplass (B)	67,7 %	68,5 %	68,1 %	68,0 %	69,0 %	67,3 %	67,2 %	64,8 %	67,2 %
Andel barn 1-5 år med barnehageplass (B)	92,9 %	92,1 %	93,9 %	92,8 %	96,7 %	91,6 %	93,3 %	90,1 %	92,6 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	56,7 %	56,3 %	65,0 %	37,1 %	36,2 %	42,6 %	26,4 %	28,0 %	45,1 %
Andel barn i private barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)	3,5 %	3,2 %	3,4 %	3,6 %	1,9 %	3,3 %	2,8 %	3,8 %	3,6 %
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage. Alle barnehager (prosent)	20,9 %	21,8 %	20,2 %	26,8 %	19,5 %	26,2 %	23,3 %	32,9 %	24,0 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)	17,2 %	18,1 %	16,8 %	21,6 %	16,8 %	22,1 %	19,3 %	29,2 %	20,1 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn (prosent)	83,5 %	82,3 %	83,3 %	85,3 %	79,2 %	89,2 %	85,7 %	83,0 %	84,8 %
Kvalitet									
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)	43,9 %	44,0 %	47,1 %	44,5 %	48,7 %	46,3 %	44,5 %	44,7 %	43,6 %

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2) (B)	5,9	6,0	5,4	5,4	6,1	5,4	6,1	5,2	5,5
Økonomi									
Korrigerte brutto driftsutgifter (221) førskolelokaler og skyss	24 227	22 551	36 013	30 087	13 814	15 770	14 491	20 003	294 730
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Avskrivninger (D) Førskolelokaler og skyss Beløp (1000 kr)	8 161	8 405	11 190	7 402	5 840	3 296	3 700	8 613	96 737
Barnehage brutto driftsutgifter beløp (1000 kr)	446 730	457 729	597 902	660 881	348 973	556 677	452 594	575 210	5 770 518
Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager (1000 kr)	161 030	166 727	168 893	355 867	192 700	263 093	286 381	329 712	2 640 689
Kommune Barnehager (antall)	18	18	27	22	10	20	10	10	211
Privat Barnehager (antall)	18	18	18	37	17	22	39	29	267

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	145 358	141 450	162 147	169 947
Tønsberg	158 764	145 035	159 532	168 342
Sandefjord	158 850	162 865	186 639	196 303
Porsgrunn	170 007	154 469	188 953	191 771
Skien	168 852	165 106	199 432	186 807
Arendal	199 339	200 967	218 885	212 519
Sarpsborg	184 814	187 589	211 802	220 593
Kostragruppe 11	164 710	162 408	182 237	183 397

Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage viser en kostnad på kr 169 947 per barn; en økning på kr 7 800 sammenlignet med 2021. Virksomhet Barnehage har vært hardt påvirket av koronapandemien. Virksomheten har opplevd høyt sykefravær og har i 2022 hatt merkostnader på 3,6 mill kr som i all hovedsak er knyttet opp til vikarer ved sykdom. Virksomheten barnehage har mottatt tilskudd som dekker disse merkostnadene, tilskuddet er ikke ført på kostrafunksjon 201.

Videre har det vært økning i antall vedtakstimer knyttet til barn med ekstra oppfølging. Begge disse faktorene er med på å øke de korrigerte brutto driftsutgiftene i kroner per barn for kommunale barnehager. Det var også en nedgang i barnetallet i kommunale barnehager (-30) som gjør at kostnadene fordeles på færre barn. Nivået til Larvik kommune er markant lavere enn Kostragruppe 11.

De samlede netto driftsutgiftene til barnehage per innbygger er 5,2 % lavere enn gjennomsnittet i Kostragruppe 11, disse tallene er justert etter utgiftsbehov. Dette indikerer at kommunen har et lavere kostnadsnivå enn gjennomsnittet i Kostragruppe 11.

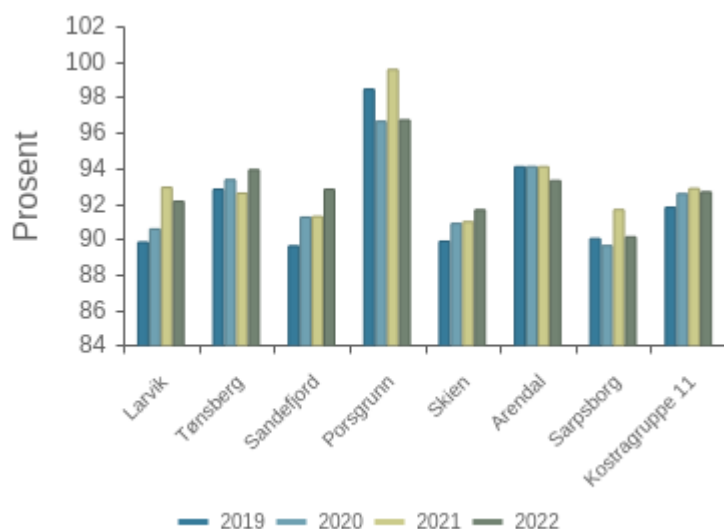
Det kan være en kombinasjon av flere faktorer som påvirker disse KOSTRA indikatorene. I 2017 var Larvik, foruten Arendal, kommunen med høyest utgifter per barn i kommunal barnehage. I årene etterpå har Larvik kommune gjort en bevisst endring av den kommunale barnehagestrukturen; ved sammenslåing av

6 barnehager ved bygging av Fagerli og Byskogen barnehage, kjøp av iFokus barnehagene og nedleggelse av Varden barnehage. Dette har redusert utgiftene i kommunale barnehager.

Korrigerte brutto driftsutgifter per barn i kommunale barnehager (201) i Larvik kommune er lavere enn flere av sammenligningskommunene, og Kostragruppe 11. Larvik bruker f.eks. kr 13 450 mindre per barn i kommunal barnehage enn Kostragruppe 11 i 2022. Beløpene inneholder imidlertid flere variabler som kan forklare dette, både andel kommunale barnehager, størrelsen på disse, samt det som kalles utgiftsbehov i kommunene.

Til orientering om indikatoren: Kostnader knyttet til kommunale barnehager inkluderer, i denne indikatoren også utgifter til barn med ekstra oppfølging, samt utgifter til åpne kommunale barnehager. Til tross for at disse utgiftene også gjelder private barnehager, og antall barn i åpne kommunale barnehager ikke er hensyntatt. Larvik kommune har i 2022 ingen åpne barnehager, men andre kommuner kan fremdeles ha dette.

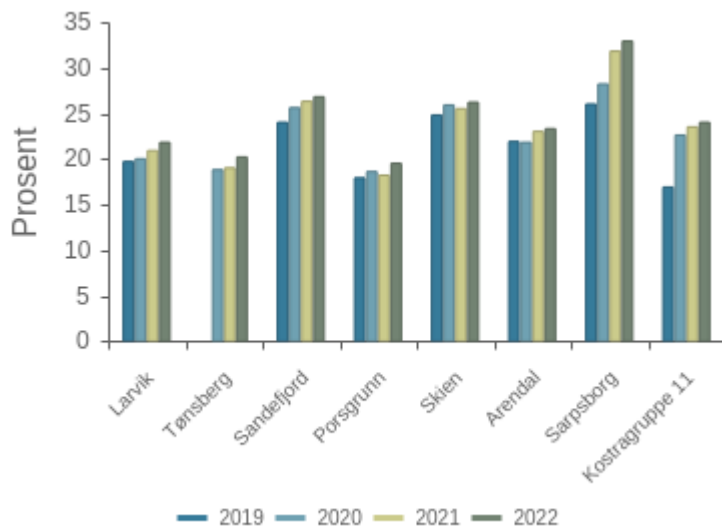
Dekningsgrad - Andel barn 1-5 år med barnehageplass (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	89,8 %	90,6 %	92,9 %	92,1 %
Tønsberg	92,8 %	93,3 %	92,6 %	93,9 %
Sandefjord	89,6 %	91,2 %	91,3 %	92,8 %
Porsgrunn	98,4 %	96,6 %	99,5 %	96,7 %
Skien	89,9 %	90,9 %	91,0 %	91,6 %
Arendal	94,1 %	94,1 %	94,1 %	93,3 %
Sarpsborg	90,0 %	89,6 %	91,6 %	90,1 %
Kostragruppe 11	91,8 %	92,5 %	92,8 %	92,6 %

Larvik kommune ligger på nivå med snittet for Kostragruppe 11 når det kommer til andel barn i alderen 1-5 år med barnehageplass. Larvik kommune ligger vesentlig høyere enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 når det kommer til andel 0-åringer i barnehage, noe som indikerer god barnehagedekning i kommunen. Larvik kommune ligger på nivå med snittet når det kommer til andel barn i alderen 1-2 år. Larvik kommune ligger noe lavere enn gjennomsnittet når det kommer til andel barn i barnehage i alderen 3-5 år.

Dekningsgrad - Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage. Alle barnehager (prosent)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	19,7 %	20,0 %	20,9 %	21,8 %
Tønsberg		18,8 %	19,0 %	20,2 %
Sandefjord	24,0 %	25,6 %	26,3 %	26,8 %
Porsgrunn	17,9 %	18,6 %	18,2 %	19,5 %
Skien	24,8 %	25,9 %	25,5 %	26,2 %
Arendal	21,9 %	21,8 %	23,0 %	23,3 %
Sarpsborg	26,0 %	28,2 %	31,8 %	32,9 %
Kostragruppe 11	16,9 %	22,6 %	23,5 %	24,0 %

Indikatoren inkluderer barn som får spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven §31 samt minoritetsspråklige barn. Barn med vedtak etter barnehagelovens §37 (barn med nedsatt funksjonsevne) er ikke inkludert i indikatoren.

Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage har økt fra 19,7 % i 2019 til 21,8 % i 2022. Det har vært en markant økning i antall sakkyndige vurderinger fra PPT som medfører flere vedtak, samtidig som det er flere større vedtak (flere timer) enn tidligere. Antall minoritetsspråklige barn totalt i barnehage har økt fra 354 i 2019 til 390 i 2022. Med unntak av Porsgrunn og Tønsberg kommune, har Larvik kommune en lavere andel barn som får ekstra ressurser knyttet til styrket tilbud enn sammenlignbare kommuner.

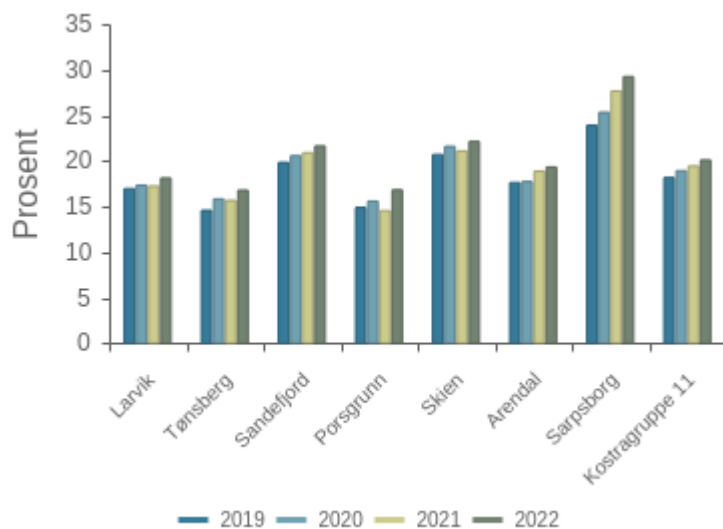
Andelen barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn inkludert §37, i forhold til alle barn i barnehagen har økt fra 20,8 % i 2019 til 23,6 % i 2022.

Den spesialpedagogiske organiseringen er utfordrende for kommunen. I 2020 ble det igangsatt en endring, med resultat i at støttepedagoger har sin arbeidstilhørighet på den barnehagen hvor de utfører flest vedtakstimer. Det er også igangsatt tverrfaglige barnehageteam på systemnivå på syv kommunale barnehager og fem private barnehager. Barnehagene skal i samarbeid med PPT sette fokus på at barn som trenger hjelp skal få tidlig, god og riktig hjelp. Barn med behov for særskilt tilrettelegging i barnehage

skal få nødvendig hjelp og støtte der de er. Hjelpen og støtten skal iverksettes tidlig, den skal være tilpasset den enkelte og foregå i et inkluderende fellesskap. Formålet med teamet er å finne en god måte å organisere tjenesten på slik at man sikrer god kompetanse til støttepedagogene og det allmennpedagogiske arbeidet.

Det er også iverksatt tverrfaglig drøfting på individnivå hvor tre kommunale barnehager er inkludert. Dette tiltaket skal evalueres i 2023.

Dekningsgrad - Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)

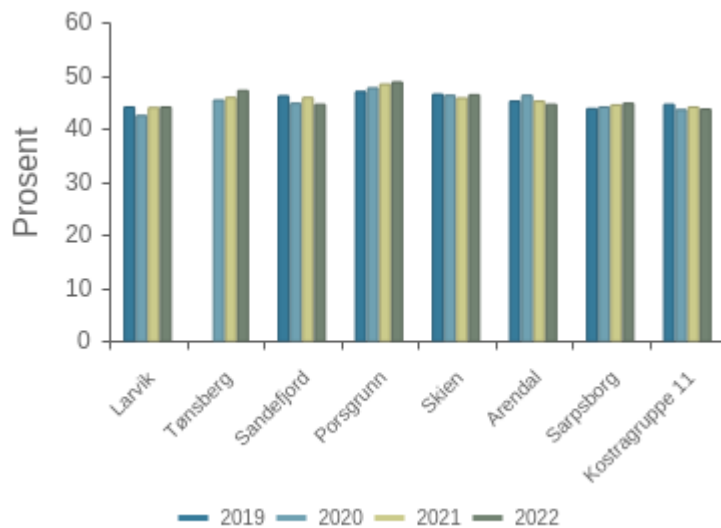

	2019	2020	2021	2022
Larvik	17,0 %	17,3 %	17,2 %	18,1 %
Tønsberg	14,6 %	15,8 %	15,7 %	16,8 %
Sandefjord	19,8 %	20,6 %	20,9 %	21,6 %
Porsgrunn	14,9 %	15,6 %	14,5 %	16,8 %
Skien	20,7 %	21,6 %	21,1 %	22,1 %
Arendal	17,6 %	17,7 %	18,9 %	19,3 %
Sarpsborg	23,9 %	25,3 %	27,7 %	29,2 %
Kostragruppe 11	18,2 %	18,9 %	19,4 %	20,1 %

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass har økt fra 17,2 % i 2021 til 18,1 % i 2022.

Larvik kommune har satsning på økt barnehagedeltakelse for minoritetsspråklige barn, basert på eksterne midler. Prosjektet ser dermed ut til å ha hatt ønsket effekt, blant annet med bakgrunn i direkte samtaler med aktuelle innbyggere og bistand ved søknad på barnehageplass. Prosjektet er avsluttet i 2022.

Kvalitet - Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)

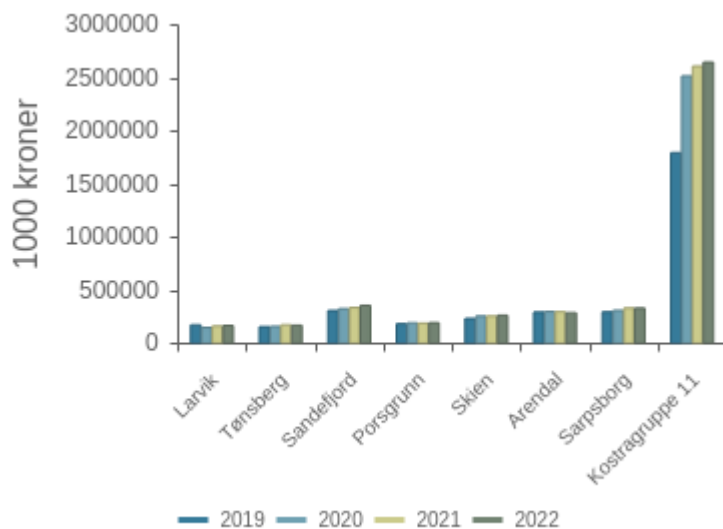

	2019	2020	2021	2022
Larvik	44,0 %	42,4 %	43,9 %	44,0 %
Tønsberg		45,3 %	45,8 %	47,1 %
Sandefjord	46,1 %	44,7 %	45,8 %	44,5 %
Porsgrunn	46,9 %	47,6 %	48,3 %	48,7 %
Skien	46,4 %	46,2 %	45,7 %	46,3 %
Arendal	45,1 %	46,2 %	45,1 %	44,5 %
Sarpsborg	43,7 %	44,0 %	44,4 %	44,7 %
Kostragruppe 11	44,5 %	43,5 %	44,0 %	43,6 %

Strategien "Kompetanse for fremtidens barnehage" har som mål å sikre alle barn et barnehage tilbud av høy kvalitet. Det er foreslått at minst 50 % av de ansatte skal være barnehagelærere, og minst 25 % barne og ungdomsarbeidere (fagarbeidere). Andelen barnehagelærere i Larvik kommune er i 2022 på 44 % og lavere enn sammenlikningskommunene. Denne kompetansehevingen vil medføre økte lønnskostnader da Larvik kommune per i dag ligger under det foreslåtte målet på 50 %.

Dette kan også være en av grunnene til at Larvik kommune ligger lavest på kostnader til barnehagedrift (funksjon 201) i kostragruppen.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager (1000 kr)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	172 422	147 582	161 030	166 727
Tønsberg	155 219	158 650	173 057	168 893
Sandefjord	307 227	324 856	334 892	355 867
Porsgrunn	182 723	191 264	188 732	192 700
Skien	232 794	254 770	254 771	263 093
Arendal	292 066	297 072	295 098	286 381
Sarpsborg	294 360	308 935	330 381	329 712
Kostragruppe 11	1 790 225	2 511 703	2 604 058	2 640 689

Indikatoren viser totalt beløp i tilskudd til private barnehager. KOSTRAgruppe 11 er på denne indikatoren ikke representativt for gjennomsnittet i gruppen, fordi den ikke viser et relativt beløp som gjennomsnittet, men synliggjør summert beløp for kommunene. Indikatoren vil variere i forhold til sammenligningskommunenes andel av private barnehager, og totalt antall barn i barnehage. Sammenligningen gjøres derfor mot Larvik kommune over tid.

Kommunale drifts- og kapitaltilskudd til private barnehager er redusert fra 2019 (5,695 mill kr). De største endringene, henger sammen med kommunens kjøp av iFokus barnehagene (KST-057-19), som ikke lenger får drifts- og kapitaltilskudd fra 2020 (opprinnelig 43,3 mill kr i 2019). Utover det er de kommunale driftstilskuddssatsene beregnet i henhold til regelverk for tilskuddssatser, og har hatt følgende økninger de siste årene:

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Maksimalt tilskudd ordinære barnehager per heltidsbarn:						Enkeltstående	Enkeltstående
Driftstilskudd - enkeltstående barnehage	Barn 0-2 år	187 171	198 604	207 782	214 179	216 976	221 525
	Barn 3-6 år	89 508	94 961	99 400	102 266	103 280	106 211
Driftstilskudd - barnehage i kjede	Barn 0-2 år						216 777
	Barn 3-6 år						103 573
Kapitaltilskudd - nasjonal sats	Byggeår <2014	8 600	9 200	9 500	9 300	4 650	9 400
Maksimalt tilskudd familie barnehager per heltidsbarn - nasjonale satser:							
Driftstilskudd	Barn 0-2 år	156 100	158 200	163 900	172 000	177 500	184 300
	Barn 3-6 år	118 900	120 200	124 500	130 700	134 900	140 400
Kapitaltilskudd	Alle barn	13 100	12 900	13 300	13 600	6 800	14 500
Maksimalt tilskudd åpen barnehage godkjente plass:							
Tilskudd pr godkjente plass - åpningstid 0 - 15 timer		13 270	17 215	22 718	27 186	30 337	18 008
Tilskudd pr godkjente plass - åpningstid 16 timer +		18 630	24 293	31 805	39 095	41 392	23 153

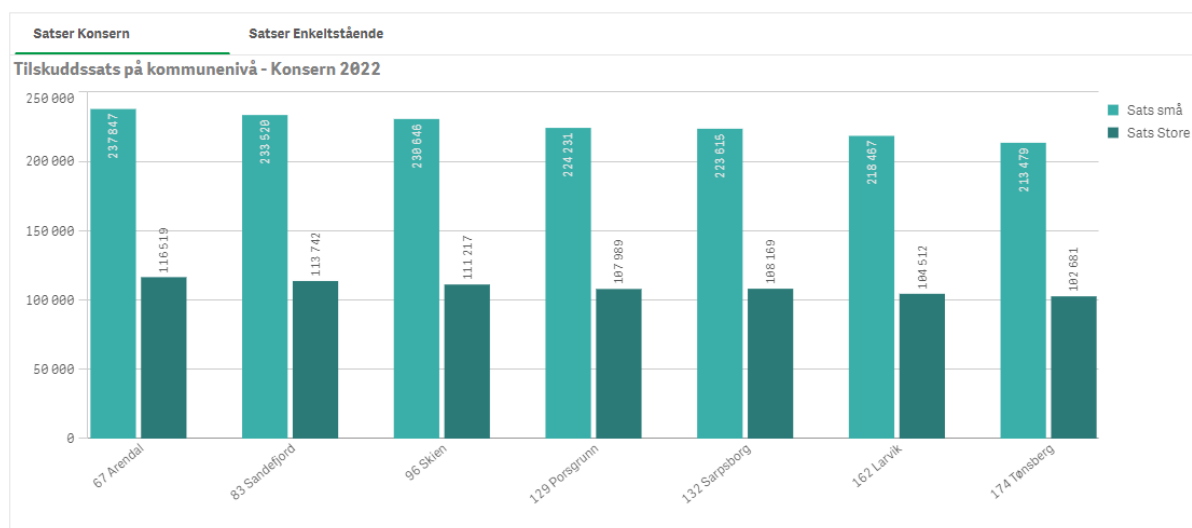
Februar 2023 opphevet Statsforvalteren i Vestfold og Telemark kommunens vedtak for 2022 basert på klage fra de private barnehagene. Kommunen fattet derfor nytt vedtak i 2023 som gjaldt 2022. Denne utbetalingen er bokført i 2023. Nye satser for 2022 ble:

		2022
Maksimalt tilskudd ordinære barnehager per heltidsbarn:		
Driftstilskudd - enkeltstående barnehage	Barn 0-2 år	223 215
	Barn 3-6 år	107 150
Driftstilskudd - barnehage i kjede	Barn 0-2 år	218 467
	Barn 3-6 år	104 512
Kapitaltilskudd - nasjonal sats	Byggeår <2014	9 400

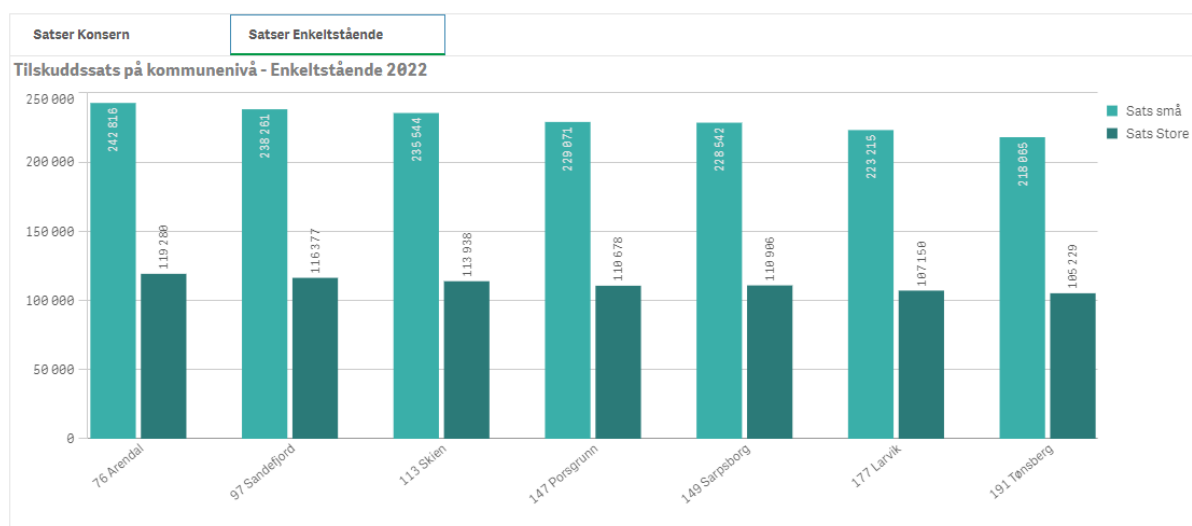
Øvrige strukturendringene på barnehageområdet, ved endringer i kostnader i kommunale barnehager påvirker tilskuddssatsene først to år etter endringene kommer i regnskapet til de kommunale barnehagene. Det betyr at strukturendringene knyttet til Fagerli barnehage har helårseffekt fra 2019, Byskogen barnehage (KST-105/15) har helårseffekt fra 2021, og iFokus barnehagene har noe effekt på tilskuddssatsene fra 2021, men har helårseffekt fra 2022, og strukturendringene knyttet til Varden barnehage (KST-002/20) vil påvirke tilskuddssatsene delvis fra 2022, og fullt fra 2023.

Mellom kommunene Larvik sammenligner seg med, er det variasjoner i tilskuddssatsene. Tilskuddssatsene er basert på kommunens egne ordinære barnehager, og deres driftsutgifter per barn (jf. Barnehageloven §19), og vil derfor ha en naturlig sammenheng med utgiftsnivået i de ulike kommunene.

Tilskuddssats private barnehager som inngår i konsern:

Tilskuddssats enkeltstående barnehage

Kilde: <https://www.barnehagemonitor.no/tilskudd/>

Barnevern

Barnevern omfatter barnevernstiltak når barnet er og ikke er plassert av barnevernet, samt tiltak til enslige mindreårige flyktninger.

Barn som har hatt barnevernstiltak frem til de fyller 18 år, får tilbud om ettervern frem til de fyller 25 år. Denne aldersgrensen ble 01.01.21 endret fra 23 år til 25 år.

Oppvekstreformen (også kalt barnevernsreformen) trådte i kraft 01.01.22. Det betyr at kommunene får økt faglig og økonomisk ansvar for barnevern. Det overordnede målet med reformen er et bedre barnevern, der tjenestetilbudet skal kunne tilpasses lokale behov. Intensjonen med reformen er å gi kommunen incentiver til å jobbe mer med forebyggende arbeid og på tvers av tjenester i hele oppvekstsektoren. En av konsekvensene av reformen er at kommunene får økt egenandel for statlige barnevernstiltak og fullt økonomisk ansvar for fosterhjem. Det er også økt kompetansekrav til de ansatte i barnevernet. Kommunen er kompensert i rammetilskuddet fra staten for denne reformen.

Barneverntjenesten i Larvik har høyere utgifter per barn plassert av barnevernet (KOSTRAfunksjon 252), og høyere utgifter per innbygger til barnevern totalt, også når vi justerer for "utgiftsbehovet" (som baserer seg på det tekniske beregningen av behovet i målgruppen). Dette henger sammen med at kommunen har høyere andel av utgiftene knyttet til barn som faktisk er plassert av barnevernet (KOSTRAfunksjon 252). Utgifter til slike plasseringer er mer kostnadskreven enn ikke-plasseringer. Larvik har derfor lavere andel av sine barnevernsutgifter knyttet til barn som ikke er plassert av barnevernet (KOSTRAfunksjon 251), og lavere utgifter til saksbehandling (KOSTRAfunksjon 244). Samtidig har kommunen høyere andel fagansatte (med unntak av Porsgrunn og Sarpsborg).

Barneverntjenesten samarbeider med Helse og mestring for å finne de beste tjenestene for barn med funksjonshemning. Dette kan medføre noe økte kostnader for barnevern, men til gjengjeld reduserte kostnader for Helse og mestring. Dette medfører også at kommunen kommer raskere i gang med tiltakene for denne gruppen.

Utgifter til barnevern bør sees i sammenheng med KOSTRAfunksjon 232: Forebygging, skole- og helsestasjonstjeneste omfatter driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd fra staten og andre direkte inntekter, er trukket fra.

Dette er en interessant bakgrunnsvariabel fordi den indikerer kommunenes prioritering av frie inntekter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste.

Videre bør det også sees i sammenheng med KOSTRA funksjon 233 (forebyggende arbeid), som er et kapittel under KommuneHelse. På denne funksjonen føres blant annet psykologitjenester for barn og unge.

Barneverntjenesten inngår i en større sosial sammenheng, der flere kommunale instanser jobber for å bedre situasjonen til utsatte barn og unge. Det er derfor gunstig å se på kommunens økonomi bruk til flere instanser som arbeider for å bedre oppvekstsituasjonen til utsatte barn og unge.

Dersom vi ser på denne indikatoren ser vi at Larvik kommune ligger lavest av våre sammenlikningskommuner. De neste årene bør Larvik kommune sine mål være at utgifter til forebyggende arbeid vil øke og at utgiftene til barnevern reduseres tilsvarende eller mer (ref. barnevernsreformen).

Utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste pr. innbygger 0-17 år (2022)

Velg visning: ☐ Utvikling over tid ☐ Enkeltår ☐ Fordelingskurve ? ☒ Tabell

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Larvik	2 323	2 253	2 884	3 141	2 791	2 280	2 847	3 207
Sandefjord	2 548	2 798	2 722	2 750	2 901	3 588	4 124	4 242
Arendal	2 251	2 501	2 561	2 431	2 716	2 707	3 214	3 948
Sarpsborg	2 189	2 254	2 420	2 485	2 977	3 058	3 287	3 955
Skien	1 807	2 360	2 214	3 185	2 668	2 782	3 443	3 621
Tønsberg	3 002	3 173	3 397	3 870	3 728	3 935	4 673	4 781
Porsgrunn	2 200	2 344	2 644	2 781	3 292	3 479	3 950	4 278

Kilde tabell: barnevernmonitor.no

Det har vært en liten økning i antall undersøkelser og andel undersøkelser i forhold til antall innbyggere. Antall undersøkelser har økt fra 383 til 399. Dette har medført en svak økning i antall tiltak fra 405 til 407.

Andelen barn på institusjon og fosterhjem er 1,3% av total befolkning innenfor aldersgruppen 0-24 år. Det har vært 22 barn mellom 0-17 år på institusjon, dette er en økning på 4 barn fra 2021.

Tjenesteområdet har et fokus på samarbeid med nettverk og familieråd som metode for å sikre medvirkning, innflytelse og utnyttelse av deres ressurser. Dette arbeidet kan føre til at færre barn mottar hjelpetiltak fra barneverntjenesten. Antallet som mottar hjelpetiltak er 315 barn, dette er på samme nivå som 2021. Resultatet knyttet til innsparing vil vises i et mer langsiktig perspektiv.

Kostnadene til en kommuneadvokat skal bokføres på funksjon 244. Det ble identifisert at om lag 1.400.000 kr ekstra ble bokført som kommuneadvokat på funksjonen. Denne skulle vært på funksjon 120 administrasjon.

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

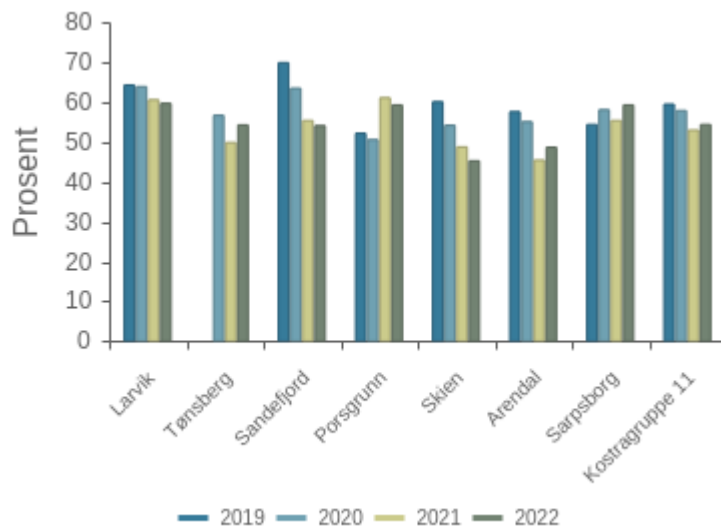
	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Prioritet									
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)	60,5 %	59,6 %	54,2 %	54,0 %	59,2 %	45,2 %	48,6 %	59,2 %	54,3 %
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)	7,6 %	7,4 %	9,7 %	6,1 %	14,3 %	15,4 %	4,9 %	11,6 %	9,9 %
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)	31,9 %	33,0 %	36,1 %	40,0 %	26,5 %	39,4 %	46,4 %	29,3 %	35,7 %
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn med tiltak	280 551	313 597	330 440	295 727	391 773	252 204	332 021	260 673	296 796
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B) **)	2 130	2 415	2 246	1 767	3 057	2 209	1 970	3 435	2 407
Produktivitet									
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	99,0 %	97,0 %	100,0 %	99,0 %	97,0 %	87,0 %	99,0 %	78,0 %	88,0 %
Dekningsgrad									
0-17 år Andel barn med barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet i løpet av året	1,4 %	1,3 %	1,2 %	0,9 %	1,4 %	1,4 %	0,8 %	1,6 %	1,1 %
0-17 år Andel barn med barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet i løpet av året	1,8 %	1,9 %	1,9 %	2,0 %	2,1 %	3,0 %	2,0 %	4,8 %	2,6 %
0-17 år Tiltak i alt andel barn med barnevernstiltak i løpet av året (prosent)	3,2 %	3,3 %	3,1 %	2,9 %	3,5 %	4,4 %	2,9 %	6,4 %	3,7 %
0-24 år 251 - Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet Delen barn med barnevernstiltak i løpet av året (prosent)	1,7 %	1,9 %	1,4 %	1,5 %	1,8 %	2,5 %	1,7 %	3,9 %	2,1 %
0-24 år 252 - Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet Delen barn med barnevernstiltak i løpet av året (prosent)	1,5 %	1,3 %	1,2 %	0,8 %	1,6 %	1,3 %	0,9 %	1,5 %	1,1 %
Andel barn med barnevernstiltak i løpet av året ift. innbyggere 0-24 år	3,2 %	3,2 %	2,6 %	2,3 %	3,4 %	3,8 %	2,6 %	5,4 %	3,1 %
Barn med melding ift. antall innbyggere 0-17 år	4,4 %	4,4 %	4,5 %	4,6 %	4,3 %	4,6 %	3,7 %	6,5 %	4,4 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	3,8 %	4,0 %	4,5 %	4,0 %	3,2 %	3,8 %	4,0 %	6,4 %	4,1 %
Kvalitet									
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	6,8	6,4	5,6	4,7	7,1	6,0	5,0	6,8	5,4
Økonomi									
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøkelse eller tiltak (kr)	64 201	65 257	76 281	66 257	71 422	68 569	85 305	51 777	70 006
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	360 149	474 056	407 936	452 758	503 280	330 815	496 964	553 766	502 271
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) (kr)	39 719	38 447	58 433	27 851	105 681	59 610	24 636	42 289	47 168
Grunnlagsdata (Nivå 3)									

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

0-17 år Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet i løpet av året	129	124	135	120	103	154	76	196	1 256
0-17 år Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet per 31.12	108	105	114	100	96	140	76	170	1 103
0-17 år Tiltak fosterhjem Barn med barnevernstiltak i løpet av året (antall)	101	92	103	86	82	123	62	134	927
0-17 år Tiltak institusjon Barn med barnevernstiltak i løpet av året (antall)	18	22		18	14	17	6	27	168
0-17 år Tiltak nettverksarbeid/samarbeid med andre tjenester Barn med barnevernstiltak i løpet av året (antall)	118	117	60	152	96	245	91	297	1 490
0-17 år. Antall innbyggere	9 241	9 244	11 678	13 259	7 133	11 077	9 265	12 128	115 450
0-24 år 251 - Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet Barn med barnevernstiltak i løpet av året (antall)	217	246	233	275	182	382	220	662	3 350
0-24 år 251 - Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet Barn med barnevernstiltak per 31.12. (antall)	149	165	137	117	109	268	201	488	2 194
0-24 år 252 - Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet Barn med barnevernstiltak i løpet av året (antall)	188	161	187	153	161	205	111	256	1 708
0-24 år 252 - Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet Barn med barnevernstiltak per 31.12. (antall)	132	125	149	118	144	165	107	218	1 396
0-24 år Hjelpetiltak Barn med barnevernstiltak i løpet av året (antall)	310	315	312	344	271	469	283	778	4 153
0-24 år Tiltak i alt Barn med barnevernstiltak i løpet av året (antall)	405	407	420	428	343	587	331	918	5 058
0-24 år Tiltak i alt Barn med barnevernstiltak per 31.12. (antall)	281	290	286	235	253	433	308	706	3 590
0-24 år Tiltak i alt Personer (antall)	12 795	12 786	16 234	18 342	10 102	15 513	12 775	16 898	161 007
Undersøkelser i alt (0-24 år)	383	399	581	586	245	442	396	863	5 187
Andre nøkkeltall									
Ressursbruk Barnevern	105,99	94,75	88,12	69,33	119,95	86,65	77,29	134,76	94,41

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Prioritet - Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)

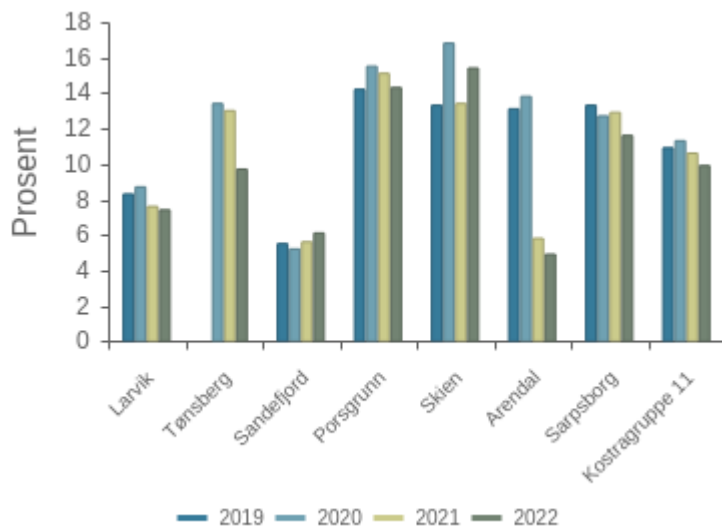

	2019	2020	2021	2022
Larvik	64,2 %	63,8 %	60,5 %	59,6 %
Tønsberg		56,6 %	49,8 %	54,2 %
Sandefjord	69,8 %	63,4 %	55,3 %	54,0 %
Porsgrunn	52,1 %	50,5 %	61,0 %	59,2 %
Skien	60,0 %	54,1 %	48,7 %	45,2 %
Arendal	57,5 %	55,0 %	45,4 %	48,6 %
Sarpsborg	54,3 %	58,0 %	55,3 %	59,2 %
Kostragruppe 11	59,4 %	57,8 %	52,9 %	54,3 %

Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet utgjør 59,6% (ned fra 60,5% i 2020) av totale netto driftsutgifter for barnevern. I 2019 var andelen 64,2%, så det har vært en nedgang på totalt 4,6% de siste 3 årene. Deler av denne nedgangen skyldes at miljøterapeuter til og med 2020 var ført på funksjon 252 (enslige mindreårige), men på grunn av nedleggelse av de døgnbemannede boligene har 50% av stillingene blitt overført til 244.

Videre har det vært en reduksjon i netto driftsutgifter knyttet til nedgang i antall barn plassert av barnevernet (129 i 2021 mot 124 i 2022). Endringer skyldes at antall fosterhjemsplasseringer er redusert fra 101 til 92, mens institusjonsplasseringer har økt fra 18 til 22. Selv om kommunen har en nedgang er det likevel flere plasserte barn enn flere av de sammenlignbare kommunene.

Prioritet - Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	8,3 %	8,7 %	7,6 %	7,4 %
Tønsberg		13,4 %	13,0 %	9,7 %
Sandefjord	5,5 %	5,2 %	5,6 %	6,1 %
Porsgrunn	14,2 %	15,5 %	15,1 %	14,3 %
Skien	13,3 %	16,8 %	13,4 %	15,4 %
Arendal	13,1 %	13,8 %	5,8 %	4,9 %
Sarpsborg	13,3 %	12,7 %	12,9 %	11,6 %
Kostragruppe 11	10,9 %	11,3 %	10,6 %	9,9 %

Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet utgjør 7,4 % av totale netto driftsutgifter for barneverntjenesten. Dette er omtrent samme nivå som i 2021 (7,6%)

Larvik har en lavere andel enn de fleste sammenligningskommunene (med unntak av Sandefjord og Arendal) og Kostragruppe 11. Dette henger sammen med at kommunen bruker egne tiltak, det er også færre barn som får tiltak i hjemmet. Andel barn med tiltak i hjemmet av alle barn i barnevernet har økt fra 56,3% til 59,1% i 2022, men ligger likevel lavere enn fylket (67,4%) (kilde: kommunemonitor 2022).

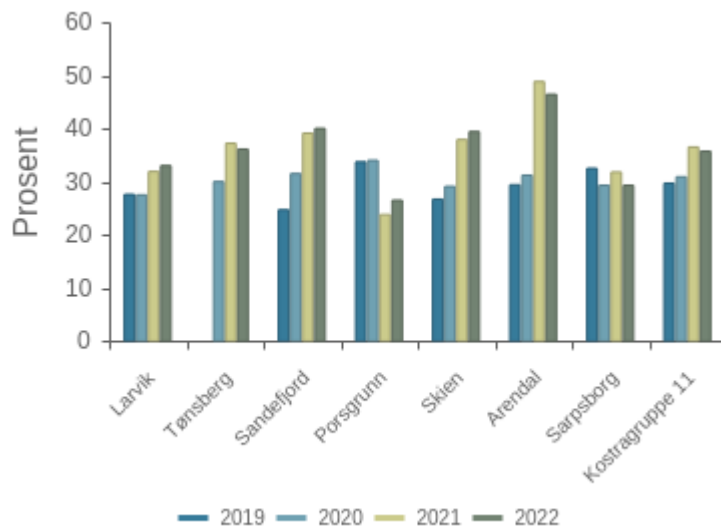
Barneverntjenesten ønsker å dreie mer av ressursene i tjenesten til å jobbe forebyggende hjelpetiltak i hjemmet for å på den måten forhindre omsorgsovertakelse.

Andel barn med hjelpetiltak i hjemmet av alle barn med tiltak 0-17 år (2022)

Velg visning:									
☐ Utvikling over tid ☐ Enkeltår ☐ Fordelingskurve ☐ ? ☒ Tabell									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Larvik	61,7	57,4	59,2	62,5	62,6	60,5	56,3	59,1	
Sandefjord	74,2	73,2	71,3	74,6	72,2	73,1	72,4	68,8	
Arendal	71,4	71,9	67,4	63,9	69,3	73,8	76,9	71,3	
Sarpsborg	71,7	68,8	69,7	70,6	75,6	74,7	74,3	74,9	
Skien	65,2	66,7	68,8	67,7	67,5	65,4	66,3	68,3	
Tønsberg	65,5	73,9	72,9	71,6	71,5	70,1	66,1	62,7	
Porsgrunn	69,7	64,7	60,1	55,7	56,5	57,6	60	58,8	

Kilde tabell: barnevernmonitor.no

Prioritet - Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)

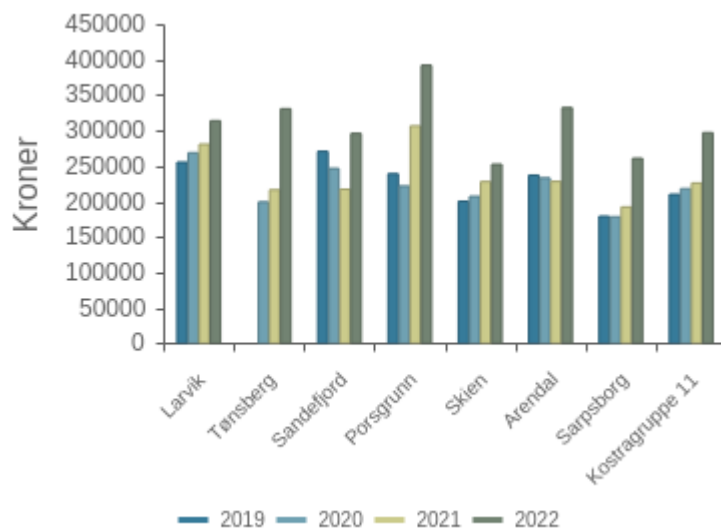
	2019	2020	2021	2022
Larvik	27,6 %	27,5 %	31,9 %	33,0 %
Tønsberg		30,0 %	37,2 %	36,1 %
Sandefjord	24,7 %	31,5 %	39,1 %	40,0 %
Porsgrunn	33,7 %	34,0 %	23,8 %	26,5 %
Skien	26,7 %	29,1 %	37,9 %	39,4 %
Arendal	29,4 %	31,2 %	48,8 %	46,4 %
Sarpsborg	32,5 %	29,3 %	31,8 %	29,3 %
Kostragruppe 11	29,7 %	30,9 %	36,5 %	35,7 %

Andel netto driftsutgifter til saksbehandling utgjør 33,0 % av totale netto driftsutgifter for barnevern. Dette er økning fra 31,9 % i 2021. I 2019 var andelen på 27,6 % og det har vært en endring på + 5,4%-poeng. Økningen skyldes at miljøterapeutene (enslige mindreårige flyktninger) i 2020 var ført på funksjon 252, men på grunn av nedleggelse av de døgnbemannede boligene har 50% av stillingene blitt overført til 244. Videre har tjenestområdet fått overført en stilling fra avdeling fagstøtte, denne stillingen føres nå på funksjon 244.

Kostnadene til en kommuneadvokat skal bokføres på funksjon 244. Det ble identifisert at om lag 1.400.000 kr ekstra ble bokført som kommuneadvokat på funksjonen. Denne skulle vært på funksjon 120 administrasjon.

Larvik ligger lavere enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 11, med unntak av Porsgrunn.

Prioritet - Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn med tiltak

	2019	2020	2021	2022
Larvik	255 192	268 468	280 551	313 597
Tønsberg		199 109	216 171	330 440
Sandefjord	270 450	246 443	217 068	295 727
Porsgrunn	238 844	221 613	306 298	391 773
Skien	200 112	207 040	227 785	252 204
Arendal	236 858	232 977	228 010	332 021
Sarpsborg	178 974	178 227	192 106	260 673
Kostragruppe 11	209 858	217 855	225 822	296 796

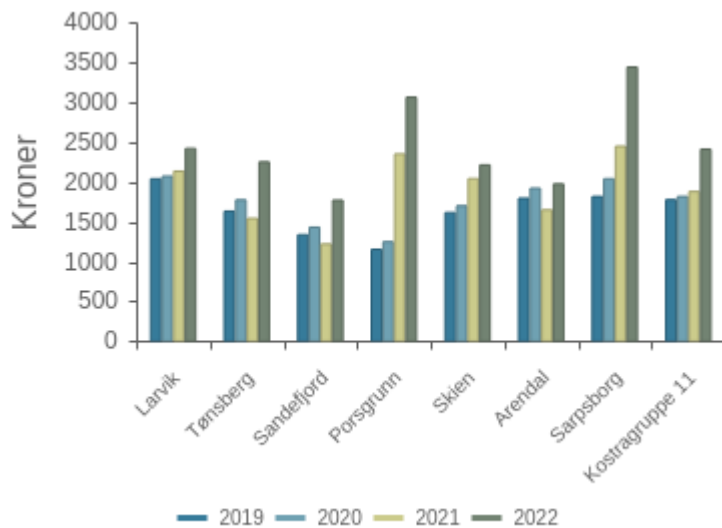
Netto driftsutgifter per barn med tiltak viser en kostnad på kr 313 597. Justert for feil bruk av funksjonskode på kommuneadvokat har Larvik kommune en kostnad per barn med tiltak på kr 310 104. Da blir økningen fra 2021 på kr 29 553.

Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) har økt fra kr 360 149 per barn til kr 474 056. Dette tilsvarer en økning i kostnad per barn på kr 113 907. Denne økningen skyldes i all hovedsak oppvekstreformen (barnevernsreformen). Antall plasserte barn er redusert fra 188 i 2021 til 165 i 2022. Dette er en styrt handling for å tilpasse kommunens arbeid til oppvekstreformen.

Antall barn med tiltak totalt for kommunen ligger på samme nivå som 2021. Antall barn med tiltak var 405 barn i 2021 og 407 barn i 2022.

Larvik ligger høyere enn sammenligningskommunene Sandefjord, Porsgrunn og Sarpsborg og Kostragruppe 11. Inkluderes inntekten kommunen får for enslige mindreårige flyktninger fra staten (funksjon 8105), vil netto driftsutgifter per barn med tiltak reduseres til kr 285 750.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	2 035	2 067	2 130	2 415
Tønsberg	1 629	1 771	1 540	2 246
Sandefjord	1 334	1 429	1 217	1 767
Porsgrunn	1 151	1 246	2 346	3 057
Skien	1 611	1 697	2 038	2 209
Arendal	1 792	1 917	1 645	1 970
Sarpsborg	1 813	2 036	2 444	3 435
Kostragruppe 11	1 773	1 814	1 875	2 407

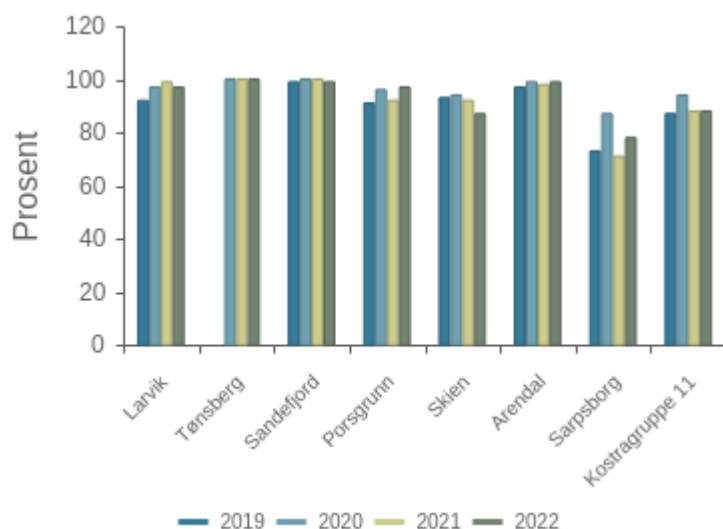
***) Graf er justert med utgiftsbehov*

Utgifter på KOSTRAfunksjon 244, 251 og 252 er i denne indikatoren summert for kommunene, men redusert med tilskuddet som kommunen får fra IMDI til Enslige Mindreårige Flyktninger (EMF) (som er bokført på KOSTRAfunksjon 850).

Netto driftsutgifter per innbygger viser en kostnad på kr 2 415, hvilket er en økning fra 2021. Økningen skyldes oppvekstreformen (barnevernsreformen) og de økte kostnadene kommunen har til institusjonsplasseringer.

Kommunen ligger på nivå med gjennomsnittet for Kostragruppe 11, og lavere enn sammenlikningskommunene Porsgrunn og Sarpsborg. Kommunen har en høyere andel fagansatte (Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år) og en høyere andel barn som får barnevernstiltak sett opp mot innbyggertall (Andel barn med barnevernstiltak i løpet av året i forhold til innbyggere 0-24 år), med unntak av Porsgrunn, Skien og Sarpsborg. Porsgrunn og Sarpsborg har en høyere kostnad per innbygger enn Larvik kommune, mens Skien har noe lavere. Dette kan henge sammen med at Skien har lavere kostnader per barn for institusjon og fosterhjem.

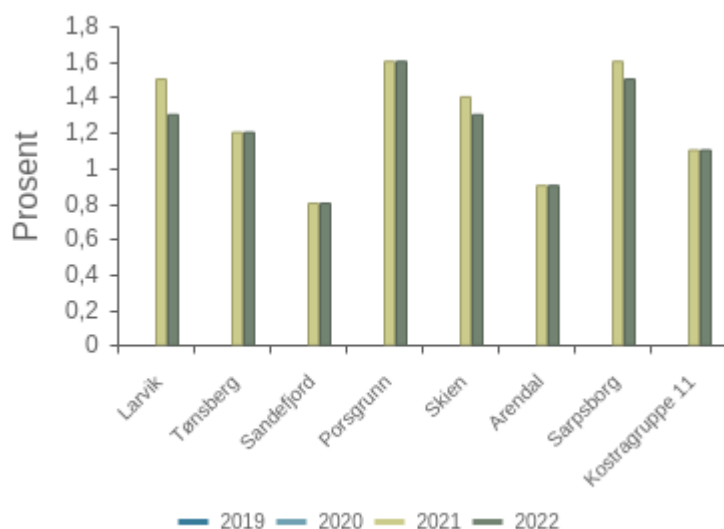
Produktivitet - Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder

	2019	2020	2021	2022
Larvik	92,0 %	97,0 %	99,0 %	97,0 %
Tønsberg		100,0 %	100,0 %	100,0 %
Sandefjord	99,0 %	100,0 %	100,0 %	99,0 %
Porsgrunn	91,0 %	96,0 %	92,0 %	97,0 %
Skien	93,0 %	94,0 %	92,0 %	87,0 %
Arendal	97,0 %	99,0 %	98,0 %	99,0 %
Sarpsborg	73,0 %	87,0 %	71,0 %	78,0 %
Kostragruppe 11	87,0 %	94,0 %	88,0 %	88,0 %

I følge lov om barneverntjenester §6-9 skal en undersøkelse etter § 4-3 gjennomføres snarest og senest innen tre måneder. Andelen for undersøkelser med behandlingstid innen tre måneder ligger på 97 % for Larvik kommune i 2022, det er en nedgang fra 2021 på 2 %-poeng.

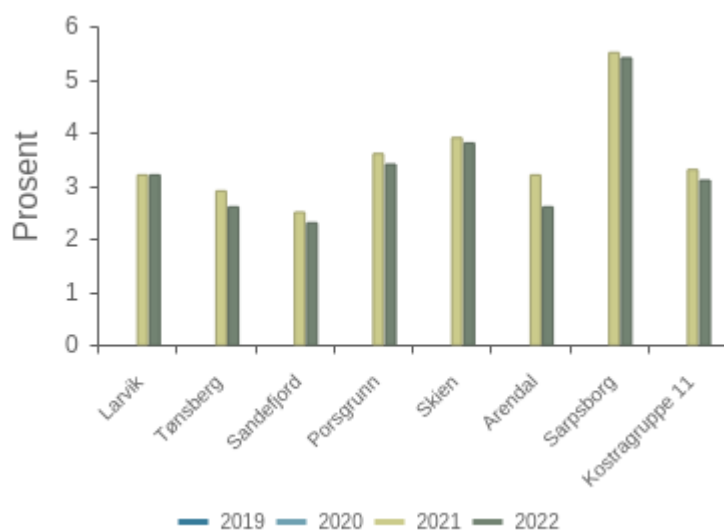
Dekningsgrad - 0-24 år 252 - Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet Delen barn med barnevernstiltak i løpet av året (prosent)

	2019	2020	2021	2022
Larvik			1,5 %	1,3 %
Tønsberg			1,2 %	1,2 %
Sandefjord			0,8 %	0,8 %
Porsgrunn			1,6 %	1,6 %
Skien			1,4 %	1,3 %
Arendal			0,9 %	0,9 %
Sarpsborg			1,6 %	1,5 %
Kostragruppe 11			1,1 %	1,1 %

Andel barn plassert av barnevernet utgjør 1,3% av befolkningen i aldersgruppen 0-24 år (12 786 personer). Dette er en nedgang fra 2021. Larvik har en høy andel i forhold til flere sammenligningskommuner og Kostragruppe 11, som gjenspeiler seg i høyere utgifter på kommunens barnevernstjeneste totalt. Dette kan begrunnes med større levekårsutfordringer i Larvik kommune, samt at flere av kommunens enslige mindreårige er plasserte.

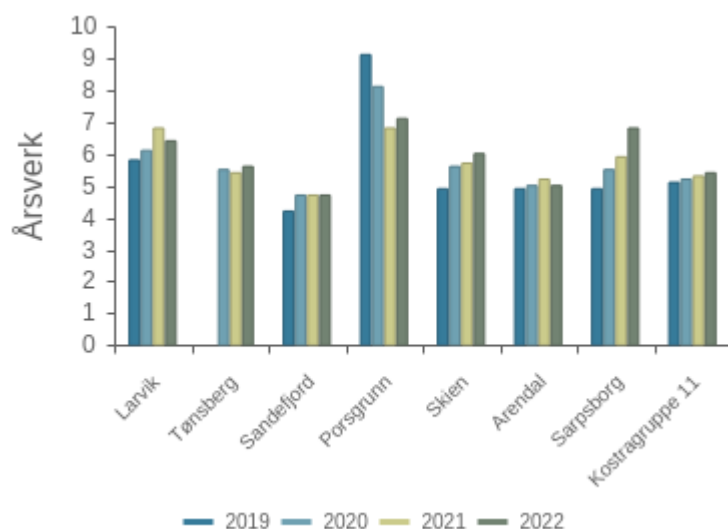
Dekningsgrad - Andel barn med barnevernstiltak i løpet av året ift. innbyggere 0-24 år

	2019	2020	2021	2022
Larvik			3,2 %	3,2 %
Tønsberg			2,9 %	2,6 %
Sandefjord			2,5 %	2,3 %
Porsgrunn			3,6 %	3,4 %
Skien			3,9 %	3,8 %
Arendal			3,2 %	2,6 %
Sarpsborg			5,5 %	5,4 %
Kostragruppe 11			3,3 %	3,1 %

Andel barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere 0-24 år er 3,2%. Dette er omtrent på snittet av Kostragruppe 11.

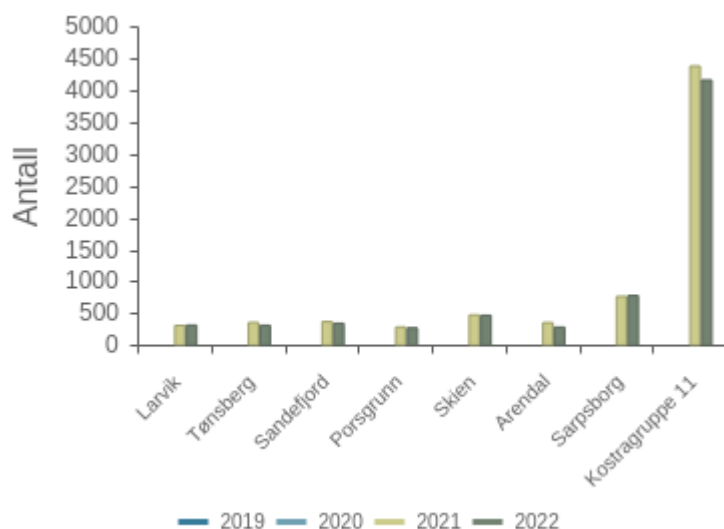
Kvalitet - Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år

	2019	2020	2021	2022
Larvik	5,8	6,1	6,8	6,4
Tønsberg		5,5	5,4	5,6
Sandefjord	4,2	4,7	4,7	4,7
Porsgrunn	9,1	8,1	6,8	7,1
Skien	4,9	5,6	5,7	6,0
Arendal	4,9	5,0	5,2	5,0
Sarpsborg	4,9	5,5	5,9	6,8
Kostragruppe 11	5,1	5,2	5,3	5,4

Andelen stillinger med fagutdanning i barneverntjenesten i kommunen ligger på 6,4 %, en reduksjon fra 6,8 % i 2021. Larvik kommune har en høyere andel enn gjennomsnittet blant sammenligningskommunene (med unntak av Sarpsborg) og Kostragruppe 11 når det gjelder fagutdannet personell. Andel ansatte med høyere utdanning er en kostnadsdriver, men samtidig en indikasjon på ønsket høyere kompetanse blant ansatte.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - 0-24 år Hjelpetiltak Barn med barnevernstiltak i løpet av året (antall)

	2019	2020	2021	2022
Larvik			310	315
Tønsberg			357	312
Sandefjord			369	344
Porsgrunn			285	271
Skien			475	469
Arendal			354	283
Sarpsborg			766	778
Kostragruppe 11			4 372	4 153

Tjenesteområdet har et fokus på samarbeid med nettverk og familieråd som metode for å sikre medvirkning, innflytelse og utnyttelse av deres ressurser. Dette arbeidet kan føre til at færre barn mottar hjelpetiltak fra barneverntjenesten. Antallet som mottar hjelpetiltak er 315 barn, dette er på samme nivå som 2021. Resultatet knyttet til innsparing vil vises i et mer langsiktig perspektiv.

Pleie og omsorg

Utgiftsbehov og kriteriedata

Larvik kommune er den kommunen i utvalget med lavest utgifter til pleie og omsorg pr innbygger. Utgiftsbehovet til Pleie og omsorg i Larvik kommune er 13,9 % høyere enn resten av landet.

Larvik kommunes andel målt i netto driftsutgifter, brukt til helse og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter

Larvik kommune har i perioden 2019 - 2022 hatt en økning på 3,7 %-poeng. Denne økningen har sammenheng med økte rammer gitt i statsbudsjettet og i bevilgninger gitt av kommunestyret.

Netto driftsutgifter pleie og omsorg per innbygger

Alle aldersgrupper/brukergrupper

Fra 2019 til 2022 har Porsgrunn kommune en lavere vekst i kroner enn Larvik, mens de resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 hatt en høyere vekst. I 2022 ligger Larvik kommune lavest, mens Sarpsborg kommune hadde de høyeste netto driftsutgiftene til pleie og omsorg.

Over 67 år: Sammenliknet med alle de andre kommunene i utvalget og Kostragruppe 11 ligger Larvik lavest pr. innbygger over 67 år. Larvik kommune har hatt den nest laveste økningen i perioden 2019 - 2022 etter Porsgrunn kommune.

I perioden 2019 - 2022 har denne gruppen hatt en økning på 962 personer i Larvik kommune.

Over 80 år: Sammenliknet med alle de andre kommunene i utvalget og Kostragruppe 11 ligger Larvik lavest pr. innbygger over 80 år. Porsgrunn, Tønsberg og Kostragruppe 11 hadde en lavere økning enn Larvik i perioden 2019 - 2022, mens de resterende sammenligningskommunene hadde en større økning.

I perioden 2019-2022 har denne gruppen hatt en økning på 167 personer i Larvik kommune.

Utvikling antall eldre

For aldersintervallet over 67 år har Larvik kommune hatt en økning på 11,3 % i perioden fra 2019 til 2022. Den største økningen, 13,1 %, har vært i gruppen mellom 67 - 79 år. Denne høye økningen vil fortsette i årene fremover i alle aldersgrupper over 67 år.

Institusjoner

Larvik kommune ligger 5,1 % lavere enn Kostragruppe 11 når det gjelder brutto kostnader pr. kommunal plass i institusjon. To av sammenligningskommunene har lavere kostnader.

Larvik har den høyeste dekning institusjonsplasser i prosent av innbyggere over 80 år. Kommunen har en liten økning i perioden fra 2019 - 2022. Dette skyldes at det i perioden er blitt tatt i bruk 6 dobbeltrom etter vedtak i kommunestyre.

Av Larvik kommunes netto driftsutgifter til pleie og omsorg blir en høy andel brukt til institusjon, 50,1 % i 2022. Sammenligningskommunen med lavest dekning har 38,3 % (Tønsberg), mens Kostragruppe 11 har en dekning på 40,3 %.

Tjenester til hjemmeboende

I 2022 hadde Larvik lavere andel til tjenester hjemmeboende (43,9 %) enn alle sammenligningskommunene. sammenligningskommunen med høyest andel hadde 56,6 % (Tønsberg), mens Kostragruppe 11 hadde en dekning på 53,7 %.

Andelen til tjenester i hjemmet har gått ned i perioden 2019-2022. Kommunene i utvalget har hatt en økning, med unntak av Sarpsborg.

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

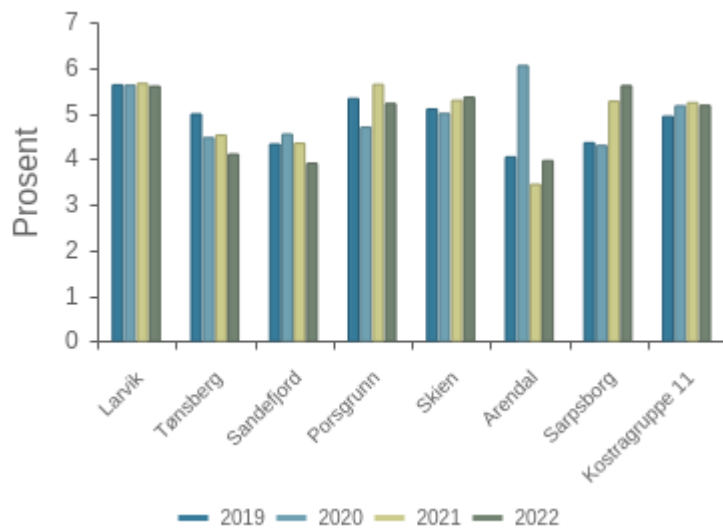
	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Prioritet									
Aktivisering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	5,7 %	5,6 %	4,1 %	3,9 %	5,2 %	5,4 %	4,0 %	5,6 %	5,2 %
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	49,7 %	50,1 %	38,3 %	39,3 %	43,0 %	39,4 %	42,0 %	42,4 %	40,3 %
Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B) **)	1 101	1 188	965	927	1 260	1 305	934	1 375	1 237
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B) **)	8 654	9 435	8 144	8 087	9 053	8 619	7 961	9 099	8 384
Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B) **)	8 550	9 343	13 315	13 319	12 325	13 206	12 593	12 723	12 788
Netto driftsutgifter per innbygger (256) tilbud om ø. hjelp døgnoophold i kommunene (B) **)	166	98	250	148	187	294	145	42	194
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B) **)	19 506	21 284	23 542	23 781	24 162	24 413	23 554	24 565	23 908
Netto driftsutgifter, helse og omsorg, i prosent av totale netto driftsutg (B)	45,1 %	44,6 %	43,8 %	43,7 %	43,2 %	41,9 %	42,1 %	41,6 %	42,4 %
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over (B) **)	107 896	115 505	142 611	138 061	138 168	138 739	132 603	147 512	141 435
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B)	405 150	447 214	505 961	500 087	518 910	518 419	510 647	556 283	508 728
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	43,8 %	43,9 %	56,6 %	56,2 %	51,0 %	54,1 %	53,5 %	51,8 %	53,7 %
Produktivitet									
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)	263 957	273 823	365 560	311 093	350 465	397 714	312 025	353 364	335 411
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)	1 426 114	1 548 348	1 502 616	1 975 231	1 581 007	1 480 058	1 758 305	1 562 770	1 630 960
Dekningsgrad									
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)	33,1 %	29,7 %	33,4 %	22,4 %	35,7 %	31,8 %	29,6 %	30,5 %	29,5 %
Andel beboere på institusjon under 67 år (B)	8,7 %	8,8 %	12,9 %	8,3 %	12,7 %	15,3 %	21,4 %	14,7 %	12,6 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)	15,8 %	14,1 %	18,2 %	12,5 %	26,4 %	22,9 %	13,2 %	17,6 %	16,9 %
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)	23,2 %	24,1 %	13,8 %	38,0 %	44,7 %	36,2 %	23,9 %	19,6 %	28,2 %
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	16,4 %	16,8 %	16,2 %	12,9 %	16,4 %	15,0 %	15,8 %	16,6 %	14,8 %
Kvalitet									
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	79,9 %	80,1 %	75,0 %	75,6 %	81,5 %	78,9 %	83,3 %	84,8 %	78,3 %

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	98,5 %	98,5 %	98,8 %	98,7 %	84,5 %	60,8 %	77,7 %	65,7 %	89,2 %
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	0,77	0,84	0,58	1,15	0,36	0,28	0,76	1,01	0,73
Årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning fra høyskole/universitet (antall)	493,9	520,3	596,7	863,0	444,5	646,8	494,0	689,8	6 044,0
Økonomi									
Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter (B)	11,9	11,7	14,3	9,7	10,4	11,4	10,2	10,5	11,1

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Prioritet - Aktivisering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	5,6 %	5,6 %	5,7 %	5,6 %
Tønsberg	5,0 %	4,5 %	4,5 %	4,1 %
Sandefjord	4,3 %	4,5 %	4,3 %	3,9 %
Porsgrunn	5,3 %	4,7 %	5,6 %	5,2 %
Skien	5,1 %	5,0 %	5,3 %	5,4 %
Arendal	4,0 %	6,0 %	3,4 %	4,0 %
Sarpsborg	4,4 %	4,3 %	5,3 %	5,6 %
Kostragruppe 11	4,9 %	5,2 %	5,2 %	5,2 %

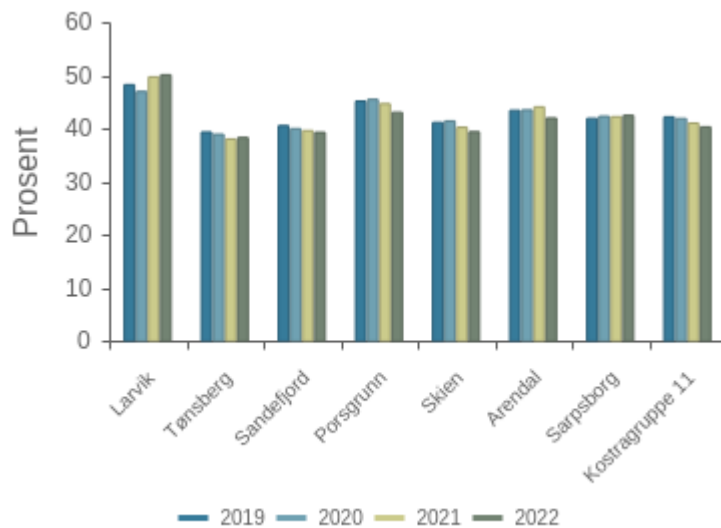
Indikatoren viser driftskostnadene til aktivisering, støttetjenester i pleie og omsorg i prosent av totale driftskostnader i pleie og omsorg. Indikatoren omfatter alle eldresentre, støttekontakter, samt dagtilbud for eldre og funksjonshemmede, Huset (aktivitets- og kompetansesenter for psykisk helse) og trening/opplæring av multifunksjonshemmede.

Larvik kommune har i perioden 2019-2022 hatt en relativ stabil andel driftskostnader knyttet til aktivisering/støttetjenester på 5,6 %. Arendal har i samme periode samme utvikling som Larvik, mens Skien, Sarpsborg og Kostragruppe 11 har hatt en økning i perioden. De resterende kommunene i utvalget har en nedgang i perioden.

Larvik og Sarpsborg kommune har i 2022 den største andelen driftskostnader knyttet til aktivisering/støttetjenester sett opp mot sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Larvik kommune har et stigende antall tjenestemottakere inn i ulike dagtilbud og lav arbeid/aktivitets-ledighet i målgruppa sett opp mot sammenlignbare kommuner.

Det kan være noe ulik føring på funksjon 234 og 273 (arbeidsrettede tiltak i kommunal regi) blant kommunene.

Prioritet - Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)

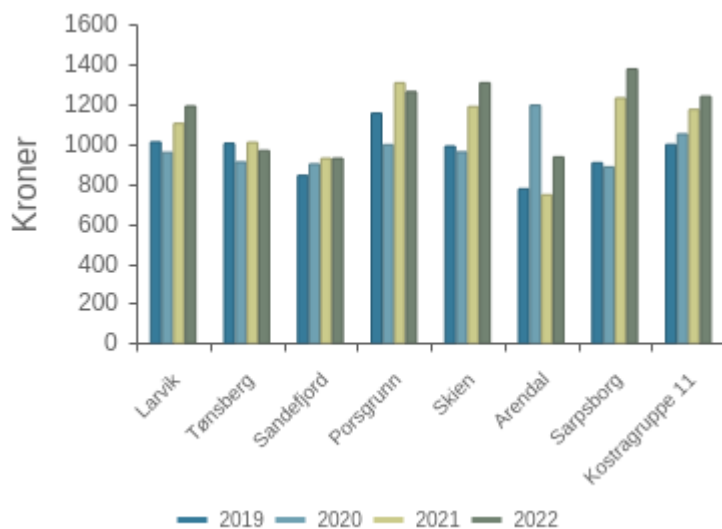
	2019	2020	2021	2022
Larvik	48,2 %	46,9 %	49,7 %	50,1 %
Tønsberg	39,3 %	38,9 %	38,0 %	38,3 %
Sandefjord	40,5 %	39,9 %	39,6 %	39,3 %
Porsgrunn	45,1 %	45,5 %	44,6 %	43,0 %
Skien	41,1 %	41,4 %	40,2 %	39,4 %
Arendal	43,4 %	43,5 %	44,0 %	42,0 %
Sarpsborg	41,9 %	42,3 %	42,2 %	42,4 %
Kostragruppe 11	42,2 %	41,9 %	41,0 %	40,3 %

Indikatoren viser sykehjemsandel av kommunens utgifter til pleie og omsorg. I indikatoren inngår alle institusjonene i Larvik kommune, DNAS, avlastningssenter for funksjonshemmede og barneboliger. Indikatoren innbefatter ikke boliger med heldøgnsbemanning.

I perioden 2019-2022 har Larvik kommune økt andel av netto driftsutgifter institusjon av Pleie og omsorg fra 48,2 % til 50,1 %, en økning på 1,9 %-poeng. I samme periode har funksjon 254* - Tjenester til hjemmeboende i Larvik kommune blitt redusert. Sarpsborg kommune har i samme periode en økning på 0,5 %-poeng, mens Kostragruppe 11 og de resterende kommunene i utvalget har en nedgang.

Larvik kommune hadde høyest andel i 2022 med 50,1 %. Porsgrunn følger nærmest på 43,0 %, mens Tønsberg hadde lavest andel med 38,3 %.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B)

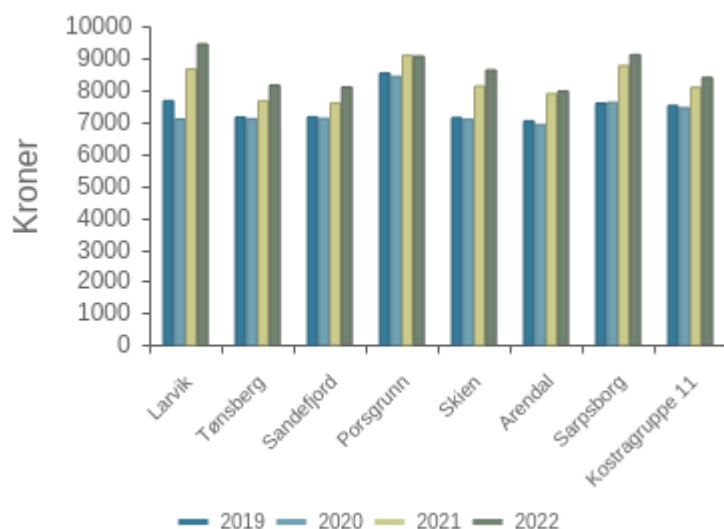
	2019	2020	2021	2022
Larvik	1 009	956	1 101	1 188
Tønsberg	1 001	908	1 007	965
Sandefjord	841	898	927	927
Porsgrunn	1 153	995	1 305	1 260
Skien	987	958	1 186	1 305
Arendal	774	1 193	744	934
Sarpsborg	904	884	1 229	1 375
Kostragruppe 11	996	1 049	1 171	1 237

***) Grafer justert med utgiftsbehov*

I perioden 2019 - 2022 har Larvik kommune hatt en økning fra 1 009 til 1 188 kr i netto driftsutgifter pr innbygger til aktivitet- og servicetjenester til eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Tønsberg kommune har hatt en nedgang i samme periode, mens de resterende kommunene og Kostragruppe 11 har hatt en økning.

I 2022 brukte Larvik kommune 1 188 kr. Sarpsborg kommune ligger høyest med 1 375 kr, mens Sandefjord kommune ligger lavest med 927 kr. Det kan være noe ulik føring på funksjon 234 og 273 (arbeidsrettede tiltak i kommunal regi) blant kommunene.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)

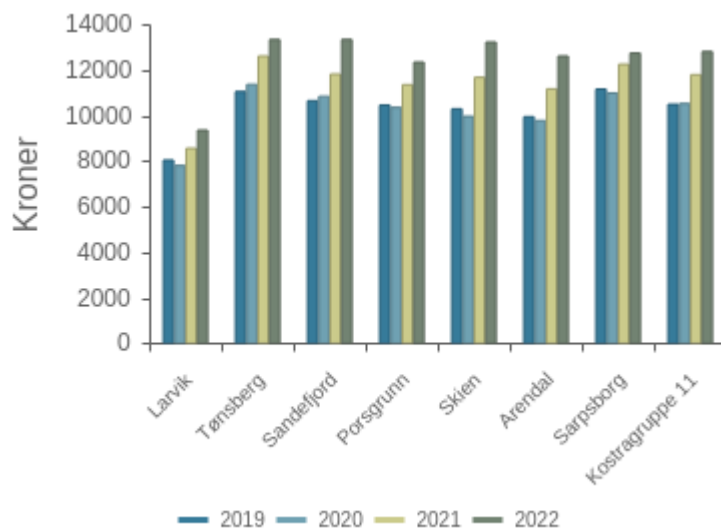
	2019	2020	2021	2022
Larvik	7 658	7 083	8 654	9 435
Tønsberg	7 138	7 093	7 656	8 144
Sandefjord	7 151	7 103	7 588	8 087
Porsgrunn	8 520	8 418	9 081	9 053
Skien	7 123	7 070	8 116	8 619
Arendal	7 025	6 909	7 874	7 961
Sarpsborg	7 581	7 605	8 753	9 099
Kostragruppe 11	7 499	7 434	8 077	8 384

****) Grafer justert med utgiftsbehov*

I perioden 2019 - 2022 har Larvik kommune økt netto driftsutgifter pr innbygger til helse- og omsorgstjenester i institusjon med 1 777 kr. Kostragruppe 11 og de resterende kommunene har alle økt i samme periode med mellom 533 og 1 581 kr.

I 2022 ligger Larvik kommune høyest av sammenligningskommunene og Kostragruppe 11.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	8 031	7 792	8 550	9 343
Tønsberg	11 035	11 349	12 593	13 315
Sandefjord	10 634	10 826	11 802	13 319
Porsgrunn	10 445	10 340	11 338	12 325
Skien	10 278	9 952	11 660	13 206
Arendal	9 932	9 762	11 153	12 593
Sarpsborg	11 145	10 972	12 234	12 723
Kostragruppe 11	10 476	10 510	11 775	12 788

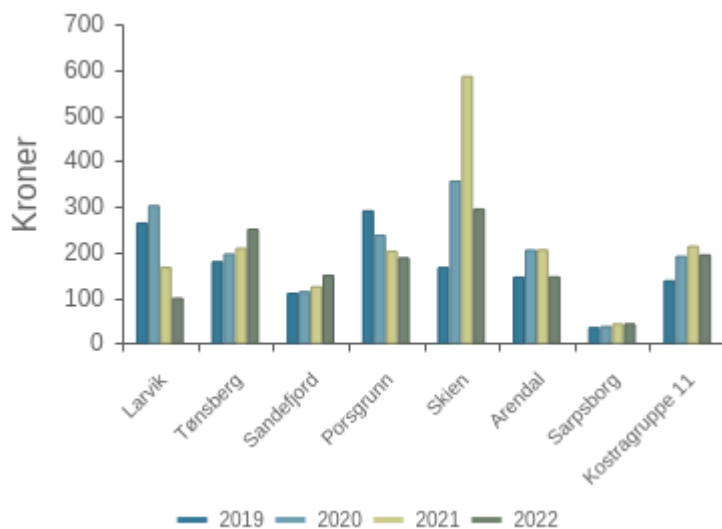
***) Graf er justert med utgiftsbehov*

Indikatoren viser andel av kommunens utgifter til hjemmeboende i pleie og omsorg. I indikatoren inngår alle tjenester til hjemmeboende fra barn til eldre innen psykisk helse, funksjonshemmede og hjemmetjenester.

I perioden 2019 - 2022 har Larvik kommune den laveste økningen i netto driftsutgifter Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende pr innbygger, 1 312 kr. Skien kommune har i samme periode den største økningen på 2 928 kr.

I 2022 forbrukte Larvik kommune 9 343 kr, noe som er lavest av sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Sandefjord kommune, med 13 319 kr, ligger høyest.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (256) tilbud om ø. hjelp døgnopphold i kommunene (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	263	301	166	98
Tønsberg	178	195	208	250
Sandefjord	109	113	124	148
Porsgrunn	290	236	201	187
Skien	166	355	585	294
Arendal	145	204	204	145
Sarpsborg	34	36	42	42
Kostragruppe 11	137	190	212	194

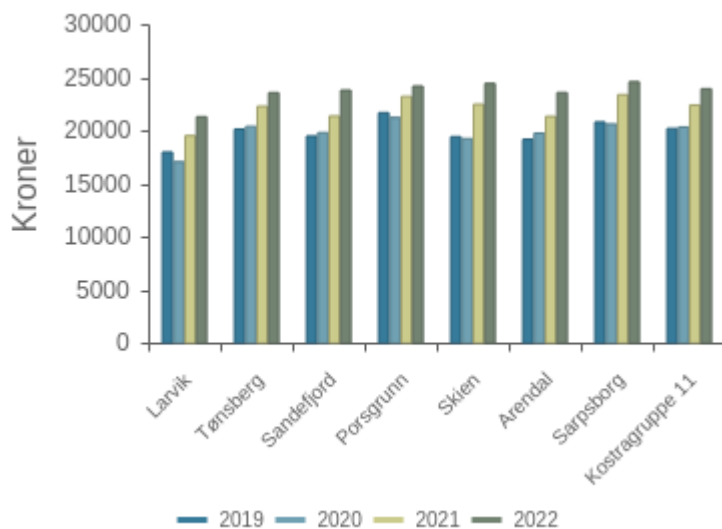
***) Grafer justert med utgiftsbehov*

I perioden 2019 til 2022 sank netto driftsutgifter til øyeblikkelig hjelp døgnopphold pr. innbygger fra 263 kr. til 98 kr. Porsgrunn kommune hadde en nedgang i samme periode, mens de resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 hadde en økning eller stillstand.

I 2022 brukte Sarpsborg og Larvik minst pr innbygger, hhv 42,- og 98,-. De resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 ligger høyere, med Skien høyest på 294 kr.

Det ble i 2022 satt inn tiltak for å redusere kostnader til overliggerdøgn og styrke beredskap for å håndtere covid-situasjonen.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgtjenesten (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	17 959	17 050	19 506	21 284
Tønsberg	20 120	20 375	22 271	23 542
Sandefjord	19 467	19 790	21 355	23 781
Porsgrunn	21 661	21 212	23 195	24 162
Skien	19 410	19 222	22 460	24 413
Arendal	19 163	19 738	21 322	23 554
Sarpsborg	20 792	20 601	23 360	24 565
Kostragruppe 11	20 181	20 315	22 382	23 908

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

Her kommenteres det samlet for denne indikatoren sammen med disse indikatorene:

- Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over
- Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over

Indikatoren viser driftsutgiftene til pleie og omsorg inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene som bla. inneholder øremerkede tilskudd og ev. andre direkte inntekter, er trukket fra.

Fra 2019 til 2022 har Porsgrunn kommune en lavere vekst i kroner enn Larvik, mens de resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 hatt en høyere vekst. I 2022 ligger Larvik kommune lavest, mens Sarpsborg kommune hadde de høyeste netto driftsutgiftene til pleie og omsorg.

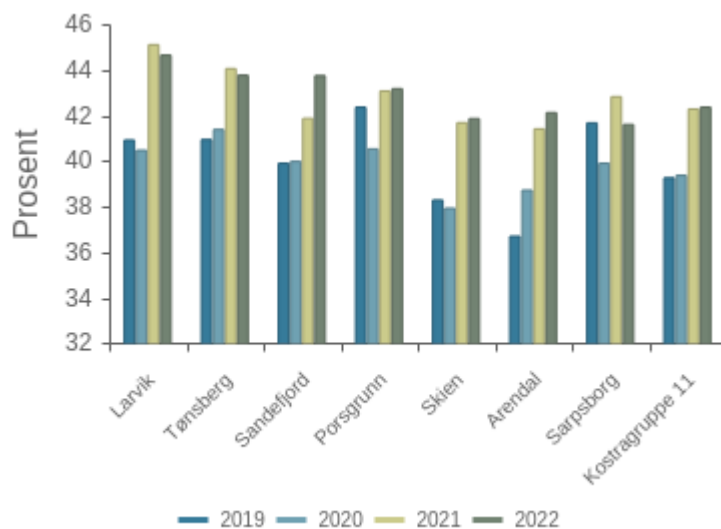
Over 67 år: Sammenliknet med alle de andre kommunene i utvalget og Kostragruppe 11 ligger Larvik lavest pr. innbygger over 67 år. Larvik kommune har hatt den nest laveste økningen i perioden 2019 - 2022 etter Porsgrunn kommune.

I perioden 2019 - 2022 har denne gruppen hatt en økning på 962 personer i Larvik kommune.

Over 80 år: Sammenliknet med alle de andre kommunene i utvalget og Kostragruppe 11 ligger Larvik lavest pr. innbygger over 80 år. Porsgrunn, Tønsberg og Kostragruppe 11 hadde en lavere økning enn Larvik i perioden 2019 - 2022, mens de resterende sammenlikningskommunene hadde en større økning.

I perioden 2019-2022 har denne gruppen hatt en økning på 167 personer i Larvik kommune.

Prioritet - Netto driftsutgifter, helse og omsorg, i prosent av totale netto driftsutg (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	40,9 %	40,5 %	45,1 %	44,6 %
Tønsberg	40,9 %	41,4 %	44,0 %	43,8 %
Sandefjord	39,9 %	40,0 %	41,9 %	43,7 %
Porsgrunn	42,4 %	40,5 %	43,1 %	43,2 %
Skien	38,3 %	37,9 %	41,7 %	41,9 %
Arendal	36,7 %	38,7 %	41,4 %	42,1 %
Sarpsborg	41,7 %	39,9 %	42,8 %	41,6 %
Kostragruppe 11	39,3 %	39,4 %	42,3 %	42,4 %

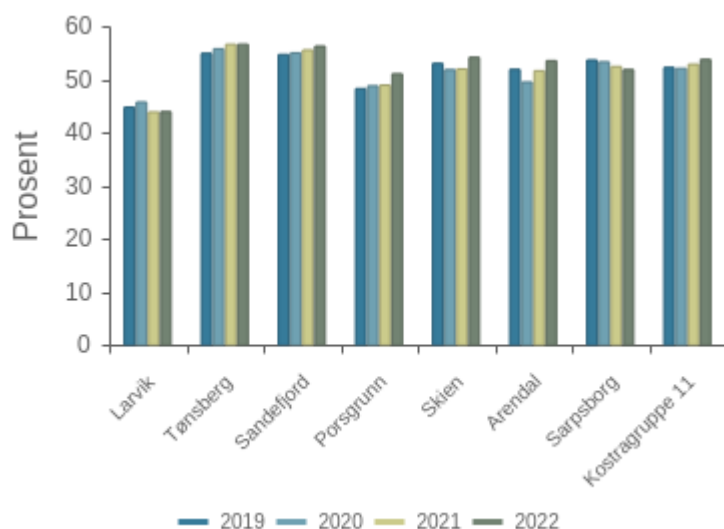
Indikatoren viser netto driftsutgifter for kommunehelse (F233, F234 og F241) og pleie og omsorg (F234, F253, F254 og F261) i prosentandel av kommunens totale utgifter.

I perioden 2019-2022 har Larvik kommune økt netto driftsutgifter til helse og omsorg i prosent av totale netto driftsutgifter fra 40,9 % til 44,6 %, en økning på 3,7 %-poeng. Arendal kommune (5,4 %-poeng) og Sandefjord kommune (3,8 %-poeng) hadde en større økning i samme periode, mens de resterende sammenlikningskommunene og Kostragruppe 11 hadde mindre økninger eller nedgang.

I 2022 brukte Larvik 44,6 % av totale netto driftsutgifter til Helse og omsorg, som var høyest av sammenlikningskommunene og Kostragruppe 11. Sarpsborg kommune lå lavest med 41,6 %.

I perioden 2019 - 2022 var det en økning i befolkningen i Larvik kommune på totalt 670 personer (1,4 %). I aldersgruppen 67 år og eldre økte antall personer med 962 (11,3 %). Den største økningen har vært i aldersintervallet fra 67 - 79 år, med en økning på 795 personer (13,1 %). I gruppa fra 80 - 89 år var det en økning på 201 (10,3 %), mens det for aldersintervallet 90 år og eldre var det en nedgang på 34 person (-9,3 %).

Prioritet - Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	44,7 %	45,7 %	43,8 %	43,9 %
Tønsberg	54,9 %	55,7 %	56,6 %	56,6 %
Sandefjord	54,6 %	54,9 %	55,5 %	56,2 %
Porsgrunn	48,2 %	48,8 %	48,9 %	51,0 %
Skien	53,0 %	51,8 %	51,9 %	54,1 %
Arendal	51,8 %	49,5 %	51,6 %	53,5 %
Sarpsborg	53,6 %	53,3 %	52,4 %	51,8 %
Kostragruppe 11	52,2 %	52,0 %	52,8 %	53,7 %

Indikatoren viser tjenester til hjemmeboendes andel av kommunens utgifter til pleie og omsorg.

I indikatoren inngår driftsutgifter til generelle hjemmetjenester, tjenester til funksjonshemmede og tjenester innenfor psykisk helse og avhengighet. Utgiftene i prosent fordeler seg slik de siste årene (ekskl DNAS).

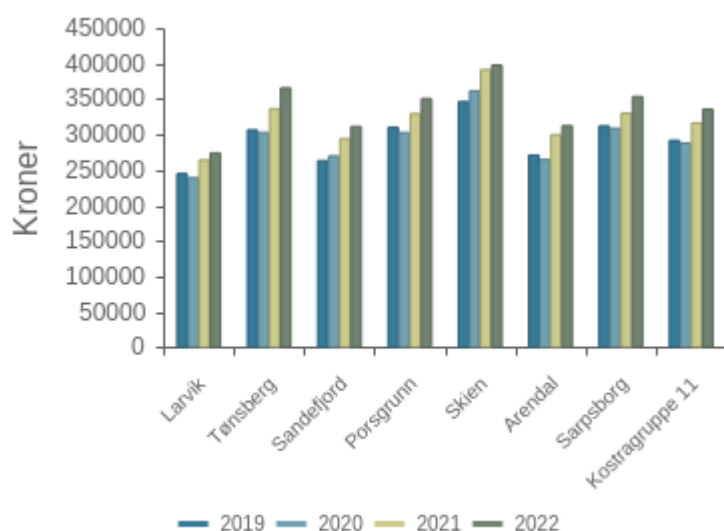
	2019	2020	2021	2022
Virksomhet hjemmetjenester	48%	47%	48%	45%
Virksomhet funksjonshemmede	32%	30%	26%	30%
Psykisk helse og avhengighet	12%	12%	10%	12%
Virksomhet sykehjem	3%	4%	5%	4%
Omsorgslønn	2%	2%	2%	2%
BPA (Brukerutstyrt personlig assistent)	2%	2%	2%	2%
Resterende	1%	3%	7%	5%

Larvik kommune har hatt en nedgang i Tjenester til hjemmeboende - andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg, i perioden 2019-2022 fra 44,7 % til 43,9 %. Sarpsborg kommune har også en nedgang i samme periode, mens de resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 har hatt en økning.

Larvik kommune ligger lavest i 2022, med en andel på 43,9 %, etterfulgt av Porsgrunn på 51,0 %. Tønsberg kommune ligger høyest med 56,6 %.

Antallet institusjonsplasser har vært økende det siste året, og det har ikke vært mulig å nå målet om andel av netto driftsutgifter til hjemmeboende på 52 %. Det registreres en utvikling med stadig flere multisyke pasienter som har behov for svært tett oppfølging og døgkontinuerlig bistand. Det antas at koronapandemien og de tiltak som ble iverksatt i forbindelse med den, er en av hovedårsakene til denne utviklingen.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)

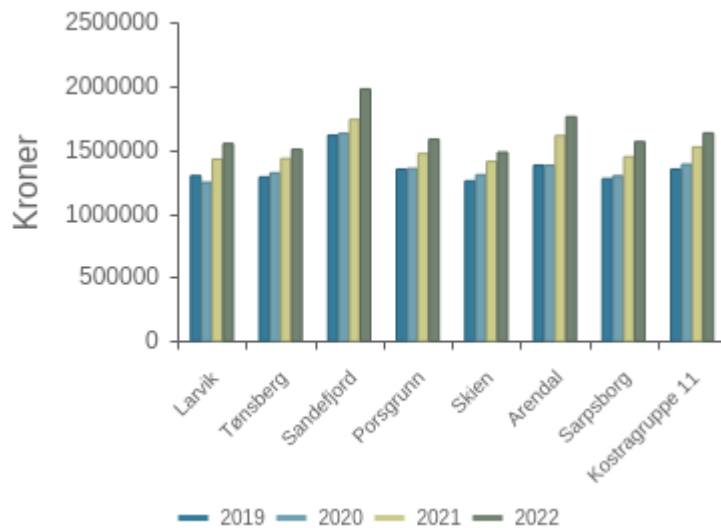

	2019	2020	2021	2022
Larvik	244 664	238 730	263 957	273 823
Tønsberg	306 280	302 691	336 166	365 560
Sandefjord	262 926	269 601	294 117	311 093
Porsgrunn	309 862	302 581	329 042	350 465
Skien	346 031	361 427	391 093	397 714
Arendal	270 819	264 522	299 646	312 025
Sarpsborg	311 903	308 536	329 802	353 364
Kostragruppe 11	291 541	287 726	316 108	335 411

Larvik kommune har hatt den laveste økningen i korrigerte brutto driftsutgifter pr. mottaker av hjemmetjenester i perioden 2019 – 2022, mens Tønsberg kommune har hatt den største økningen.

I 2022 ligger Larvik kommune lavest av sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 med kr 273 823, etterfulgt av Sandefjord på kr 311 093, mens Skien kommune ligger høyest med kr 397 714.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)

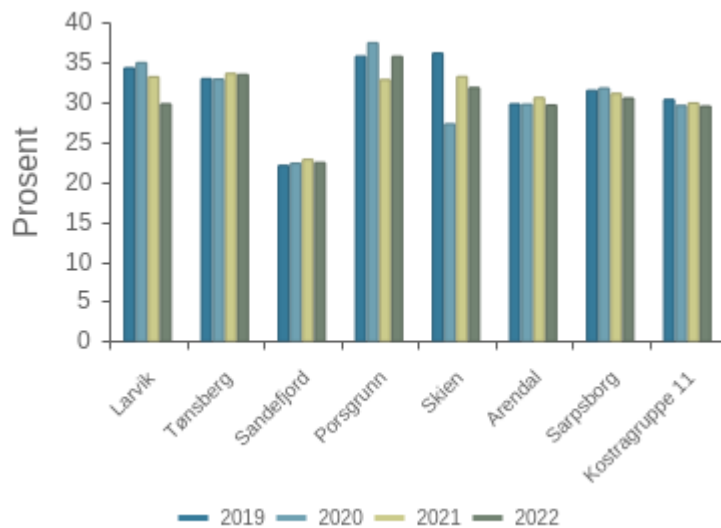

	2019	2020	2021	2022
Larvik	1 296 149	1 244 037	1 426 114	1 548 348
Tønsberg	1 286 275	1 318 427	1 430 487	1 502 616
Sandefjord	1 612 858	1 627 198	1 735 939	1 975 231
Porsgrunn	1 347 157	1 352 494	1 469 584	1 581 007
Skien	1 255 566	1 303 548	1 407 589	1 480 058
Arendal	1 378 602	1 376 480	1 609 225	1 758 305
Sarpsborg	1 272 967	1 294 311	1 444 764	1 562 770
Kostragruppe 11	1 347 618	1 385 473	1 521 281	1 630 960

I perioden 2019 - 2022 har Larvik kommune hatt en økning i korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr kommunal plass, på 252 199 kr. Dette er mindre enn Kostragruppe 11. Arendal har hatt den største økningen i perioden med 379 703 kr. Tønsberg har hatt minst økning med 216 341 kr.

I 2022 brukte Larvik kommune 1 548 348 kr. Skien og Tønsberg brukte mindre, mens de resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 hadde høyere korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr kommunal plass.

Dekningsgrad - Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)

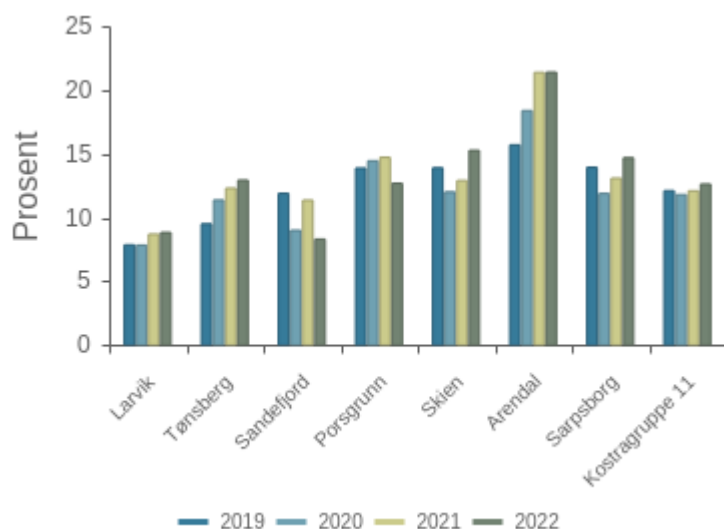
	2019	2020	2021	2022
Larvik	34,2 %	34,9 %	33,1 %	29,7 %
Tønsberg	32,9 %	32,8 %	33,5 %	33,4 %
Sandefjord	22,0 %	22,3 %	22,8 %	22,4 %
Porsgrunn	35,7 %	37,4 %	32,8 %	35,7 %
Skien	36,1 %	27,2 %	33,2 %	31,8 %
Arendal	29,7 %	29,7 %	30,5 %	29,6 %
Sarpsborg	31,4 %	31,7 %	31,0 %	30,5 %
Kostragruppe 11	30,3 %	29,5 %	29,9 %	29,5 %

Andel av alle bruker som har omfattende bistandsbehov har i perioden 2019 - 2022 falt med 4,5 %-poeng i Larvik kommune, noe som er den største reduksjonen i perioden.

I 2022 hadde Larvik kommune 29,7 % andel brukere med omfattende bistandsbehov. Porsgrunn ligger høyest med 35,7 %. Sandefjord ligger lavest med 22,4 %

Larvik kommune har hatt en nedgang de siste 4 årene. Dette kan skyldes et større fokus på opplæring av ansatte som utfører IPLOS-registreringer. Larvik ligger nå på nivå med øvrige kommuner i Kostragruppe 11.

Dekningsgrad - Andel beboere på institusjon under 67 år (B)

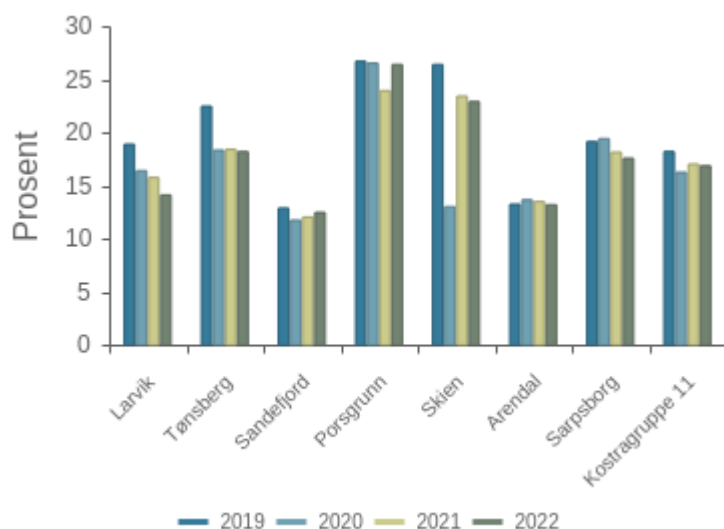

	2019	2020	2021	2022
Larvik	7,9 %	7,8 %	8,7 %	8,8 %
Tønsberg	9,5 %	11,4 %	12,3 %	12,9 %
Sandefjord	11,9 %	9,0 %	11,4 %	8,3 %
Porsgrunn	13,9 %	14,4 %	14,7 %	12,7 %
Skien	13,9 %	12,0 %	12,9 %	15,3 %
Arendal	15,7 %	18,4 %	21,4 %	21,4 %
Sarpsborg	13,9 %	11,9 %	13,1 %	14,7 %
Kostragruppe 11	12,1 %	11,8 %	12,1 %	12,6 %

Andel beboere på institusjon under 67 år har økt med 0,9 %-poeng i perioden 2019 - 2022, Sandefjord og Porsgrunn har hatt en nedgang i perioden, mens de resterende kommunene i utvalget og Kostragruppe 11 har hatt en økning.

I 2022 hadde Larvik kommune en andel på 8,8 % av beboere på institusjon under 67 år. Dette var nest lavest av sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Sandefjord var lavere med 8,3 % og Arendal lå høyest med 21,4 %.

Dekningsgrad - Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)

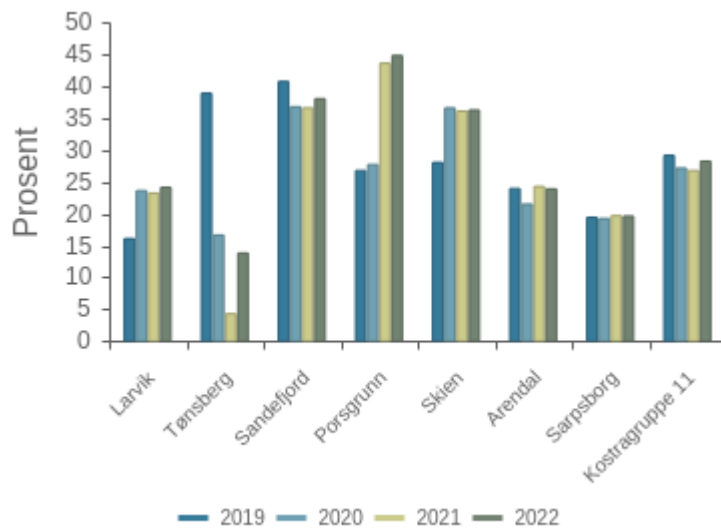

	2019	2020	2021	2022
Larvik	18,9 %	16,4 %	15,8 %	14,1 %
Tønsberg	22,5 %	18,3 %	18,4 %	18,2 %
Sandefjord	12,9 %	11,8 %	12,1 %	12,5 %
Porsgrunn	26,7 %	26,5 %	23,9 %	26,4 %
Skien	26,4 %	13,0 %	23,4 %	22,9 %
Arendal	13,3 %	13,7 %	13,5 %	13,2 %
Sarpsborg	19,1 %	19,4 %	18,1 %	17,6 %
Kostragruppe 11	18,2 %	16,3 %	17,0 %	16,9 %

Larvik kommune hadde den største nedgangen i andel hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov i aldersgruppen 0-66 år i perioden 2019-2022 av sammenligningskommunene og Kostragruppe 11, med 4,8 %-poeng. De resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 hadde alle en nedgang i samme periode.

I 2022 var andelen hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov i aldersgruppen 0-66 år på 14,1 %. Sandefjord lå lavest med 12,5 % mens Porsgrunn kommune hadde den høyeste andelen med 26,4 %.

Dekningsgrad - Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)

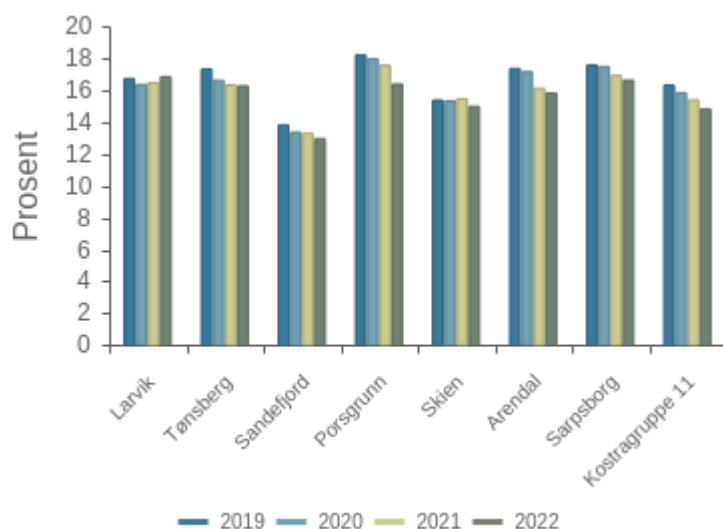
	2019	2020	2021	2022
Larvik	16,1 %	23,6 %	23,2 %	24,1 %
Tønsberg	38,8 %	16,6 %	4,3 %	13,8 %
Sandefjord	40,7 %	36,7 %	36,5 %	38,0 %
Porsgrunn	26,7 %	27,7 %	43,5 %	44,7 %
Skien	28,0 %	36,5 %	36,0 %	36,2 %
Arendal	23,9 %	21,5 %	24,2 %	23,9 %
Sarpsborg	19,4 %	19,2 %	19,7 %	19,6 %
Kostragruppe 11	29,1 %	27,1 %	26,7 %	28,2 %

I perioden 2019 - 2022 har Larvik kommune hatt en økning i andel plasser i skjermet enhet for personer med demens, fra 16,1 % til 24,1 %. Porsgrunn kommune har i samme periode hatt den største økningen med 18 %-poeng.

Det er stor spredning blant sammenligningskommunene. Tønsberg ligger lavest med 13,8 %. Porsgrunn ligger høyest med 44,7 %.

Larvik kommune har nå en stabil andel plasser i skjermet enhet for personer med demens på ca 24 %. Andelen plasser i skjermet enhet for personer med demens bør over tid økes for å ivareta denne økende brukergruppen. Prognoser beregner at andelen brukere i institusjon med demens øker kraftig de neste årene.

Dekningsgrad - Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)

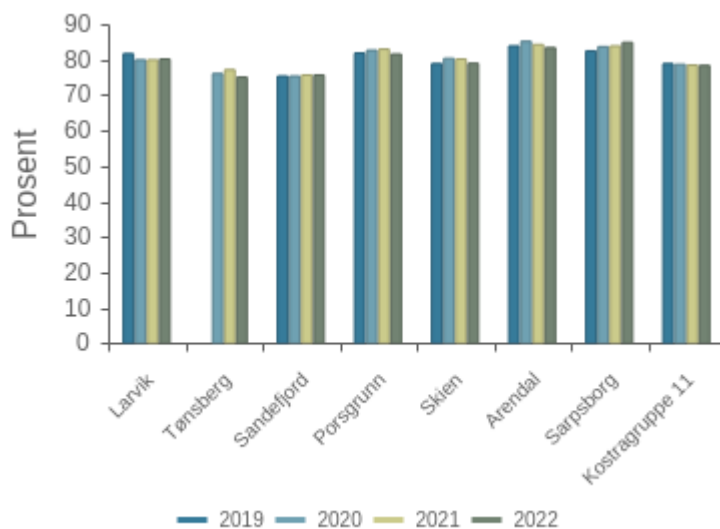

	2019	2020	2021	2022
Larvik	16,7 %	16,3 %	16,4 %	16,8 %
Tønsberg	17,3 %	16,6 %	16,3 %	16,2 %
Sandefjord	13,8 %	13,3 %	13,3 %	12,9 %
Porsgrunn	18,2 %	17,9 %	17,5 %	16,4 %
Skien	15,4 %	15,3 %	15,4 %	15,0 %
Arendal	17,3 %	17,1 %	16,1 %	15,8 %
Sarpsborg	17,6 %	17,5 %	16,9 %	16,6 %
Kostragruppe 11	16,3 %	15,8 %	15,4 %	14,8 %

I perioden 2019 - 2022 har Larvik kommune hatt en økning i plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år og over, på 0,1 %-poeng. Alle sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 hadde i samme periode en nedgang.

Larvik kommune hadde i 2022 den høyeste dekningen på 16,8 %. Lavest ligger Sandefjord med 12,9 %

Kvalitet - Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	81,6 %	79,9 %	79,9 %	80,1 %
Tønsberg		76,0 %	77,1 %	75,0 %
Sandefjord	75,3 %	75,3 %	75,6 %	75,6 %
Porsgrunn	81,8 %	82,6 %	82,9 %	81,5 %
Skien	78,8 %	80,3 %	80,1 %	78,9 %
Arendal	83,8 %	85,1 %	84,2 %	83,3 %
Sarpsborg	82,4 %	83,6 %	83,8 %	84,8 %
Kostragruppe 11	78,8 %	78,6 %	78,4 %	78,3 %

Felles tekst med indikatoren "Årsverk i brukerrettede tjenester m/fagutdanning"

Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)

Larvik kommune har i perioden 2019 - 2022 hatt den største nedgangen, av sammenligningskommunene og Kostragruppe 11, i andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/helseutdanning(prosent) på 1,5 %-poeng. Foruten Tønsberg, som ikke har rapporterte tall i 2019, har Sarpsborg den største økningen i perioden på 2,4 %-poeng.

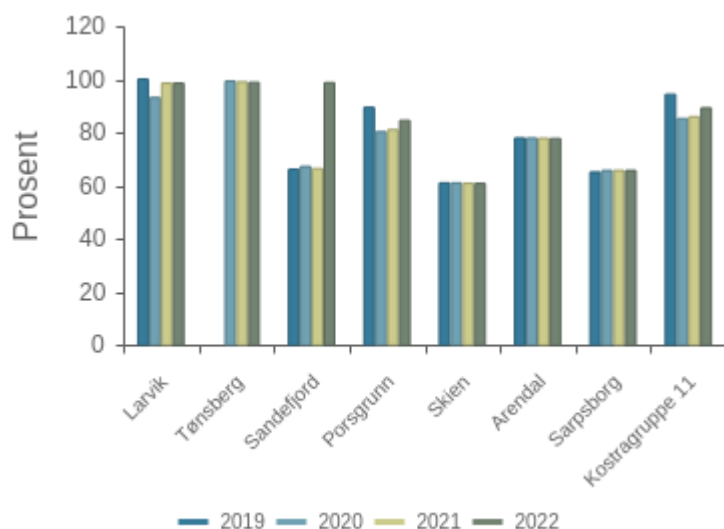
I 2022 har Larvik kommune 80,1 % brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/helseutdanning. Arendal, Porsgrunn og Sarpsborg ligger i 2022 høyere enn Larvik kommune, mens de resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 ligger lavere.

Årsverk i brukerrettede tjenester m/ helseutdanning fra høyskole/universitet (antall)

Kostragruppe 11 kan ikke brukes som sammenlikning her da dette er en totalsum av alle kommunene i utvalget. I 2022 hadde Larvik 520,3 årsverk. Porsgrunn (444,5) og Arendal (494) hadde færre årsverk, mens de resterende kommunene i utvalget hadde flere.

I perioden 2019-2022 har antall årsverk i brukerrettede tjenester m/helseutdanning fra høyskole/universitet økt med 33,9. Porsgrunn har hatt den minste økningen på 6,7 årsverk. Den største økningen har Sandefjord på 75,9 årsverk.

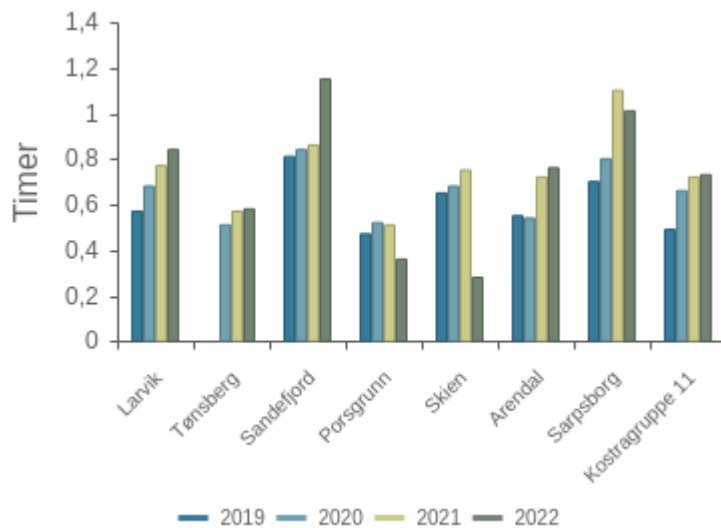
Kvalitet - Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	100,0 %	93,1 %	98,5 %	98,5 %
Tønsberg		99,3 %	99,0 %	98,8 %
Sandefjord	66,1 %	67,2 %	66,4 %	98,7 %
Porsgrunn	89,4 %	80,2 %	81,0 %	84,5 %
Skien	61,0 %	61,0 %	60,8 %	60,8 %
Arendal	77,9 %	77,9 %	77,8 %	77,7 %
Sarpsborg	65,1 %	65,7 %	65,7 %	65,7 %
Kostragruppe 11	94,3 %	85,2 %	85,9 %	89,2 %

I perioden 2019 - 2022 har Larvik kommune en nedgang totalt sett på andel plasser i brukertilpasset enerom med eget bad/wc, fra 100,0 % til 98,5 %. Larvik kommune har i utgangspunktet alle institusjonsplasser tilrettelagt med brukertilpasset enerom m/eget bad/wc. Endringen skyldes at det er vedtatt 6 ekstra plasser som man i 2022 har brukt som dobbeltrom.

Kvalitet - Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)

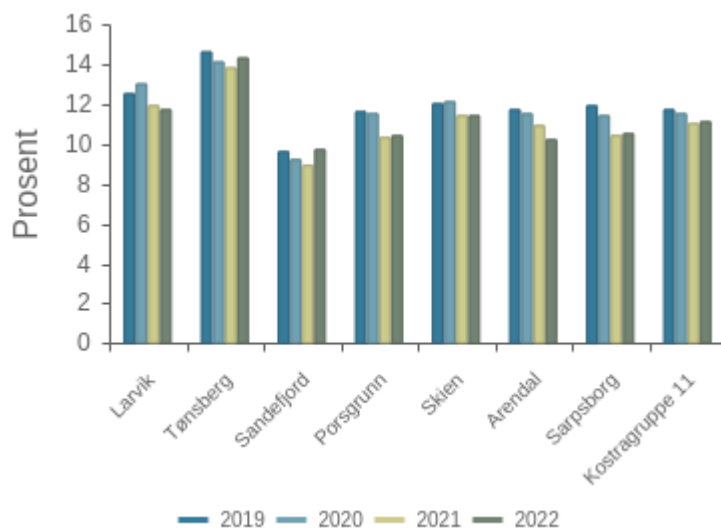

	2019	2020	2021	2022
Larvik	0,57	0,68	0,77	0,84
Tønsberg		0,51	0,57	0,58
Sandefjord	0,81	0,84	0,86	1,15
Porsgrunn	0,47	0,52	0,51	0,36
Skien	0,65	0,68	0,75	0,28
Arendal	0,55	0,54	0,72	0,76
Sarpsborg	0,70	0,80	1,10	1,01
Kostragruppe 11	0,49	0,66	0,72	0,73

Larvik kommune hadde i 2022 0,84 legetimer per uke per beboer i sykehjem. Sandefjord og Sarpsborg hadde flere med henholdsvis 1,15 og 1,01. Kostragruppe 11 og de resterende sammenligningskommunene lå lavere.

I perioden 2019 - 2022 har antall legetimer pr uke pr beboer i sykehjem økt med 0,27. Dette er på nivå med Kostragruppe 11. Foruten Tønsberg, som ikke har rapporterte tall i 2019, hadde Sandefjord den største økningen på 0,34. Skien hadde den største nedgangen med 0,37.

Økonomi - Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	12,5	13,0	11,9	11,7
Tønsberg	14,6	14,1	13,8	14,3
Sandefjord	9,6	9,2	8,9	9,7
Porsgrunn	11,6	11,5	10,3	10,4
Skien	12,0	12,1	11,4	11,4
Arendal	11,7	11,5	10,9	10,2
Sarpsborg	11,9	11,4	10,4	10,5
Kostragruppe 11	11,7	11,5	11,0	11,1

Indikatoren viser hvor stor prosentandel av kostnadene i institusjon beboerne dekker ved egenandeler. Inntektene følger retningslinjer i forskrift for egenbetaling fastsatt av Stortinget. Brukerbetaling reduseres dersom bruker deler rom. Det har vært brukt flere dobbeltrom i 2022 enn tidligere.

I perioden 2019-2022 har prosentandelen av kostnadene i institusjon beboerne dekker ved egenandeler blitt redusert med 0,8 %-poeng. Størst nedgang har Arendal med 1,5 %-poeng. Sandefjord har en økning på 0,1 %-poeng, som den eneste av sammenligningskommunene.

I 2022 ble 11,7 % av kostnadene i institusjon dekket ved egenandeler i Larvik kommune. Kun Tønsberg kommune hadde en høyere prosentandel med 14,3 %, mens de resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 har en lavere andel.

Kommunehelse

Utgifter i forbindelse med pandemien som smittevernsutstyr, smittesporing og testing inngår i indikatorene som gjelder Kommunehelse og Annet forebyggende helsearbeid. Føring av slike utgifter er sjekket ut med noen av sammenligningskommunene - som har ført dette på tjenestefunksjon, dette medfører at tallene ikke er sammenlignbare.

Larvik kommune ligger høyere når det gjelder netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger enn de øvrige kommunene i utvalget. Kommunen ligger høyest av sammenligningskommunene og KOSTRAgruppe 11 i forhold til netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter. Utviklingen fra 2021 til 2022 viser en nedgang fra 8,2 % i 2021 til 7,1 % i 2022. I kroner hadde Larvik en nedgang på kr. 376 pr. innbygger i netto utgifter til kommunehelse, mens sammenlignet med 2019 har denne økt med kr. 1 745. Dette er en større økning enn sammenligningskommunene og KOSTRAgruppe 11. Økningen i Larvik fra 2019 til 2022 kan ha sammenheng med ekstra kostnader i forbindelse med pandemien, bl.a. utgifter til beredskapslager, testing, smittesporing, Legevakt B og ekstra utgifter til lege i legevakt. I KST 081/22 ble det vedtatt å øke basistilskuddet med 390 kr pr listepasient, noe som har bidratt til økningen. Det var økt innleie av leger i institusjon, både i vikariater og fra bemanningsbyråer. For å drifte forsvarlig har det på grunn av stor turn-over vært nødvendig å øke antall årsverk i perioden.

Helsestasjons- og skolehelsetjeneste (funksjon 232):

Både staten og kommunen har en satsning på helsestasjon og skolehelsetjeneste, gjennom øremerkede tilskudd og endringer i rammetilskudd til helse- og familiesenter for å styrke det helsefremmende og forebyggende tjenester for barn og unge.

Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste per innbygger både for aldersgruppen 0-20 år og 0-5 år viser at Larvik kommune ligger vesentlig lavere enn sammenligningskommunene og gjennomsnittet i KOSTRAgruppe 11. Likevel har kommunen økt sin aktivitet og dekningsgrad ut mot barna i målgruppen.

På stillingene totalt for helse- og skoletjenesten ser vi totalt en reduksjon fra 2021 (27,4) til 2022 (19,2). På bakgrunn av feil i innrapporteringen i antall årsverk og feil på stillingskoder på ansatte i KOSTRAfunksjon 232 gir ikke utviklingen i disse indikatorene per nå et reelt bilde. Den faktiske utviklingen er en økning i antall jordmødre per født. Bemanningen på helsestasjonen ligger noe over normtallene fra Helsedirektoratet, mens skolehelsetjenesten ligger ca. 4,5 årsverk under normtallet. Med knappe ressurser, slik som også nivået på netto driftsutgifter viser, har man valgt å prioritere de yngste, derav denne fordelingen mellom helsestasjon og skolehelsetjenesten.

Aktuelle indikatorer synliggjøres i en tabell for alle tjenester innenfor Kommunehelse, før kommentarer for utvalgte indikatorer beskrives med egen graf og tabell videre i rapporten.

Fastleger og legetjenesten i kommunen:

Larvik ligger over Sandefjord, Skien, Arendal, Sarpsborg og KOSTRAgruppe 11 når det gjelder årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten (kommunalt ansatte leger og fastleger). Tønsberg og Porsgrunn har en høyere dekning.

Larvik har i 2022 5,7% pasienter uten fastlege. Dette utgjør 2 719 pasienter. I 2020 hadde alle innbyggerne i kommunen fastlege. Larvik ligger høyere enn KOSTRAgruppe 11, dog lavere enn sammenligningskommunene Sandefjord, Porsgrunn og Skien når det gjelder pasienter på liste uten lege. Det er i 2022 40 fastlegeavtaler mot 42 i 2021.

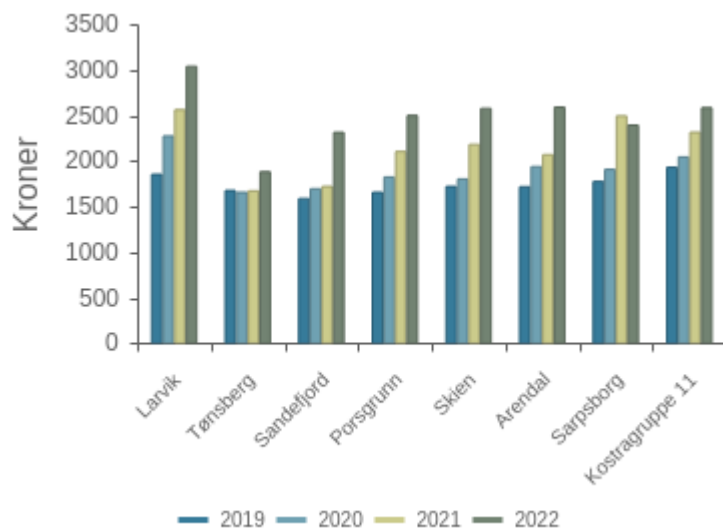
Gjennomsnittlig listelengde for fastlegene i Larvik er i 2022 lavere enn i Tønsberg, men høyere enn de øvrige sammenligningskommunene og KOSTRAgruppe 11.

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Prioritet									
Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger (B) **)	2 559	3 035	1 879	2 311	2 497	2 574	2 588	2 391	2 588
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) **)	2 558	2 862	4 308	3 827	3 814	3 265	3 531	3 516	3 599
Netto driftsutgifter kommunehelse i prosent av samlede netto driftsutgifter	8,2 %	7,1 %	5,9 %	5,5 %	5,4 %	5,1 %	5,6 %	4,9 %	5,8 %
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) **)	5 010	4 634	3 875	3 644	3 879	3 633	3 876	3 619	4 011
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B) **)	1 893	982	1 000	441	537	315	471	392	588
Dekningsgrad									
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn (B)	79,1 %	115,0 %	110,4 %	141,1 %	106,8 %	167,8 %	97,5 %	100,1 %	114,5 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder (B)	101,5 %	88,8 %	105,6 %	94,5 %	107,1 %	107,7 %	106,6 %	100,6 %	102,7 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder (B)	99,6 %	94,2 %	100,8 %	97,4 %	99,5 %	97,5 %	103,0 %	99,3 %	100,0 %
Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (kommunehelse+omsorg) (årsverk)	5,9	5,8	0,8	4,5	3,8	3,6	1,8	3,3	3,6
Jordmødre per 10 000 fødte i løpet av året (årsverk)	39,6	28,3	94,9	86,4	110,0	129,4	127,4	104,1	109,3
Reservekapasitet fastlege (B)	99,0	98,9	98,0	95,3	97,3	98,6	98,3	98,5	98,3
Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)	7,2	7,9	6,3	7,5	7,0	5,8	7,4	6,3	7,2
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	59,2	34,6	98,1	91,6	97,8	97,1	98,5	82,6	97,3
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	9,1	9,7	9,9	9,1	11,1	9,3	7,3	9,1	9,1
Kvalitet									
Andel pasienter på liste uten lege	2,0 %	5,7 %	2,8 %	10,0 %	8,6 %	7,2 %	0,0 %	2,0 %	3,7 %
Antall åpne fastlegelister	1	0	0	0	0	0	1	0	14
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	27,4	19,2	43,6	46,9	42,3	41,5	48,3	47,4	46,8
Hjemmebesøk av jordmor innen tre døgn etter hjemkomst Andel barn (prosent)	55,0	75,6	66,9	68,1	68,6	77,5	81,7	93,7	76,3
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Antall fastlegeavtaler	42	40	51	52	37	44	46	51	509
Antall pasienter på fastlegeliste uten lege	979	2 719	1 713	6 333	3 429	3 832	0	1 140	21 054
Beregnet kapasitet hos fastlege (antall)	45 885	43 480	57 385	53 922	35 600	47 255	45 510	54 570	536 550
Fysioterapeuter Avtalte årsverk (årsverk)	2,5	2,5	7,4	4,0	1,0	1,6	2,1	1,8	30,7
Helsesøster Avtalte årsverk (årsverk)	16,2	9,3	34,1	35,3	20,0	32,0	25,0	29,4	329,4
Jordmor Avtalte årsverk (årsverk)	1,6	1,0	4,7	4,5	3,4	6,2	4,6	5,6	53,2
Jordmor avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-5 år (årsverk)	5,9	3,7	13,5	11,7	16,6	18,8	18,1	15,7	15,7
Andre nøkkeltall									
Gjennomsnittlig listelengde (B)	1 135,7	1 133,7	1 165,8	1 092,2	990,6	1 130,9	1 006,5	1 108,3	1 093,6

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	1 852	2 272	2 559	3 035
Tønsberg	1 675	1 654	1 670	1 879
Sandefjord	1 586	1 693	1 719	2 311
Porsgrunn	1 655	1 822	2 102	2 497
Skien	1 719	1 800	2 179	2 574
Arendal	1 715	1 936	2 067	2 588
Sarpsborg	1 773	1 905	2 492	2 391
Kostragruppe 11	1 928	2 042	2 313	2 581

**) Graf er justert med utgiftsbehov

I indikatoren inngår basistilskudd for fastleger, legevakt, fengselshelsetjeneste, LIS-leger, kommunale legekantor, fysioterapi/ergoterapi, formidling av hjelpemidler og tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning.

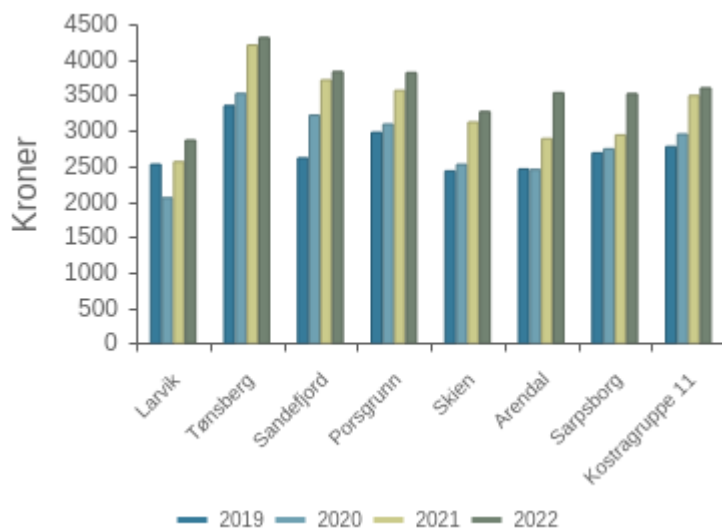
Netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger viser at Larvik kommune ligger høyere enn sammenlignbare kommuner og Kostragruppe 11 i 2022.

Larvik hadde fra 2019 til 2022 en økning på kr 1 183 pr. innbygger. Dette kan ha sammenheng med pandemien.

Larvik kommune opprettet legevakt B med døgnbemanning 24/7 og hadde store merkostnader til leger i legevakt grunnet få fast ansatte leger. Fastlegene forhandlet en ny avtale om avlønning i perioden, gjelder både vakter fastlegene har på legevakt og økning i basistilskuddet som ble kompensert fra staten. I KST 081/22 ble det vedtatt å øke basistilskuddet med 390 kr pr listepasient, noe som har bidratt til økningen.

Det var økt innleie av leger i institusjon, både i vikariater og fra bemanningsbyråer. For å drifte forsvarlig har det på grunn av stor turn-over vært nødvendig å øke antall årsverk i perioden.

Prioritet - Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	2 522	2 049	2 558	2 862
Tønsberg	3 348	3 519	4 202	4 308
Sandefjord	2 611	3 214	3 710	3 827
Porsgrunn	2 972	3 088	3 563	3 814
Skien	2 428	2 520	3 117	3 265
Arendal	2 455	2 448	2 884	3 531
Sarpsborg	2 682	2 739	2 936	3 516
Kostragruppe 11	2 772	2 947	3 491	3 599

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Kommenteres felles med indikator "Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år"

Utgiftene i KOSTRAfunksjon 232 benyttes både til jordmor- og helsestasjonstjenester for gravide og små barn, helsestasjon for ungdom, samt skolehelsetjeneste.

Fordelingen av utgifter per innbygger i målgruppen vil også endre seg i takt med endring i målgruppen. Antall innbyggere fra 0-20 år er synkende og er blitt redusert fra 10 875 i 2021 til 10 841 i 2022. For innbyggere i alderen 0-5 år var denne 2 772 i 2021, mens den ble redusert til 2 727 i 2022.

Larvik kommune ligger vesentlig lavere enn andre sammenligningskommuner på utgifter per innbygger, og lavere enn KOSTRAGruppe 11.

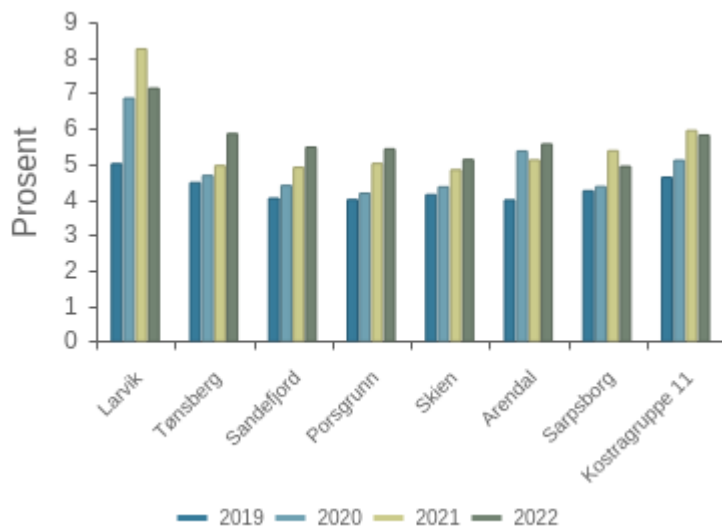
Aldersgruppen 0-20 år:

Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjenester pr. innbygger 0-20 år viser en økning på 304 kr (12 % økning) sammenlignet med 2021. Til sammenligning har KOSTRAGruppe 11 økt med 108 kr (3 % økning).

Vi ser tilsvarende trend for aldersgruppen 0-5 år:

Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjenester pr. innbygger 0-5 år viser en økning på kr 1 392 (14 % økning) sammenlignet med 2021. Til sammenligning har KOSTRAgruppe 11 økt med 625 kr (4,5 %).

Prioritet - Netto driftsutgifter kommunehelse i prosent av samlede netto driftsutgifter

	2019	2020	2021	2022
Larvik	5,0 %	6,9 %	8,2 %	7,1 %
Tønsberg	4,5 %	4,7 %	5,0 %	5,9 %
Sandefjord	4,0 %	4,4 %	4,9 %	5,5 %
Porsgrunn	4,0 %	4,2 %	5,0 %	5,4 %
Skien	4,1 %	4,4 %	4,8 %	5,1 %
Arendal	4,0 %	5,4 %	5,1 %	5,6 %
Sarpsborg	4,2 %	4,4 %	5,4 %	4,9 %
Kostragruppe 11	4,6 %	5,1 %	5,9 %	5,8 %

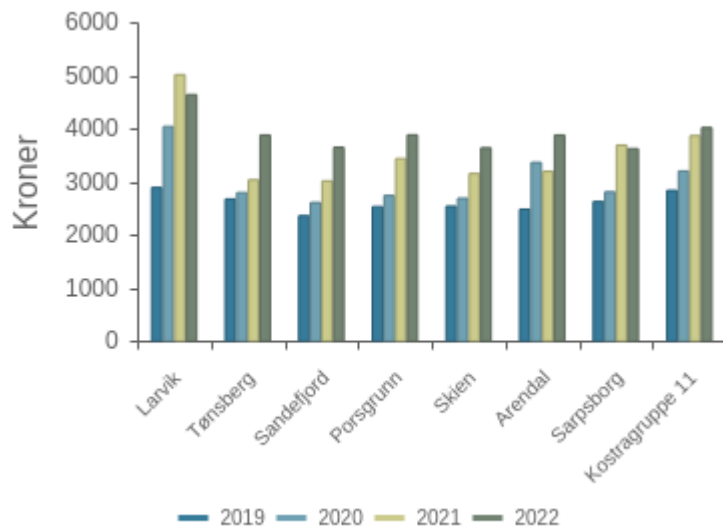
I indikatoren inngår all helsestasjonstjeneste, forebyggende arbeid som miljørettet helsevern, frisklivssentraler, utgifter til diagnose, behandling og rehabilitering som inkluderer basistilskudd til fastleger, legevakt mv.

Utgifter i forbindelse med pandemien som smittevernsutstyr, vaksinasjon, smittesporing og testing inngår også. Førings av slike utgifter er sjekket ut med noen av sammenligningskommunene - som har ført dette på tjenestefunksjon, dvs. at tallene ikke er direkte sammenlignbare.

I perioden 2019 - 2022 brukte Larvik en høyere andel netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter, enn sammenligningskommunene. Tønsberg var i 2022 nærmest Larvik, men hadde litt lavere andel. Larvik hadde den største økningen fra 2019 til 2022 med 2,1 %-poeng.

For øvrig kommentar, se indikator Netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	2 889	4 036	5 010	4 634
Tønsberg	2 673	2 793	3 033	3 875
Sandefjord	2 358	2 607	3 013	3 644
Porsgrunn	2 530	2 738	3 433	3 879
Skien	2 538	2 687	3 152	3 633
Arendal	2 481	3 360	3 191	3 876
Sarpsborg	2 625	2 806	3 686	3 619
Kostragruppe 11	2 835	3 199	3 863	4 015

**) Graf er justert med utgiftsbehov

I indikatoren inngår all helsestasjonstjeneste, forebyggende arbeid som miljørettet helsevern, frisklivssentraler, utgifter til diagnose, behandling og rehabilitering som inkluderer basistilskudd til fastleger, legevakt mv.

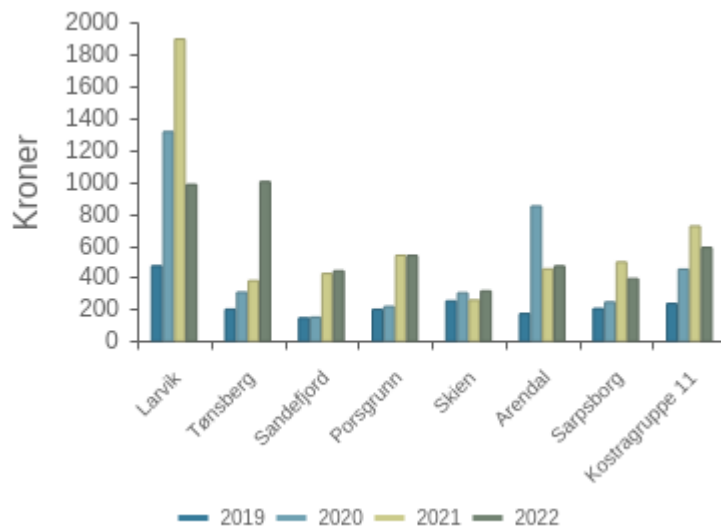
Utgifter i forbindelse med pandemien som smittevernsutstyr, vaksinasjon, smittesporing og testing inngår også. Føring av slike utgifter er sjekket ut med noen av sammenligningskommunene - som har ført dette på tjenestefunksjon, dvs. at tallene ikke er sammenlignbare.

Larvik kommune ligger høyest av alle sammenligningskommunene når det gjelder netto driftsutgifter pr. innbygger til kommunehelse - både i 2022 og gjennom hele perioden.

Larvik hadde en økning på 1 745 kr fra 2019 til 2022. Dette er en større økning enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 11.

For øvrig kommentar, se indikator Netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger.

Prioritet - Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	471	1 312	1 893	982
Tønsberg	200	307	379	1 000
Sandefjord	146	150	424	441
Porsgrunn	200	218	538	537
Skien	252	304	257	315
Arendal	173	847	453	471
Sarpsborg	205	245	496	392
Kostragruppe 11	236	451	721	587

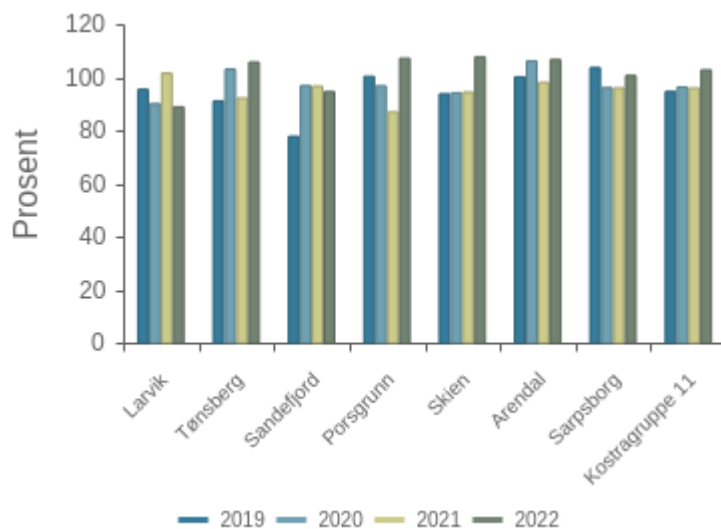
**) Graf er justert med utgiftsbehov

I indikatoren inngår annet forebyggende helsearbeid enn helsestasjon og skolehelsetjeneste, her føres bl.a. utgifter til miljørettet helsevern og frisklivssentraler, samt psykologtjenester for barn og unge.

Utgifter i forbindelse med pandemien som smittevernsutstyr, vaksinasjon, smittesporing og testing inngår også. Føring av slike utgifter er sjekket ut med noen av sammenligningskommunene - som har ført dette på tjenestefunksjon, dvs. at tallene ikke er direkte sammenliknbare.

I forhold til sammenlignbare kommuner og Kostragruppe 11 skiller Larvik seg ut og ligger vesentlig over i driftsutgifter pr. innbygger til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger, med unntak av Tønsberg kommune som har en kraftig økning i 2022. Utgifter til forebyggende arbeid bør sees i sammenheng med utgifter til barnevern (KOSTRA funksjon 244, 251, 252). Gode forebyggende tiltak i kommunen kan være et bidrag til at barneverntjenesten i Larvik har en lavere andel av sine kostnader til barn som *ikke* er plassert. Utfyllende detaljer om Barnevern finnes i eget kapittel i analysen.

Dekningsgrad - Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	95,4 %	90,0 %	101,5 %	88,8 %
Tønsberg	91,1 %	103,0 %	92,2 %	105,6 %
Sandefjord	77,8 %	96,8 %	96,6 %	94,5 %
Porsgrunn	100,3 %	96,7 %	86,9 %	107,1 %
Skien	93,7 %	94,1 %	94,4 %	107,7 %
Arendal	100,1 %	106,1 %	98,1 %	106,6 %
Sarpsborg	103,5 %	96,0 %	95,9 %	100,6 %
Kostragruppe 11	94,6 %	96,3 %	95,9 %	102,7 %

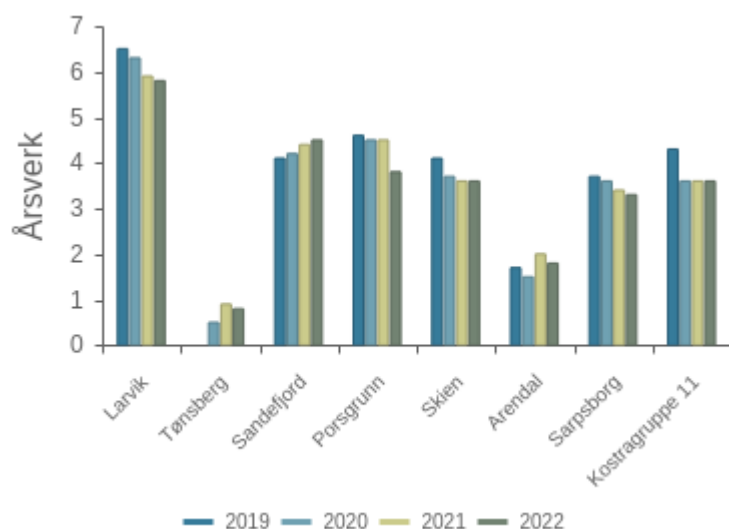
Dekningsgrad fra helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Dekningsgraden for helsestasjon- og skolehelsetjenesten finner vi under flere indikatorer i tabellen på førsteside for kapittelet "Kommunehelse". Denne teksten gjelder for "Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn (B)", "Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder (B)", "Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder (B)" og "Hjemmebesøk av jordmor innen tre døgn etter hjemkomst Andel barn (prosent)".

Andelen av barn med hjemmebesøk av jordmor innen tre dager etter hjemkomst har økt betraktelig i Larvik siden 2020 og ligger nå på 75,6 % i 2022 som er på nivå med KOSTRAGruppe 11. Tre døgn er i henhold til nasjonale faglige retningslinjer for barselomsorgen.

Andelen barn med fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder og 4 års alder ligger på henholdsvis 88,8 % og 94,2 %. Nasjonale retningslinjer for helseundersøkelser er 100 %. Andelen barn som har fullført helseundersøkelsen innen utgangen av 1.skoletrinn ligger høyt i 2022 på 115 %.

Dekningsgrad - Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (kommunehelse+omsorg) (årsverk)

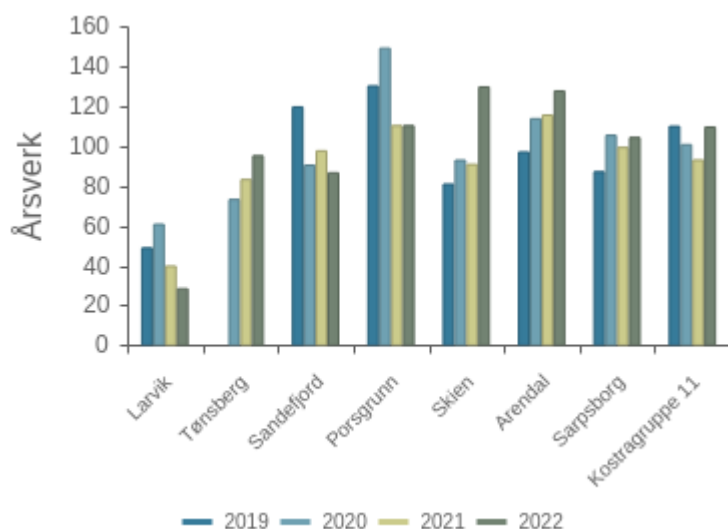

	2019	2020	2021	2022
Larvik	6,5	6,3	5,9	5,8
Tønsberg		0,5	0,9	0,8
Sandefjord	4,1	4,2	4,4	4,5
Porsgrunn	4,6	4,5	4,5	3,8
Skien	4,1	3,7	3,6	3,6
Arendal	1,7	1,5	2,0	1,8
Sarpsborg	3,7	3,6	3,4	3,3
Kostragruppe 11	4,3	3,6	3,6	3,6

I denne indikatoren inngår ergoterapeuter ansatt i kommunehelsetjenesten og pleie og omsorgstjenesten.

Larvik kommune ligger høyest av alle sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 og har gjort det hele perioden. Kostratallene bør sees i sammenheng med befolkningssammensetningen. Det kan være ulikheter mellom kommunene om hvilke arbeidsoppgaver som ivaretas av ergoterapeuter.

Dekningsgrad - Jordmødre per 10 000 fødte i løpet av året (årsverk)

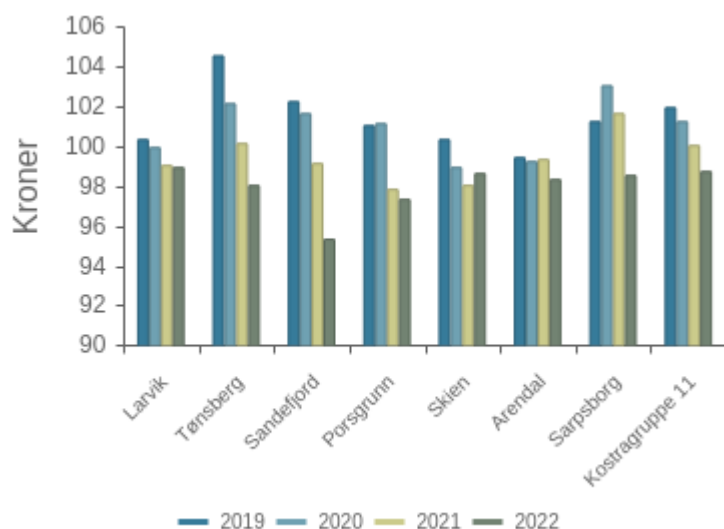
	2019	2020	2021	2022
Larvik	48,7	60,6	39,6	28,3
Tønsberg		73,0	83,0	94,9
Sandefjord	119,4	90,2	97,4	86,4
Porsgrunn	129,9	148,8	110,0	110,0
Skien	80,7	92,7	90,6	129,4
Arendal	96,8	113,5	115,3	127,4
Sarpsborg	86,9	105,2	99,1	104,1
Kostragruppe 11	109,7	100,5	92,8	109,3

Stillinger på funksjon 232 (helsestasjons- og skolehelsetjeneste)

Stillingene på KOSTRAfunksjon 232 består av jordmor, helsesykepleier (tidl. helsesøster) og andre sykepleiere, samt leger og fysioterapeut knyttet til helse- og familiesentrene (HFS). Antall årsverk finnes i tabellen på forsiden for Ståstedsanalysens kapittel "Kommunehelse", og omfatter "Andre sykepleiere Avtalte årsverk (årsverk)", "Helsesøster Avtalte årsverk (årsverk)", "Jordmor Avtalte årsverk (årsverk)", "Fysioterapeuter Avtalte årsverk (årsverk)" og "Leger Avtalte årsverk (årsverk)".

Denne indikatoren viser årsverk av jordmødre per 10 000 fødte. For 2022 og 2021 er antall jordmødre i kommunen registrert med feil antall (SSB: 1,6 i 2021 og 1,0 i 2022, faktisk antall: 3,6 i 2021 og 4,5 i 2022). Antall fødte i løpet av året viser en nedgang fra 2021 til 2022 med - 51. Dermed er den reelle utviklingen en økning i antall jordmødre per 10 000 fødte.

Dekningsgrad - Reservekapasitet fastlege (B)

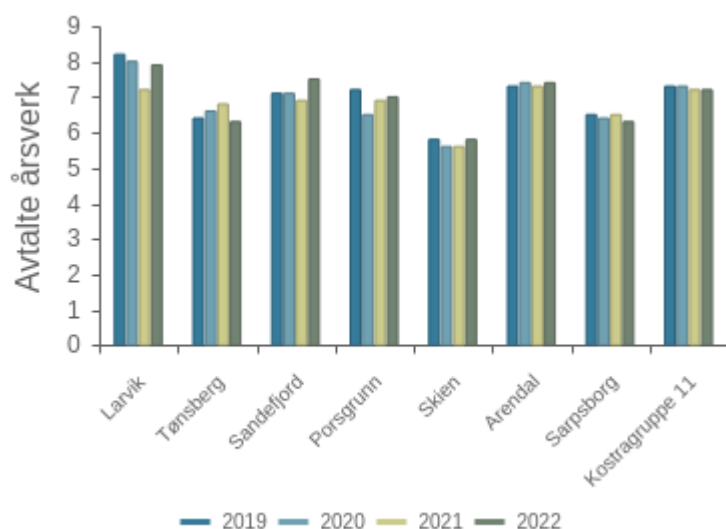
	2019	2020	2021	2022
Larvik	100,3	99,9	99,0	98,9
Tønsberg	104,5	102,1	100,1	98,0
Sandefjord	102,2	101,6	99,1	95,3
Porsgrunn	101,0	101,1	97,8	97,3
Skien	100,3	98,9	98,0	98,6
Arendal	99,4	99,2	99,3	98,3
Sarpsborg	101,2	103,0	101,6	98,5
Kostragruppe 11	101,9	101,2	100,0	98,7

Indikatoren angir kapasiteten (listetaket) i forhold til antall pasienter på listene i prosent.

For 2022 indikerer tallene at det ikke er noe reservekapasitet for Larvik og blant sammenlikningskommunene og Kostragruppe 11.

Larvik hadde i 2019 noe reservekapasitet, men det har vært synkende gjennom hele perioden. Reduksjonen skyldes legemangel, og kan ha sammenheng med ønske om reduserte listelengder fra fastlegene.

Dekningsgrad - Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)

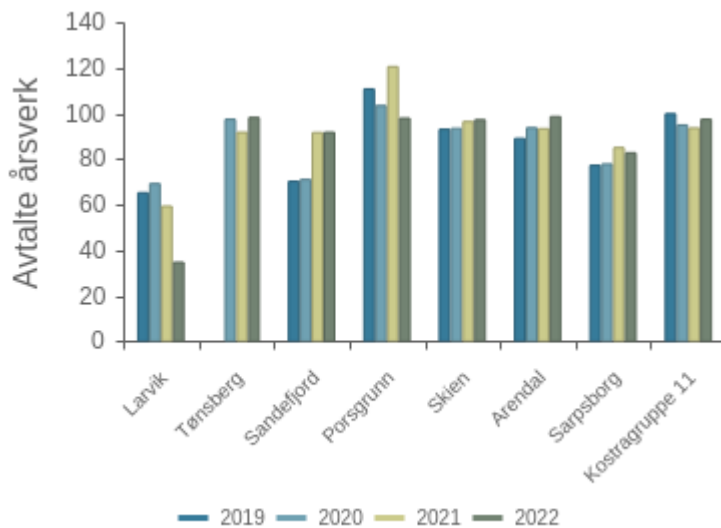
	2019	2020	2021	2022
Larvik	8,2	8,0	7,2	7,9
Tønsberg	6,4	6,6	6,8	6,3
Sandefjord	7,1	7,1	6,9	7,5
Porsgrunn	7,2	6,5	6,9	7,0
Skien	5,8	5,6	5,6	5,8
Arendal	7,3	7,4	7,3	7,4
Sarpsborg	6,5	6,4	6,5	6,3
Kostragruppe 11	7,3	7,3	7,2	7,2

Indikatoren viser avtalte årsverk av fysioterapeuter pr 10 000 innbyggere.

Larvik kommune har i perioden 2019 - 2022 en nedgang på 0,3 årsverk fysioterapeuter pr 10 000 innbygger. Tønsberg, Porsgrunn og Sarpsborg kommune har hatt en nedgang i samme periode, mens de resterende sammenlikningskommunene og Kostragruppe 11 har hatt en økning.

I 2022 har Larvik kommune 7,9 årsverk fysioterapeuter pr 10 000 innbygger. Dette er høyest av sammenlikningskommunene og Kostragruppe 11.

Dekningsgrad - Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232

	2019	2020	2021	2022
Larvik	65,1	69,1	59,2	34,6
Tønsberg		97,3	91,6	98,1
Sandefjord	70,1	70,9	91,5	91,6
Porsgrunn	110,6	103,3	120,4	97,8
Skien	92,9	93,3	96,3	97,1
Arendal	88,9	93,6	93,2	98,5
Sarpsborg	77,1	77,7	84,9	82,6
Kostragruppe 11	99,7	94,8	93,5	97,3

Stillinger på funksjon 232 (helsestasjons- og skolehelsetjeneste)

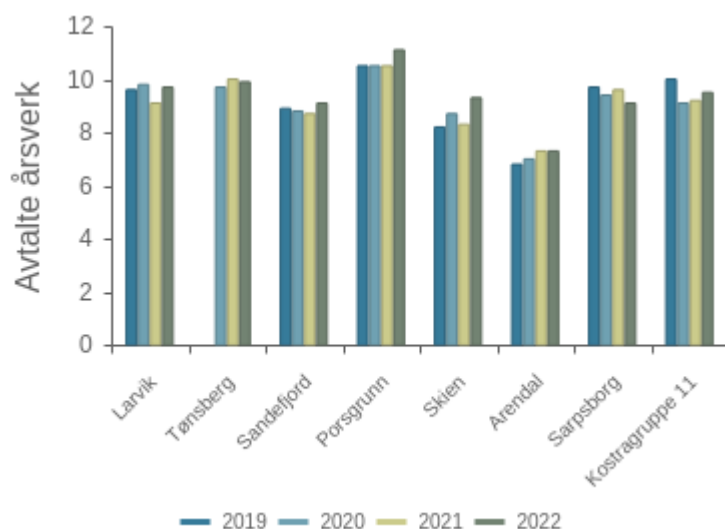
Stillingene på KOSTRAfunksjon 232 består av jordmor, helsesykepleier (tidl.helsesøster) og andre sykepleiere, samt leger og fysioterapeut knyttet til helse- og familiesentrene (HFS). Antall årsverk finnes i tabellen på forsiden for Ståstedsanalysens kapittel "Kommunehelse", og omfatter "Andre sykepleiere Avtalte årsverk (årsverk)", "Helsesøster Avtalte årsverk (årsverk)", "Jordmor Avtalte årsverk (årsverk)", "Fysioterapeuter Avtalte årsverk (årsverk)" og "Leger Avtalte årsverk (årsverk)".

Denne indikatoren viser årsverk av helsesykepleiere per 10 000 innbyggere 0-5 år. Larvik ligger vesentlig lavere enn KOSTRAgruppe 11 og sammenligningskommunene. Det er imidlertid feil i innrapporteringen av antall årsverk i 2022, slik at indikatoren ikke kan benyttes slik tallene foreligger per nå. Reelt antall årsverk innenfor helsestasjon- og skolehelsetjenesten sett opp imot normtall fra Helsedirektoratet er at helsestasjonen ligger litt over normtallene, mens skolehelsetjenesten ligger ca. 4,5 årsverk under ifht. normtallet. Med knappe ressurser har kommunen valgt å prioritere de yngste, derav denne fordelingen mellom helsestasjonene og skolehelsetjenesten.

Regjeringen gav kommunene økning i frie inntekter fra 2015 for å styrke helsestasjoner og skolehelsetjenesten. Larvik kommune plasserte disse midlene til helsestasjon- og skolehelsetjenesten i strategidokument 2015-2018 (+ 3,11 mill kr) og 2016-2019 (ytterligere 1,7 mill kr). Utover dette har Helsedirektoratet tildelt tiltaksmidler for ytterligere styrking av helsestasjon, som for Larvik i 2022

utgjorde 3,4 mill kr (mot 2,6 mill kr i 2021 og 3,6 mill kr i 2020). Styrking av helsestasjon brukes til å øke antall helsesykepleiere og jordmødre. Prosjektets målgruppe er gravide og deres partnere, barselfamilier og barn og unge og deres familier. Det er et tverrfaglig samarbeid mellom helsestasjon og skolehelsetjenesten og barnehager, skoler og andre relevante aktører. Helse- og familiesentrenes budsjetttrammer benyttes på årsverk til helsesykepleiere i tillegg til at det brukes ulike prosjektmidler på å øke helsesykepleier årsverk.

Dekningsgrad - Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241

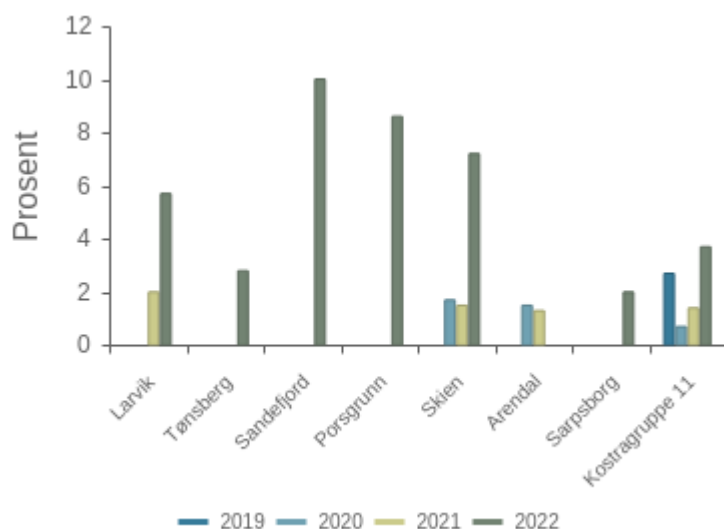

	2019	2020	2021	2022
Larvik	9,6	9,8	9,1	9,7
Tønsberg		9,7	10,0	9,9
Sandefjord	8,9	8,8	8,7	9,1
Porsgrunn	10,5	10,5	10,5	11,1
Skien	8,2	8,7	8,3	9,3
Arendal	6,8	7,0	7,3	7,3
Sarpsborg	9,7	9,4	9,6	9,1
Kostragruppe 11	10,0	9,1	9,2	9,5

Indikatoren viser legedekning, både kommunalt og privatpraktiserende (fastleger), målt i beregnede årsverk pr. 10 000 innbyggere.

I 2022 har Porsgrunn og Tønsberg høyere legedekning enn Larvik kommune, mens de resterende sammenlikningskommunene og Kostragruppe 11 har lavere dekning.

Kvalitet - Andel pasienter på liste uten lege

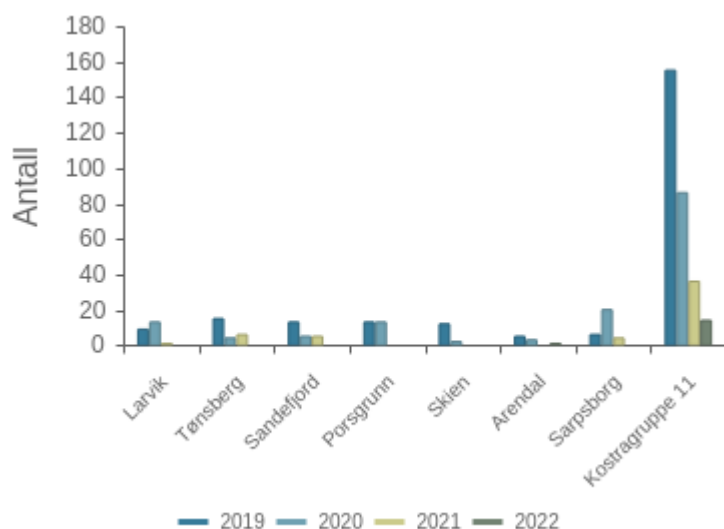
	2019	2020	2021	2022
Larvik	0,0 %	0,0 %	2,0 %	5,7 %
Tønsberg		0,0 %	0,0 %	2,8 %
Sandefjord	0,0 %	0,0 %	0,0 %	10,0 %
Porsgrunn	0,0 %	0,0 %	0,0 %	8,6 %
Skien	0,0 %	1,7 %	1,5 %	7,2 %
Arendal	0,0 %	1,5 %	1,3 %	0,0 %
Sarpsborg	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2,0 %
Kostragruppe 11	2,7 %	0,7 %	1,4 %	3,7 %

Indikatoren angir gjennomsnittlig andel pasienter på fastlegeliste uten lege i forhold til antall pasienter på fastlegeliste totalt.

Larvik lå i 2021 høyest av alle kommunene i utvalget, samt Kostragruppe 11, når det gjelder pasienter på liste uten lege. I 2022 ligger Sandefjord, Porsgrunn og Skien høyere.

Larvik har fra 2020 til 2022 gått fra å ha tilbud om fastlege til alle innbyggere, til å ha 5,7 % pasienter i 2022 uten fastlege, som utgjør 2 719 pasienter.

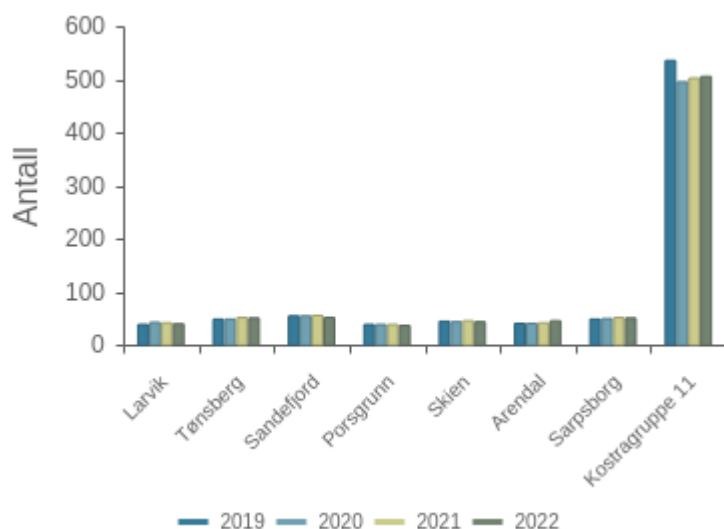
Kvalitet - Antall åpne fastlegelister

	2019	2020	2021	2022
Larvik	9	13	1	0
Tønsberg	15	4	6	0
Sandefjord	13	5	5	0
Porsgrunn	13	13	0	0
Skien	12	2	0	0
Arendal	5	3	0	1
Sarpsborg	6	20	4	0
Kostragruppe 11	155	86	36	14

Larvik kommune har pr 2022 ingen åpne fastlegelister. Det har vært en stor nedgang i antall åpne fastlegelister for alle sammenlikningskommunene og Kostragruppe 11 i perioden 2019 til 2022. For hele Kostragruppe 11 var det 155 åpne lister i 2019, mens det i 2022 kun er 14 åpne lister.

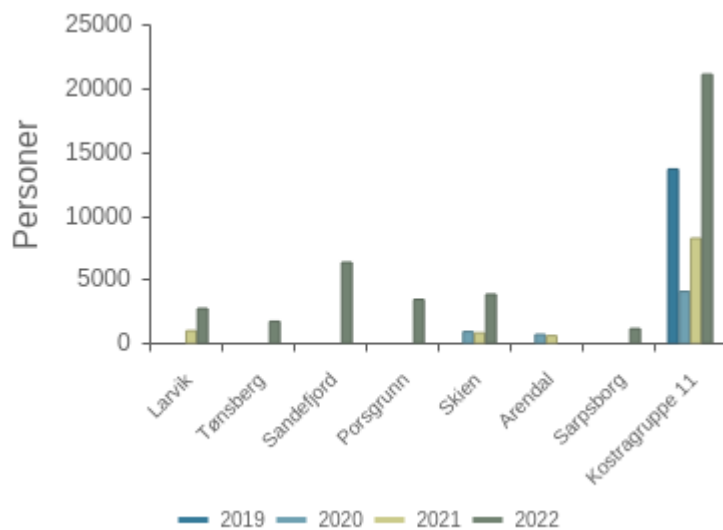
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall fastlegeavtaler

	2019	2020	2021	2022
Larvik	39	43	42	40
Tønsberg	49	49	52	51
Sandefjord	55	55	56	52
Porsgrunn	39	39	39	37
Skien	45	44	46	44
Arendal	41	41	42	46
Sarpsborg	49	50	52	51
Kostragruppe 11	535	495	502	505

Det var en reduksjon i antall fastlegeavtaler fra 42 i 2021 til 40 i 2022. I perioden 2019-2022 er det en økning på 1 fastlegeavtale.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall pasienter på fastlegeliste uten lege

	2019	2020	2021	2022
Larvik	0	0	979	2 719
Tønsberg	0	0	0	1 713
Sandefjord	0	0	0	6 333
Porsgrunn	0	0	0	3 429
Skien	0	909	813	3 832
Arendal	0	688	588	0
Sarpsborg	0	0	0	1 140
Kostragruppe 11	13 636	4 048	8 221	21 054

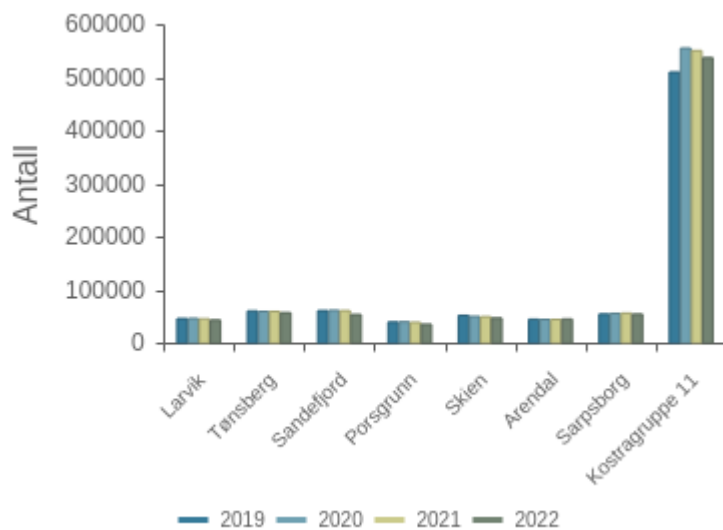
Larvik har fra 2021 til 2022 gått fra å ha 979 innbyggere uten fastlege til 2 719.

Sandefjord, Porsgrunn og Skien har alle hatt en større økning pasienter på fastlegeliste uten lege enn Larvik fra 2021 til 2022. Arendal, Sarpsborg og Tønsberg har færre pasienter på fastlegeliste uten lege enn Larvik kommune i 2022.

Etter KST 081/22 sommeren 2022 så har kommunen rekruttert 6 nye fastleger. Det er utarbeidet nye ALIS-avtaler for både kommunalt og selvstendig næringsdrivende allmennleger i spesialisering. Dette er et rekrutteringstiltak inn mot fastlegeyrket.

Tall for Kostragruppe 11 kan ikke brukes til sammenlikning, da det viser summen for alle kommunene.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Beregnet kapasitet hos fastlege (antall)

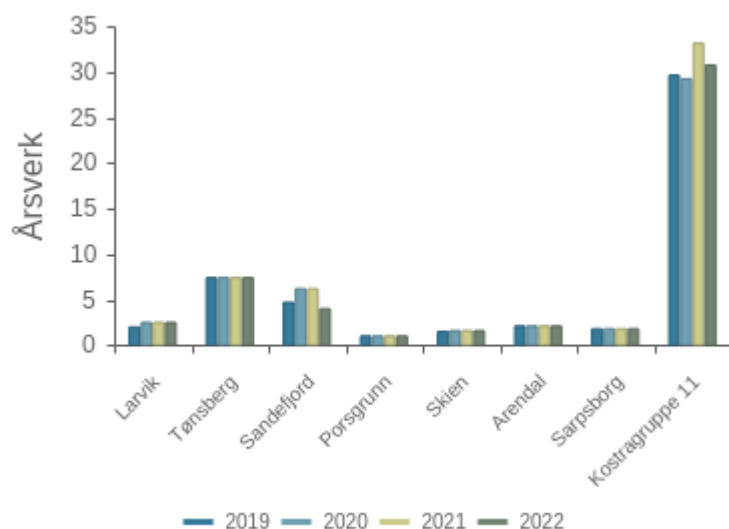
	2019	2020	2021	2022
Larvik	46 304	46 686	45 885	43 480
Tønsberg	60 690	59 720	59 785	57 385
Sandefjord	61 260	61 920	61 250	53 922
Porsgrunn	39 740	40 235	39 285	35 600
Skien	52 345	50 395	49 905	47 255
Arendal	45 110	44 710	44 760	45 510
Sarpsborg	54 730	56 115	56 570	54 570
Kostragruppe 11	509 572	554 596	549 838	536 550

Tabellen viser antall pasienter fastlegene har kapasitet til. Summen av listetak, men slik at listetak > 1500 settes til 1500. Larvik kommune har flere leger med listetak > 1500.

Beregnet kapasitet hos fastlege i Larvik var 43 480 ved utgangen av 2022. Antall innbyggere i Larvik var 47 777 pr. 31.12.2022.

Det var 2 719 innbyggere som ikke hadde fastlege pr. 31.12.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Fysioterapeuter Avtalte årsverk (årsverk)

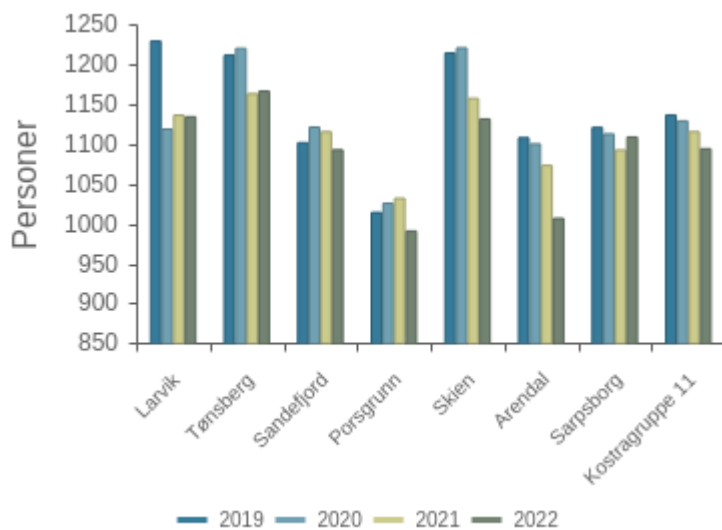

	2019	2020	2021	2022
Larvik	2,0	2,5	2,5	2,5
Tønsberg	7,4	7,4	7,4	7,4
Sandefjord	4,7	6,2	6,2	4,0
Porsgrunn	1,0	1,0	1,0	1,0
Skien	1,5	1,6	1,6	1,6
Arendal	2,1	2,1	2,1	2,1
Sarpsborg	1,8	1,8	1,8	1,8
Kostragruppe 11	29,6	29,2	33,1	30,7

Indikatoren viser avtalte årsverk fysioterapeuter i Helsestasjon- og skolehelsetjeneste.

Indikatoren viser at Larvik kommune har flere avtalte årsverk med fysioterapeut enn Porsgrunn, Skien, Arendal og Sarpsborg men færre enn Tønsberg og Sandefjord. Tall for Kostragruppe 11 kan ikke sammenliknes da det viser summen av flere kommuner.

Andre nøkkeltall - Gjennomsnittlig listelengde (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	1 228,5	1 118,2	1 135,7	1 133,7
Tønsberg	1 210,8	1 219,4	1 162,5	1 165,8
Sandefjord	1 101,2	1 120,7	1 114,9	1 092,2
Porsgrunn	1 013,8	1 025,2	1 031,6	990,6
Skien	1 213,6	1 220,0	1 156,7	1 130,9
Arendal	1 107,4	1 099,7	1 072,7	1 006,5
Sarpsborg	1 120,3	1 112,2	1 092,1	1 108,3
Kostragruppe 11	1 135,9	1 128,5	1 114,9	1 093,6

Det var en reduksjon i gjennomsnittlig listelengde med 95 i Larvik kommune fra 2019 til 2022. Fra 2021 til 2022 var reduksjonen på 2.

I 2022 har Tønsberg kommune høyere gjennomsnittlig listelengde, mens de resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 har lavere gjennomsnittlig listelengde.

Reduksjonen i gjennomsnittlig listelengde i 2020 kan ha noe sammenheng med opprettelse av ALIS (lege under spesialisering i allmennmedisin) i samarbeid med fastlegekontorer, men uten pasientliste.

Det er et mål at fastlegene skal kunne redusere listelengde, blant annet gjennom tiltak slik som økt basistilskudd. Det har siden sommeren 2022 vært rekruttert inn 6 nye fastleger. Disse har erstattet andre fastleger som har sluttet. Det jobbes videre med å rekruttere nye fastleger for å øke kapasiteten i fastlegeordningen, noe som vil bidra til å kunne gjennomføre listereduksjoner for de eksisterende fastlegene.

Sosiale tjenester

Analyseområdet for sosiale tjenester omfatter råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (drift av NAV-kontoret), tilbud til personer med rusproblemer og utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Tjenestene leveres både av NAV og virksomhet for psykisk helse og avhengighet. I en vurdering av tjenesteområdet, må resultatene sees i sammenheng med utgifter til Kvalifiseringsprogrammet (KVP) og introduksjonsprogrammet. NAV-kontoret leverer tjenester i et partnerskap med staten.

Faktorene som bestemmer størrelsen på de totale sosialhjelpsutbetalingene påvirkes av forhold som utviklingen i arbeidsmarkedet, endringer i andre stønader og demografiske forhold. I 2022 var arbeidsledigheten lav, og det påvirket resultatene positivt. Samtidig kom krigen i Ukraina, og i tillegg ble det høy prisvekst og økte renter. Dette gir et negativt utslag på resultatet. I 2021 økte kommunen budsjettet til økonomisk sosialhjelp (Strat.dok.2021-2024) og budsjettet samsvarte i 2022 mer med forventet forbruk.

Hovedfunn for rapporteringsåret 2022, er at Larvik kommune har endringer på flere områder innenfor sosiale tjenester. Det er en liten nedgang i tallene for sosialtjenesten som helhet, men økning når det gjelder indikatorene som synliggjør hva som brukes til råd, veiledning og utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Samtidig har antall mottakere økt. I tillegg er det økning i driftsutgifter knyttet til introduksjonsordningen, som handler om bosetting og integrering av flyktninger.

Det som skiller seg positivt ut i 2022, er nedgangen i antall unge som mottar økonomisk sosialhjelp, og de som har sosialhjelp som hovedinntektskilde. Det er en særlig satsing mot unge i kommunen og det gjøres i tett samarbeid med andre aktører. Målet er arbeid og utdanning, slik at ungdommen kan bli selvforsørget. Godt og målrettet arbeid mot unge, kan ha betydning for at antall unge mottakere av sosialhjelp har gått ned. Det var et godt arbeidsmarkedet i 2022 og det gjorde at flere fikk muligheten til å komme i arbeid, helt eller delvis. Det gjør at det blir færre som har sosialhjelp som hovedinntektskilde, men det kan bli flere som har behov for supplerende hjelp.

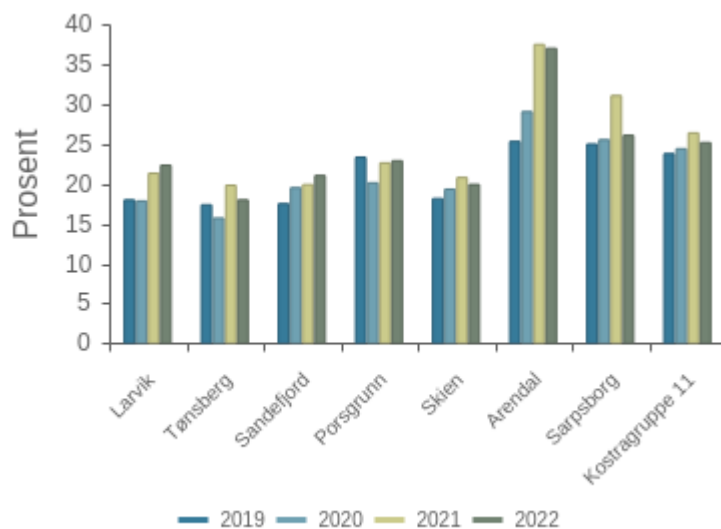
Tallene som helhet gir en indikasjon på kommunens prioriteringer på områdene. Samtidig har de siste årenes omstilling, spesielt på feltet som handler om bosetting av flyktninger, vært med på å påvirke flere av sosialtjenestens indikatorer.

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostra- gruppe 11
Prioritet									
Andel netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (B)	21,3 %	22,3 %	18,0 %	21,0 %	22,9 %	19,9 %	36,9 %	26,0 %	25,1 %
Andel netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp (B)	48,8 %	48,8 %	40,2 %	38,8 %	37,0 %	43,7 %	36,8 %	37,3 %	40,4 %
Netto driftsutgifter per innbygger (242) råd veiledning og sosialt forebyggende arbeid (B) **)	664	727	693	782	744	670	1 230	905	897
Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B) **)	1 520	1 593	1 554	1 445	1 203	1 473	1 224	1 296	1 442
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B) **)	1 125	1 237	1 139	1 308	1 233	1 123	2 067	1 502	1 491
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	5,1 %	5,0 %	6,5 %	6,4 %	5,2 %	6,3 %	5,5 %	6,6 %	5,7 %
Dekningsgrad									
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	45,1 %	42,8 %	45,6 %	35,6 %	46,9 %	59,4 %	33,9 %	43,7 %	40,3 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	7,2 %	6,8 %	6,4 %	5,8 %	6,6 %	6,9 %	7,9 %	6,5 %	5,8 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Mottakere av introduksjonsstønad	76	114	167	135	88	126	134	116	1 496
Mottakere av kvalifiseringsstønad	117	102	137	96	79	154	97	232	1 160
Samlet stønadssum (bidrag + lån)	70 080 853	73 597 717	99 891 569	108 717 466	51 671 761	102 523 133	65 631 149	107 410 756	861 435 133
Sosialhjelpsmottakere	1 254	1 338	1 663	1 781	1 031	1 659	1 490	1 668	14 792
Sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)	254	240	291	292	196	306	276	312	2 629
Sosialhjelpsmottakere som forsørger barn under 18 år (antall)	272	273	401	426	231	478	257	546	3 669
Andre nøkkeltall									
Netto driftsutgifter (275) Introduksjonsordningen	13 896	17 383	32 558	24 986	16 033	28 762	18 661	23 807	247 210
Netto driftsutgifter (276) Kvalifiseringsordningen	16 362	14 850	18 859	15 321	10 258	18 870	7 491	37 919	166 309

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Andel netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (B)

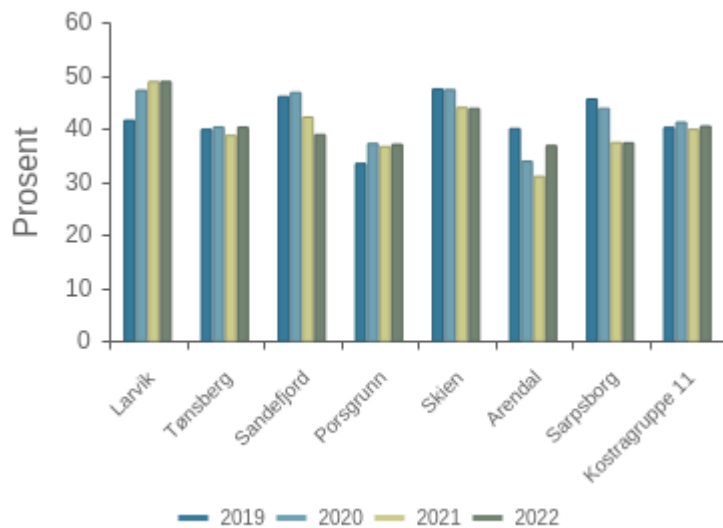

	2019	2020	2021	2022
Larvik	18,0 %	17,8 %	21,3 %	22,3 %
Tønsberg	17,3 %	15,7 %	19,8 %	18,0 %
Sandefjord	17,5 %	19,5 %	19,9 %	21,0 %
Porsgrunn	23,3 %	20,1 %	22,6 %	22,9 %
Skien	18,1 %	19,3 %	20,8 %	19,9 %
Arendal	25,3 %	29,0 %	37,4 %	36,9 %
Sarpsborg	25,0 %	25,5 %	31,0 %	26,0 %
Kostragruppe 11	23,7 %	24,4 %	26,4 %	25,1 %

Indikatoren viser netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter for hele sosialtjenesten.

Kommunen har økt litt på dette området fra 2021. Etter omstillingen i 2019, er det kommet på plass flere ressurser igjen, som gjør at andelen øker. Andelen gikk ned fram til 2020, for så å øke i 2021 og 2022. Kommunen ligger nå på nivå med flere av de andre kommunene i utvalget med 22,3%, bortsett fra Arendal som har 36,9%. Det vil si at det nå brukes en høyere andel på råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid enn i 2020 og 2021.

Prioritet - Andel netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp (B)

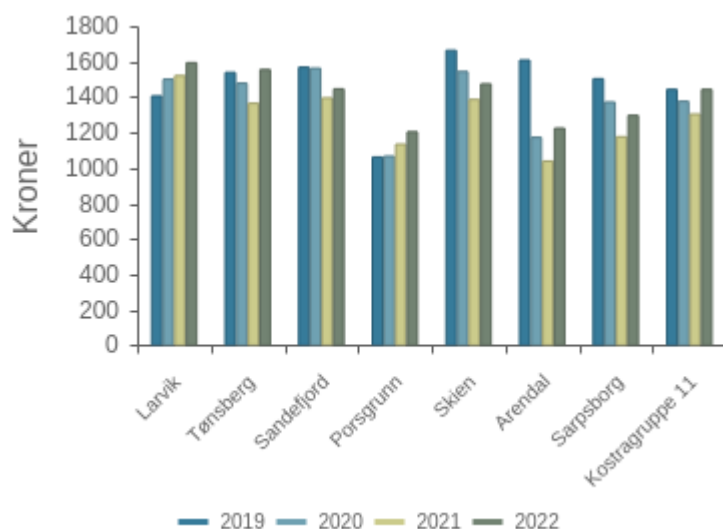

	2019	2020	2021	2022
Larvik	41,5 %	47,2 %	48,8 %	48,8 %
Tønsberg	39,8 %	40,3 %	38,7 %	40,2 %
Sandefjord	46,0 %	46,7 %	42,1 %	38,8 %
Porsgrunn	33,4 %	37,1 %	36,6 %	37,0 %
Skien	47,4 %	47,3 %	43,9 %	43,7 %
Arendal	39,9 %	33,8 %	31,0 %	36,8 %
Sarpsborg	45,5 %	43,7 %	37,3 %	37,3 %
Kostragruppe 11	40,2 %	41,2 %	39,8 %	40,4 %

Dette bildet viser kommunens netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp, i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter for sosialtjenesten.

Larvik ligger her en del høyere enn de andre kommunene i utvalget. Andelen har økt mer fra 2019 til 2020, enn de siste årene. Andelen på 48,8 % er den samme i 2022, som i 2021. Omtrent halvparten av driftsutgiftene gjelder utbetaling av stønad. Det kan være grunnlag for å anta at dersom man hadde brukt mer ressurser til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, kunne kanskje utgifter til økonomiske sosialhjelp vært lavere. Andre, utenforliggende faktorer har også en stor innvirkning på resultatet. I 2022 handlet det i stor grad om økte renter og økt prisvekst.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B)

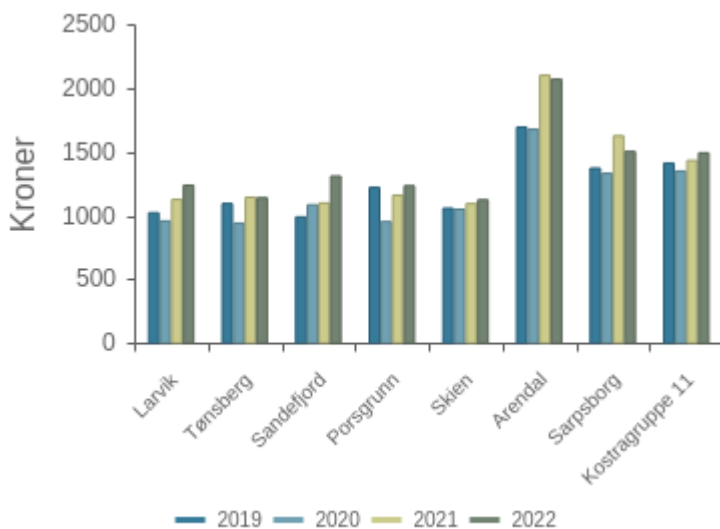
	2019	2020	2021	2022
Larvik	1 405	1 499	1 520	1 593
Tønsberg	1 538	1 477	1 364	1 554
Sandefjord	1 567	1 562	1 394	1 445
Porsgrunn	1 061	1 066	1 133	1 203
Skien	1 662	1 543	1 385	1 473
Arendal	1 607	1 172	1 038	1 224
Sarpsborg	1 502	1 371	1 176	1 296
Kostragruppe 11	1 442	1 375	1 303	1 442

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser hvor mye kommunen har i netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp per innbygger i kommunen.

På dette området har det vært en økning fra 2019. I 2022 økte det til 1593 kr, fra 1520 kr i 2021. Alle de andre kommunene i utvalget har også hatt økning i større eller mindre grad på dette området. Kommunen ligger likevel høyere enn de andre kommunene i utvalget. Kommunen har hatt en økning i antall mottakere fra 2021 til 2022, og det kan forklare noe av økningen på dette området.

Prioritet - Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	1 022	957	1 125	1 237
Tønsberg	1 094	940	1 142	1 139
Sandefjord	989	1 084	1 098	1 308
Porsgrunn	1 220	952	1 159	1 233
Skien	1 057	1 049	1 093	1 123
Arendal	1 692	1 675	2 098	2 067
Sarpsborg	1 371	1 330	1 624	1 502
Kostragruppe 11	1 411	1 348	1 431	1 491

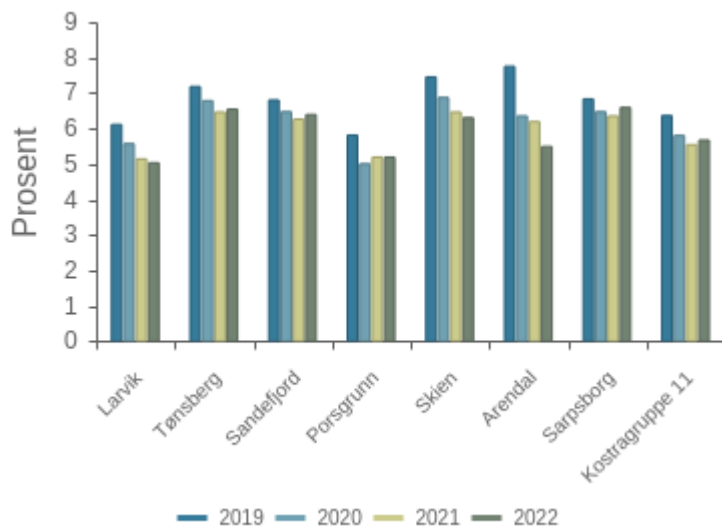
**) Grafer justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser kommunens netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid i kroner per innbygger, i aldersgruppen 20 - 66 år.

Det har vært en økning fra 2021 hvor utgiftene var 1125 kr pr innbygger, til 1237 kr i 2022. De fleste andre kommunene i utvalget har også hatt en økning. Kommunen ligger på dette området nå på nivå med flere av de andre kommunene i utvalget. Det viser at kommunen bruker omtrent det samme pr innbygger i aldersgruppen på råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, som de andre kommunene i utvalget.

Kommunen hadde i 2019 en stor omstillingsprosess på området, med utgangspunkt i flyktningssituasjonen. Det førte til en reduksjon i rammen. Det har vært med på å påvirke endringene de siste årene. Det siste året har ressursbruken gått opp igjen. I tillegg økte antall flyktninger i 2022 betydelig, sammenlignet med 2021 på grunn av krigen i Ukraina. Dette påvirker det samlede resultatet. Det meste av utgiftene er relatert til lønn og administrasjon.

Prioritet - Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)

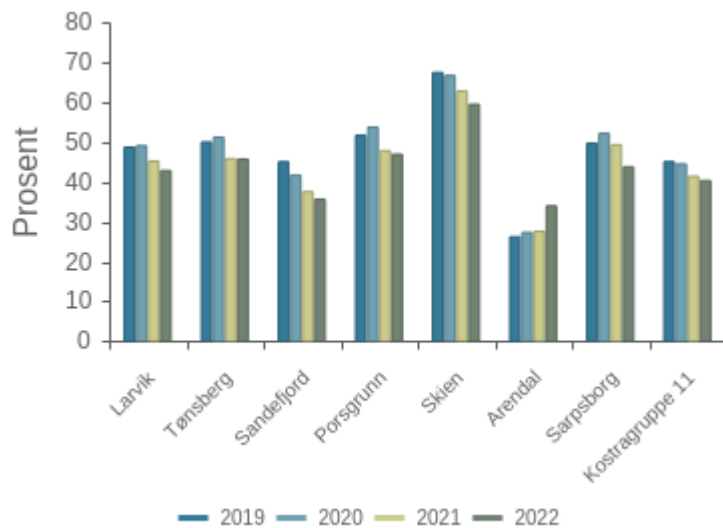

	2019	2020	2021	2022
Larvik	6,1 %	5,6 %	5,1 %	5,0 %
Tønsberg	7,2 %	6,8 %	6,5 %	6,5 %
Sandefjord	6,8 %	6,5 %	6,3 %	6,4 %
Porsgrunn	5,8 %	5,0 %	5,2 %	5,2 %
Skien	7,5 %	6,9 %	6,5 %	6,3 %
Arendal	7,8 %	6,4 %	6,2 %	5,5 %
Sarpsborg	6,8 %	6,5 %	6,4 %	6,6 %
Kostragruppe 11	6,4 %	5,8 %	5,5 %	5,7 %

Det som synliggjøres her, er kommunens netto driftsutgifter for hele sosialtjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter. Sosialtjenesten i denne sammenheng er utgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (drift av NAV-kontoret), tilbud til personer med rusproblemer og utbetaling av økonomisk sosialhjelp.

Larvik kommune har over flere år hatt vesentlig lavere netto driftsutgifter til sosialtjenesten, enn de andre kommunene i gruppa. Dette har gått ytterligere ned fra 2020 hvor andelen var 5,6 %, til 2022 som viser 5 %. Fortsatt ligger kommunen lavere enn sammenlignbare kommuner på dette området, bortsett fra Porsgrunn som har en andel på samme nivå. Larvik kommune bruker mindre på sosiale tjenester enn de fleste andre kommunene i gruppa. Resultatet her inneholder også tjenester som gis fra virksomhet for psykisk helse og avhengighet.

Dekningsgrad - Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)

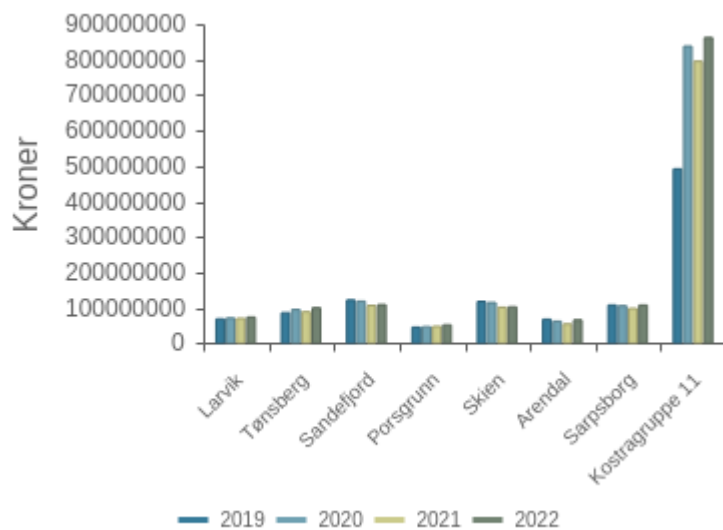
	2019	2020	2021	2022
Larvik	48,6 %	49,0 %	45,1 %	42,8 %
Tønsberg	49,9 %	51,1 %	45,7 %	45,6 %
Sandefjord	45,0 %	41,6 %	37,5 %	35,6 %
Porsgrunn	51,6 %	53,6 %	47,7 %	46,9 %
Skien	67,3 %	66,6 %	62,7 %	59,4 %
Arendal	26,2 %	27,3 %	27,6 %	33,9 %
Sarpsborg	49,6 %	52,1 %	49,2 %	43,7 %
Kostragruppe 11	45,0 %	44,4 %	41,3 %	40,3 %

Indikatoren viser andelen av sosialhjelpsmottakerne i kommunen, som har oppgitt sosialhjelp som den viktigste kilden til livsopphold ved siste kontakt med NAV-kontoret.

På dette området har det vært en positiv utvikling de siste årene. Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde har vært forholdsvis stabil, men har gått ned i 2021 og 2022. Andelen var 45,1% i 2020, mens den i 2022 hadde gått ytterligere ned til 42,8 %. Det kan tyde på at det er flere som har fått andre inntektskilder, men kan ha behov for supplering. Andelen har også gått ned i de andre kommunene, bortsett fra Arendal.

I 2021 og 2022 ble arbeidsmarkedet mye bedre enn i 2020, til tross for fortsatt korona. Forbedringen i arbeidsmarkedet gikk betydelig raskere enn forventet. Det kan være at flere av de som oppga sosialhjelp som hovedinntektskilde i 2020 og 2021, kom ut i arbeid i 2022. I tillegg satses det på familieprogrammet, som skal bidra til at familiene får en bedre oversikt over økonomien, og med mål om å redusere utbetalingen av økonomisk sosialhjelp.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Samlet stønadssum (bidrag + lån)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	68 528 301	70 865 786	70 080 853	73 597 717
Tønsberg	85 838 342	94 686 080	88 593 897	99 891 569
Sandefjord	121 637 590	118 488 059	106 252 897	108 717 466
Porsgrunn	45 150 633	46 476 753	47 494 310	51 671 761
Skien	117 774 385	114 631 104	101 325 451	102 523 133
Arendal	67 605 426	61 985 410	54 146 384	65 631 149
Sarpsborg	107 493 712	105 393 406	98 067 695	107 410 756
Kostragruppe 11	491 434 006	837 297 083	794 776 736	861 435 133

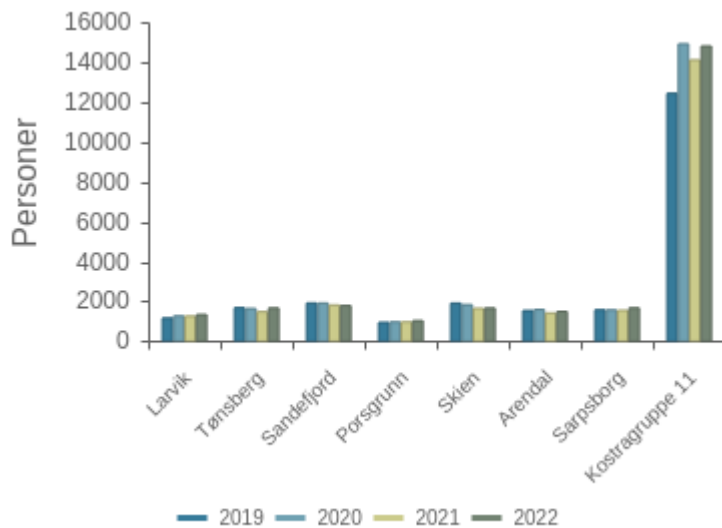
Denne indikatoren beskriver kommunens samlede utbetalinger til økonomisk sosialhjelp i rapporteringsåret. Stønadssummen er lik summen av alle bidrag og lån utbetalt til sosialhjelpsmottakere i kommunen.

Det er store forskjeller i samlet stønadssum blant kommunene i utvalget. Larvik kommune ligger her midt i gruppen med totalt utbetalt 73,6 mill kr, utbetalt i 2022. Dette er en økning fra 2021, da nivået var 70 mill kr. I gruppen har alle de andre kommunene også hatt en økning i samlet stønadssum.

Det er vanskelig å sammenligne tallene, uten å se på kommunestørrelse og antall mottakere. Det er mange variabler knyttet til resultatet her. Kommunen bør se på egen utviklingen, uten å sammenligne seg for mye med de andre kommunene.

2022 var et år med mange endringer som har hatt betydning for resultatet. Krigen i Ukraina førte til økt antall bosatte flyktninger i kommunen. I tillegg var det høy prisvekst og økte renter. Dette påvirker størrelsen på de samlede utbetalingene til økonomisk sosialhjelp i kommunen. Dersom det i tillegg hadde vært et dårlig arbeidsmarkedet, ville dette hatt en negativ påvirkning på resultatet.

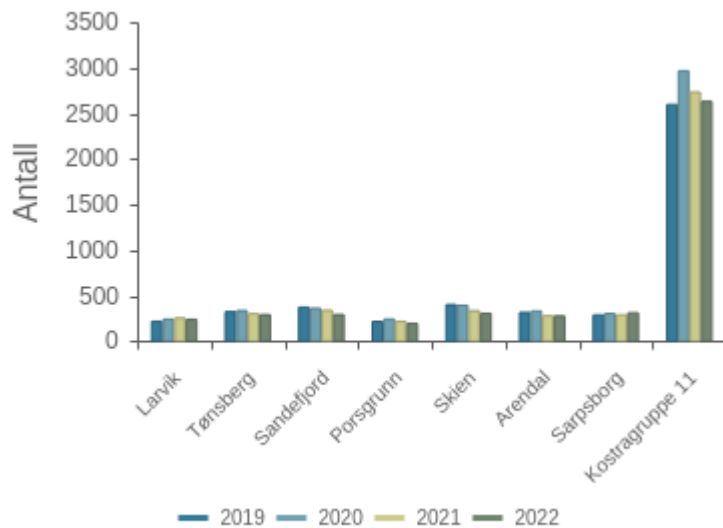
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Sosialhjelpsmottakere

	2019	2020	2021	2022
Larvik	1 158	1 264	1 254	1 338
Tønsberg	1 679	1 639	1 476	1 663
Sandefjord	1 915	1 914	1 816	1 781
Porsgrunn	944	964	964	1 031
Skien	1 910	1 832	1 646	1 659
Arendal	1 536	1 585	1 415	1 490
Sarpsborg	1 571	1 565	1 546	1 668
Kostragruppe 11	12 421	14 903	14 099	14 792

Antall personer i kommunen som mottar økonomisk sosialhjelp har de siste årene vært forholdsvis stabile, men økte fra 1254 mottakere i 2021, til 1338 mottakere i 2022. Det er en økning på 84 mottakere. Det har vært økning i flere av de andre kommunene i utvalget, bortsett fra Sandefjord. Larvik ligger likevel blant de kommunene med lavest antall mottakere, bortsett fra Porsgrunn som hadde 1031 personer som mottok økonomisk sosialhjelp i 2022. Her må også antall innbyggere tas i betraktning.

2022 var et år med mange endringer som har hatt betydning for resultatet. Krigen i Ukraina førte til økt antall bosatte flyktninger i kommunen. I tillegg var det høy prisvekst og økte renter. Dette påvirker antallet som mottar økonomisk sosialhjelp i kommunen. Dersom det i tillegg hadde vært et dårlig arbeidsmarkedet, ville dette hatt en ytterligere negativ påvirkning på resultatet.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	218	242	254	240
Tønsberg	323	336	301	291
Sandefjord	373	361	339	292
Porsgrunn	216	243	218	196
Skien	401	393	335	306
Arendal	316	331	278	276
Sarpsborg	288	302	289	312
Kostragruppe 11	2 595	2 964	2 731	2 629

Antall unge sosialhjelpsmottakere har gått ned i Larvik, fra 254 mottakere i 2021 til 240 mottakere i 2022. Andelen utgjør 6,8% av innbyggerne i aldersgruppen 18-24 år. Det har vært en nedgang i de andre kommunene som Larvik sammenligner seg med, bortsett fra Sarpsborg. Larvik ligger likevel lavere på antall, enn de fleste andre kommunene, bortsett fra Porsgrunn som hadde 196 mottakere.

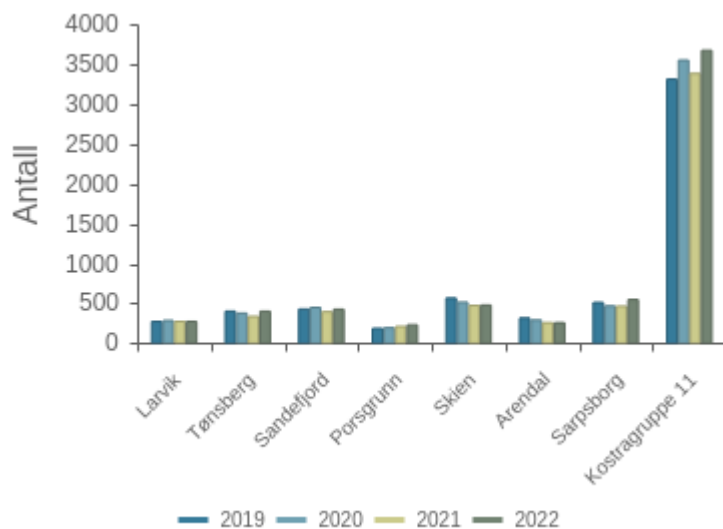
Økningen i 2021, kan ha sammenheng med koronasituasjonen som førte til et enda mer utfordrende arbeidsmarked. Dette gjaldt spesielt for unge uten mye kompetanse og erfaring, selv om det ellers var et godt arbeidsmarked. En av årsakene til at unge havner på økonomisk sosialhjelp, er at de ikke har opparbeidet seg rettigheter til statlige ytelser, som for eksempel dagpenger.

I 2022 sank arbeidsledigheten ytterligere utover i året, og det gjorde at de unge hadde en større mulighet til å komme inn på arbeidsmarkedet. Statistikk viser at nedgangen i arbeidsledigheten blant unge var markant i de yngre aldersgruppene, noe som kan tyde på at flere tar utdanning. På slutten av 2022, økte arbeidsledigheten for gruppen. Det kan være et utfordrende arbeidsmarked for gruppen, selv når det er lav arbeidsledighet. Det er færre arbeidsgivere som har behov for ufaglært arbeidskraft.

I tillegg er det en særlig satsing på ungdom, og det kommer stadig nye tiltak for å hjelpe de unge ut i arbeid eller aktivitet. Satsingen gjøres i tett samarbeid med andre aktører og har fokus på arbeid og utdanning, slik at ungdommen kan bli selvforsørget. I 2023 vil det bli innført en ungdomsgaranti som skal

sikre at unge i alderen 16-30 år, med behov for arbeidsrettet bistand fra NAV, får individuelt tilpasset oppfølging. Målet er å komme raskt over i arbeid, utdanning eller annen hensiktsmessig aktivitet.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Sosialhjelpsmottakere som forsørger barn under 18 år (antall)

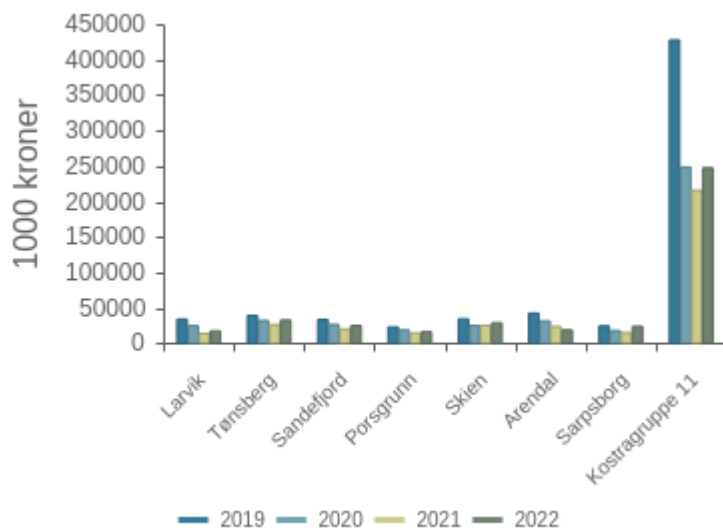

	2019	2020	2021	2022
Larvik	272	285	272	273
Tønsberg	402	377	336	401
Sandefjord	428	448	394	426
Porsgrunn	186	194	210	231
Skien	565	514	472	478
Arendal	316	290	257	257
Sarpsborg	511	467	464	546
Kostragruppe 11	3 308	3 547	3 379	3 669

Indikatoren viser hvor mange sosialhjelpsmottakere som forsørger barn under 18 år i Larvik kommune. Antallet har vært stabilt de siste årene, bortsett fra 2020. Det kan ha sammenheng med pandemien det året. Kommunen ligger lavere på antall, enn flere av de andre kommunene. Dette har sammenheng med antall mottakere av økonomisk sosialhjelp totalt.

Det har vært, og er fortsatt et fokus på arbeid med mottakere som har utbetalt økonomisk sosialhjelp og som forsørger barn. Det er utviklet et eget familieprogram i kommunen. Målet er at de som får oppfølging via programmet, skal få en bedre økonomisk oversikt og hindre den sosiale arven.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (275) Introduksjonsordningen

	2019	2020	2021	2022
Larvik	33 968	24 698	13 896	17 383
Tønsberg	39 071	32 072	26 154	32 558
Sandefjord	33 333	26 484	20 107	24 986
Porsgrunn	22 997	18 571	14 518	16 033
Skien	34 374	25 077	25 210	28 762
Arendal	42 424	31 451	23 631	18 661
Sarpsborg	24 362	17 790	14 964	23 807
Kostragruppe 11	427 451	248 378	215 450	247 210

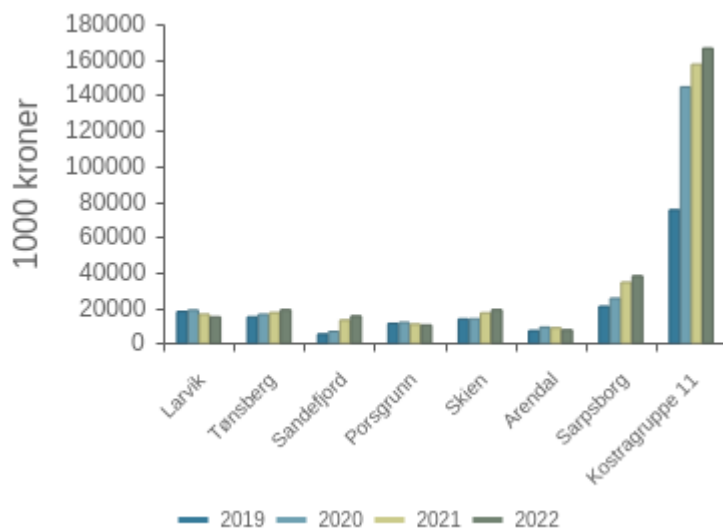
Indikatoren viser kommunens netto driftsutgifter til introduksjonsordningen (bosetting og integrering av flyktninger) i beløp (1000 kr).

Larvik kommune har hatt en stor nedgang på dette området fra 2018. I 2018 var netto driftsutgifter på 39,3 mill kr og i 2021 var netto driftsutgifter på 13,89 mill kr. I 2022 økte driftsutgiftene til 17,3 mill kr. Det har vært økning i de andre kommunene i gruppa, bortsett fra Arendal. Det har tidligere år vært nedgang i antall bosettinger, men på grunn av krigen i Ukraina økte antallet betydelig i 2022. Larvik kommune fikk først anmodning om å bosette 28 flyktninger, men dette økte senere til 200. Det gir utslag på tallene.

Driftsutgiftene er i stor grad knyttet til introduksjonsstønad, introduksjonsprogram og drift av ordningen.

I strat.dok 2023 - 2026, er en av måleindikatorene "Overgang til arbeid utdanning etter endt introduksjonsprogram". Målsetting i 2022 var på 60%. Ved utgangen av året lå resultatet under målsettingen og var på 38,1%, når det gjaldt overgang til arbeid eller utdanning for denne målgruppen. Resultatet var lavere enn ønskelig. Om dette skyldes endringer knyttet til nytt lovverk, er litt usikkert. Utover det som regnes som måloppnåelse, er det fortsatt mange som er i aktivitet etter avsluttet introduksjonsprogram, som grunnskoleopplæring, overgang til kvalifiseringsprogram (KVP) og annen oppfølging av NAV. Det er ingen som ble avsluttet i 2022 som ikke gikk til en eller annen form for aktivitet.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (276) Kvalifiseringsordningen

	2019	2020	2021	2022
Larvik	17 853	18 641	16 362	14 850
Tønsberg	14 847	16 320	17 294	18 859
Sandefjord	5 153	6 608	13 023	15 321
Porsgrunn	11 175	11 765	10 725	10 258
Skien	13 675	13 734	17 123	18 870
Arendal	7 139	9 041	8 640	7 491
Sarpsborg	20 804	25 355	34 387	37 919
Kostragruppe 11	75 179	144 508	157 251	166 309

Indikatoren viser kommunens netto driftsutgifter til kvalifiseringsordningen i beløp (1000 kr).

Larvik kommune har vært forholdsvis stabilt på dette området tidligere, men har gått ned de siste årene. Larvik hadde netto driftsutgifter på 14,8 mill kr i 2022. På dette området er det stor variasjon mellom kommunene. Larvik kommune har brukt kvalifiseringsprogrammet aktivt, men de siste årene har antall deltagere gått ned. I både 2021 og 2022 har koronapandemien hatt betydning for resultatet. Det er vært noe mer utfordrende å få inn deltakere. Det har vært jobbet målrettet med å øke antall deltakere i kvalifiseringsprogram, og på slutten av året var dette tallet på vei opp.

Resultatene har vært, og er fortsatt akseptable når det gjelder overgang til arbeid eller utdanning for de som avslutter kvalifiseringsprogrammet. I str.dok 2023 -2026 er en av måleindikatorene "Overgang til arbeid eller utdanning etter endt programperiode". Målsettingen for 2022 var på 61%. Resultatet for perioden ble litt lavere og endte på 58%, med overgang til arbeid eller utdanning. Det er likevel et bra resultat, da det har vært noe større utfordringer knyttet til overgang til arbeid for denne gruppen i arbeidsmarkedet. Deltakere i kvalifiseringsprogram har en nedsatt arbeidsevne og står lengre fra arbeidsmarkedets krav til kompetanse.

Kommunale boliger

Investering i nye boliger og oppfølging av tilpasset boligmasse er viktig for å skaffe riktig bolig til søkere. Larvik kommune har kjøpt/bygget 11 nye boliger i 2022 og solgt 4.

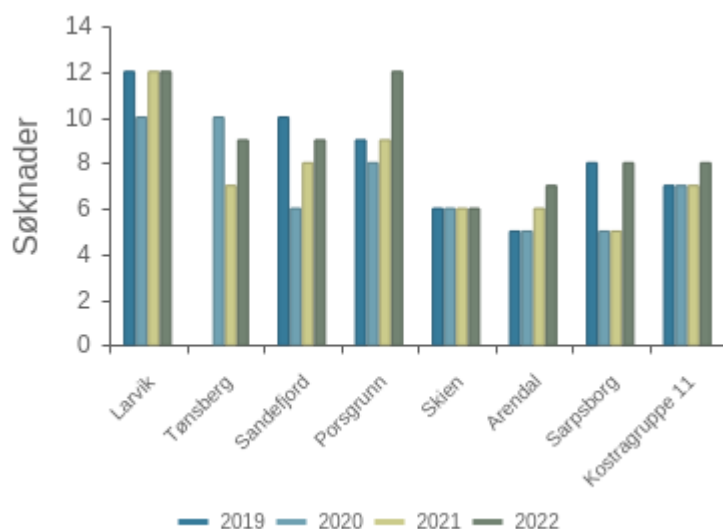
Antall søkere i Larvik er høyere enn de fleste sammenlignbare kommuner, men tallet har holdt seg stabilt siden 2021. Antall disponerte boliger er også nokså likt som i 2021. Det har vært en økning av bosettinger av flyktninger i 2022, sammenliknet med 2021

Driftsutgiftene for kommunalt disponerte boliger er noe høyere enn gjennomsnittet av sammenlignbare kommuner. Larvik kommune har vedtatt at alle boliger skal ha en minstandard ved leietakerskifte, noe som krever høye driftsutgifter grunnet stor slitasje i boligene.

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Kvalitet									
Antall søknader per 1000 innbyggere	12,0	12,0	9,0	9,0	12,0	6,0	7,0	8,0	8,0
Økonomi									
Korrigerte brutto driftsutgifter (265) kommunalt disponerte boliger	82 427	83 359	85 226	62 568	74 256	70 464	55 444	97 673	821 015
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Antall boliger kjøpt eller bygget siste år	11	11	8	39	5	14	6	1	91
Antall boliger solgt siste år	2	4	2	0	3	16	2	7	36

****) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov**

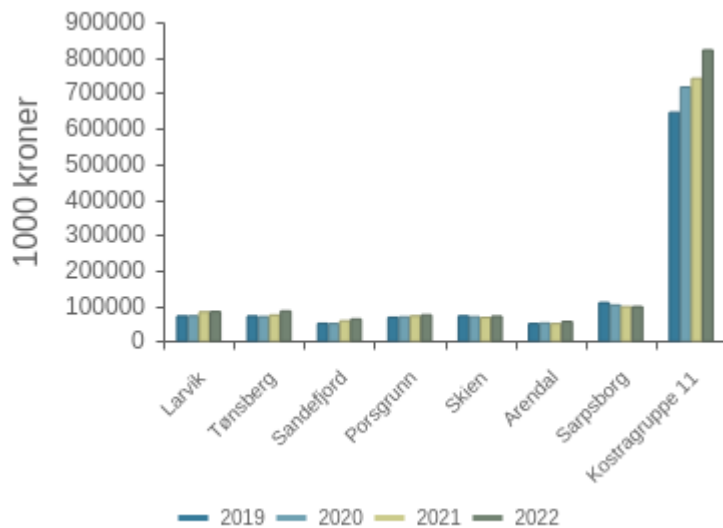
Kvalitet - Antall søknader per 1000 innbyggere

	2019	2020	2021	2022
Larvik	12,0	10,0	12,0	12,0
Tønsberg		10,0	7,0	9,0
Sandefjord	10,0	6,0	8,0	9,0
Porsgrunn	9,0	8,0	9,0	12,0
Skien	6,0	6,0	6,0	6,0
Arendal	5,0	5,0	6,0	7,0
Sarpsborg	8,0	5,0	5,0	8,0
Kostragruppe 11	7,0	7,0	7,0	8,0

Larvik kommune har i 2022 12 søkere pr. 1000 innbyggere. Dette er høyere en gjennomsnittet i kostragruppe 11 og sammenliknbare kommuner, med unntak av en kommune (Porsgrunn) som ligger likt med Larvik. Antall søkere holder seg stabilt med foregående år, som også var 12 søkere pr. 1000 innbyggere. Dette til tross for en betydelig økning av bosettinger av flyktninger i 2022 kontra 2021.

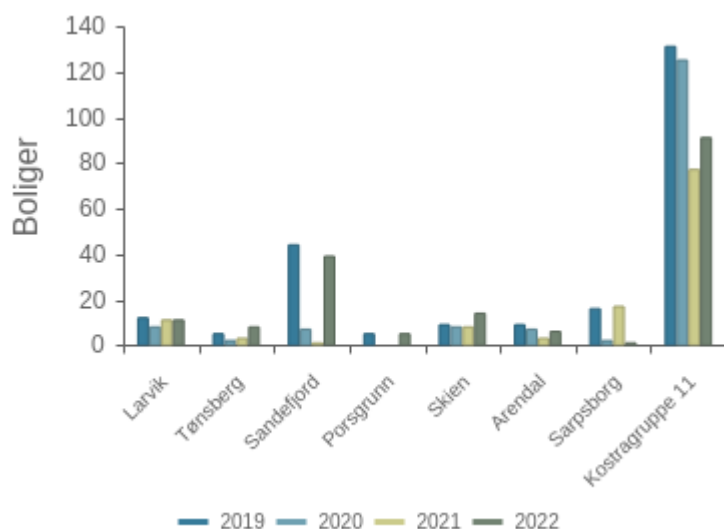
Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter (265) kommunalt disponerte boliger

	2019	2020	2021	2022
Larvik	70 665	71 221	82 427	83 359
Tønsberg	70 564	69 262	73 713	85 226
Sandefjord	50 343	49 484	57 590	62 568
Porsgrunn	67 307	68 562	71 175	74 256
Skien	71 131	68 828	66 759	70 464
Arendal	49 559	51 030	49 313	55 444
Sarpsborg	108 833	101 894	97 299	97 673
Kostragruppe 11	645 153	716 430	740 759	821 015

Larvik kommune har i 2022 brutto driftsutgifter på kr. 83.359. Dette er nokså jevnt med gjennomsnittet i Kostragruppe 11. Det er stor variasjon i de øvrige sammenlignbare kommunene, men de fleste kommunene har lavere driftskostnader enn Larvik med unntak av to kommuner. Innkjøp av nye kommunale boliger påvirker driftsutgiftene med avskrivninger og renter. Det er fokus på vedlikehold og Larvik kommune har definert en minstestandard på boligene ved leietakerskifte.

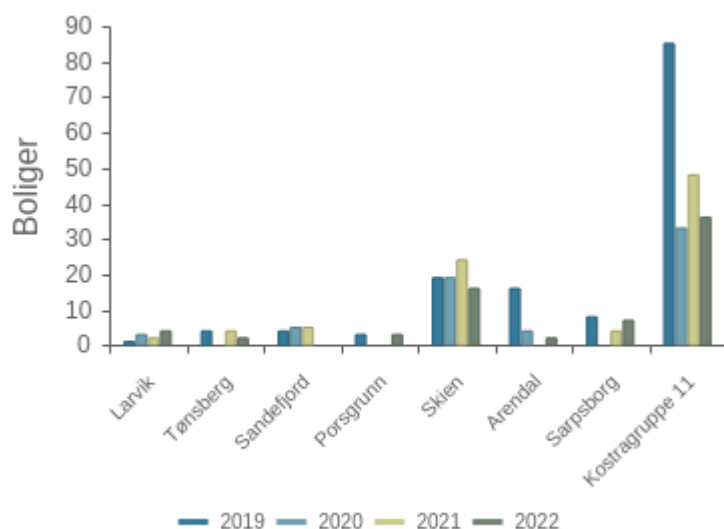
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall boliger kjøpt eller bygget siste år

	2019	2020	2021	2022
Larvik	12	8	11	11
Tønsberg	5	2	3	8
Sandefjord	44	7	1	39
Porsgrunn	5	0	0	5
Skien	9	8	8	14
Arendal	9	7	3	6
Sarpsborg	16	2	17	1
Kostragruppe 11	131	125	77	91

Larvik kommune har anskaffet 11 nye boliger i 2022. Dette er nokså jevnt med gjennomsnittet i Kostragruppe 11, som er 9,1 boliger. I sammenliknbare kommuner er det stor variasjon i fra 1 anskaffet bolig til 39. Innkjøp av boliger i 2022 er for å dekke behovet for boliger til barnefamilier, samt tilrettelagte boliger til utleie.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall boliger solgt siste år

	2019	2020	2021	2022
Larvik	1	3	2	4
Tønsberg	4	0	4	2
Sandefjord	4	5	5	0
Porsgrunn	3	0	0	3
Skien	19	19	24	16
Arendal	16	4	0	2
Sarpsborg	8	0	4	7
Kostragruppe 11	85	33	48	36

Larvik kommune har solgt 4 boliger i 2022. Dette er nokså jevnt med gjennomsnittet i Kostragruppe 11, som er 3,6. I sammenliknbare kommuner er det stor variasjon i fra 0 solgte boliger til 16. Boligene som er solgt er vurdert som uegnet til formålet mht. til beliggenhet, standard og driftskostnader.

Kultur og idrett

Bakgrunn for tjenestene til Kultur og Idrett i KOSTRASammenheng i ståstedsanalyse for Kultur og idrett omfatter Kultursektoren følgende KOSTRAfunksjoner: Aktivitetstilbud til barn og unge (231), Bibliotek (370), Muséer (375), Kunstformidling (377), Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (380), Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (381), Musikk- og kulturskoler (383), Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg (385) og Kommunale kulturbygg (386).

Organisatorisk sett i Larvik kommune er det meste av disse utgiftene knyttet til VH 54 Kultur og idrett. Imidlertid er blant annet overføringer til museer og Bølgen kulturhus KF, samt drift av Verket (Helse og mestring) og Frivillighetssentralen organisert utenfor VH 54 Kultur og Idrett. Disse er i hovedsak under KOSTRAfunksjon 373, 375 og 385. Eiendomsmassen, herunder avskrivninger og renhold for Larviks kommunale kulturbygg bokføres i all hovedsak under kommunalområdet Eiendom og teknisk drift. I analysen er altså ikke virksomhet førende for utgiftene på kostrafunksjonene, men gjelder kommunens utgifter totalt sett til ulike kulturtjenester.

Vedtatt Kulturplan for 2018-2028 har satsningsområder på kunst og kultur i oppvekstløpet, i folkehelse og som driver i steds- og byutviklingen jf. vedtak i [KST-159/18](#). Tiltakene i kulturplanen som ikke krever økonomi er gjennomført i henhold til framdriftsplanen.

Driftsåret 2022 var de første månedene fortsatt sterkt preget av korona-pandemien og førte til tap av inntekter for virksomheten. Bortfall av inntekter for arrangementer, billettinntekter, utleieinntekter etc. knyttet til pandemien utgjorde ca kr 770 000 for 2022. Økningen i netto driftsutgifter for kultursektoren fra 2021 til 2022 skyldes bibliotek og kino, og da særskilt forsikringsoppgjøret for biblioteket som brant ned i november 2019. Kommunen fikk forsikringsoppgjøret i 2021 på funksjon 386 (kommunale kulturbygg).

Det er årlige endringer i tilskudd til konkrete eller generelle tilskudd i økonomiplan for tjenestene. Oppsummert for 2022 ser vi følgende større endringer i tilskudd: Byjubileum, som var en feiring av Larviks 350 år som by i 2021 (- 4,41 mill kr.) reversering av fjorårets økning for medfinansiering idrettsanlegg (- 1,4 mill kr.), I tillegg er det flere reduksjoner i størrelsesordenen kr 50 000 - kr 300 000 på andre vedtak.

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Prioritet									
Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd (B)	157 122	116 140	44 430	70 632	34 906	40 194	16 613	56 118	68 789
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B)	2 376	2 853	2 354	2 226	3 023	2 592	2 849	2 148	2 528
Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B) **)	167	206	191	178	181	279	423	268	224
Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B) **)	260	348	317	311	349	319	287	248	298
Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B) **)	-12	152	0	16	12	0	0	0	15
Netto driftsutgifter per innbygger (375) muséer (B) **)	251	251	196	174	54	64	176	36	125
Netto driftsutgifter per innbygger (377) kunstformidling (B) **)	6	7	5	64	102	43	94	4	55
Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B) **)	469	314	86	146	369	91	114	41	180
Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B) **)	374	353	825	539	648	571	696	665	611
Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B) **)	255	222	198	183	345	258	206	180	248
Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B) **)	781	590	344	293	498	808	361	322	427
Netto driftsutgifter per innbygger (386) kommunale kulturbygg (B) **)	-176	410	193	322	466	160	492	383	346
Produktivitet									
Besøk per kinoforestilling (antall)	15,6	21,4	12,9	20,5	15,4	11,4	23,0	13,3	16,6
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B)	12 000	11 305	19 924	27 973	26 242	25 634	26 504	29 478	22 945
Dekningsgrad									
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	10,5 %	10,7 %	10,5 %	6,0 %	13,3 %	10,6 %	7,7 %	5,9 %	9,9 %
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	2,5	3,6	5,4	3,8	3,3	2,0	4,1	1,9	3,7
Kvalitet									
Frivillige lag og foreninger, andre kulturaktiviteter	116	147	80	83	27	47	66	69	664
Frivillige lag og foreninger									

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

som mottar kommunalt
tilskudd (antall)

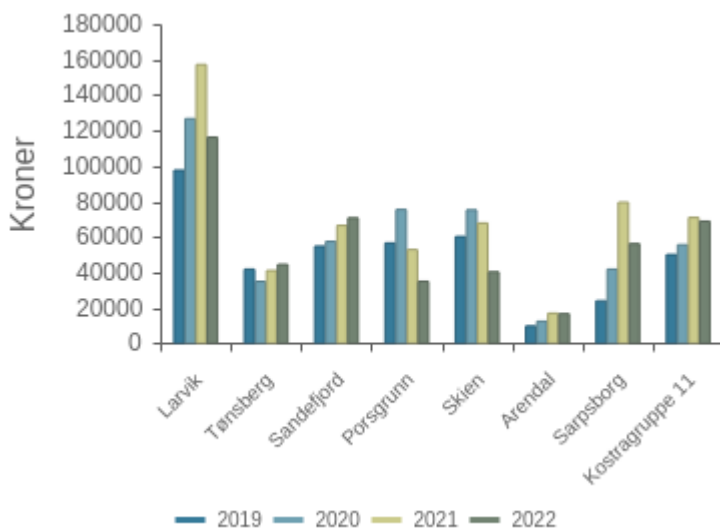
Årlig totalt besøk i kommunalt drevne fritidssenter per 1000 innbyggere 6-20 år	366	108	301	700	796	284	746	735	1 153
---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-------

Grunnlagsdata (Nivå 3)

Antall ikke-kommunale kinobygg	0	0	2	0	0	1	0	1	9
Antall kinoforestillinger	2 783	3 397	14 539	3 359	5 357	6 420	3 110	3 792	62 884
Antall kinoseter	922	922	1 857	925	744	549	442	457	8 578
Antall kommunale fritidssenter	3	3	6	2	3	8	6	5	58
Driftstilskudd til idrettslag	17 586	12 766	3 577	7 556	1 865	2 456	1 202	2 189	45 512
Eid areal Kommunale idrettsbygg Areal (m2)	20 178,0	20 178,0	42 605,0	30 711,0	30 401,0	34 825,0	29 726,0	27 221,0	278 527,0
Frivillige barne- og ungdomsforeninger	43	69	0	58	10	15	37	70	298
Totalt antall kinobesøk	43 363	72 773	187 268	68 904	82 249	72 974	71 642	50 439	1 042 141

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Prioritet - Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd (B)

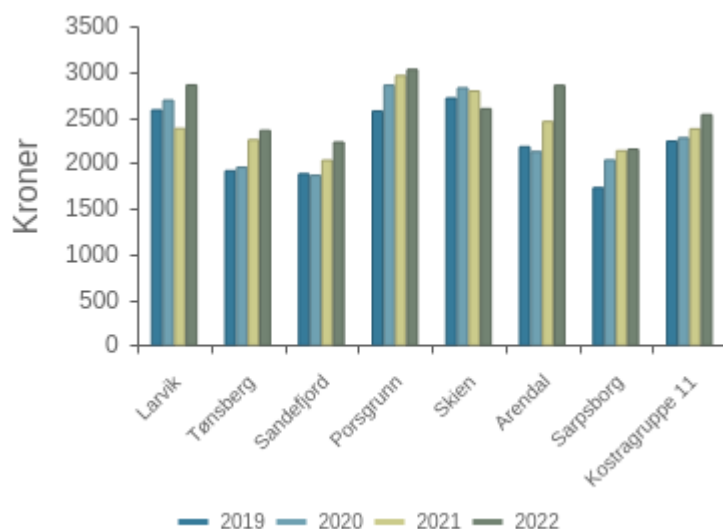
	2019	2020	2021	2022
Larvik	97 557	126 599	157 122	116 140
Tønsberg	41 766	34 826	41 013	44 430
Sandefjord	54 698	57 360	66 390	70 632
Porsgrunn	56 509	75 362	52 769	34 906
Skien	60 139	75 148	67 769	40 194
Arendal	9 651	12 387	16 935	16 613
Sarpsborg	23 918	41 752	79 474	56 118
Kostragruppe 11	49 973	55 517	70 864	68 789

Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger

Indikatoren "Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger per lag som mottar tilskudd (B)" viser fordelt tilskudd til alle lag og foreninger som mottar tilskudd fra kommune. Det omfatter sang- og musikkforeninger, teater- og danseforeninger, frivillige barne- og ungdomsforeninger, idrettslag/skytterlag og andre foreninger. Det fremkommer der at kommunale driftstilskudd i Larvik er vesentlig høyere enn alle sammenligningskommunene, og kr 47 351 høyere gjennomsnittet i KOSTRAGruppe 11. Samtidig som tildeling per lag er vesentlig høyere, er også antall foreninger som får tilskudd høy i Larvik (147 i 2022). Tildeling av tilskudd til lag og foreninger, i kombinasjon med antall registrerte frivillige lag- og foreninger, fra indikatorene "Frivillige lag og foreninger, andre kulturaktiviteter, som mottar kommunalt tilskudd (antall)" og "Frivillige barne- og ungdomsforeninger", synliggjør en stor kommunal tildeling til mange lag og foreninger i kommunen. Indikatoren omfatter også eventuelle ekstraordinære tilskuddsbevilgninger, og dette er årsaken til at tallet for indikatoren varierer fra år til år.

Tilskudd til idrett- og friluftslivsforeninger tildeles etter årlig søknadsfrist 15. mars. Tildelingen skjer etter vedtatte retningslinjer, jf. vedtak [KST101/22 vedlegg 2](#) og i tett dialog med Larvik Idrettsråd som også er høringsinstans, før delegert sak vedtas. Tilskuddet baserer seg på driftstilskudd av foreningseide anlegg, medlemsstøtte og søknader om særskilte tiltak. Tilskudd til foreninger innen kulturfeltet følger samme

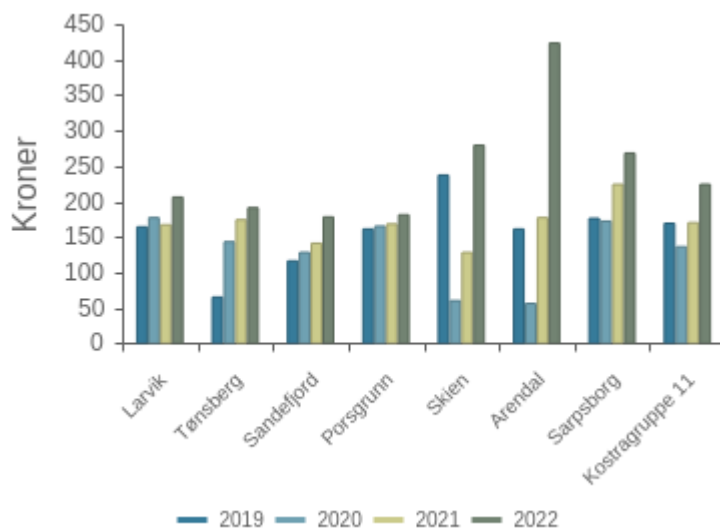
årlige søknadsfrist og tildeling skjer etter vedtatte retningslinjer gjeldende fra 1. januar 2022, [jf. vedtak KST111/21](#). Mer informasjon om tilskuddsordningen finnes på kommunens [nettside](#).

Prioritet - Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	2 578	2 685	2 376	2 853
Tønsberg	1 912	1 950	2 252	2 354
Sandefjord	1 878	1 862	2 028	2 226
Porsgrunn	2 567	2 850	2 955	3 023
Skien	2 709	2 821	2 786	2 592
Arendal	2 176	2 122	2 453	2 849
Sarpsborg	1 726	2 031	2 132	2 148
Kostragruppe 11	2 237	2 273	2 372	2 528

"Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B)" viser totale utgifter for alle KOSTRAfunksjonene i kultursektoren. Denne indikatoren omfatter aktivitetstilbud til barn og unge, bibliotek, kino, museer, kunstformidling, idrettsbygg og tilskudd, kulturskoler og kulturaktiviteter. Det er dermed mange faktorer som påvirker den totale kostnaden. I 2022 er Larviks kostnader kr 2 853, dette er kr 325 (ca. 13 %) høyere enn gjennomsnittet for hele KOSTRAGruppe 11, men lavere enn Porsgrunn blant sammenligningskommunene. Fra 2019 til 2022 har Larvik hatt en økning i utgifter til kultursektoren på ca 11 %, mens de øvrige sammenligningskommunene, foruten Skien, har økt mer enn dette. KOSTRAGruppe 11 har økt med ca. 13 % for samme periode og Arendal, Tønsberg og Sarpsborg har økt mest med over 20 % økning i forhold til 2019-utgifter.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	164	177	167	206
Tønsberg	65	143	174	191
Sandefjord	116	128	141	178
Porsgrunn	161	165	168	181
Skien	237	60	128	279
Arendal	161	56	177	423
Sarpsborg	176	172	224	268
Kostragruppe 11	169	136	170	224

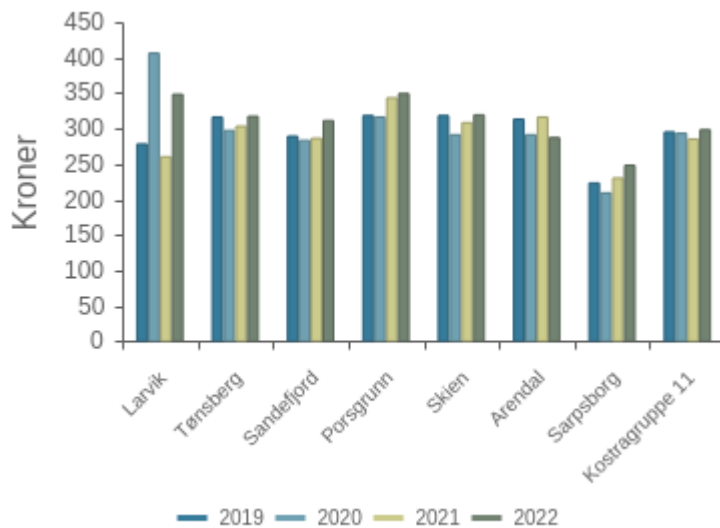
**) Graf er justert med utgiftsbehov

231 Aktivitetstilbud til barn og unge

Indikatoren for "Årlig totalt besøk i kommunalt drevne fritidssenter per 1000 innbyggere 6-20 år" har sammenheng med utgiftene på indikatoren "Netto driftsutgifter per innbygger (231) Aktivitetstilbud for barn og unge (B)". De andre to indikatorene vises i tabellen på forsiden av kapittel om "Kultur og idrett". Kostnader til fritidsklubber, Fargespill, Sentralen i Larvik og nærmiljøtiltak for barn og unge inkluderes i KOSTRA funksjon 231. Larvik sine netto driftsutgifter ligger på kr 206 mot KOSTRAGruppe 11 sitt nivå på kr 334. Larvik og Porsgrunn har 3 kommunale fritidssentre, Sandefjord har 2, Sarpsborg 5, Tønsberg og Arendal 6 og Skien har 8 kommunale fritidssentre. Skien ligger også høyest på netto driftsutgifter blant sammenligningskommunene.

Besøkstallene for Larvik er historisk før 2022 beregnet feil, da disse er beregnet basert på gjennomsnittlig antall besøk per dag/kveld kun for et av fritidssentrene og ikke for alle tre. Dette er korrigert og rapportert rett fra 2022, men derfor er besøkstallene ikke sammenlignbare med tidligere år. Riktig beregnet indikator for 2021 er 180. Besøkstallene er beregnet basert på antall gjennomsnittlig besøk per dag/kveld og hensyntatt gjennomsnittlig antall dager og uker åpent. Nedgangen i besøkstallene fra 180 i 2021 til 108 i 2022 skyldes færre antall besøk i gj.snitt per dag/kveld fra 18,6 til 16,3 samt færre antall dager og

uker åpent (2,3 dager og 34 uker i 2021, mens den var redusert til 2 dager og 27 uker i 2022). For øvrig var det antallsbegrensninger (pga. koronaen) i jan. og feb. 2022 med maks. 20 pers/gang.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	278	406	260	348
Tønsberg	316	297	303	317
Sandefjord	289	283	286	311
Porsgrunn	318	316	343	349
Skien	318	291	308	319
Arendal	313	291	316	287
Sarpsborg	223	209	230	248
Kostragruppe 11	295	293	285	298

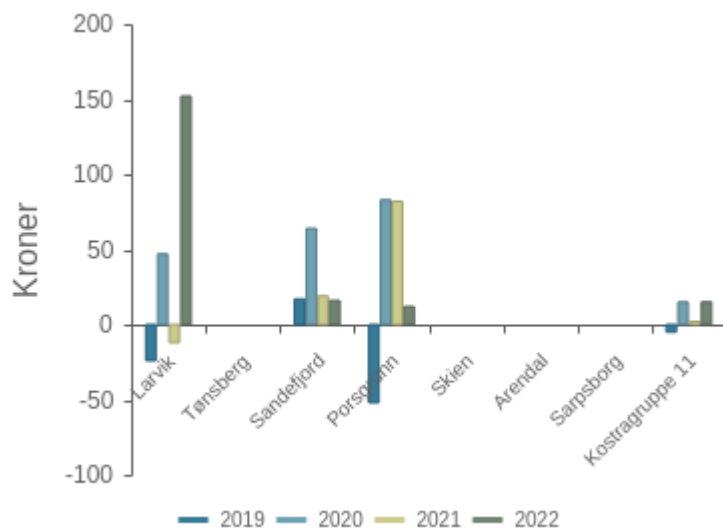
**) Graf er justert med utgiftsbehov

370 Bibliotek

Indikatoren "Netto driftsutgifter per innbygger (370) Bibliotek (B)" viser en økning i utgiftene i 2022 i forhold til snittet for 2020/2021 og 2019. Både 2020 og 2021 er unormale driftsår som følge av bibliotekbrannen med høye kostnader i 2020 for etablering av nytt bibliotek og forsikringsoppgjøret i 2021. Ser vi imidlertid disse to årene under ett utgjør netto driftsutgifter per innbygger kr 333 for 2020/2021. Netto driftsutgifter per innbygger for 2022 ligger 4,6 % høyere enn snittet for 2020/2021 for egen kommune, vesentlig høyere enn KOSTRAGruppe 11 og på samme nivå som Porsgrunn. Øvrige sammenligningskommuner ligger lavere.

Indikatoren "Besøk i folkebiblioteket per innbygger (B)" viser en god økning og ligger nå over nivået i 2019. Ambisjonen for biblioteket handler imidlertid ikke kun om antall besøkende, men først og fremst om bibliotekets innhold, og at det skal være en attraktiv møteplass for kommunens innbyggere.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	-24	47	-12	152
Tønsberg	0	0	0	0
Sandefjord	17	64	19	16
Porsgrunn	-52	83	82	12
Skien	0	0	0	0
Arendal	0	0	0	0
Sarpsborg	0	0	0	0
Kostragruppe 11	-5	15	2	15

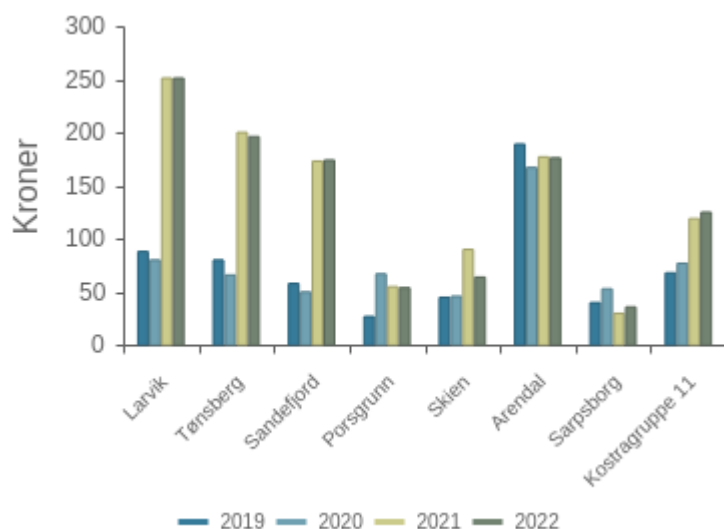
**) Graf er justert med utgiftsbehov

373 Kino

KOSTRAfunksjon 373 omfatter kommunal kinovirksomhet, samt tilskudd til framvisning av film. Organisatorisk er Larviks kino et kommunalt foretak, under Bølgen kulturhus KF, som tildeles tilskudd fra kommunen. Blant sammenligningskommunene har bare Tønsberg, Skien og Sarpsborg ikke-kommunale kinobygg. Indikatoren "*Besøk per kinoforestilling (antall)*" viser at Larvik ligger høyere enn samtlige sammenligningskommuner foruten Arendal, med et gjennomsnitt på 21,4 besøk per forestilling i 2022. Altså har kinoen flere besøk per forestilling. Med 922 kinoseter tilgjengelig i løpet av 2022, har Larvik et høyere antall kinoseter blant sammenligningskommunene i 2021, bortsett fra Tønsberg som hadde 1.857 kinoseter og Sandefjord med 925.

Indikatoren "*Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B)*" viser at Larvik i 2022 har nettoutgifter mot nettoinntekter i 2021. Bakgrunnen for dette er statlig tilskudd i 2021 på 2,4 mill kr, samt reduserte forestillinger/nedstengning ifbm. koronapandemien. Statlig tilskudd i 2022 utgjorde kr 612 000.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (375) muséer (B)

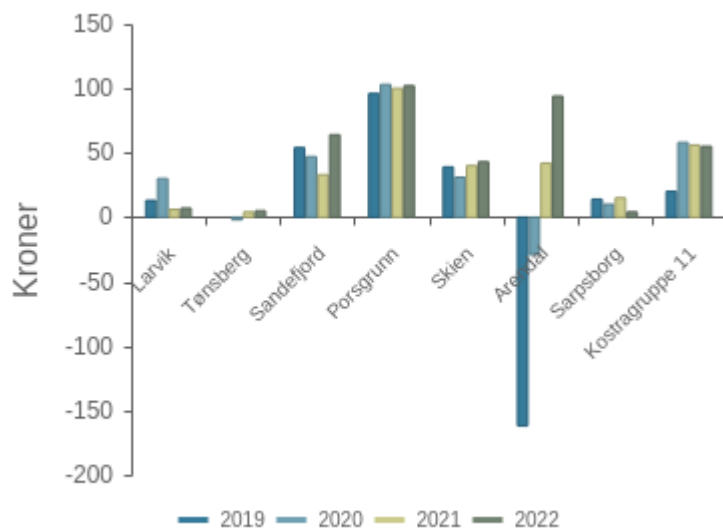
	2019	2020	2021	2022
Larvik	88	80	251	251
Tønsberg	80	66	200	196
Sandefjord	58	50	173	174
Porsgrunn	27	67	55	54
Skien	45	46	90	64
Arendal	189	167	177	176
Sarpsborg	40	53	30	36
Kostragruppe 11	68	77	119	125

**) Graf er justert med utgiftsbehov

375 Muséer

KOSTRAfunksjon 375 omfatter tilskudd til muséer og samlinger, og til kulturvernarbeid. Indikatoren "Netto driftsutgifter per innbygger (375) muséer (B)" viser at Larvik kommune hadde høyeste utgifter til muséer per innbygger i forhold til KOSTRAgruppe 11 og alle sammenligningskommunene. Kostnadsnivået i 2022 er likt som i 2021, kr. 251. Samtidig viser tidligere rapporter på besøkstall (Norsk Kulturindeks) at til tross for høy andel kommunale midler er besøkstallene for betalende på muséer i Larvik svært lave.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (377) kunstformidling (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	13	30	6	7
Tønsberg	0	-2	4	5
Sandefjord	54	47	33	64
Porsgrunn	96	103	100	102
Skien	39	31	40	43
Arendal	-162	-29	42	94
Sarpsborg	14	10	15	4
Kostragruppe 11	20	58	56	55

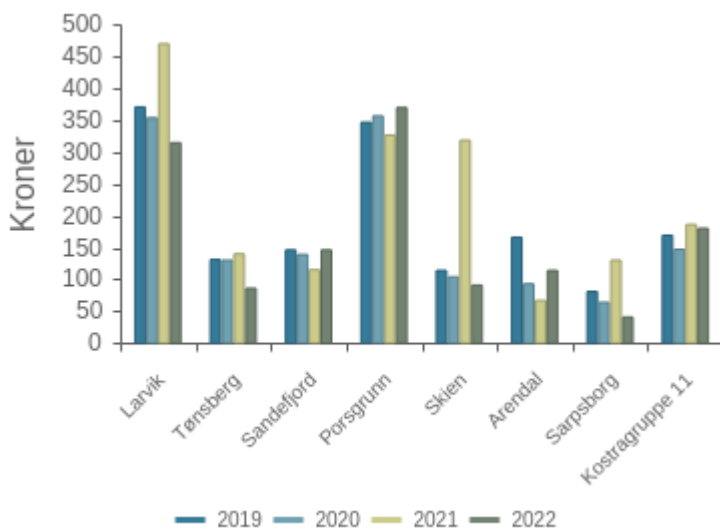
**) Graf er justert med utgiftsbehov

377 Kunstformidling

KOSTRAfunksjonen omfatter utgifter knyttet til tilskudd til kunstnerisk virksomhet på profesjonelt nivå eller innkjøp av kunst til kommunale kunstsamlinger eller utstillinger.

Utgiftene på funksjon 377 er svært lave i Larvik, som vi også ser i flere sammenligningskommuner. Dette har bakgrunn i at Larvik kommune ikke har noen tilskuddsordninger til profesjonell kunstnerisk virksomhet. Innkjøp av kunst gjøres gjennom kommunens kunstordning for nybygg og rehabilitering av bygg og anlegg, som føres på aktuell byggfunksjon. Innkjøp varierer fra år til år avhengig av planlagte byggeprosjekter. Kunstformidling til barn og unge, samt eldre gjøres gjennom ordningene Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken som også føres på andre funksjoner.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	370	353	469	314
Tønsberg	131	130	140	86
Sandefjord	146	139	115	146
Porsgrunn	346	356	326	369
Skien	114	104	318	91
Arendal	166	93	67	114
Sarpsborg	81	64	130	41
Kostragruppe 11	169	147	186	180

**) Graf er justert med utgiftsbehov

380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg

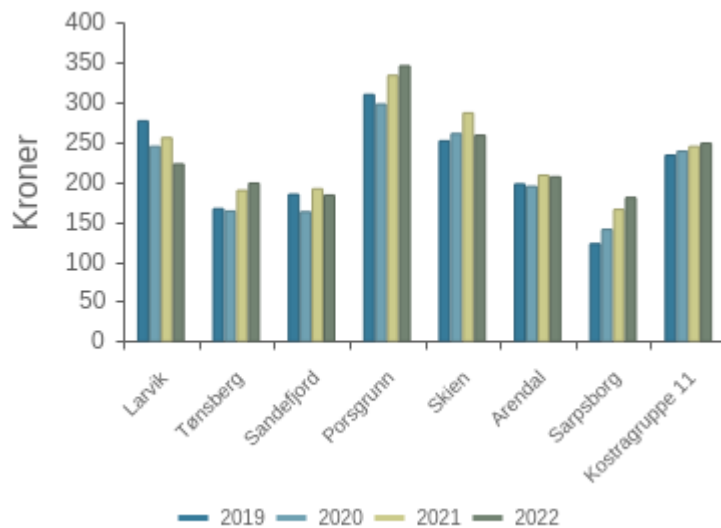
381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg

De to KOSTRAfunksjonene 380 og 381 henger tett sammen, ettersom de totalt angir kommunens utgifter til idrettsanlegg, men da fordelt etter eierstrukturen for idrettsanleggene. Larvik kommune har en annerledes organisering av anleggene enn mange andre kommuner. Larvik kommune eier få idrettsanlegg, de fleste er privat eide. Larvik eier idrettsparkene Månejordet og Kaken, foruten hallene Farrishallen, Kveldehallen, Bomrestadhallen, Fagerli idrettshall, Huldrehallen og Skatehallen. Eierstrukturen sees også igjen på indikatoren "Eid areal Kommunale idrettsbygg Areal (m2)", hvor Larvik er lavest blant alle sammenligningskommunene, og mer enn 50% av eid areal i forhold til Tønsberg. Strukturvalg som har vært slik over tid i kommunen, og samarbeidet mellom idrettslagene og kommunene fungerer bra. Larvik kommune gir inntil 1/3 i kommunal medfinansiering til foreningene i forbindelse med etablering av nye idrettsanlegg og ved rehabilitering av eldre anlegg. Innkomne søknader for anlegg prioriteres i tett samarbeid med Larvik Idrettsråd, og etter vedtatte kriterier knyttet til behovsvurdering av nye anlegg. Kommunal medfinansiering gjør det mulig for foreningene å etablere og eie anlegg selv, i motsetning til i andre kommuner hvor dette ikke er en formalisert ordning, eller hvor den kommunale medfinansieringen er lavere.

Økonomi

Indikatoren "*Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B)*" viser at Larvik har de laveste kostnader per innbygger til egne anlegg (kr. 353), både lavere enn snittet for KOSTRAgruppe 11 (kr. 611), og alle sammenligningskommunene. Det henger sammen med indikatoren "*Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B)*", hvor Larvik kommune har høyere utgifter per innbygger (kr. 314) enn gjennomsnittet for KOSTRAgruppe 11 (kr. 180) og alle sammenligningskommunene. Dersom vi setter disse to indikatorene sammen (380+381) ser vi følgende utgiftsbilde for både kommunale og andres idrettsbygg og idrettsanlegg:

Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B) og (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B)				
	2019	2020	2021	2022
Larvik	676	663	843	667
Tønsberg	824	871	891	911
Sandefjord	618	592	615	685
Porsgrunn	887	896	917	1 017
Skien	844	873	971	662
Arendal	731	597	663	810
Sarpsborg	557	668	797	706
Kostragruppe 11	724	705	795	791

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	276	244	255	222
Tønsberg	166	163	189	198
Sandefjord	184	162	191	183
Porsgrunn	309	297	333	345
Skien	251	260	286	258
Arendal	197	194	208	206
Sarpsborg	122	140	165	180
Kostragruppe 11	233	238	244	248

**) Graf er justert med utgiftsbehov

383 Musikk og kulturskoler

Kulturskolen i Larvik samarbeider bredt i hele kommunen. Med bakgrunn i den politiske saken Kultur i folkehelsearbeidet i Larvik kommune, jf. vedtak i [HMK-029/21](#), bruker Kulturskolen kultur som virkemiddel i folkehelsearbeidet gjennom systematisk og langsiktig samhandling med tjenesteområdene Verdiskaping og stedsutvikling, Oppvekst og kvalifisering og Helse og mestring. Larviks fremgangsmåte som samhandlende kommune oppfattes som positivt for kommunens kulturinteresse, samtidig blir deler av denne samhandlingen ikke registrert inn i GSI (input for grunnlagsdata) for antall deltagere på Kulturskolen.

Fellesprosjektet og kortkurs i kommunen skal øke muligheten for å nå flere deltagere. Dette omfatter blant annet VIS-dagen i Bøkeskogen (5-6 åringer), Kulturell skolesekk (2. trinn), Kunst for 1. klassingene, rekruttering av kulturskoleelever på skolene og på korpsseminar. Utover det arrangeres Barnas Verdensdag med flere eventer for små grupper, og for eldre innbyggere turnerer kulturskolen ukentlig både med konserter og gjør arbeid knyttet mot blant annet demensomsorg som er knyttet til kultur som virkemiddel i folkehelsearbeidet i kommunen. Kulturskolen deltar også på sykehjem og kommunale møteplasser for eldre, blant annet med den omreisende forestillingen Fra Minneboka, og som gjøres i samarbeid med museet.

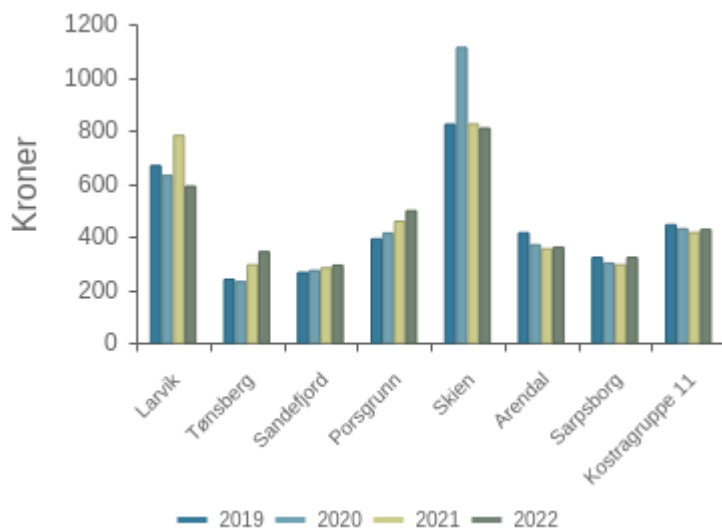
Kulturskoleelever

Andelen elever i grunnskolealder i kulturskolen i Larvik er høyere enn de andre sammenligningskommunene foruten Porsgrunn i forhold til antall barn i alt. Utover den registrerte andelen elever i kommunens musikk- og kulturskole, organiserer Larvik Kulturskole såkalte kortkurs (altså mindre enn et semester), for et vesentlig antall elever. Dette antallet var langt høyere i 2022 enn i 2021 som følge av koronarestriksjoner som opphørte. Kulturskole-elevene som deltar på dette telles ikke med som elever på Kulturskolen. Den reelle andelen barn og unge som får delta på kulturskolens arrangementer er dermed enda høyere enn det som telles i GSI. Andelen barn i musikk- og kulturskoler i Larvik i 2021 registreres som 10,7 %, av barn i grunnskolealder. Dette er en nedgang fra de høye tallene fra 2019/2020, da Kulturskolen deltok i Kulturdepartementets og Norges Musikkhøgskoles prosjekt "Skaperglede, engasjement og utforskertrang". Lærere fra Kulturskolen ble leid ut til skolene som musikk lærere, og elevene fra grunnskolen ble registrert inn som kulturskolens elever. Prosjektet opphørte juni 2021.

Økonomi

Netto utgifter til Kulturskolen i Larvik er ganske stabile over tid, men med en topp i 2019. "*Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B)*" viser at Larviks kostnader er har ligget noe over gjennomsnittet i KOSTRAgruppe 11, mens det i 2022 nå ligger under snittet for KOSTRAgruppe 11. Av sammenligningskommunene ligger kun Porsgrunn og Skien høyere. Samtidig ser vi at Larvik kommunes indikator for "*Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B)*" er lavest blant sammenligningskommunene, og over 10.000 mindre enn gjennomsnittet i KOSTRAgruppe 11. Dette forteller oss at kostnadene per innbyggere er noe høye, men likevel lave per bruker. Det kan bety at Larvik disponerer ressursene bedre per bruker. Samtidig har Larviks Kulturskole arrangement både i forbindelse med arbeidet med kultur som virkemiddel i folkehelse, Grunnskolen, Barnehagene, samt en stor mengde kortkurs, hvor antall brukere ikke registreres, til tross for at aktiviteten rettet mot alle aldersgrupper blant innbyggere er stor, og utgiftene til ansatte bokføres på KOSTRAfunksjon 232.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	667	630	781	590
Tønsberg	240	231	295	344
Sandefjord	266	273	283	293
Porsgrunn	392	414	458	498
Skien	823	1 111	824	808
Arendal	415	370	355	361
Sarpsborg	322	301	295	322
Kostragruppe 11	445	430	416	427

**) Graf er justert med utgiftsbehov

385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg

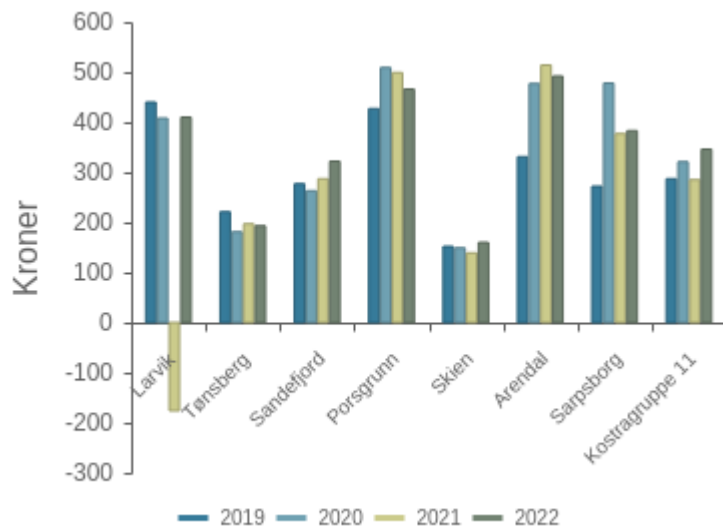
KOSTRAfunksjonen omfatter utgifter til kulturaktiviteter i kommunal regi, men også tilskudd til organisasjoner, aktiviteter, markeringer mm. som baseres på frivillighet, samt tilskudd til drift/vedlikehold av andres kulturbygg. Fra regnskap 2022 er ca 45 % av utgiftene som føres på denne funksjonen Larvik knyttet til Virksomhet Kultur og Idrett. Forøvrig brukes funksjonen blant annet av Psykisk helse og avhengighet og tilskudd til Bølgen kulturhus KF.

Larvik kommunes utgifter til KOSTRAfunksjon 385 er vesentlig høyere enn sammenlignbare kommuner med unntak av Skien som over tid har hatt høyere utgifter enn de andre kommunene. Larviks utgifter er imidlertid relativt stabile, og basert på kommunens prioriteringer. I 2022 ser vi en nedgang i indikatoren fra kr 781 i 2021 til kr 591 i 2022. Nedgangen har blant annet sammenheng med ekstraordinære tilskuddsbevilgninger, blant annet til kulturbygg, der beløpene som tildeles varierer fra år til år.

Fra indikatorene "Frivillige lag og foreninger, andre kulturaktiviteter Frivillige lag og foreninger som mottar kommunalt tilskudd (antall)" (147 i 2022) og "Frivillige barne- og ungdomsforeninger" (69 i 2022) ser vi at Larvik kommune har en vesentlig høyere andel foreninger som mottar kommunalt tilskudd enn

alle sammenligningskommunene. Dette viser at Larvik har et rikt og mangfoldig tilbud innenfor frivillige lag og foreninger, og at mange av disse mottar økonomiske tilskudd av kommunen.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (386) kommunale kulturbygg (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	440	408	-176	410
Tønsberg	221	181	197	193
Sandefjord	277	263	287	322
Porsgrunn	427	509	499	466
Skien	152	149	139	160
Arendal	331	477	514	492
Sarpsborg	272	478	377	383
Kostragruppe 11	287	321	285	346

**) Graf er justert med utgiftsbehov

386 Kommunale kulturbygg

KOSTRAfunksjonen omfatter utgifter til kommunale kulturbygg, herunder kino, museums- og bibliotekbygg, og musikk- og kulturskolelokaler dersom de holder til i egne bygg. Avskrivninger, renhold og andre driftsutgifter på byggene er dermed inkludert i disse utgiftene.

De fleste endringene i korrigerte utgifter både fra 2020 til 2021, og de særlig høye utgiftene i 2020 er på bakgrunn av biblioteksbrannen i 2019. Netto inntekt på kommunale kulturbygg i 2021 er relatert til forsikringsoppgjøret for biblioteksbrannen som er bokført i 2021 på funksjon 386. Foruten Porsgrunn og Arendal ser vi i 2022 og 2019 at Larviks utgifter er relativt høye i forhold til sammenligningskommunene. Organisering og eierforholdet til egne kulturbygg påvirker bokføringen på kostrafunksjonen.

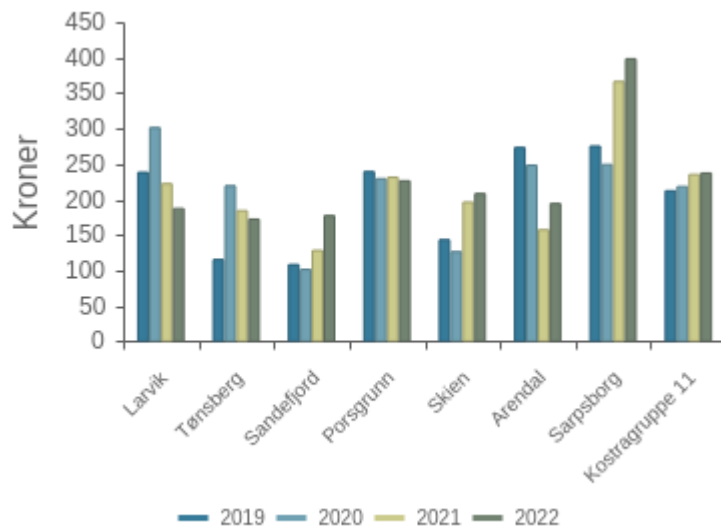
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

Tjenestegrupperingen Plan, kulturminner, natur og nærmiljø omfatter KOSTRA funksjonene 301 Plansaksbehandling, 302 Byggesaksbehandling, 303 Kart og oppmåling, 335 Rekreasjon i tettsted, 360 Naturforvaltning og friluftsliv og 365 Kulturminneforvaltning.

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostra- gruppe 11
Prioritet									
Netto driftsutgifter per innbygger (301) plansaksbehandling (B) **)	222	187	172	177	226	208	194	398	237
Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B) **)	56	88	60	11	140	39	85	83	75
Netto driftsutgifter per innbygger (303) kart og oppmåling (B) **)	115	89	62	74	103	96	123	107	102
Netto driftsutgifter per innbygger (335) rekreasjon i tettsted (B) **)	351	354	390	346	249	369	171	304	283
Netto driftsutgifter per innbygger (360) naturforvaltning og friluftsliv (B) **)	111	120	122	171	159	93	167	92	126
Netto driftsutgifter per innbygger (365) kulturminner (B) **)	50	28	59	15	0	0	0	14	17
Produktivitet									
Behandlede byggesøknader i alt (antall)	809	709	806	928	432	509	757	869	6 807
Behandlede dispensasjonssøknader (antall)	153	141	129	126	112	95	260	133	1 501
Mottatte byggesøknader (antall)	876	791	806	1 060	446	560	761	837	7 320
Mottatte dispensasjonssøknader (antall)	156	126	129	161	123	93	264	165	1 529
Kvalitet									
Søknader med 12 ukers frist i alt	54	69	66	36	45	47	40	66	54
Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)									
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
1 I alt Klagesaker med Saksbehandlingstid over lovpålagt tid (antall)	36	25	47	29	20		0	1	136
Bevaringsverdige kulturminner registrert i kommunen (antall)	2 122	2 150		1 325		200		324	6 117
Er det utarbeidet oversikt over verneverdige kulturminner/-miljøer? (ja=1, nei=0)	1	1	0	1	1	1	1	1	8
Freda kulturminner/-miljøer som kommunen har gitt økonomisk støtte til (antall)	10	14	0	0	0		6	0	320
Søknader i samsvar med plan med 3 ukers frist Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	15	20	18	11	17	24	15	30	21
Andre nøkkeltall									
Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B)	14	10	4	18	12	5	11	5	87

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (301) plansaksbehandling (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	238	301	222	187
Tønsberg	115	219	184	172
Sandefjord	108	101	128	177
Porsgrunn	239	229	231	226
Skien	143	126	196	208
Arendal	273	248	157	194
Sarpsborg	275	249	366	398
Kostragruppe 11	212	218	235	237

**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 301 omfatter utarbeiding, behandling, kontroll og konsekvensutredninger av planer etter plan og bygningsloven. Det gjelder både arbeid med reguleringsplan, kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetalinger er trukket fra.

Plansaksbehandling er 30% gebyrfinansiert. Det er et uttalt mål å holde gebyrene på nivå med sammenlignbare kommuner i KOSTRAGruppe 11.

Netto driftsutgifter er lavere enn snittet i KOSTRAGruppe 11, og lavere enn Porsgrunn, Skien og Sarpsborg kommune i 2022. Det bemerkes at høyere driftsutgifter i 2020 har bakgrunn i at tre stillinger på overordnet planlegging tidligere var med i kommunens plansaksbehandling. Endringen gjør at tallene for Larvik er mer sammenlignbare med andre kommuner fra 2021.

Dispensasjonssøknader

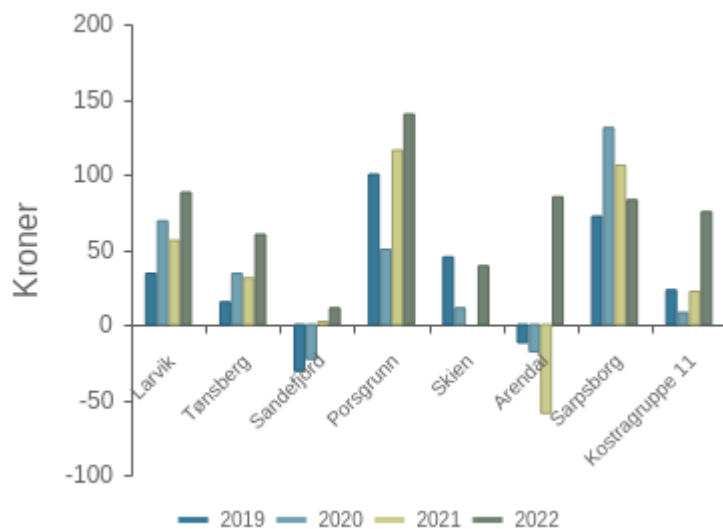
Indikatoren "behandlede dispensasjonssøknader" fra tabellen først i kapittelet, viser at antallet dispensasjoner fra reguleringsplaner eller arealplaner er fallende. Tilsvarende fallende tendens ser vi på indikatoren "mottatte dispensasjonssøknader". Disse indikatorene må sees i sammenheng, og tendensen er i tråd med kommunens målsetting om å fremsnakke planendring etter forenklet prosess jfr. plan- og

bygningsloven § 12-14. Det betyr at mindre endringer av plangrunnlaget skal fremsnakkes for bedre å legge grunnlaget for en helhetlig utvikling av områdene, fremfor enkeltvis dispensasjoner.

Reguleringsplaner

Det er til enhver tid 60 reguleringsplaner i prosess. Flere av planene er omfattende og komplekse og krever betydelig arbeid. Indikatoren "*Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B)*" fra tabellen først i kapitlet, viser at Larvik har vedtatt 10 reguleringsplaner i løpet av siste år. Det er en svak nedgang siden 2021, men Larvik har en jevnt høy saksbehandling av reguleringsplaner og ligger generelt høyere i antall sluttbehandlinger enn de fleste av sammenlignbare kommuner.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	34	69	56	88
Tønsberg	15	34	31	60
Sandefjord	-31	-23	2	11
Porsgrunn	100	50	116	140
Skien	45	11	0	39
Arendal	-12	-18	-59	85
Sarpsborg	72	131	106	83
Kostragruppe 11	23	8	22	75

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter pr innbygger på funksjon 302 inkluderer både byggesaksbehandling, eierseksjonering, enkelte deler av byggforvaltning og deler av utgiftene knyttet til Servicetorget og dets omfattende veiledningsoppgaver.

Utgiftene per innbygger er steget fra 2021 til 2022. Årsaken er i all vesentlighet knyttet til at gebyrinntektene til byggesak var lavere i 2022 enn i 2021. Antall innsendte byggesøknader, antall behandlede søknader og gjennomsnittlig gebyr per søknad, var lavere i 2022 enn i 2021.

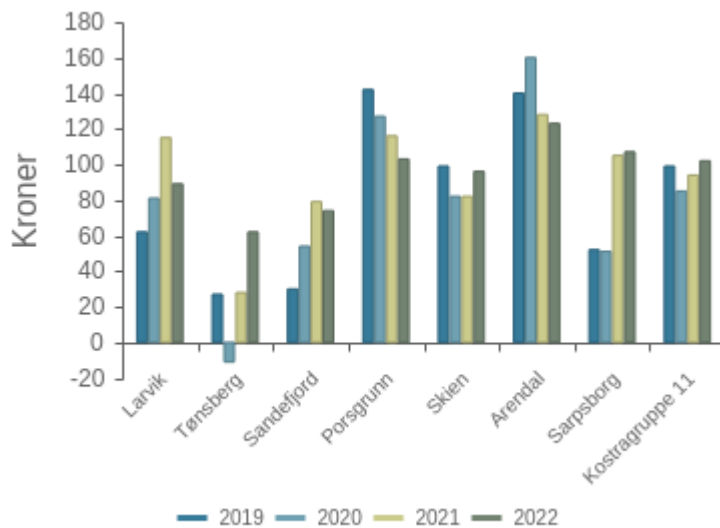
Byggesøknader

Antall "behandlede byggesøknader" må ses i sammenheng med "antall mottatte søknader". Larvik kommune mottar og behandler et stabilt høyt antall søknader i forhold til sammenlignbare kommuner. Antallet mottatte og behandlede søknader var noe lavere i 2022 enn foregående år. Antall mottatte søknader bestemmes av markedet, og følger derfor svingninger i markedet. Om lag 90% av de mottatte søknadene behandles i samme kalenderår som de kommer inn. Behandlede søknader har også sammenheng med tilgjengelig saksbehandler kapasitet.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid pr søknad med 12 ukers frist er noe økende i 2022, dog innenfor lovkravet på 84 dager. Dette er svært ulike typer saker, men felles for dem er at de krever vesentlig mer

komplekse vurderinger og samhandling med interne og eksterne virksomheter, i saksbehandlingen, enn søknadene med 3 ukers frist.

I Larvik var gjennomsnittlig saksbehandlingstid for 3 ukers saker 20 kalenderdager i 2022. Dette er innenfor lovkravet, men en økning fra 2021. Antall innkomne søknader og saksbehandlerkapasitet varierer fra år til år, og medfører et kontinuerlig behov for gjensidig tilpasning. Antall klagesaker med saksbehandlingstid over lovpålagt frist viser en tydelig fallende tendens de siste fire årene. Fristoverholdelse også i klagesaker, har kontinuerlig fokus og tallene viser en klar positiv utvikling.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (303) kart og oppmåling (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	62	81	115	89
Tønsberg	27	-11	28	62
Sandefjord	30	54	79	74
Porsgrunn	142	127	116	103
Skien	99	82	82	96
Arendal	140	160	128	123
Sarpsborg	52	51	105	107
Kostragruppe 11	99	85	94	102

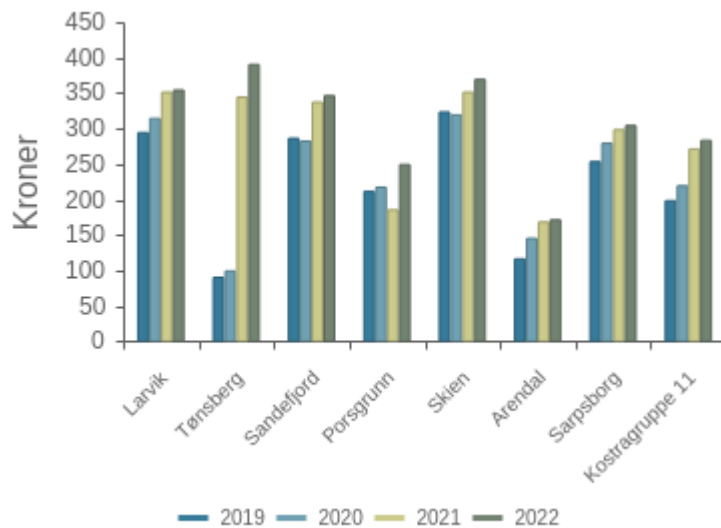
**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 303 omfatter etablering og drift av kommunens kartgrunnlag og geotekniske grunnlag, samt føring, forretninger, forvaltning og saksbehandling etter matrikkelloven, eierseksjoneringsloven og eiendomsmeglerloven. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetalinger er trukket fra.

Kart og oppmåling styres av matrikkelloven, eierseksjoneringsloven og eiendomsmeglerloven. Saksbehandlingen er avhengig av eksterne aktører som henvender seg til kommunen gjennom søknader i forbindelse med utbyggingslovverket eller endringer av eiendommer. Dermed er saksbehandlingen i stor grad gebyrfinansiert, samtidig som kommunen er avhengig av henvendelser, for å dekke sine kostnader. Noen tjenester ikke gebyrfinansiert, som sammenslåing og stedsnavn/adressering.

Larvik kommunes netto driftsutgifter til kart og oppmåling etter matrikkelloven ligger lavere enn Porsgrunn, Arendal, Sarpsborg og KOSTRAgruppens snitt i 2022. Det bemerkes at økning i netto driftsutgifter per innbygger fra 2020 til 2021, har bakgrunn i et felles kartleggingsprosjekt som kommunen gjør sammen med Kartverket og andre statlige og regionale aktører. Økning fra 2021 til 2022 på funksjon 303 har bakgrunn i finansiering av et større GEOVEKST-kartleggingsprosjekt, i samarbeid med Kartverket. Geodata har også utført reparasjon/bytte av Landmålings/GPS-Utstyr.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (335) rekreasjon i tettsted (B)

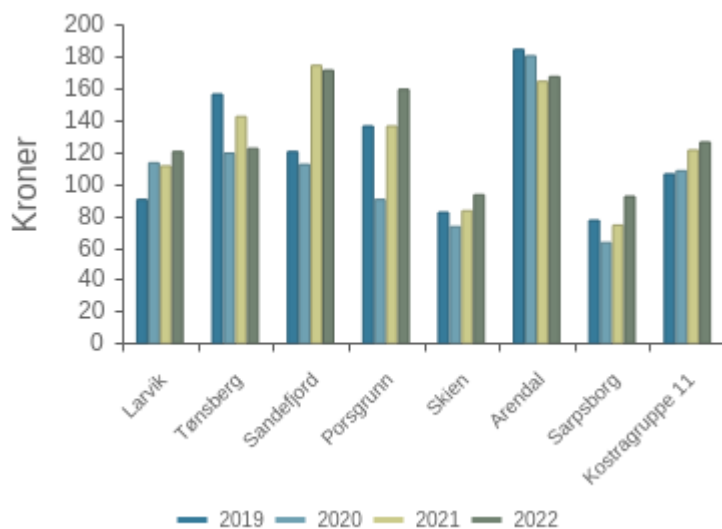
	2019	2020	2021	2022
Larvik	294	314	351	354
Tønsberg	90	99	344	390
Sandefjord	286	282	337	346
Porsgrunn	211	217	185	249
Skien	323	319	351	369
Arendal	116	145	168	171
Sarpsborg	253	279	298	304
Kostragruppe 11	198	219	271	283

**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 335 "Rekreasjon i tettsted" omfatter opparbeidelse, drift og vedlikehold av offentlige plasser og torg, parker og grøntanlegg og turveier i bebygde strøk, samt offentlige toaletter. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetalinger, er trukket fra.

Larvik kommune ligger sammen med Tønsberg og Skien høyest blant sammenligningskommunene og høyere enn kostragruppe 11. Sandefjord har omtrent samme netto driftsutgiftsnivå per innbygger. Den svakt økende trenden for Larvik kommune fra 2020 til 2021, har i hovedsak bakgrunn i lekeplasser på nye boligfelt.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (360) naturforvaltning og friluftsliv (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	90	113	111	120
Tønsberg	156	119	142	122
Sandefjord	120	112	174	171
Porsgrunn	136	90	136	159
Skien	82	73	83	93
Arendal	184	180	164	167
Sarpsborg	77	63	74	92
Kostragruppe 11	106	108	121	126

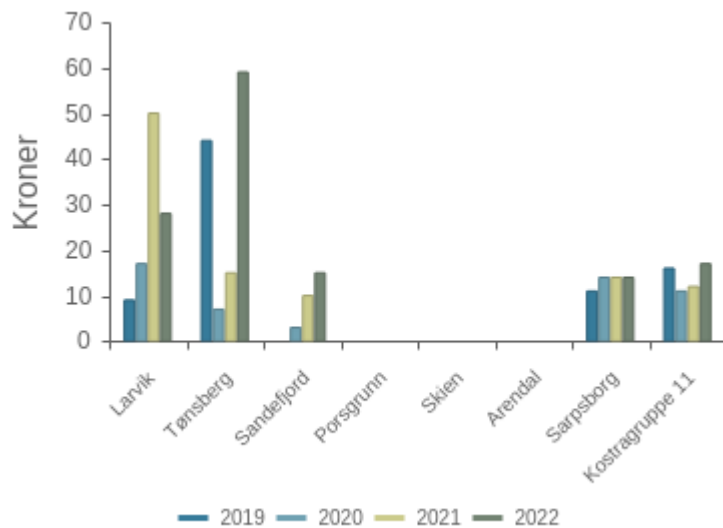
**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 360 omfatter miljøtiltak i kommunen, viltneimnda, fisk- og viltforvaltning, miljøfyrtårn, samt sikring, opparbeidelse og forvaltning av frilufts- og utmarksområder. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetaling, er trukket fra.

Larvik kommunes utgifter er lavest blant sammenligningskommunene, foruten Skien og Sarpsborg, som det har vært i hele perioden.

Fra den ordinære driften har utgiftene hovedsakelig gått til miljøforvaltningstiltak, landbruks- og viltforvaltning. For *viltforvaltningen* er hovedutgiftene knyttet til lovpålagt ettersøksarbeid inkl. lønn og nødvendig utstyr, samt bidrag til vannområdet. For *miljøforvaltningen* er utgiftene hovedsakelig knyttet til oppfølging av tiltakene i klima- og energiplanen. Ekstraordinært for 2022 er pålegget om utarbeidelse av tiltaksplan for grunnforurensningen Bukta-Stavern (Risøya) fra Statsforvalteren til kommunen, som gav betydelig økning i utgifter.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (365) kulturminner (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	9	17	50	28
Tønsberg	44	7	15	59
Sandefjord	0	3	10	15
Porsgrunn	0	0	0	0
Skien	0	0	0	0
Arendal	0	0	0	0
Sarpsborg	11	14	14	14
Kostragruppe 11	16	11	12	17

**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 365 omfatter forvaltning og tiltak knyttet til faste kulturminner og kulturmiljøer som er regulert i spesialområdebevaring etter plan- og bygningsloven, samt tiltak for å bevare spor etter menneskelig aktivitet eller tidligere tiders byggeskikk og levesett. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd er trukket fra.

Larvik kommunes utgifter er klart høyest blant sammenligningskommunene. Larvik hadde i 2022 registrert 14 freda kulturminner/ -miljøer som kommunen har gitt økonomisk støtte til, mens kun Arendal blant sammenligningskommunene har tilsvarende registreringer. I løpet av 2021 har Larvik registrert 3 nye reguleringsplaner for kulturminner/ -miljøer, som fremkommer i økningen til 2022.

Verneverdige kulturminner/ -miljøer i Larvik er innarbeidet i kommuneplanene og egne registreringer.

Antall bevaringsverdige kulturminner registrert i Larvik er registrert som 2150. Det er et omtrentlig tall. I 2022 gjenopptok kommunen arbeidet med å gjennomgå og kvalitetssikre oversikten over Antikvariske bygg i kommune(del)planene og bygg regulert til hensynssone bevaring og fredete bygg. Arkeologiske kulturminner, kulturminner under vann, fartøyer og båter er ikke med i denne oversikten.

Kulturminner som har fått støtte til restaurering og vedlikehold er blant annet Foreningen Larvik Sjøfartsmuseum til vedlikehold av Jærbuen, driftstilskudd til Klokkergården og driftstilskudd til Tollerodden.

Adm, styring og fellesutgifter

Administrasjon og styring omfatter flere tjenestefunksjoner; 100 Politisk styring, 11 Kontroll og revisjon, 120 Administrasjon, 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, 130 Administrasjonslokaler, 180 Diverse fellesutgifter og 285 Tjenester utenfor kommunalt ansvarsområde. Funksjonene 190 Interne serviceenheter og 290 kommunale samarbeid er også tatt med under dette tjenesteområdet.

Utgiftsbehovet for administrasjon og styring er for Larvik kommune beregnet til 93,6 % av landsgjennomsnittet per innbygger. Utgiftsbehovet i kommunen er lavere enn for KOSTRA-gruppen. Sammenlignet mot snittet i gruppen, har kommunen et handlingsrom på 21,6 mill kr (se forsideanalyse).

KOSTRA-definisjonen på funksjon 120 legger føringer for hva som skal tolkes som administrative stillinger. Ledere som leder andre ledere regnes med som administrative stillinger. Administrative ledere er definert å være ledere som har både økonomiske og administrative fullmakter. For å bli definert som administrativ leder, må disse fullmaktene minst omfatte:

Økonomiske fullmakter

- Delegert budsjettmyndighet i samsvar med et vedtatt reglement eller etter videredelegert myndighet
- Disponeringsfullmakt, jf. forskrift om budsjett mv. § 9 innenfor delegert budsjettmyndighet (FOR 2000-12-15 nr. 1423; Forskrift om årsbudsjett)

Administrative fullmakter

- Personalansvar med instruksjonsmyndighet, herunder medarbeideroppfølging/medarbeider-samtaler
- Innstillings- eller beslutningsmyndighet i ansettelsessaker, oppsigelses- eller avskjedigelsessaker og permisjonssaker

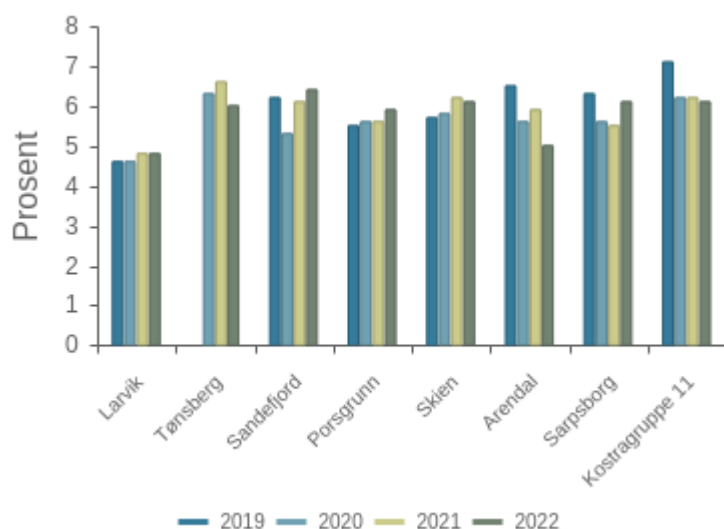
En lederfunksjon vil normalt ha flere funksjoner enn innholdet i denne definisjonen. Eksempelvis er faglig ansvar ikke et krav for å bli definert som administrativ leder. I den hierarkiske kjeden av ledere, skal leder på laveste nivå som tilfredsstiller kravene til å bli definert som administrative leder, henføres til respektiv tjenestefunksjon, mens dennes overordnede administrative leder skal henføres til funksjon 120. Gjennom dette oppfylles kravet om at administrative ledere som leder andre administrative ledere, blir henført til funksjon 120. Dersom en administrativ leder har videredelegert deler av fullmaktene til underordnede ledere, vil ikke disse ledere betraktes som ledere i KOSTRA

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Prioritet									
Administrasjon, kommune nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	4,8 %	4,8 %	6,0 %	6,4 %	5,9 %	6,1 %	5,0 %	6,1 %	6,1 %
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) **)	3 863	4 095	4 787	5 459	5 012	5 916	4 752	5 519	5 262
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B) **)	271	247	202	223	311	435	364	273	297
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B) **)	70	84	61	65	85	59	197	91	79
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B) **)	3 160	3 380	3 950	4 455	3 975	4 270	3 255	4 254	3 989
Brutto driftsutgifter til funksjon 121, Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, i kr. pr. i (B) **)	143	138	276	236	258	317	363	370	366
Brutto driftsutgifter til funksjon 130 Administrasjonslokaler, i kr. pr. innb (B) **)	220	246	299	482	383	834	572	531	530
Brutto driftsutgifter til funksjon 180 Diverse fellesutgifter, i kr. pr. innb (B) **)	108	57	41	12	72	-40	915	45	105
Lønnsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) **)	2 498	2 662	2 611	3 015	2 881	3 124	2 126	3 007	2 784

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Administrasjon, kommune nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)

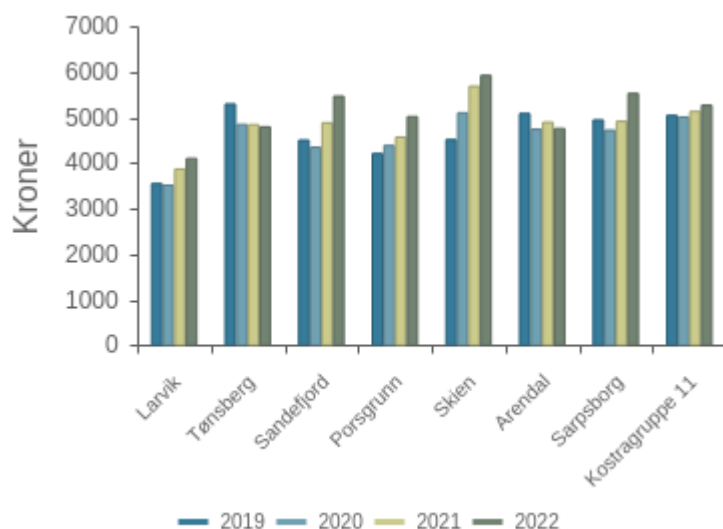

	2019	2020	2021	2022
Larvik	4,6 %	4,6 %	4,8 %	4,8 %
Tønsberg		6,3 %	6,6 %	6,0 %
Sandefjord	6,2 %	5,3 %	6,1 %	6,4 %
Porsgrunn	5,5 %	5,6 %	5,6 %	5,9 %
Skien	5,7 %	5,8 %	6,2 %	6,1 %
Arendal	6,5 %	5,6 %	5,9 %	5,0 %
Sarpsborg	6,3 %	5,6 %	5,5 %	6,1 %
Kostragruppe 11	7,1 %	6,2 %	6,2 %	6,1 %

Indikatoren viser at Larvik bruker 4,8% av totale netto driftsutgifter til administrasjon og det er betydelig lavere enn de andre kommunene vi sammenligner oss med og hele 1,3 % poeng lavere enn Kostragruppe 11. Det er kun Arendal som er omtrent på samme nivå som Larvik med sine 5 % av totale netto driftsutgifter.

Nivået har vært ganske stabilt i perioden og Larvik har gjennomgående ligget lavest av alle kommunene vi sammenligner oss med.

Prioritet - Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B)

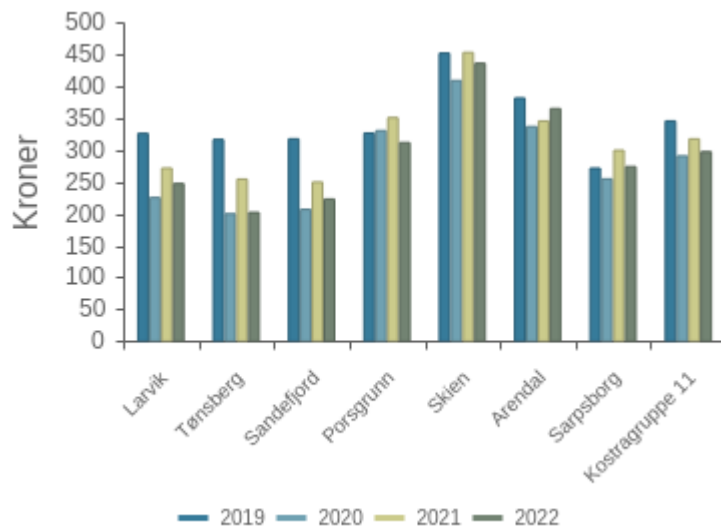
	2019	2020	2021	2022
Larvik	3 543	3 506	3 863	4 095
Tønsberg	5 290	4 840	4 837	4 787
Sandefjord	4 497	4 340	4 877	5 459
Porsgrunn	4 202	4 378	4 563	5 012
Skien	4 508	5 095	5 678	5 916
Arendal	5 080	4 736	4 889	4 752
Sarpsborg	4 939	4 714	4 910	5 519
Kostragruppe 11	5 038	5 003	5 125	5 262

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Larvik ligger svært lavt på brutto driftsutgifter til administrasjon og styring sammenlignet med de andre kommunene i utvalget. Larvik har i hele måleperioden ligget lavest. Larvik har hatt en økning på 232 kr pr innbygger fra 2021 til 2022.

Dersom Larvik hadde brukt like mye til administrasjon og styring som KOSTRA- gruppe 11 ville Larvik brukt ca 56,3 mill kr $((5\,262 - 4\,095) \cdot 48\,246)$ mer enn KOSTRA gruppe 11 i 2022.

Prioritet - Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	325	225	271	247
Tønsberg	316	199	254	202
Sandefjord	317	206	249	223
Porsgrunn	326	330	350	311
Skien	451	408	452	435
Arendal	381	336	345	364
Sarpsborg	271	254	299	273
Kostragruppe 11	345	290	317	297

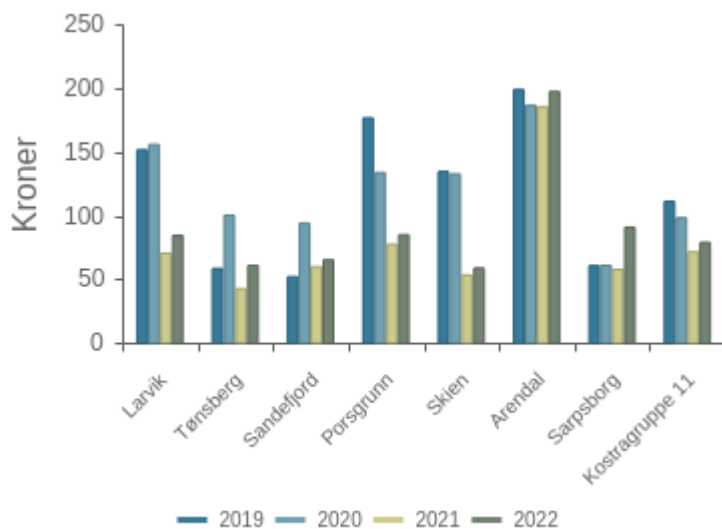
**) Graf er justert med utgiftsbehov

Larvik kommune ligger noe høyere enn Tønsberg og Sandefjord på driftsutgifter brukt til politisk styring og har gjort det i hele måleperioden. Larvik ligger langt under Porsgrunn, Skien, Arendal, Sarpsborg og KOSTRA gruppe 11. Bakgrunnen for at utgiftene er høyere i 2019 og 2021 sammenlignet med de øvrige årene har sammenheng med gjennomføringen av hhv kommunevalg og stortingsvalg og er likt for alle kommunene.

Første januar 2020 var alle vedtak om sammenslåinger av kommuner og fylkeskommuner på plass. Utgiftene i forbindelse med kommunereformen påvirket kommunenes regnskap og aktivitet på forskjellige tidspunkter og det kan derfor bli vanskelig å sammenligne kommunene fullt ut i den perioden kommunereformen pågikk.

Dersom Larvik hadde brukt like mye til Politisk styring som KOSTRA- gruppe 11 ville Larvik brukt ca 2,4 mill kr $((297-247) \cdot 48\,246)$ mer enn KOSTRA gruppe 11 i 2022.

Prioritet - Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B)

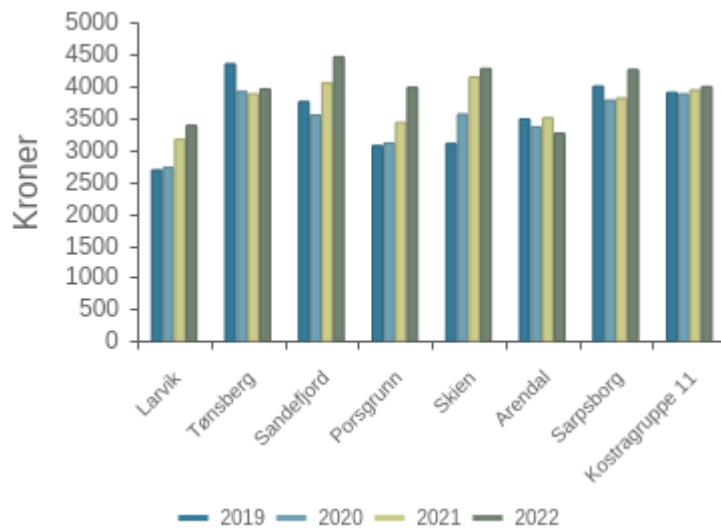

	2019	2020	2021	2022
Larvik	151	156	70	84
Tønsberg	59	100	43	61
Sandefjord	52	94	60	65
Porsgrunn	176	134	77	85
Skien	134	133	53	59
Arendal	199	186	185	197
Sarpsborg	61	61	58	91
Kostragruppe 11	111	98	71	79

**) Grafer justert med utgiftsbehov

Larvik kommune brukte 5 kr mer pr innbygger enn KOSTRA- gruppe 11 på utgifter knyttet til kontroll og revisjon i 2022. Alle kommunene har hatt en kraftig nedgang de siste to årene sammenlignet med nivået i 2020 med unntak av Arendal. Larvik har i hele måleperioden ligget høyere en Tønsberg, Sandefjord og Skien.

I 2020 ble Telemark kommunerevisjon IKS oppløst i forbindelse med opprettingen av Vestfold og Telemark revisjon IKS. I den forbindelse ble Larvik kommunes innskudd og opptjent egenkapital i inntektsført som utbytte med ca 1,6 mill kr og utgiftsført i regnskapet som overføring til nytt IKS. Dette gir en stor økning i brutto forbruk som slår inn på denne indikatoren i 2020 for Larvik.

Prioritet - Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B)

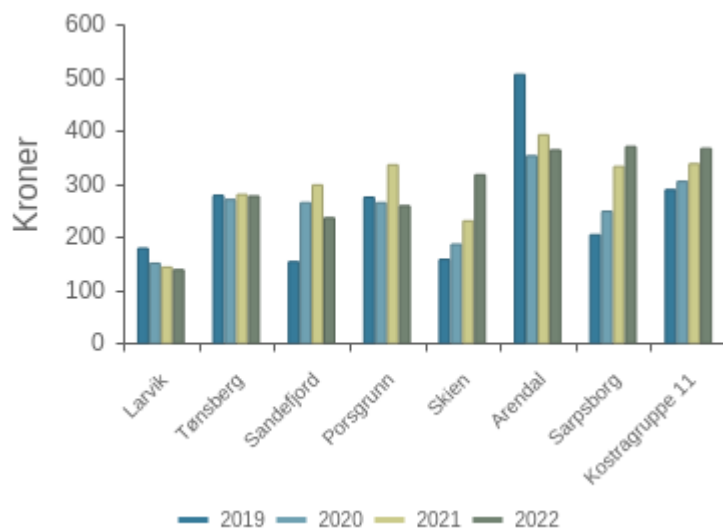
	2019	2020	2021	2022
Larvik	2 680	2 719	3 160	3 380
Tønsberg	4 344	3 908	3 872	3 950
Sandefjord	3 751	3 542	4 048	4 455
Porsgrunn	3 062	3 102	3 427	3 975
Skien	3 095	3 556	4 138	4 270
Arendal	3 479	3 356	3 499	3 255
Sarpsborg	3 993	3 773	3 808	4 254
Kostragruppe 11	3 896	3 870	3 934	3 989

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Larvik kommune ligger lavt på administrasjon målt i brutto driftsutgifter. Larvik har gjennom hele perioden ligget lavest sammenlignet med de andre kommunene i utvalget de tre første årene. I 2022 ligger Arendal lavest av sammenligningskommunene. Larvik, Porsgrunn og Skien er de 3 kommunene som har hatt en økning i ressursbruken til funksjon 120 gjennom hele måleperioden. Larvik brukte 609 kr mindre pr innbygger enn KOSTRA- gruppe 11 til administrasjon.

Dersom Larvik skulle brukt det samme til administrasjon som KOSTRA- gruppe 11 så ville Larvik kommune brukt ca 29,4 mill kr $((3\,989 - 3\,380) \cdot 48\,246)$ mer til dette området.

Prioritet - Brutto driftsutgifter til funksjon 121, Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, i kr. pr. i (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	178	150	143	138
Tønsberg	278	270	280	276
Sandefjord	153	264	297	236
Porsgrunn	274	264	335	258
Skien	157	186	230	317
Arendal	505	352	392	363
Sarpsborg	204	248	332	370
Kostragruppe 11	288	304	337	366

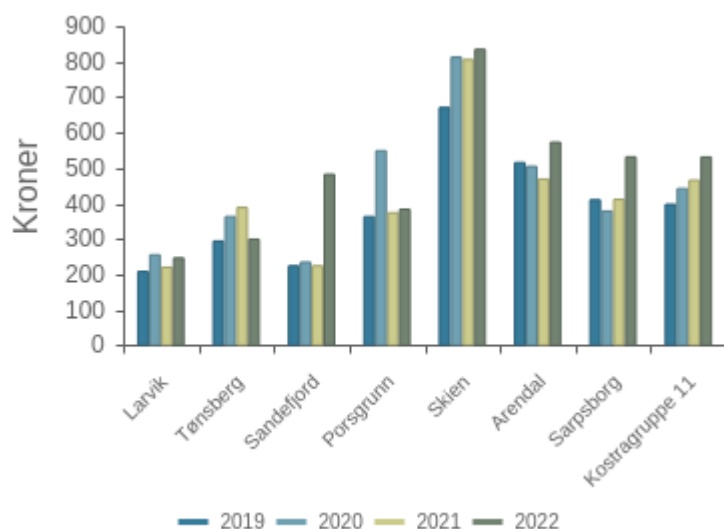
***) Grafer justert med utgiftsbehov*

Indikatoren viser at Larvik kommune bruker vesentlig mindre til forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen sammenlignet med utvalget for årene 2019-2021.

Dersom Larvik hadde brukt det samme som KOSTRAGruppe 11 så hadde kommunen brukt 11 mill kr ((366-138)*48 246) mer.

Det lave tallet for Larvik har også sammenheng med at kommunen ligger lavere enn KOSTRAGruppe 11 på administrasjonsutgifter og det gir utslag i lavere forvaltningsutgifter også.

Prioritet - Brutto driftsutgifter til funksjon 130 Administrasjonslokaler, i kr. pr. innb (B)

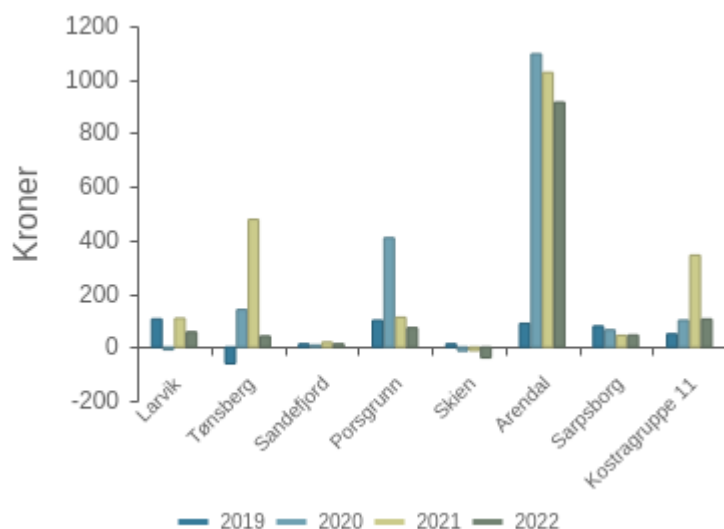
	2019	2020	2021	2022
Larvik	208	255	220	246
Tønsberg	294	363	388	299
Sandefjord	224	234	224	482
Porsgrunn	363	548	373	383
Skien	670	812	805	834
Arendal	515	504	468	572
Sarpsborg	410	378	411	531
Kostragruppe 11	397	442	465	530

**) Grafer justert med utgiftsbehov

Larvik kommune bruker vesentlig mindre til administrasjonslokaler sammenlignet med utvalget i hele perioden. Larvik bruker hele 284 kr mindre pr. innbygger enn snittet for KOSTRAGruppe 11.

Dersom Larvik hadde brukt det samme som KOSTRAGruppe 11 så hadde kommunen brukt 13,7 mill kr ((530-246)*48 246) mer til administrasjonslokaler.

Prioritet - Brutto driftsutgifter til funksjon 180 Diverse fellesutgifter, i kr. pr. innb (B)

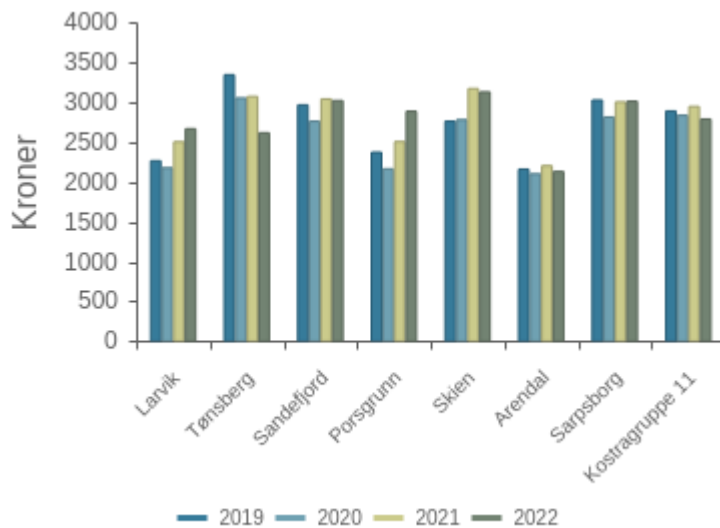
	2019	2020	2021	2022
Larvik	105	-10	108	57
Tønsberg	-62	140	477	41
Sandefjord	12	7	18	12
Porsgrunn	100	408	111	72
Skien	12	-14	-13	-40
Arendal	89	1 096	1 026	915
Sarpsborg	78	64	44	45
Kostragruppe 11	49	100	344	105

***) Grafer justert med utgiftsbehov*

Larvik kommune ligger på et lavt forbruk til diverse fellesutgifter målt i brutto driftsutgifter sammenlignet med KOSTRA gruppe 11.

Dersom Larvik skulle brukt det samme til diverse fellesutgifter som KOSTRA gruppe 11 så ville Larvik kommune brukt ca 2,3 mill kr $((105-57) \cdot 48\,246)$ mindre på fellesfunksjoner.

Prioritet - Lønnsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	2 261	2 173	2 498	2 662
Tønsberg	3 338	3 048	3 067	2 611
Sandefjord	2 961	2 756	3 035	3 015
Porsgrunn	2 368	2 160	2 501	2 881
Skien	2 756	2 775	3 166	3 124
Arendal	2 156	2 097	2 199	2 126
Sarpsborg	3 022	2 809	2 999	3 007
Kostragruppe 11	2 884	2 830	2 942	2 784

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser lønnsutgifter for administrasjon og styring i kroner per innbygger, for kommunekonsernet.

Larvik kommune bruker mindre målt i lønnsutgifter til administrasjon og styring pr. innbygger enn gjennomsnittet for KOSTRA gruppe 11. Larvik kommune er, sammen med Tønsberg og Porsgrunn, blant de som bruker minst. Det er Arendal som bruker minst gjennom hele måleperioden. Larvik har ligget lavt gjennom hele perioden sammenlignet med de øvrige utvalgte kommunene og KOSTRA - gruppe 11.

Nedgangen fra 2019 til 2020 kan delvis forklares ved at de bokførte pensjonsutgiftene ble betydelig lavere som følge av lavere lønnsvekst hovedsakelig grunnet Korona tiltakene.

Dersom Larvik hadde brukt like mye lønnsutgifter til administrasjon og styring som KOSTRA gruppe 11 ville Larvik brukt ca 5,9 mill kr $((2\,784 - 2\,662) \cdot 48\,246)$ mer. Det er Porsgrunn, Sarpsborg og Larvik som har økning i lønnsutgiftene fra 2021 til 2022. Nedgangen for KOSTRA gruppe 11 er på 5,4%.

Vann, avløp og renovasjon

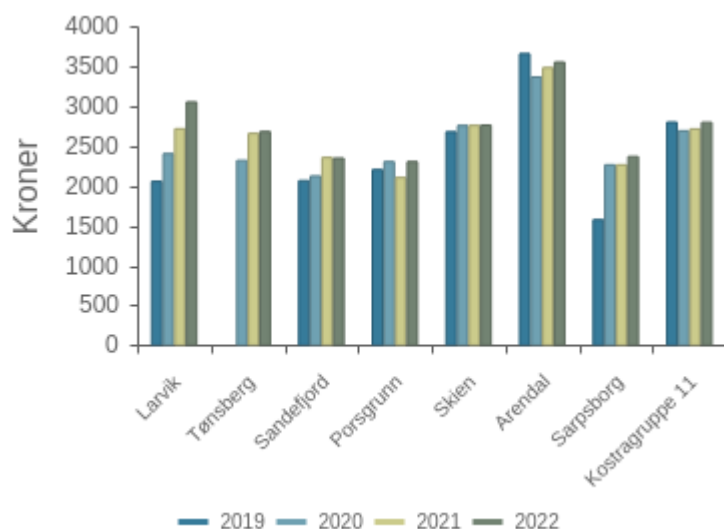
Ytterligere sammenligningstall for vann og avløp finnes i rapporten «Tilstandsvurdering av kommunale vann- og avløpstjenester».

Det er Norsk vann BA som står bak rapporten. Tall finnes på bedrevann.no

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Produktivitet									
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr)	2 712	3 048	2 677	2 344	2 300	2 757	3 547	2 364	2 792
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	3 722	3 611	4 304	3 326	4 600	3 862	4 360	3 968	4 083
Dekningsgrad									
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste (prosent)	91,7 %	92,1 %	93,1 %	90,7 %	96,8 %	90,0 %	92,6 %	96,1 %	
Antall innbyggere tilknyttet kommunal vannforsyning (antall)	41 460	41 460	50 740	56 239	36 258	52 600	40 500	57 736	
Vann - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning	86,8 %	85,9 %	86,6 %	85,8 %	97,8 %	94,1 %	88,3 %	97,8 %	
Kvalitet									
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannsnett med kjent alder (år)	34,0	34,0	33,0	36,0	35,0	36,0	31,0	37,0	
Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)	345	322	319	360	312	312	206	97	0

****) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov**

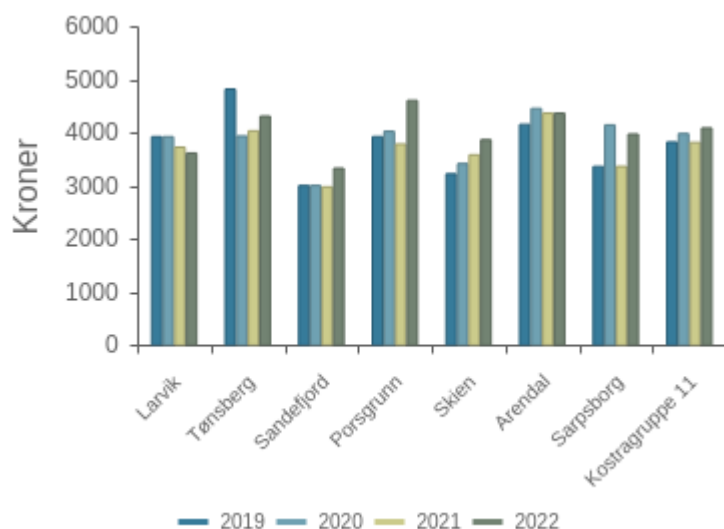
Produktivitet - Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	2 052	2 400	2 712	3 048
Tønsberg		2 315	2 654	2 677
Sandefjord	2 062	2 120	2 352	2 344
Porsgrunn	2 200	2 300	2 100	2 300
Skien	2 673	2 753	2 754	2 757
Arendal	3 652	3 360	3 478	3 547
Sarpsborg	1 572	2 260	2 260	2 364
Kostragruppe 11	2 795	2 686	2 710	2 792

Larvik har hatt en større økning i gebyrene i perioden 2019 - 2022 enn de kommunene det sammenlignes med her. Dette skyldes endret innsamlingsordning for glass og metall emballasje samt ny kontrakt for innsamling av alt husholdningsavfallet.

Produktivitet - Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	3 919	3 919	3 722	3 611
Tønsberg	4 814	3 931	4 029	4 304
Sandefjord	3 000	3 002	2 976	3 326
Porsgrunn	3 920	4 020	3 780	4 600
Skien	3 219	3 413	3 578	3 862
Arendal	4 150	4 449	4 360	4 360
Sarpsborg	3 359	4 140	3 361	3 968
Kostragruppe 11	3 819	3 977	3 810	4 083

Larvik har hatt fallende avløpsgebyrer fra 2020 til 2022. Dette vil endre seg fra 2023 og fremover.

Hovedårsaken til fallende gebyr de siste årene og økningen som kommer fremover er renteendringer. Nye investeringer i renseanlegg vil bidra til ytterligere økning.

Brann og ulykkesvern

Tjenestegrupperingen Brann og ulykkesvern omfatter KOSTRA-tjenestefunksjon 338 og 339. Tjenestefunksjon 338 omfatter feiing og tilsyn i forebyggende avdeling. Tjenestefunksjon 339 omfatter beredskap, administrasjon og alarmsentral.

De fleste utgiftene i Larvik på tjenestefunksjon 338 og 339 faller under Larvik Brann og redning, som er organisert som egen virksomhet under kommunalsjefområdet Eiendom og teknisk drift.

Det er utfordrende å sammenligne Larvik med lignende kommuner da noen brannvesen er organisert som interkommunale selskaper. I tillegg så har Larvik redningsdykkerberedskap og RITS som blir brukt som regional og nasjonal styrke.

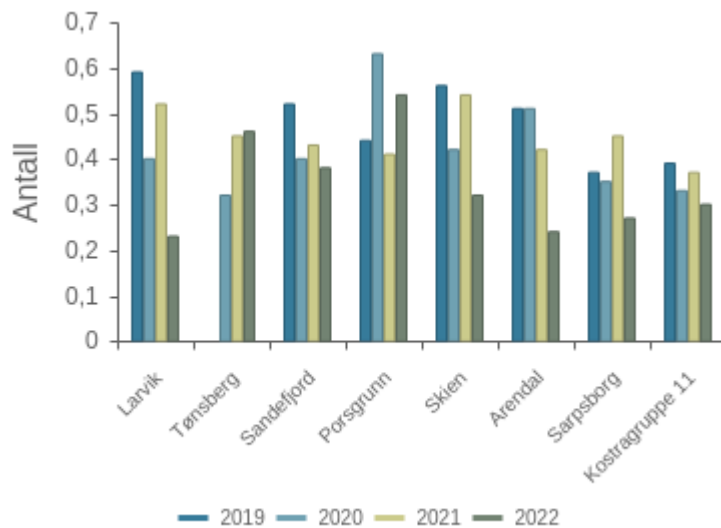
Planene for Brannvesenet i Larvik følger lov og forskrift om Brann og ulykkesvern.

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Prioritet									
Antall boligbranner pr. 1000 innbyggere	0,52	0,23	0,46	0,38	0,54	0,32	0,24	0,27	0,30
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	19,0	18,7	22,1	20,8	23,0	21,8	18,1	14,4	17,8
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (338) Forebygging av branner og andre ulykker (B) **)	165	162	253	158	288	259	307	280	244
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (339) Beredskap mot branner og andre ulykker (B) **)	804	814	732	698	1 338	835	2 045	831	1 118
Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr) (B)	847	824	809	752	1 301	913	1 104	899	966
Produktivitet									
Årsverk i brann- og ulykkesvern per 1000 innbyggere (årsverk)	0,82	0,77	0,76	0,57	0,85	0,83	0,67	0,87	
Dekningsgrad									
Årsverk av feier pr. 1000 innbyggere funksjon 338	0,13	0,12	0,12	0,08	0,21	0,14	0,14	0,14	
Årsverk til funksjon 338 pr. 1000 innbyggere	0,21	0,19	0,22	0,16	0,31	0,26	0,22	0,24	
Årsverk til funksjon 339 pr. 1000 innbyggere	0,61	0,58	0,54	0,41	0,54	0,57	0,45	0,63	
Kvalitet									
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr)	349	358	397	133	650	396	280	460	360
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Antall A-objekter med tilsyn i løpet av året	75	98	60	143	37	124	50	97	776
Antall boligbranner (antall)	25	11	27	25	20	18	11	16	168
Antall bygningsbranner (antall)	41	22	41	51	28	30	25	38	294
Antall piper feiet	5 200	5 870	4 934	9 496	4 000	7 036	2 915	5 951	44 653
Antall piper i alt	16 000	16 000	19 361	25 351	15 333	18 998	18 921	21 165	186 282
Antall utrykninger (antall)	909	900	1 295	1 367	853	1 218	832	852	10 093
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr)	349	358	397	133	650	396	280	460	360
Andre nøkkeltall									
Antall bygningsbranner pr. 1000 innbyggere	0,9	0,5	0,7	0,8	0,8	0,5	0,5	0,6	0,5
Antall piper pr. innbygger	0,33	0,33	0,33	0,39	0,41	0,34	0,41	0,36	0,33

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Antall boligbranner pr. 1000 innbyggere

	2019	2020	2021	2022
Larvik	0,59	0,40	0,52	0,23
Tønsberg		0,32	0,45	0,46
Sandefjord	0,52	0,40	0,43	0,38
Porsgrunn	0,44	0,63	0,41	0,54
Skien	0,56	0,42	0,54	0,32
Arendal	0,51	0,51	0,42	0,24
Sarpsborg	0,37	0,35	0,45	0,27
Kostragruppe 11	0,39	0,33	0,37	0,30

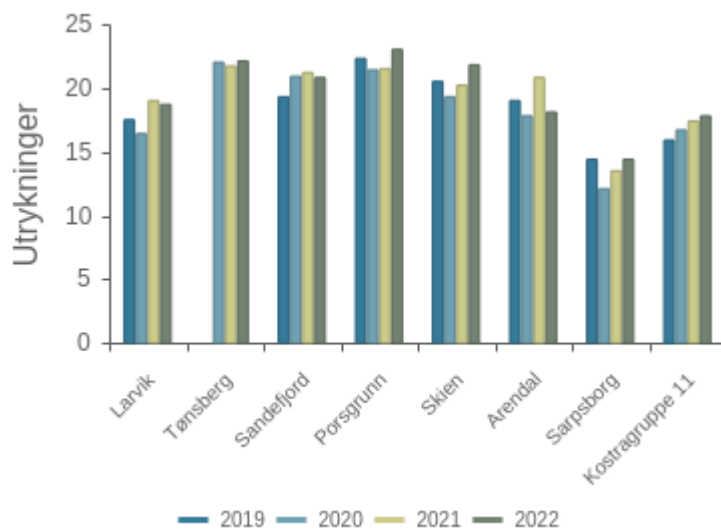
Larvik ønsker å fremstå som et helsefremmende, trygt og inkluderende samfunn å bo i. Antall bygningsbranner pr. 1000 innbyggere har vært noe høyere enn sammenlignbare kommuner, men det går riktig vei, og vi ønsker det enda lavere. Målet er en reduksjon på 5-10 % fram til 2024 (fra et 2018 tall på 0,23). Fra 2019 til 2021 er antallet redusert fra 0,59 til 0,52.

Antallet bygningsbranner endrer seg litt i mellom den enkelt kommune, litt tilfeldig og litt i forhold til hvilke tiltak som gjøres i forbindelse med forebyggende målsettinger i den enkelte kommune.

Larvik hadde et lavt antall i 2022, det skyldes nok tilfeldigheter samtidig som det ble jobbet godt med forebyggende arbeid både i private boliger og i §13 bygg (særskilte brannobjekter).

Vedrørende definisjon av boligbrann, som innrapporteres i Bris fra 110-sentralen, så er dette basert på DSBs norm for "brann i bygning". "Boligbrann" kan derfor også omfatte mindre branner, som lokal brann på kjøkkenbordet.

Prioritet - Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere

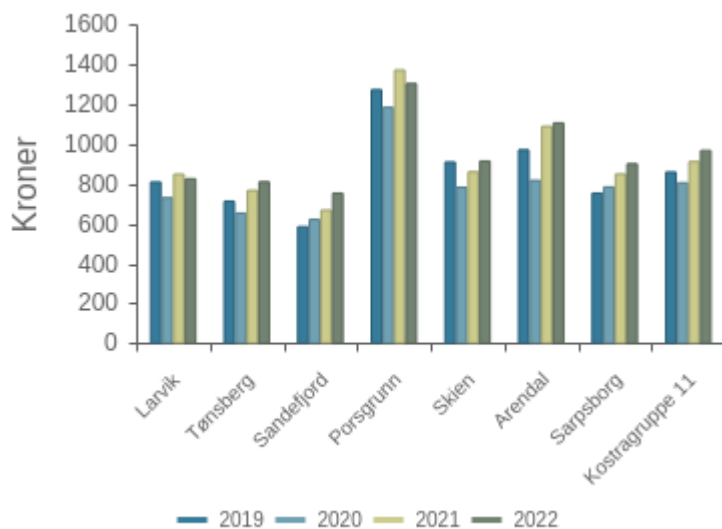

	2019	2020	2021	2022
Larvik	17,5	16,4	19,0	18,7
Tønsberg		22,0	21,7	22,1
Sandefjord	19,3	20,9	21,2	20,8
Porsgrunn	22,3	21,4	21,5	23,0
Skien	20,5	19,3	20,2	21,8
Arendal	19,0	17,8	20,8	18,1
Sarpsborg	14,4	12,1	13,5	14,4
Kostragruppe 11	15,9	16,7	17,4	17,8

Antall utrykninger til branner og andre ulykker forteller oss noe om aktiviteten. Splittet opp sier det noe om hvilke områder forebyggende arbeid kan gi gevinst. Dette er viktig for både dimensjonering av brannvesen og som analysegrunnlag for forebyggende aktivitet. Larvik har færrest utrykninger av de kommunene det sammenliknes med. Antallet er for Larvik har steget noe igjen opp mot 2019-nivået, men fortsatt lavest i forhold til sammenlignbare kommuner.

Noen forskjeller får vi fra kommune til kommune, da det forebyggende arbeid prioriteres litt forskjellig. I forhold til ulykker så blir det også forskjellig, i forhold til hvor godt veinettet er utbygget på riks, fylke og kommunale veier.

Prioritet - Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr) (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	808	729	847	824
Tønsberg	712	652	766	809
Sandefjord	584	620	667	752
Porsgrunn	1 270	1 182	1 369	1 301
Skien	908	781	859	913
Arendal	969	816	1 087	1 104
Sarpsborg	752	783	848	899
Kostragruppe 11	858	804	910	966

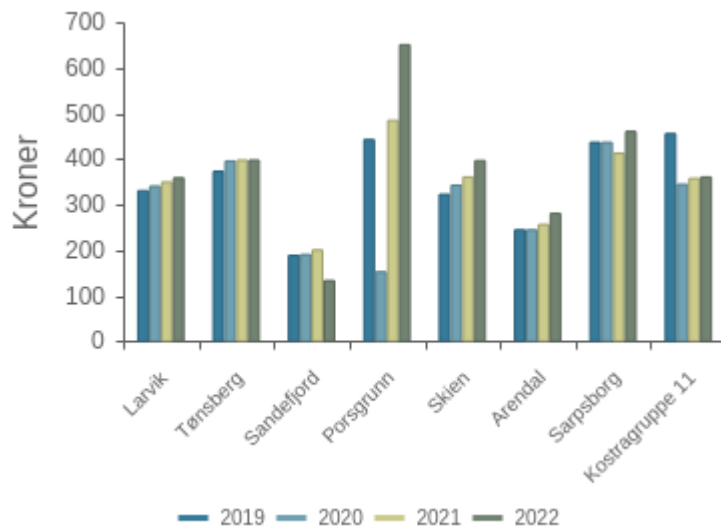
Netto driftsutgifter pr. innbygger summert for beredskapsavdelingen og forebyggende avdeling.

Sammenlignbare kommuner rapporterer forskjellig inn i forhold til kostra på disse funksjonene, så helt sammenlignbart blir det ikke. Antall utrykninger påvirker utgiftene, og lokale avtaler på kronetillegg til de ansatte varierer mye i sammenligningskommunene.

Fra 2018 har det vært en økning i netto driftsutgifter per innbygger, dette skyldes store kostnader knyttet til redningsdykkeopplæring. Lønnsutgifter til redningsdykking og økte kostnader til 110 sentral har økt de siste to årene. Denne tjenesten vil også påvirke KOSTRA tallet i årene fremover da det er få brannvesen med denne tjenesten. Fra 2019 til 2020 er tallet synkende. Tallet for 2021 viser en stigning igjen, dette skyldes økning i kostnader for redningsdykking, mange av hendelsen er utenfor Larvik kommune, noe som gjør at utgiftene til å dekke beredskap i egen kommune blir økende.

Politisk i Larvik vedtok kommunestyret at kommunen skal videreføre redningsdykkerberedskap, med finansiering iht strat.dok. 2023-2027 (KST-176/22).

Kvalitet - Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	330	340	349	358
Tønsberg	373	395	397	397
Sandefjord	188	190	200	133
Porsgrunn	442	152	484	650
Skien	322	342	360	396
Arendal	244	244	256	280
Sarpsborg	436	436	412	460
Kostragruppe 11	455	344	357	360

Feiing og tilsyn med bolig er lovpålagt for innbyggere etter Lov om brannvern.

Tjenesten er 100 % gebyrfinansiert. Feiertjenesten i Larvik beregner årsgebyret utifra kostnader knyttet til lønn for ansatte, driftsutgifter på biler og utstyr, leie av kontorer, fellesarealer i brannstasjonen etc. Årsgebyret vedtas i egen gebyrsak sammen med andre kommunale gebyrer i kommunen. Larvik har ikke endret gebyret de siste 2 år utover vanlig prisstigning.

Det er store variasjoner mellom de sammenlignbare kommunene. Sandefjord og Arendal er de rimeligste. De største forskjellene i mellom kommunen er nok mye på antall piper totalt i kommunen.

Eiendomsforvaltning

Innenfor tjenestoområdene administrasjon, barnehager, skoler, pleie og omsorg, kultur og idrett skiller funksjonskontoplanen mellom den brukerrettede tjenesteytingen og forvaltning/drift/vedlikehold av lokalene/byggene. For disse områdene skal anskaffelse av inventar og utstyr knyttes til tjenesteytingen. Begrunnelsen for skillet er at KOSTRA skal kunne gi relevante nøkkeltall for utgifter knyttet til henholdsvis tjenesteytingen og eiendomsforvaltningen. Byggfunksjonene inneholder således bare de direkte bygg- og eiendoms-relaterte utgiftene. De seks byggfunksjonene kalles «formålsbygg». Det har i de seneste årene blitt en stadig økende bevissthet rundt regnskapsføring av kostnadene. Likeledes er det nå en større bevissthet rundt arealbegrepet. Det er bare bygg som benyttes aktivt til tjenesteproduksjon som skal regnes med. Utrangerte skoler, barnehager, kulturbygg etc skal ikke rapporteres som formålsbygg. Ei heller dersom de ikke er i kommunens drift. Da skal det rapporteres på en annen funksjon. Eksempelvis Munken, Herregården og Sjøfartsmuseet. I disse byggene drives kulturtiltak, men ikke i kommunens drift/regi. Arealet rapporteres derfor ikke som Kulturbygg i KOSTRA.

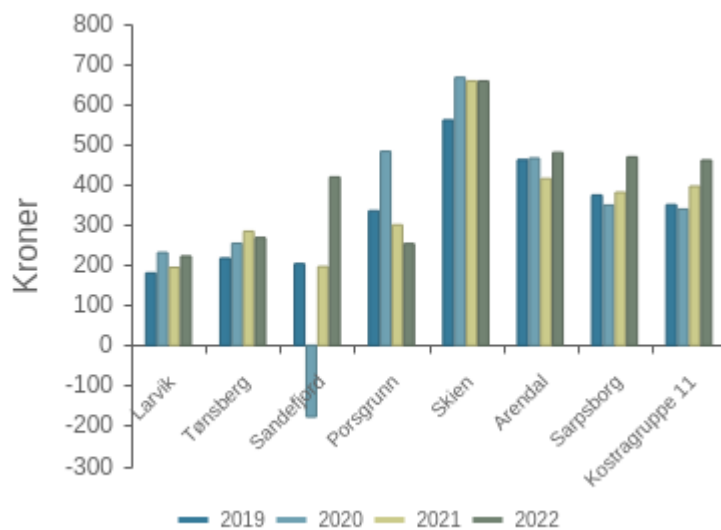
Når det gjelder indikatorene med driftsutgifter generelt så er disse noe for høye i de midlertidige tallene for 2022. Dette skyldes at i arealtallet for kulturbygg så har Bølgen kulturbygg falt ut. Dette vil bli korrigert i de endelige tallene.

Når det gjelder nedgangen i tallene for 2022 i forhold til 2021 så skyldes det i stor grad at Larvik mottok tilskudd på kr 21,5 mill av Statens tiltakspakke i f.m. koronapandemien. Disse midlene er brukt til vedlikehold på formålsbygg og p.g.a. inntektssiden ikke tas med i tabellene så bidrar dette til en økning av utgiftene i 2020 og 2021.

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Prioritet									
Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B) **)	194	222	268	419	253	658	480	469	461
Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger (B) **)	695	603	619	458	373	282	316	337	529
Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B) **)	1 180	1 390	880	1 251	1 441	1 019	2 022	1 392	1 221
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B) **)	4 345	5 127	5 019	5 595	5 918	5 268	6 562	5 743	5 781
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	7,2 %	7,9 %	8,0 %	8,7 %	8,6 %	7,7 %	9,7 %	8,2 %	8,7 %
Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B) **)	117	112	258	215	240	289	275	314	302
Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger (B) **)	1 961	2 038	1 976	2 391	2 497	2 289	2 281	2 182	2 311
Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger (B)	0,1	0,2	0,2	0,2	0,6	0,5	0,2	0,4	0,3
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	4,1	3,9	4,0	4,2	5,5	4,7	4,4	3,9	4,4
Produktivitet									
Herav energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	124	165	175	344	160	200	308	314	202
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	184	201	177	150	144	162	170	193	163
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	626	748	712	906	557	827	818	911	731
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	159	115	96	101	67	106	186	141	131
Dekningsgrad									
Netto driftsutgifter på funksjon eiendomsforvalt, kommune utg til eiendomsforvalt i pros av totale utg	7,2 %	7,9 %	8,0 %	8,7 %	8,6 %	7,7 %	9,7 %	8,2 %	8,7 %

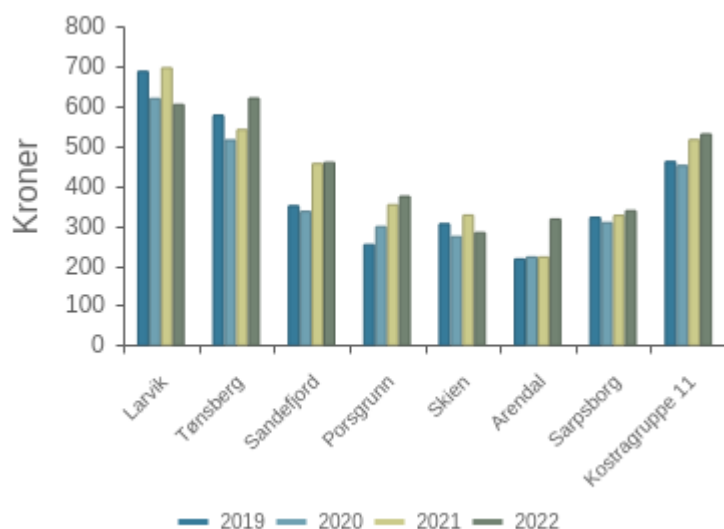
**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	180	231	194	222
Tønsberg	217	254	284	268
Sandefjord	203	-178	196	419
Porsgrunn	335	483	300	253
Skien	561	667	658	658
Arendal	462	466	415	480
Sarpsborg	374	349	381	469
Kostragruppe 11	350	339	396	461

**) Graf er justert med utgiftsbehov

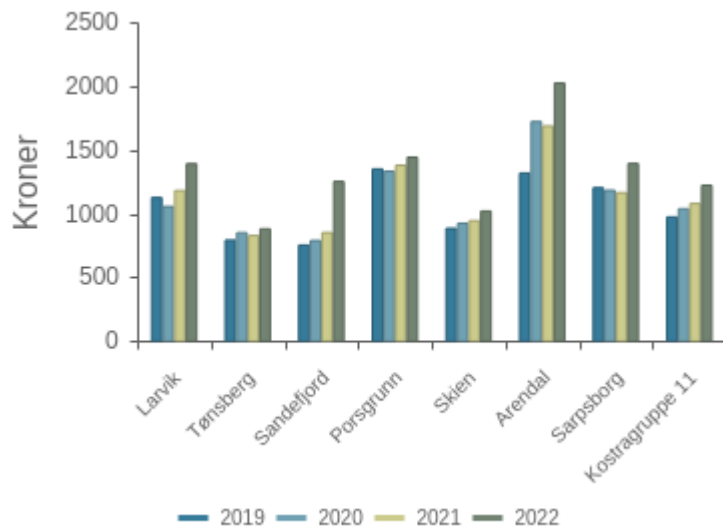
Indikatoren viser netto driftsutgifter til administrasjonslokaler (funksjonen 130) i kroner pr. innbygger. Larvik har hatt en økning i utgiftene fra 2021, mest på bakgrunn av økt husleie og strømudgifter. Larvik ligger langt under snittet i KOSTRA gruppe 11 og godt under sammenligningskommunene. Bortsett fra økte strømudgifter, så foreligger det ikke opplysninger som tilsier nevneverdige endringer i årene som kommer.

Prioritet - Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	686	618	695	603
Tønsberg	576	514	540	619
Sandefjord	349	335	455	458
Porsgrunn	252	297	352	373
Skien	304	272	326	282
Arendal	216	221	221	316
Sarpsborg	320	307	325	337
Kostragruppe 11	460	450	515	529

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser netto driftsutgifter til førskolelokaler (funksjonen 221) i kroner pr. innbygger. Kostnadene hadde en økning i 2021. Økningen skyldes først og fremst bruk av midler til vedlikehold i f.m. statens tiltakspakke i 2020/21. Det er også ekstra kostnader til noen vannlekkasjer i 2021. Alt dette er kostnader som blir dekket inn, men som ikke vises i tabellen. Bortfall av disse kostnadene gjorde at det i 2022 ble, som forventet, en nedgang i utgiftene. Med unntak av Tønsberg, så ligger Larvik høyere enn sammenligningskommunene, og KOSTRA gruppe 11. Med unntak av økte strømutfgifter, så foreligger det ikke opplysninger som tilsier større endringer i årene som kommer.

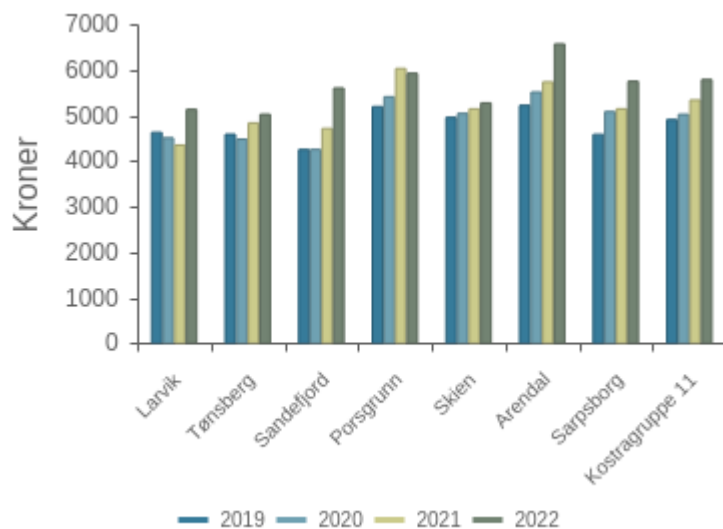
Prioritet - Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	1 125	1 055	1 180	1 390
Tønsberg	792	850	827	880
Sandefjord	753	789	851	1 251
Porsgrunn	1 349	1 331	1 378	1 441
Skien	884	924	944	1 019
Arendal	1 317	1 720	1 685	2 022
Sarpsborg	1 202	1 182	1 163	1 392
Kostragruppe 11	973	1 037	1 078	1 221

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser netto driftsutgifter til institusjonslokaler (funksjonen 261) i kroner pr. innbygger. Utviklingen i kostnadene var nedadgående i 2020, men så har det blitt en økning i 2021. Dette skyldes bruk av statens tiltakspakke i f.m. Korona og en større vannlekkasje som har blitt reparert. Disse kostnadene blir dekket inn, men de inntektene vises ikke i denne tabellen. I 2022 så har driftsutgiftene hatt en større økning igjen. Dette skyldes i hovedsak økte strømutgifter og avskrivninger. I tillegg måtte en del av kostnader til planlegging av de nye omsorgsboligene/plassene overføres fra investering til drift da hele prosjektet endret seg. Larvik ligger høyere enn Tønsberg, Sandefjord og Skien, men lavere enn Arendal. Når det gjelder KOSTRAGruppe 11 så ligger Larvik 14 % over. Det forventes en nedgang fra 2022-nivå, men det er usikkert hvilken innvirkning økte strømutgifter vil få på total kostnadene. Ellers er det ikke meldt om større endringer i årene som kommer.

Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B)

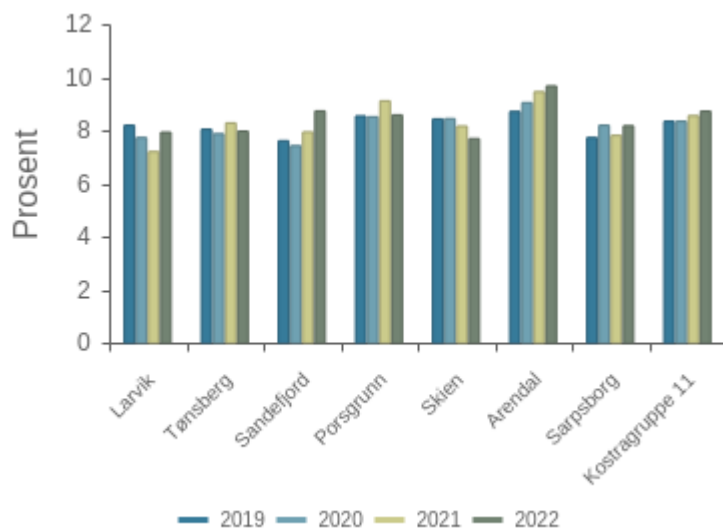

	2019	2020	2021	2022
Larvik	4 622	4 502	4 345	5 127
Tønsberg	4 581	4 473	4 830	5 019
Sandefjord	4 246	4 248	4 708	5 595
Porsgrunn	5 188	5 403	6 023	5 918
Skien	4 951	5 038	5 138	5 268
Arendal	5 215	5 506	5 730	6 562
Sarpsborg	4 578	5 078	5 139	5 743
Kostragruppe 11	4 903	5 019	5 333	5 781

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 121, 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i kroner pr. innbygger. Larviks utgifter har tidligere hatt en nedadgående trend, men i 2022 så fikk Larvik, sammen med de fleste andre kommunene, en stor økning i utgiftene. Dette skyldes i stor grad økte strømudgifter og høy prisvekst i andre driftskostnader. Kommunen har i tillegg også hatt utgifter til reparasjon av mange vann- og brannskader. Dette er utgifter som hovedsakelig blir dekket av forsikringen, men inntektene kommer ikke frem i denne tabellen. I 2022 måtte også en del kostnader til utredning rundt nye omsorgsplasser føres over fra investeringsregnskapet til drift da hele prosjektet endret karakter. Larvik ligger fremdeles lavere enn de fleste sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Det er usikkert hvor stor innvirkningen energiprisen vil ha fremover. Disse vil øke i 2023 for så å få en mindre nedgang i årene deretter.

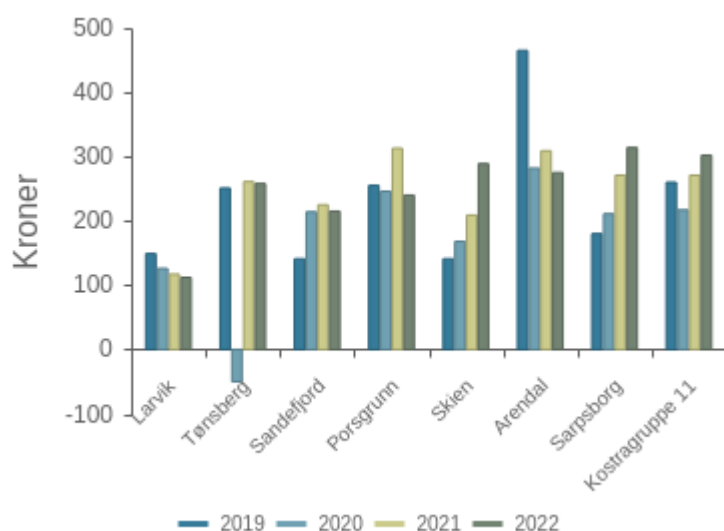
Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	8,2 %	7,7 %	7,2 %	7,9 %
Tønsberg	8,0 %	7,9 %	8,3 %	8,0 %
Sandefjord	7,6 %	7,4 %	7,9 %	8,7 %
Porsgrunn	8,5 %	8,5 %	9,1 %	8,6 %
Skien	8,4 %	8,4 %	8,2 %	7,7 %
Arendal	8,7 %	9,0 %	9,5 %	9,7 %
Sarpsborg	7,7 %	8,2 %	7,8 %	8,2 %
Kostragruppe 11	8,3 %	8,3 %	8,6 %	8,7 %

Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 121, 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i prosent av samlede netto driftsutgifter. Larviks kostnadsandel er økt med 0,7 %-poeng fra 2021. Det er bare Skien som har en lavere kostnadsandel av alle sammenligningskommunene, og Larvik ligger 0,8 %-poeng lavere enn Kostragruppe 11. Det er usikkert hvor stor innvirkningen energiutgiftene får på andelen fremover. Disse utgiftene vil øke i 2023 for så å få en mindre nedgang i årene deretter.

Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B)

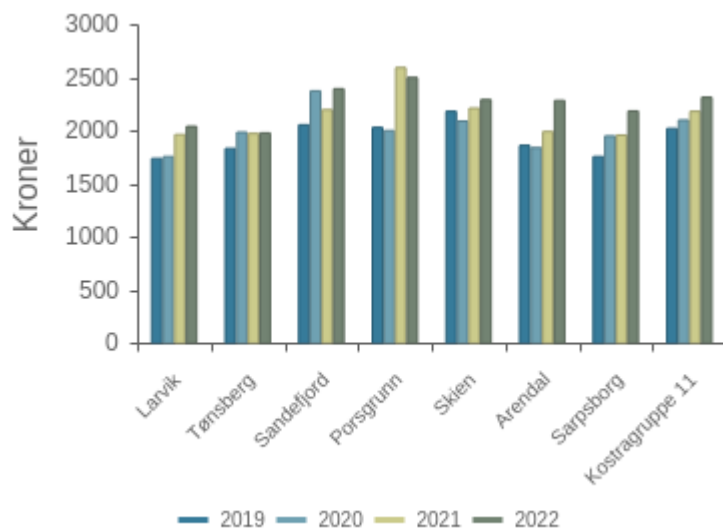

	2019	2020	2021	2022
Larvik	149	126	117	112
Tønsberg	251	-50	261	258
Sandefjord	141	214	225	215
Porsgrunn	255	246	313	240
Skien	141	168	209	289
Arendal	465	282	309	275
Sarpsborg	180	211	271	314
Kostragruppe 11	260	217	271	302

**) Grafer justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser netto driftsutgifter til forvaltning av kommunale eiendommer (funksjon 121) i kroner pr. innbygger. Larvik har hatt en markert nedgang i utgiftene fra og med 2018, og nedgangen fortsatte i 2022. Dette skyldes et bevisst fokus på utgiftene og bruken av funksjonen. Utgiftene ligger godt under sammenligningskommunene og KOSTRA gruppe 11. Det forventes ingen større endringer i årene som kommer.

Prioritet - Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger (B)

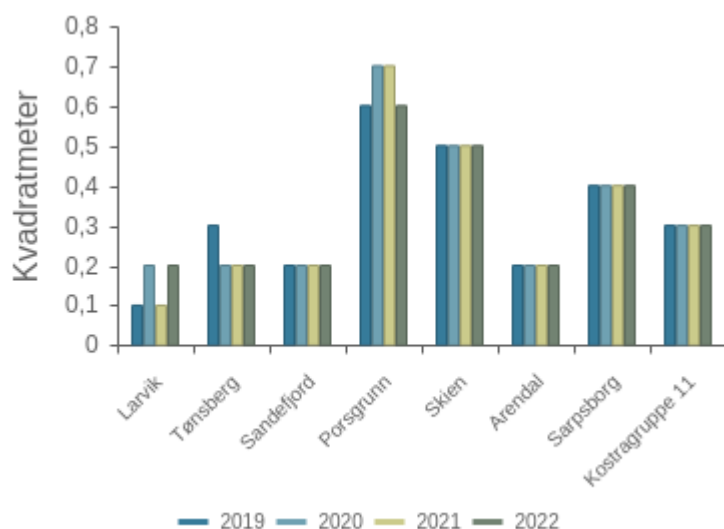

	2019	2020	2021	2022
Larvik	1 736	1 754	1 961	2 038
Tønsberg	1 830	1 983	1 971	1 976
Sandefjord	2 052	2 371	2 194	2 391
Porsgrunn	2 028	1 998	2 590	2 497
Skien	2 179	2 087	2 209	2 289
Arendal	1 859	1 837	1 989	2 281
Sarpsborg	1 754	1 948	1 956	2 182
Kostragruppe 11	2 018	2 097	2 179	2 311

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser netto driftsutgifter til skolelokaler (funksjon 222) i kroner pr. innbygger. Utgiftene er tilnærmet uendret fra 2018 og frem til 2020. I 2021 kom det en økning først og fremst pga. bruk av midler til vedlikehold i f.m. statens tiltakspakke. Det var også ekstra utgifter pga. vannlekkasjer i 2021. Dette er utgifter som stort sett ble dekket inn fra forsikringen, men denne inntekten vises ikke i tabellen. Det har kun vært mindre endringer i 2022. Kommunens kostnader ligger lavt sammenlignet med de fleste andre kommunene, og under KOSTRA gruppe 11. Det er usikkert hvor stor innvirkning økningen i strømutgiftene vil få i årene fremover, men ellers er det ikke forventet større endringer.

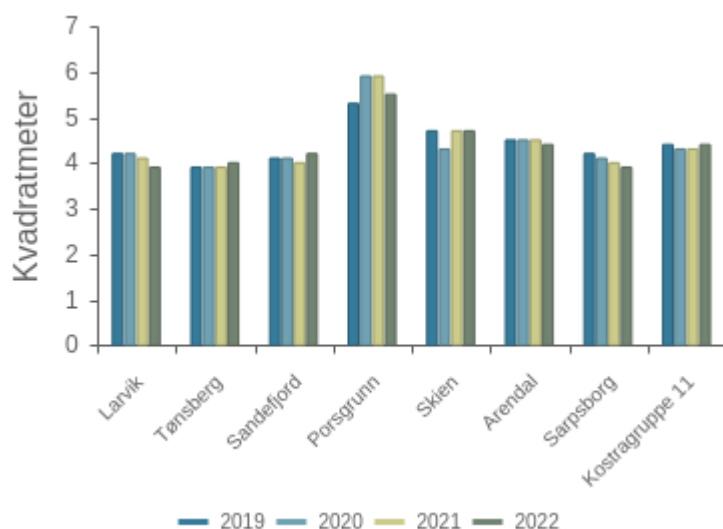
Prioritet - Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	0,1	0,2	0,1	0,2
Tønsberg	0,3	0,2	0,2	0,2
Sandefjord	0,2	0,2	0,2	0,2
Porsgrunn	0,6	0,7	0,7	0,6
Skien	0,5	0,5	0,5	0,5
Arendal	0,2	0,2	0,2	0,2
Sarpsborg	0,4	0,4	0,4	0,4
Kostragruppe 11	0,3	0,3	0,3	0,3

Indikatoren viser det samlede arealet (BTA) på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger. Larvik har ligget lavt i hele perioden og har kun to tredjedeler av det arealet som er gjennomsnittet i KOSTRA gruppe 11. Det forventes ikke større endringer i arealet i årene som kommer.

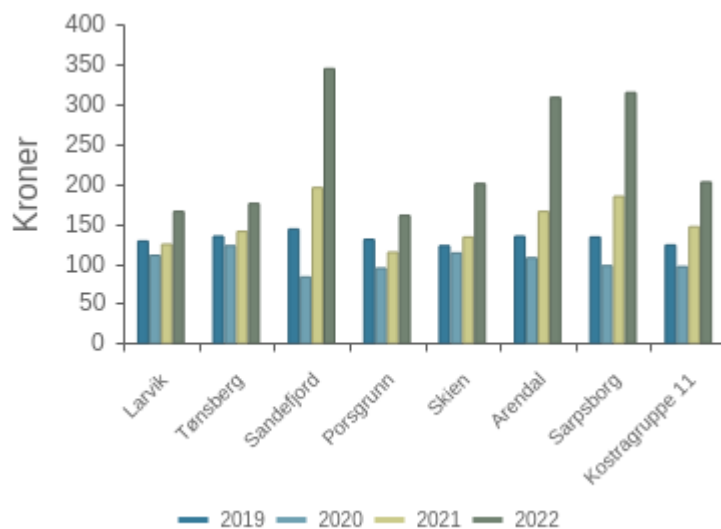
Prioritet - Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	4,2	4,2	4,1	3,9
Tønsberg	3,9	3,9	3,9	4,0
Sandefjord	4,1	4,1	4,0	4,2
Porsgrunn	5,3	5,9	5,9	5,5
Skien	4,7	4,3	4,7	4,7
Arendal	4,5	4,5	4,5	4,4
Sarpsborg	4,2	4,1	4,0	3,9
Kostragruppe 11	4,4	4,3	4,3	4,4

Indikatoren viser det samlede arealet (BTA) for bygninger kommunen eier og leier per innbygger. Det samlede arealet omfatter funksjonene 130 Administrasjonslokaler, 221 Førskolelokaler, 222 Skolelokaler, 261 Institusjonslokaler, 381 Kommunale idrettsbygg og 386 Kommunale kulturbygg. Kommunen ligger 0,5 m² under snittet i KOSTRA gruppe 11 og det er kun Sarpsborg som ligger like lavt som Larvik av sammenligningskommunene. Det forventes ingen større endringer i årene som kommer.

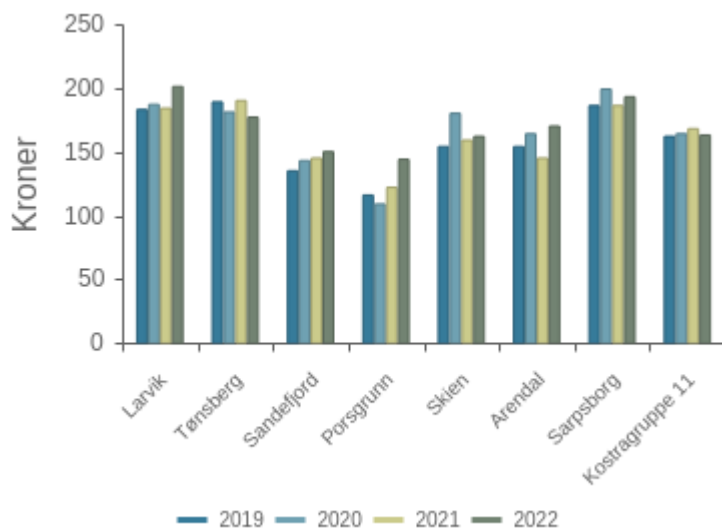
Produktivitet - Herav energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	128	110	124	165
Tønsberg	134	122	140	175
Sandefjord	143	83	195	344
Porsgrunn	130	94	114	160
Skien	122	113	133	200
Arendal	134	107	165	308
Sarpsborg	133	97	184	314
Kostragruppe 11	123	96	146	202

Indikatoren viser energikostnadene for kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 130, 221, 222, 261, 381 og 386, i kroner per kvadratmeter. Larviks energikostnader har økt med kr. 41,- fra 2021 til 2022. Økningen skyldes utelukkende en høyere pris på strøm. Forbruket har gått ned med ca 4,4 mill kWh. Tiltak innenfor ENØK området pågår fortsatt. Anslagsvis vil 4,5 mill kWh bli spart når alle tiltakene er gjennomført. Sammenlignet med de andre kommunene i KOSTRA gr 11 så har Larvik, med unntak av Tønsberg, hatt en mindre %-vis økning i kostnadene. P.g.a. økte energipriser så forventes det en kraftig økning av kostnadene i 2023 og årene fremover, det er dog usikkert hvor stor økningen blir.

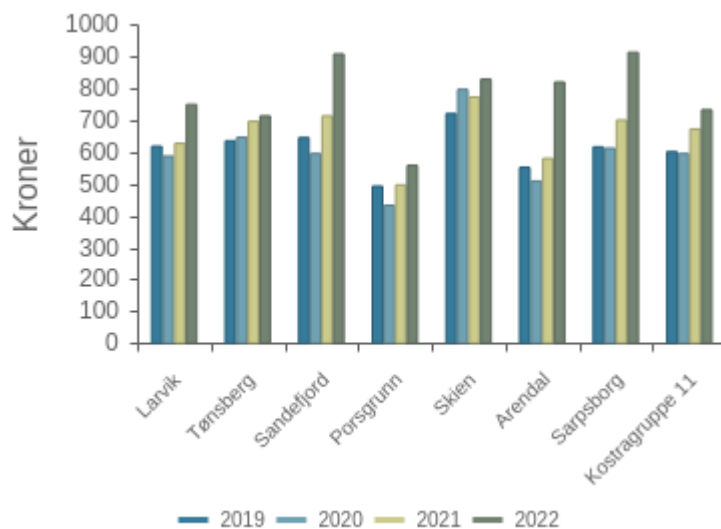
Produktivitet - Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	183	187	184	201
Tønsberg	189	181	190	177
Sandefjord	135	143	145	150
Porsgrunn	116	109	122	144
Skien	154	180	159	162
Arendal	154	164	145	170
Sarpsborg	186	199	186	193
Kostragruppe 11	162	164	168	163

Indikatoren viser utgifter til renholdsutgifter i kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i kroner per kvadratmeter (BTA). Utgiftene har hatt økning på 9,2 % fra 2021 til 2022. Justert for deflater er økningen 3,6 %. Institusjonslokaler har hatt en økning på 9,9 % fra 2021. På kulturbygg ligger det inne en feil i de foreløpige tallene. Denne feilen gjør at tallene blir for høye. Dette vil bli korrigert til de endelige tallene er klare. Det er foreløpig usikkert hvor stor innvirkning dette har på totalen, men de vil bli lavere. Sammenlignet med 2019 og 2020 er det en liten nedgang i utgiftene. Larvik benytter NS-INSTA 800 standarden. Dette er et system for å fastsette og bedømme kvaliteten på renhold. Standarden viser hvordan kvalitetsnivåene skal være etter utført renhold og hvordan byggets ulike rom grupperes inn i romprofiler (kvalitetsprofiler). Videre viser standarden hvordan man for hver profil setter kvalitetsnivåer for objektgruppene gulv, inventar, vegg og himling, og hvordan dette skal kunne måles og følges opp i kontroller. Det forventes ingen større endringer i kostnadene i tiden fremover.

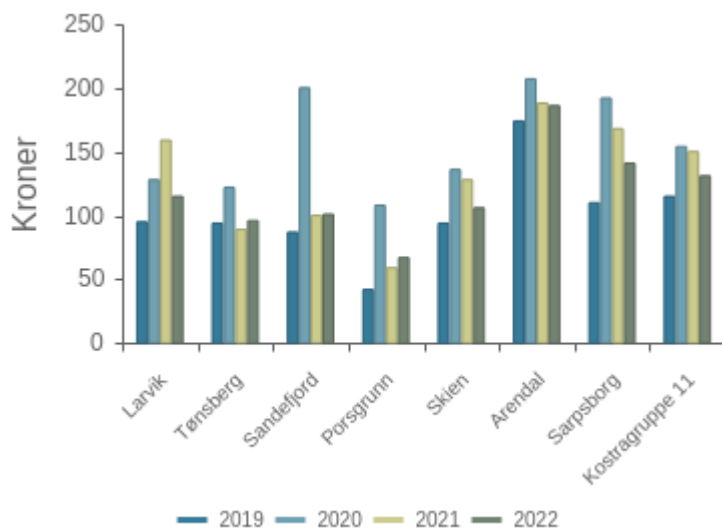
Produktivitet - Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	617	586	626	748
Tønsberg	634	645	695	712
Sandefjord	644	594	712	906
Porsgrunn	492	432	496	557
Skien	719	795	771	827
Arendal	551	508	579	818
Sarpsborg	615	611	699	911
Kostragruppe 11	600	594	671	731

Indikatoren viser utgifter til driftsaktiviteter for eiendomsforvaltningen, som omfatter funksjonene 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i kroner per kvadratmeter (BTA). Utgiftene har hatt en økning siden 2021. Dette skyldes i stor grad økte strømpriser og generelt et økt kostnadsnivå på innkjøpene. Larvik ligger lavere enn Sandefjord, Skien, Arendal, Sarpsborg og 2,3 % over KOSTRA gruppe 11. Med unntak av økte strømutgifter, så forventes det ikke større endringer i årene som kommer.

Produktivitet - Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	95	128	159	115
Tønsberg	94	122	89	96
Sandefjord	87	200	100	101
Porsgrunn	42	108	59	67
Skien	94	136	128	106
Arendal	174	207	188	186
Sarpsborg	110	192	168	141
Kostragruppe 11	115	154	150	131

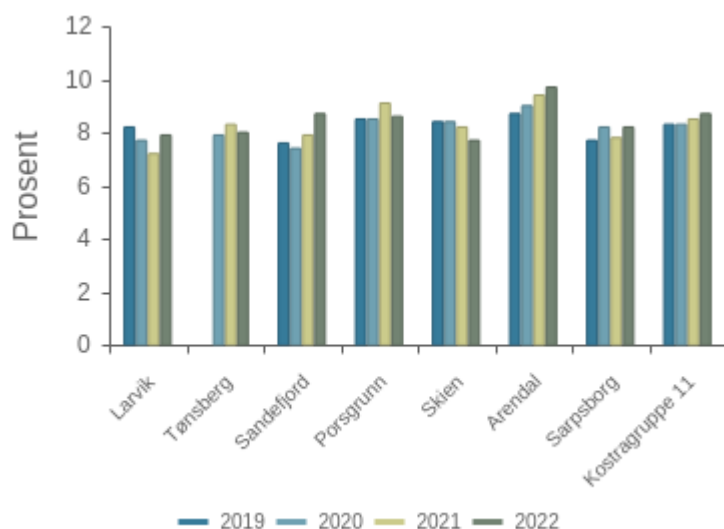
Indikatoren viser utgifter til vedlikeholdsaktiviteter for eiendomsforvaltningen, som omfatter funksjonene 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i kroner per kvadratmeter (BTA). I KOSTRA defineres vedlikehold snevert. Det er kun «planlagt vedlikehold» som inngår i begrepet. Larviks svake kommuneøkonomi har medført lav prioritering av midler til eiendomsforvaltning gjennom tiår. Vedlikeholdsetterslepet er stort. Anslagsvis 1,4 milliarder i 2022. Larvik har brukt mindre til vedlikeholdsaktiviteter i 2022 enn tidligere år. I tallet på kr 115,- så inngår kr 22,- i utgifter til reparasjon av diverse vann og brannskader. Utgiftene blir delvis refundert, men disse inntektene vises ikke i tabellen. Sammenligner en med 2019 og justerer tallene for deflater, og trekker ut utgifter til forsikringsskader, så har kommunen brukt 8 kr pr m2 mindre på vedlikehold i 2022 enn i 2019. Sett i forhold til KOSTRA gr. 11 så ligger Larvik over tid lavt.

Kommunenes sentralforbund anbefalte i 2013 et normtall for å opprettholde byggstandard på ca 200 kroner per kvadratmeter. Det er ingen av sammenligningskommunene eller KOSTRA gruppe 11 som er i nærheten av dette nivået. Noe av vedlikeholdsbehovet blir dekket i forbindelse med oppgraderinger finansiert som investering, dette gjelder i særlig grad skolelokaler. Dette er synlig i indikatorene som gjelder investeringer.

Larvik kommune har i årene 2020 og 2021 fått tilsammen kr 21,5 mill i tiltakspakke fra staten. Disse midlene har i sin helhet gått til vedlikehold av kommunale bygg og bidratt til økningen i utgiftene i disse to årene.

Dersom vedlikehold blir prioritert på samme måte som i 2022 vil vedlikeholdsetterslepet fortsette å øke.

Dekningsgrad - Netto driftsutgifter på funksjon ei endomsforvalt, kommune utg til ei endomsforvalt i pros av totale utg

	2019	2020	2021	2022
Larvik	8,2 %	7,7 %	7,2 %	7,9 %
Tønsberg		7,9 %	8,3 %	8,0 %
Sandefjord	7,6 %	7,4 %	7,9 %	8,7 %
Porsgrunn	8,5 %	8,5 %	9,1 %	8,6 %
Skien	8,4 %	8,4 %	8,2 %	7,7 %
Arendal	8,7 %	9,0 %	9,4 %	9,7 %
Sarpsborg	7,7 %	8,2 %	7,8 %	8,2 %
Kostragruppe 11	8,3 %	8,3 %	8,5 %	8,7 %

Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 121, 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i prosent av samlede netto driftsutgifter. Larviks andel av utgiftene er økt med 0,7 %-poeng fra 2021. Med unntak av Skien så er utgiftsandelen lavere enn de andre kommunene og Kostragruppe 11. Det forventes at utgiftene øker som en følge av økt energipris i fremtiden.

Samferdsel

Tjenestegrupperingen Samferdsel omfatter KOSTRAfunksjonene 330 Samferdsel og transporttiltak og 332 Kommunale veier.

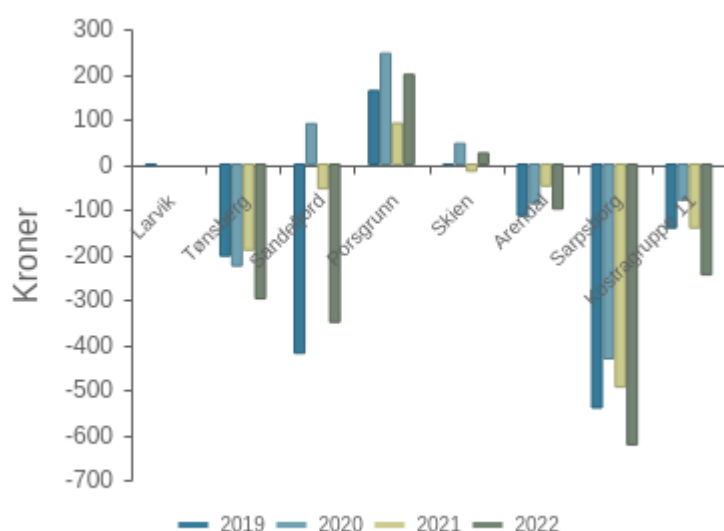
Larvik kommune har ingen direkte utgifter på KOSTRAfunksjon 330, altså knyttet til havnevesen, tilskudd til lokale transporttiltak, flyplasser eller kaier og brygger til transportformål. Småbåthavner faller under funksjon 360, som ikke er med i denne analysen. Vurderingene av KOSTRAfunksjon 332 Kommunale veier er derfor hovedtyngden i dette kapittelet.

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Prioritet									
Antall km tilrettelagt for syklende siste år (km)	5,5	0,3	0,7	0,1	4,0	51,0	0,0	0,3	53,2
Antall km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for pr. 10 000 innb	14	14	19	8	15	9	4	9	12
Netto driftsutgifter i prosent 332 kommunale vei er (B)	2,1 %	1,9 %	1,5 %	1,8 %	2,5 %	2,0 %	1,7 %	1,7 %	1,9 %
Netto driftsutgifter per innbygger (330) samferdselsbedrifter/transporttiltak (B) **)	0	0	-298	-350	199	25	-99	-622	-245
Netto driftsutgifter per innbygger (332) kommunale veier (B) **)	1 251	1 212	947	1 165	1 695	1 413	1 173	1 177	1 261
Produktivitet									
Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	144 423	133 922	140 114	167 856	158 770	114 200	125 665	134 395	143 392
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	222 498	215 019	233 686	268 750	271 897	217 285	272 351	235 016	249 954
Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	144 586	134 032	130 607	195 493	185 901	104 413	156 231	144 376	153 399
Dekningsgrad									
Andel km tilrettelagt for syklende i prosent av alle kommunale veier (prosent)	21,5 %	21,4 %	39,6 %	18,5 %	23,0 %	12,0 %	7,9 %	16,9 %	21,5 %
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	13	14	7	21	16	10	13	9	14
Antall utstedte parkeringstillatelse for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	42	40	115	171	291	130	111	206	123
Kvalitet									
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	8,5 %	9,1 %	2,1 %	0,0 %	0,0 %	16,7 %	0,0 %	1,6 %	6,0 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Antall avgiftsbelagte parkeringsplasser i kommunen	130	130	1 287	1 178	903	382	231	633	8 027
Antall km dekkelagt kommunevei siste år	5,2	7,4	3,0	9,1	12,4	6,5	2,2	2,0	54,8
Antall lyspunkt langs kommunale veier og gater	8 664	8 115	7 010	7 080	6 200	8 000	4 905	7 942	77 711
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede (HC)	63	67	40	136	61	55	60	56	815
Europa- og riksveier, lengde i kilometer	36	36	24	34	39	23	30	48	367
Fylkesvei, lengde i kilometer	340	340	267	275	74	193	248	203	2 268
Kommunal vei og gate med fast dekke. Antall kilometer	281	281	274	299	243	353	258	314	2 951
Lengde kommunalvei (km)	307	309	280	292	243	424	242	319	3 140
Private veier i km	885	881	513	634	234	374	535	619	5 135

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (330) samferdselsbedrifter/transporttiltak (B)

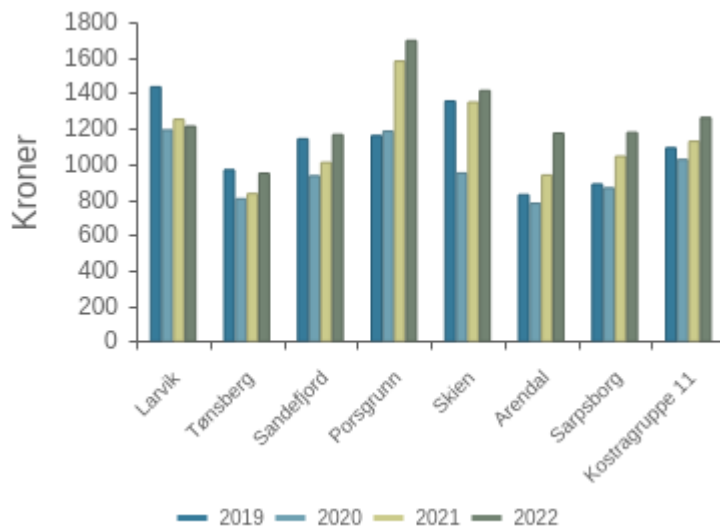

	2019	2020	2021	2022
Larvik	-3	0	0	0
Tønsberg	-203	-225	-190	-298
Sandefjord	-419	90	-54	-350
Porsgrunn	163	246	91	199
Skien	-1	46	-15	25
Arendal	-114	-87	-48	-99
Sarpsborg	-540	-431	-494	-622
Kostragruppe 11	-141	-79	-141	-245

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Som nevnt har Larvik kommune ingen direkte utgifter på KOSTRAfunksjon 330, altså knyttet til havnevesen, tilskudd til lokale transporttiltak, flyplasser eller kaier og brygger til transportformål. Andre kommuners netto inntekter kan derimot påvirke kommunenes totale tilgjengelige rammer for annen drift i kommunen, og inkluderes derfor i analysen.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (332) kommunale veier (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	1 434	1 191	1 251	1 212
Tønsberg	966	803	832	947
Sandefjord	1 141	932	1 008	1 165
Porsgrunn	1 159	1 184	1 579	1 695
Skien	1 354	948	1 348	1 413
Arendal	826	777	937	1 173
Sarpsborg	886	864	1 043	1 177
Kostragruppe 11	1 090	1 024	1 127	1 261

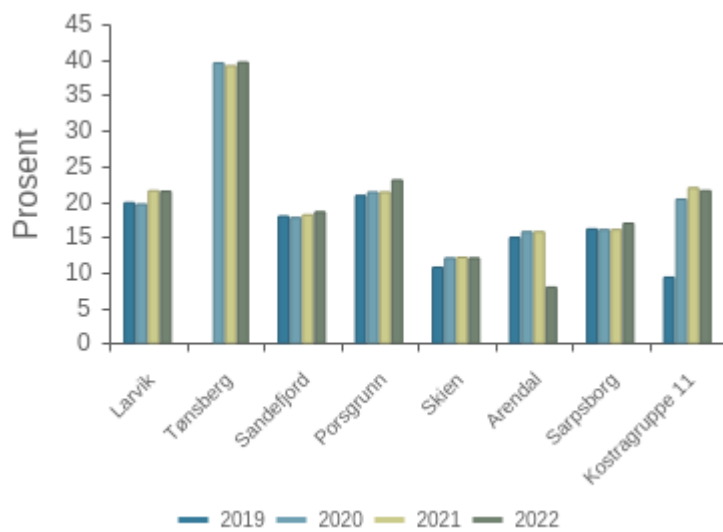
**) Graf er justert med utgiftsbehov

Porsgrunn og Skien brukte mest penger pr. km. vei i 2022 av de sammenlignede kommunene.

Larvik ligger nå på nivå med Arendal, Sandefjord og Sarpsborg. Larvik har siden 2019 redusert netto driftsutgifter pr. innbygger fra 1.400 kr. til 1.200 kr. pr. innbygger.

Det er et stort vedlikeholdsetterslep på de kommunale veiene Larvik. I tillegg drifter og vedlikeholder Larvik kommune en rekke private veier av dårlig kvalitet. Larvik har særlig fokus på veilys og trafiksikkerhet i perioden 2022-2025. Veiene i Larvik vil i de kommende årene prioriteres i større grad ifht. vedlikehold og re-asfaltering, ettersom budsjettet for reasfaltering økt fra 5 mill kr i 2021 til 7,5 mill kr i 2022. Budsjettet økes ytterligere til 10 mill kr i 2023.

Dekningsgrad - Andel km tilrettelagt for syklende i prosent av alle kommunale veier (prosent)

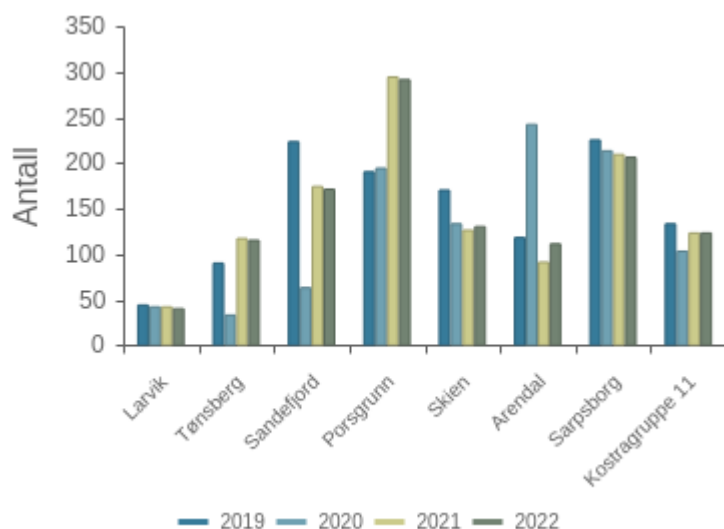

	2019	2020	2021	2022
Larvik	19,8 %	19,6 %	21,5 %	21,4 %
Tønsberg		39,5 %	39,1 %	39,6 %
Sandefjord	17,9 %	17,7 %	18,1 %	18,5 %
Porsgrunn	20,8 %	21,3 %	21,3 %	23,0 %
Skien	10,7 %	12,0 %	12,1 %	12,0 %
Arendal	14,9 %	15,7 %	15,7 %	7,9 %
Sarpsborg	16,1 %	16,0 %	16,0 %	16,9 %
Kostragruppe 11	9,3 %	20,3 %	21,9 %	21,5 %

Tønsberg kommune har etablert forholdsvis mange km. med gang- og sykkelvei da man i Tønsberg har hatt fokus på å legge til rette for myke trafikanter i en lengre årrekke.

Larvik kommune har blitt sertifisert som sykkelby og det er satt av midler til Bypakke Larvik hvor det fremover vil være fokus på å legge til rette for myke trafikanter.

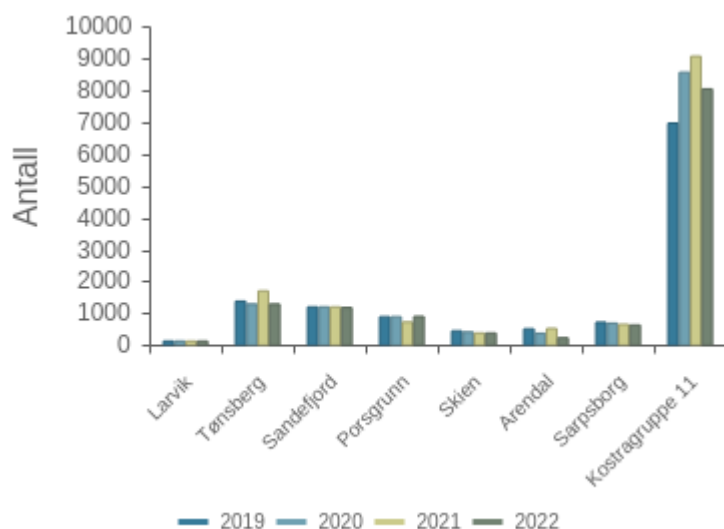
Dekningsgrad - Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	44	42	42	40
Tønsberg	90	33	117	115
Sandefjord	223	63	174	171
Porsgrunn	190	194	294	291
Skien	170	133	126	130
Arendal	118	242	91	111
Sarpsborg	225	213	209	206
Kostragruppe 11	133	103	123	123

Larvik har utstedt betydelig færre parkeringstillatelser til forflytningshemmede pr. 10 000 innbygger enn de øvrige kommunene. Om det er Larvik som utsteder for få eller de andre kommunene som utsteder for mange er ikke lett å konkludere på. Larvik har en forholdsvis streng praksis for å utstede parkeringstillatelse, i henhold til gjeldende regelverk.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall avgiftsbelagte parkeringsplasser i kommunen

	2019	2020	2021	2022
Larvik	130	130	130	130
Tønsberg	1 380	1 287	1 704	1 287
Sandefjord	1 200	1 200	1 200	1 178
Porsgrunn	893	893	724	903
Skien	450	412	382	382
Arendal	513	374	526	231
Sarpsborg	720	691	653	633
Kostragruppe 11	6 956	8 547	9 051	8 027

Larvik kommune administrerer få egne betalingsparkeringsplasser. Det er forholdsvis mange private betalingsparkeringsplasser i Larvik som driftes av ulike private parkeringsforetak. I tillegg er det mange sentrale gratis parkeringsplasser som er tidsbegrenset.

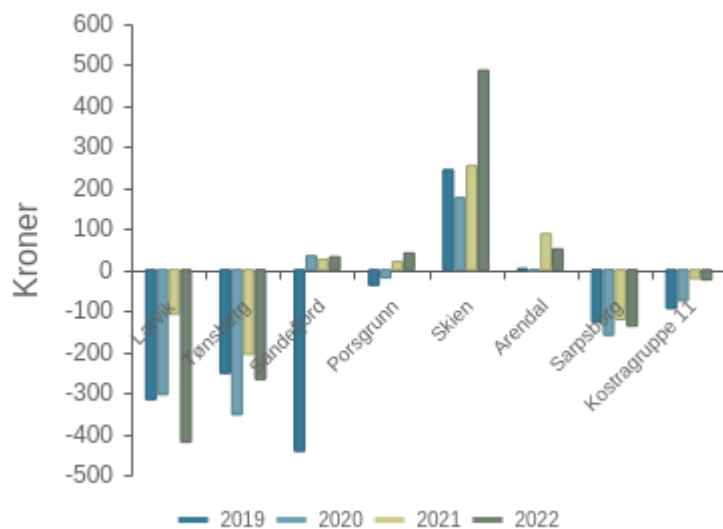
Næringsforv. og konsesjonskraft

Tjenestegrupperingen Næringsforvaltning og konsesjonskraft omfatter KOSTRAfunksjonene 320 Kommunal næringsvirksomhet, 321 Konsesjonskraft samt 325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet. Nytt fra 2022 er at Landbruk (329) er skilt ut som en egen tjenestegruppering, som derfor beskrives i eget kapittel.

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostra- gruppe 11
Prioritet									
Netto driftsutgifter per innbygger (320) kommunal næringsvirksomhet (B) **)	-108	-420	-267	32	41	487	51	-137	-24
Netto driftsutgifter per innbygger (321) kons.kraft kraftrettigh. & annen kraft for videresalg (B) **)	0	-5	0	0	0	-145	0	-54	-57
Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B) **)	77	110	31	163	181	202	502	250	256
Økonomi									
Korrigerte brutto driftsutgifter (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet	3 548	5 235	9 148	12 902	2 084	8 902	31 176	3 782	118 023
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Nyetableringer Alle størrelsesgrupper	114								
Ansatte									
Total I alt Nye foretak	617	579	857	872	467	603	533	673	

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (320) kommunal næringsvirksomhet (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	-316	-304	-108	-420
Tønsberg	-252	-353	-206	-267
Sandefjord	-442	34	26	32
Porsgrunn	-37	-19	20	41
Skien	244	176	254	487
Arendal	3	-3	88	51
Sarpsborg	-127	-159	-121	-137
Kostragruppe 11	-94	-75	-21	-24

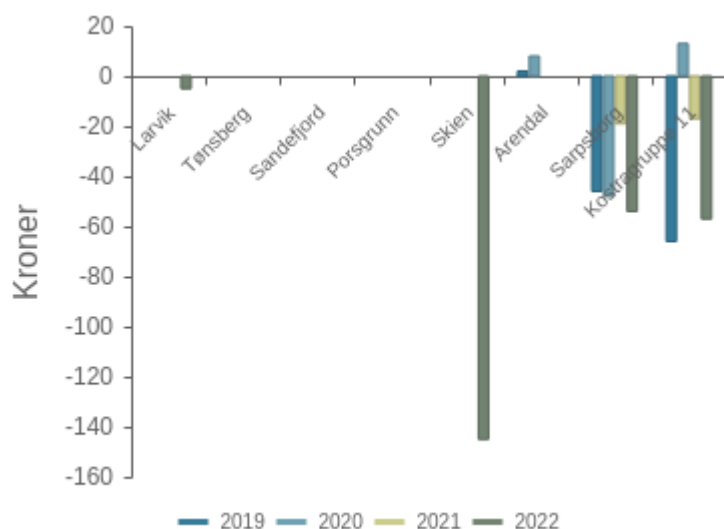
**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 320 kan omfatte kommunal næringsvirksomhet, kommunale jordbrukseiendommer, kommunal innsamling og behandling av næringsavfall, cateringsvirksomhet, investering i selskap, kommunalt eide lokaler som leies ut med formål om økonomisk gevinst, samt skatt på næringsinntekt. I Larvik stammer inntektene fra kommunal næringsvirksomhet i all hovedsak fra Eiendom og teknisk drift, og inntektene fra utleie av kommunalt eide lokaler til feks NAV og Muséet, samt videreutleie av Colab. Utleie skjer som regel i bygg hvor kommunen har deler av bygget og hvor det da er formålstjenlig å leie ut resterende del til private. Formålet er ikke å tjene penger på utleie, men heller det å skape rett aktivitet i området. Videre omfatter funksjonen renholdstjenester til private, bla. Havna og Muséet. Som regel er renholdet knyttet opp mot lokaler som kommunen leier ut. Kommunens intensjon med inntektene er å dekke gjeldende driftskostnader. I 2020 og 2021 omfatter funksjon 320 også formidling av tilskudd fra Nærings- og moderniseringsdepartementet for kompensasjonsordningen til private bedrifter, i sammenheng med koronapandemien.

Kommunen har høye korrigerte brutto driftsutgifter, men med fratrekk for inntekter, har Larvik en netto driftsinntekt (- kr 420) på kommunal næringsvirksomhet. Det betyr at kommunal næringsvirksomhet på denne KOSTRAfunksjonen er selvfinansiert. Det ser vi over tid at kommunen har hatt, som Tønsberg og Sarpsborg og gjennomsnittet i KOSTRAgruppen. Andre kommuner er mer varierende i netto driftsutgift.

Skien har jevnt over hatt en netto driftsutgift, mens Porsgrunn, Sandefjord og Arendal over tid har vært omtrent i null på inntekter og utgifter.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (321) kons.kraft kraftrettigh. & annen kraft for videresalg (B)

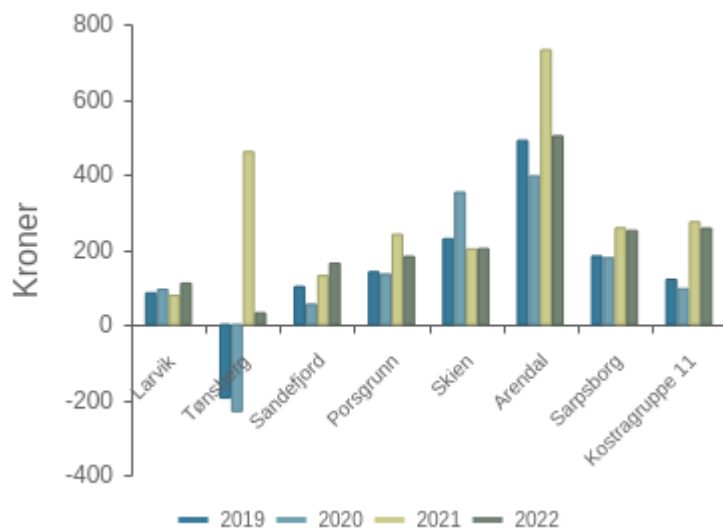
	2019	2020	2021	2022
Larvik	0	0	0	-5
Tønsberg	0	0	0	0
Sandefjord	0	0	0	0
Porsgrunn	0	0	0	0
Skien	0	0	0	-145
Arendal	2	8	0	0
Sarpsborg	-46	-48	-19	-54
Kostragruppe 11	-66	13	-17	-57

****) Grafer justert med utgiftsbehov*

KOSTRAfunksjon 321 omfatter inntekter og utgifter knyttet til konsesjonskraft, kraftrettigheter eller annen kraft for videresalg.

Som følge av de særskilt høye kraftprisene har Larvik i 2022 mottatt inntekter knyttet til tilbakekjøp av konsesjonskraft knyttet til Nes kraftverk og Usta kraftverk.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	84	93	77	110
Tønsberg	-195	-231	460	31
Sandefjord	101	54	130	163
Porsgrunn	140	134	240	181
Skien	228	352	201	202
Arendal	490	395	731	502
Sarpsborg	182	177	257	250
Kostragruppe 11	120	95	273	256

**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 325 omfatter utbyggingsområder for næringsvirksomhet, drift og tilskudd til utleielokaler for næringsvirksomhet, næringsstøtte med kommersielt formål, servicetjenester for næringslivet, festeavgifter på næringstomter samt sikring av næringsareal. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetaling, er trukket fra.

Larviks utgifter er primært knyttet til etablererveiledning og tilrettelegging og bistand for næringslivet. I dette inngår blant annet stillingene næringsrådgiver og daglig leder av Colab, samt kjøp av reiselivstjenester. I tillegg inngår kostnader knyttet til prosjektene Bypakke og Larvik Leverer, som er finansiert utenfor rammen.

Med unntak av Tønsberg, har Larvik, i forhold til sammenligningskommunene, svært lavt netto utgiftsnivå til tilrettelegging og bistand for næringslivet.

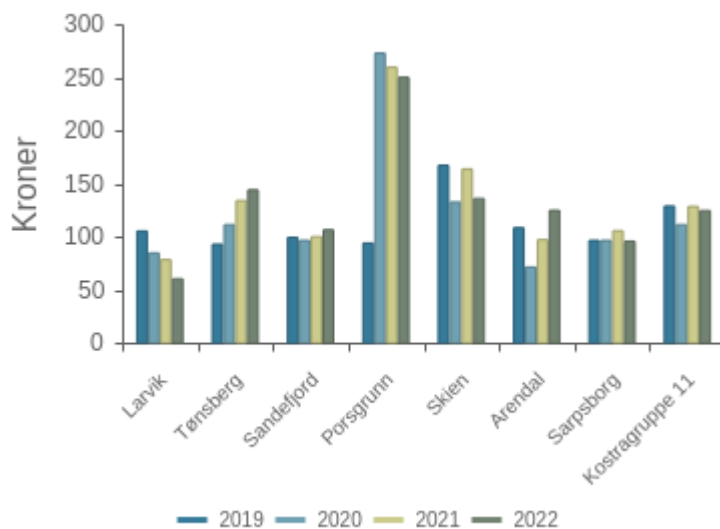
Landbruk

Tjenestegrupperingen Landbruk omfatter KOSTRAfunksjonen 329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling.

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Prioritet									
Netto driftsutgifter per innbygger (329) landbruksforvaltning og landbruksbasert nær.utv. (B) **)	78	61	144	107	250	136	125	96	125
Økonomi									
Korrigerte brutto driftsutgifter (329) landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	3 332	2 669	6 040	4 275	0	4 701	1 120	3 079	32 654
Grunnlagsdata (Nivå 3)									
Antall søknader om deling etter jordloven	41	41	20	14	1	9	21	0	182
Antall søknader om deling etter jordloven innvilget helt eller delvis	39	39	16	13	1	7	20	0	165
Antall søknader om nydyrking i alt	1	2	3	2	0	0	0	1	
Søknader i alt etter jord- og konsesjonslov (antall)	66	63	50	41	5	24	35	9	359
Andre nøkkeltall									
Jordbruksareal i drift	91 728	92 454	113 371	93 516	5 362	39 292	16 648	74 209	553 861
Landbrukseiendommer	1 204	1 204	893	1 092	251	895	792	723	8 616
Produktivt skogareal	521 769	519 800	147 700	221 500	105 600	400 400	162 900	195 800	2 234 700

****) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov**

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (329) landbruksforvaltning og landbruksbasert nær.utv. (B)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	105	85	78	61
Tønsberg	93	111	134	144
Sandefjord	99	97	100	107
Porsgrunn	94	273	259	250
Skien	167	133	164	136
Arendal	108	72	97	125
Sarpsborg	97	97	106	96
Kostragruppe 11	129	111	129	125

**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 329 omfatter forvaltningsoppgaver knyttet til landbruk, næringsutvikling i landbruk samt vannforvaltning. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetaling, er trukket fra.

Kommunens driftsutgifter må sees i sammenheng med indikatorene som synliggjør kommunens høye aktivitetsnivå innen landbruk, jf. "Søknader i alt etter jord- og konsesjonslov", "Jordbruksareal i drift" samt "Produktivt skogareal" (jf. Nibios arealbarometer). Fra tabellen først i kapittelet, viser indikatoren "Landbrukseiendommer", at kommunen har vesentlig flere landbrukseiendommer enn sammenligningskommunene, som er kostnadsdrivende for tjenesten. Indikatoren "Jordbruksbedrifter" synliggjør antall foretak som søkte og var berettiget produksjonstilskudd.

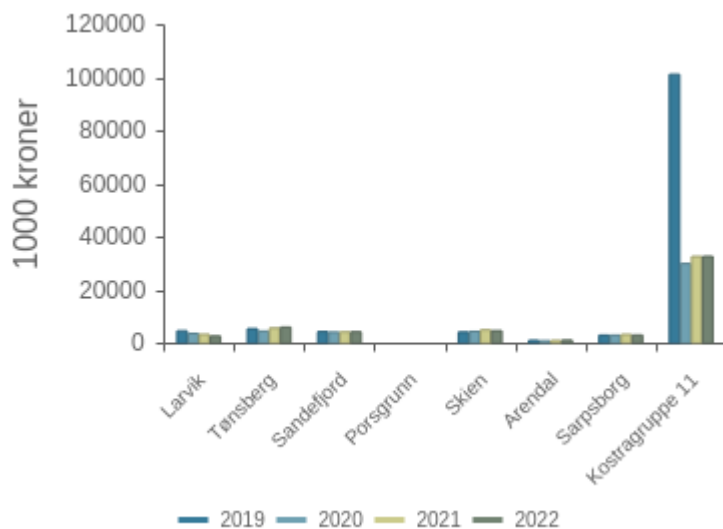
Indikatoren "Jordbruksareal i drift" måler antall dekar omsøkt og godkjent areal for produksjonstilskudd. Økningen i areal har bakgrunn i flere forhold, blant annet nydyrking og areal som tidligere ikke er omsøkt er tatt i bruk igjen. Indikatoren "Søknader i alt etter jord- og konsesjonslov" synliggjør at kommunen har høyt aktivitetsnivå på søknadsbehandling i forhold til sammenligningskommunene.

Larvik kommune har hatt en reduksjon i netto driftsutgifter per innbygger, og er lavest blant sammenligningskommunene. Fra 2020 var det reduksjon i antall årsverk, i 2021 var det midlertidig

redusert bemanning på bakgrunn av sykefravær, mens nedgang i 2022 hovedsaklig har bakgrunn i at lønnskostnader til viltforvaltning er ført på annen KOSTRAfunksjon.

Larvik fremkommer tydelig som en landbrukskommune, jf. utgiftsbehovet til KOSTRAfunksjon 329; Larvik 89,2 %, mot Tønsberg 65,3 % og Sandefjord 62,9 %. Når vi i denne analysen har utgiftskorrigert utgiftene på kostrafunksjonen, synliggjør justerte utgifter at Larviks utgifter til Landbruk er effektive, gitt det høye utgiftsbehovet som kommunen har.

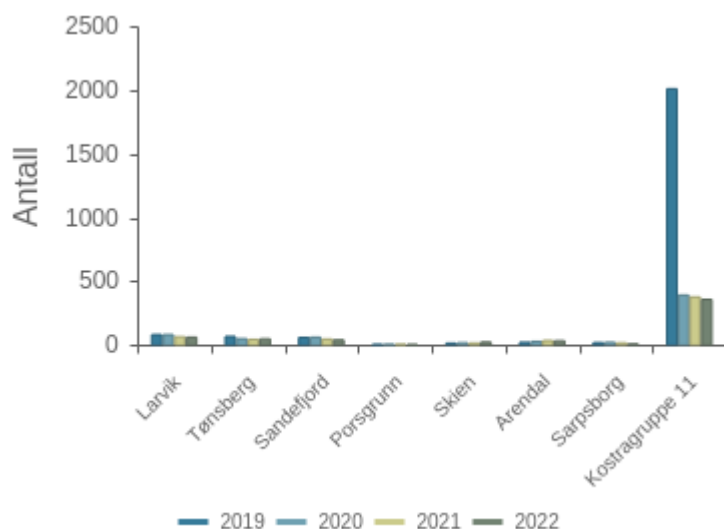
Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter (329) landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling

	2019	2020	2021	2022
Larvik	4 661	3 679	3 332	2 669
Tønsberg	5 452	4 545	5 695	6 040
Sandefjord	4 322	4 141	4 233	4 275
Porsgrunn	0	0	0	0
Skien	4 179	4 428	5 000	4 701
Arendal	1 078	926	1 042	1 120
Sarpsborg	3 033	3 028	3 303	3 079
Kostragruppe 11	101 058	29 912	32 623	32 654

Fra 2019 til 2022 har Larvik kommune redusert brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling per innbygger fra kr 4 661 til kr 2 669 per innbygger. Dette er lavt i forhold til de andre kommunene i sammenligningsgruppen. Bare Arendal ligger lavere med kr 1 120 kr per innbygger. Sett i sammenheng med at Larvik ligger veldig høyt på indikatorene for jordbruks- og skogareal er brutto driftsutgiftene til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling veldig lave.

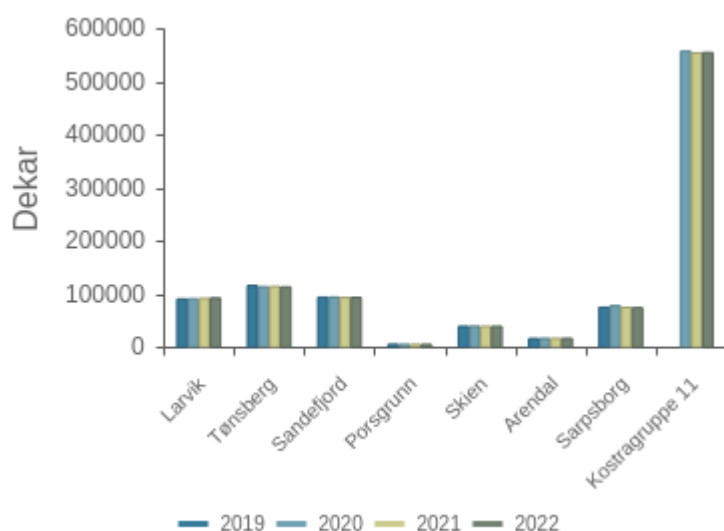
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Søknader i alt etter jord- og konsesjonslov (antall)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	83	83	66	63
Tønsberg	69	51	46	50
Sandefjord	61	63	48	41
Porsgrunn	6	7	7	5
Skien	16	19	17	24
Arendal	23	30	37	35
Sarpsborg	20	23	18	9
Kostragruppe 11	2 008	393	378	359

I Larvik er det generelt høyt aktivitetsnivå på søknadsbehandling etter jord- og konsesjonsloven. I 2022 ble det behandlet 63 søknader, noe som er det høyeste antallet søknader blant kommunene i sammenligningsgruppen.

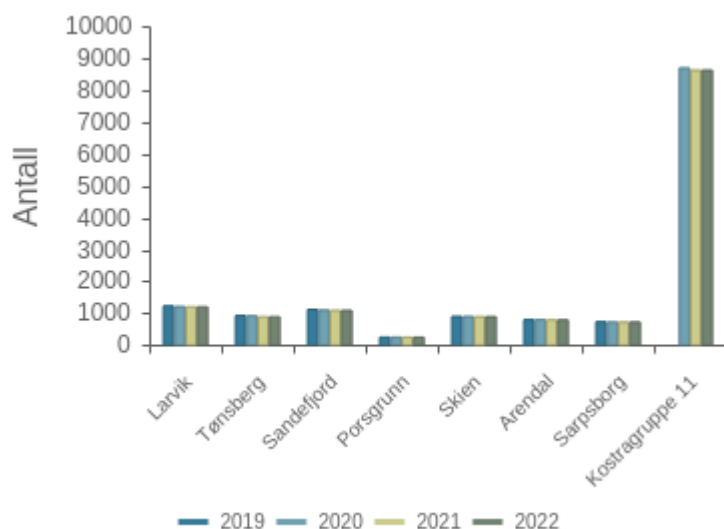
Andre nøkkeltall - Jordbruksareal i drift

	2019	2020	2021	2022
Larvik	90 610	91 107	91 728	92 454
Tønsberg	115 849	113 747	114 168	113 371
Sandefjord	93 952	94 140	93 280	93 516
Porsgrunn	5 557	5 354	5 359	5 362
Skien	39 303	39 473	39 192	39 292
Arendal	16 276	16 562	16 676	16 648
Sarpsborg	75 083	77 846	74 658	74 209
Kostragruppe 11		556 149	552 987	553 861

Jordbruksareal i drift 2022 er 92 454 dekar (omsøkt og godkjent areal for produksjonstilskudd), sammenlignet med 91 728 dekar i 2021. Økningen i areal skyldes trolig flere forhold, f eks. nydyrking og at areal som tidligere ikke er omsøkt er tatt i bruk igjen.

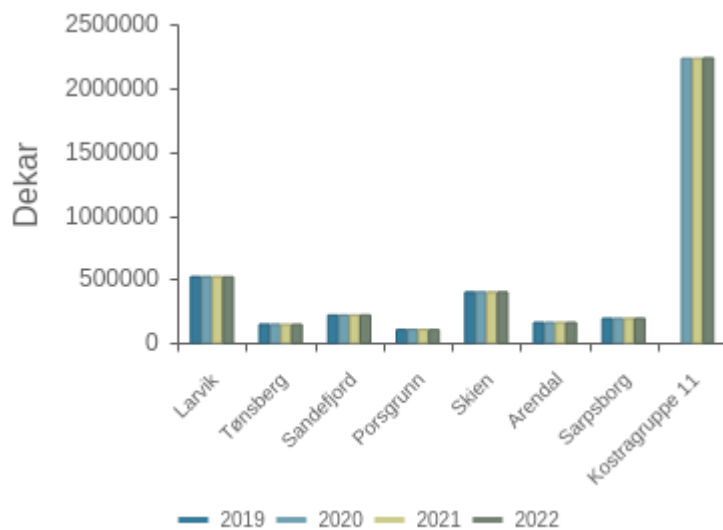
Andre nøkkeltall - Landbrukseiendommer

	2019	2020	2021	2022
Larvik	1 230	1 212	1 204	1 204
Tønsberg	928	916	893	893
Sandefjord	1 120	1 099	1 092	1 092
Porsgrunn	253	253	251	251
Skien	903	902	895	895
Arendal	800	798	792	792
Sarpsborg	735	723	723	723
Kostragruppe 11		8 687	8 617	8 616

Oversikten viser at antall landbrukseiendommer er større enn de andre kommunene som det sammenlignes med. I Larvik var det i 2022 registrert 1 204 landbrukseiendommer. Dette er det største antallet av kommunene i sammenligningsgruppa. Dette er viktig å ha med i vurderingen av omfanget av utgifter til landbruksområdet i Larvik.

Andre nøkkeltall - Produktivt skogareal

	2019	2020	2021	2022
Larvik	521 442	521 448	521 769	519 800
Tønsberg	148 714	148 724	146 974	147 700
Sandefjord	220 372	220 410	220 766	221 500
Porsgrunn	105 977	105 977	105 944	105 600
Skien	400 002	400 033	400 046	400 400
Arendal	162 572	162 572	163 187	162 900
Sarpsborg	194 709	194 695	194 970	195 800
Kostragruppe 11		2 230 362	2 231 025	2 234 700

Oversikten viser at produktivt skogareal er klart større enn de andre kommunene som det sammenlignes med. I 2022 var det registrert 519 800 dekar skogareal i Larvik. Av sammenligningskommunene er det Skien som har nest mest skogareal med 400 400 dekar. Dette er viktig å ha med i vurderingen av omfanget av utgifter til landbruksområdet i Larvik.

Folkehelse

I det overordnede bildet ligger Larvik kommune, i forhold til sammenligningskommunene, jevnt med eller noe dårligere enn gjennomsnittet når det gjelder folkehelsestatus.

I følge folkehelseprofilen ligger Larvik bedre an enn landet som helhet når det gjelder god drikkevannsforsyning og andel som bor trangt.

I 2021 ble det gjennomført en folkehelseundersøkelse som viser at Larvik ligger over fylkesgjennomsnittet når det gjelder god tilgang til natur- og friluftsområder og kystlinje. Larvik ligger godt under fylkesgjennomsnittet som rapporterer at gang- og sykkelveier er godt/svært godt utbygde. Larvik ligger grensesignifikant over fylkesgjennomsnittet som rapporterer ukentlig deltagelse i organisert aktivitet.

Befolkning

- I aldersgruppen 45 år og eldre er andelen som bor alene ikke signifikant forskjellig fra landsnivået.
- Larvik har en overrepresentasjon av aldersgruppene 45 år +, og tilsvarende underrepresentasjon av aldersgruppen 25-44 år, og 0-14 år. De kommende 15 årene vil Larvik, i likhet med mange andre kommuner, ha lav befolkningsvekst i arbeidsfør alder, og størst vekst i de eldste aldersgruppene.

Helserelatert atferd

- I følge folkehelseundersøkelsen fra fylket sier 21 % at de har minst 30 min moderat fysisk aktivitet fire dager i uken eller mer.

Helsetilstand

- Andelen ungdomsskoleelever som har mange psykiske plager, er høyere enn landsnivået. Det kan handle om søvnproblemer, følelse av at alt er et slit, tristhet, bekymring, anspenthet eller håpløshet med tanke på fremtiden. Livskvaliteten er ofte lavere blant dem som har psykiske plager enn blant dem som ikke har slike plager.

Miljø, skader og ulykker

- Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er svært eller litt fornøyde med lokalmiljøet, er lavere enn landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen.

Oppvekst og levekår

- Andelen som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er høyere enn i landet som helhet.
- Andelen som gjennomfører videregående opplæring er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået og har hatt en økning de seneste årene av elever som gjennomfører videregående opplæring.
- Larvik kommune kommer noe dårligere ut enn snittet når det gjelder de grunnleggende sosioøkonomiske faktorene inntekt, utdanning og arbeid. I forhold til sammenlignbare kommuner, fylket og landet som helhet ligger Larvik noe lavere enn disse i utdanningsnivå.

Flere av indikatorene måles ikke årlig og sist utførte målinger er fra 2021. Den sammenstilte tabellen nedenfor viser først de indikatorene som er målt i 2022 og deretter vises tabellen for målingene foretatt i 2021.

Tabell for 2022:

	Larvik 2021	Larvik 2022	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Kostragruppe 11
Befolkning									
Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +	26,2	26,6	27,3	26,8	27,3	26,8	26,7	26,1	
Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse	85,0	82,0	86,0	82,0	84,0	84,0	79,0	84,0	

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Tabell for 2021:

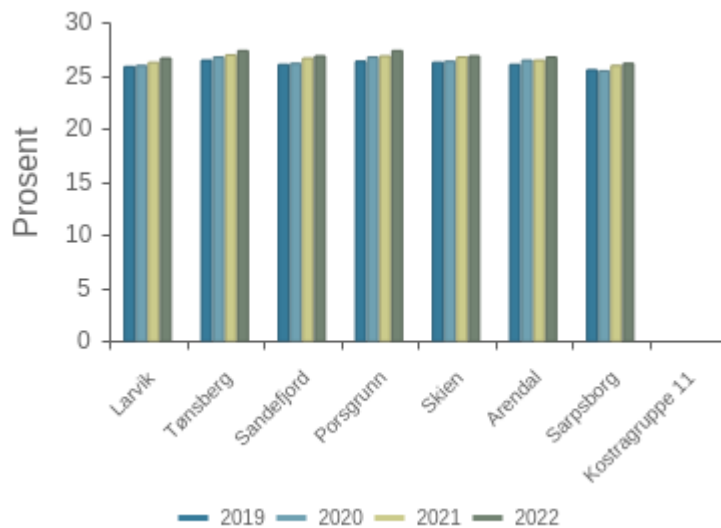
	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Folkehelseprofil								
Befolkning								
Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +	25,9	26,2	26,9	26,6	26,8	26,7	26,4	
Oppvekst og levekår								
Gjennomføring i vdg.opplæring	75,0 %	77,0 %	76,0 %	73,0 %	79,0 %	74,0 %	70,0 %	
Oppvekst og levekår - Barn av enslige forsørgere	18,0	18,0	17,0	17,0	19,0	19,0	19,0	
Oppvekst og levekår - Bor trangt, 0-17år	15,0	15,0	14,0	16,0	15,0	19,0	14,0	
Oppvekst og levekår - Inntektsulikhet, P90/P10	2,7	2,7	2,8	2,7	2,8	2,8	2,7	
Oppvekst og levekår - Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	27,0	28,0	22,0	23,0	24,0	21,0	25,0	
Oppvekst og levekår - Lavinntekt (husholdninger)	10,8	11,1	9,7	11,3	11,0	13,0	11,7	
Oppvekst og levekår - Mottakere av utførelser (45-66 år)	20,3 %	20,5 %	17,2 %	19,6 %	19,9 %	19,5 %	22,6 %	
Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse	87,0	85,0	86,0	84,0	86,0	85,0	81,0	
Oppvekst og levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39år	74,0	75,0	81,0	76,0	77,0	76,0	77,0	
Miljø								
Miljø, skader og ulykker - Ensomhet. Ungdata		27,0 %	25,0 %	30,0 %	29,0 %	25,0 %		
Miljø, skader og ulykker - Fritidsorganisasjon. Ungdata		59,0	64,0	53,0	62,0	57,0		
Miljø, skader og ulykker - God drikkevannsforsyning	100,0	100,0	99,2	99,5	100,0	100,0	100,0	
Miljø, skader og ulykker - Trygt i nærmiljøet. Ungdata		83,0 %	86,0 %	82,0 %	79,0 %	79,0 %		
Miljø, skader og ulykker - Valgdeltakelse, 2019		74,5	78,8	74,7	74,4	72,9	75,3	
Helserelatert adferd								

Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2022 – Foreløpige tall - Larvik

Helserelatert adferd - Skjermtid, mer enn fire timer daglig, ungdom	51,0 %	51,0 %	54,0 %	51,0 %	52,0 %		
Helserelatert adferd - Alkohol, har vært beruset ungdom	10,0	10,0	12,0	11,0	11,0		
Helserelatert adferd - Cannabisbruk, ungdom - andel (prosent, standardisert)	3,0	3,0	5,0	4,0	3,0		
Helserelatert adferd - Lite fysisk aktive. Ungdata	16,0	14,0	15,0	13,0	17,0		
Helsetilstand							
Helsetilstand - Forventet levealder, kvinner	83,8	83,9	83,4	83,7	82,7	83,1	83,0
Helsetilstand - Forventet levealder, menn	79,7	80,0	79,9	79,6	78,7	79,7	79,1
Helsetilstand - Hjerte- og karsykdom	17,1	16,6	16,3	15,5	17,0	16,5	17,3
Helsetilstand - Psykiske plager, ungdom	19,0 %	18,0 %	22,0 %	20,0 %	17,0 %		
Helsetilstand - Psykiske sympt./lidelser	172,0	168,0	165,0	186,0	187,0	186,0	202,0
Helsetilstand - Utdanningsforskjell i forventet levealder	5,30	5,20	5,30	5,00	5,70	5,00	6,40
Helsetilstand - Vaksinasjonsdekning, meslinger 9 år	95,8	96,3	96,7	94,5	96,3	96,8	95,2

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Befolkning - Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +

	2019	2020	2021	2022
Larvik	25,8	25,9	26,2	26,6
Tønsberg	26,4	26,7	26,9	27,3
Sandefjord	26,0	26,1	26,6	26,8
Porsgrunn	26,3	26,7	26,8	27,3
Skien	26,2	26,3	26,7	26,8
Arendal	26,0	26,4	26,4	26,7
Sarpsborg	25,5	25,4	25,9	26,1
Kostragruppe 11				

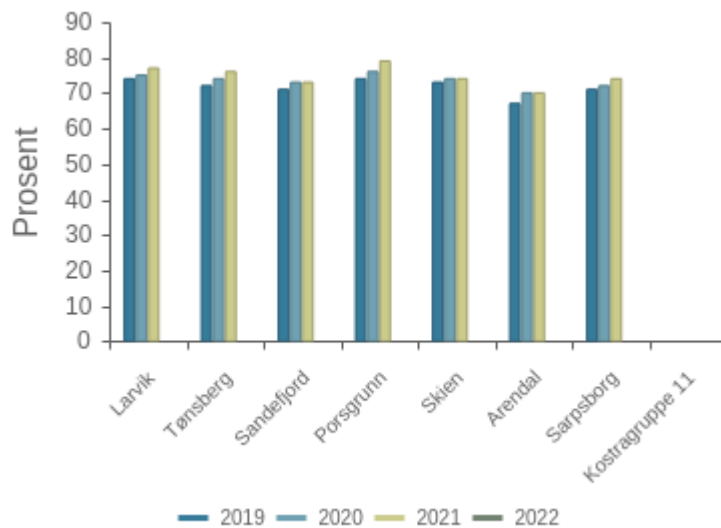
Indikatoren viser andel personer som bor i én-personhusholdninger i prosent av befolkningen per 1. januar.

Status som aleneboende kan være en tilfeldig kort situasjon eller et bevisst valg. Noen vil veksle mellom å være aleneboende og flerboende flere ganger med ulike frekvenser, mens andre vil bli aleneboende etter å ha bodd sammen med noen i årtier. I Larvik er det 26,6% over 45 år som bor alene. Dette tallet har vært nokså stabilt de seneste årene og ligger forholdsvis jevnt med sammenlignbare kommuner.

Aleneboende antas å være en potensielt utsatt gruppe - både økonomisk, helsemessig og sosialt. Blant aleneboende i alle aldersgrupper er det en høyere andel som sliter med psykiske plager sammenlignet med de som ikke bor alene. Aleneboende som gruppe har en høyere uføregrad og er oftere uførepensjonert enn de som ikke er aleneboende. For denne gruppen er det viktig å legge til rette for arenaer hvor de kan være fysisk aktive, oppleve sosial tilhørighet og gjøre noe meningsfylt. Dette er også et innsatsområde i temaplan for folkehelse, idrett, fysisk aktivitet og frivillighet: [Temaplan for folkehelse, idrett, fysisk aktivitet og frivillighet](#).

Arenaer som blant annet Frisklivssentralen, Verket og frivilligheten er viktige arenaer for å forebygge ensomhet og helseplager, særlig for denne gruppen.

Oppvekst og levekår - Gjennomføring i vdg.opplæring

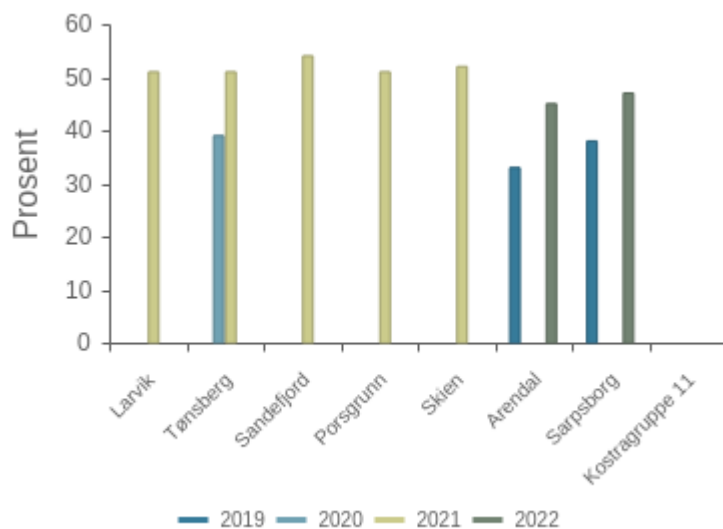

	2019	2020	2021	2022
Larvik	74,0 %	75,0 %	77,0 %	
Tønsberg	72,0 %	74,0 %	76,0 %	
Sandefjord	71,0 %	73,0 %	73,0 %	
Porsgrunn	74,0 %	76,0 %	79,0 %	
Skien	73,0 %	74,0 %	74,0 %	
Arendal	67,0 %	70,0 %	70,0 %	
Sarpsborg	71,0 %	72,0 %	74,0 %	
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andelen elever som gjennomfører videregående opplæring. Det er veldokumenterte sammenhenger mellom utdanningsnivå, materielle levekår og helse. Personer som ikke har fullført videregående utdanning antas å være vel så utsatt for levekårs- og helseproblemer som de som har valgt å ikke ta mer utdanning etter fullført ungdomsskole. Mye tyder på at psykiske problemer er den viktigste grunnen til at ungdom faller ut av skolen.

Larvik har hatt en økning de seneste årene av elever som gjennomfører videregående opplæring. Larvik ligger høyere enn Arendal, Sandefjord, Skien og Tønsberg, men lavere enn Porsgrunn. Satsingen Våre unge som har et mål om få flere unge i alderen 15 til 25 år til å gjennomføre videregående opplæring og komme ut i arbeidslivet er en veldig viktig faktor i dette arbeidet (<https://www.larvik.kommune.no/skole-og-utdanning/vaare-unge/>).

Helserelatert adferd - Helserelatert adferd - Skjermtid, mer enn fire timer daglig, ungdom

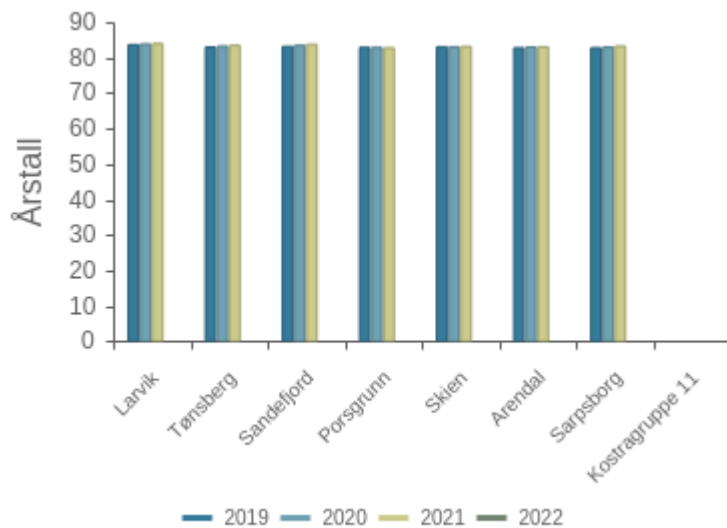
	2019	2020	2021	2022
Larvik			51,0 %	
Tønsberg		39,0 %	51,0 %	
Sandefjord			54,0 %	
Porsgrunn			51,0 %	
Skien			52,0 %	
Arendal	33,0 %			45,0 %
Sarpsborg	38,0 %			47,0 %
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andel ungdomsskoleelever som svarer «4-6 timer» eller «Mer enn 6 timer» på spørsmålet om hvor lang tid de vanligvis bruker på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag, utenom skolen, fra ungdata-undersøkelsen.

Andelen unge på landsbasis som bruker minst tre timer foran en skjerm har økt siden 2015. Økningen er størst blant jenter på ungdomstrinnet, og har sammenheng med at stadig flere bruker mye tid på sosiale medier. Videre er det betydelige kjønnsforskjeller i ungdommens skjermaktiviteter. Mens gutter er langt mer opptatt av spill, er jenter oftere på sosiale medier. Jenter bruker også samlet sett noe mer tid enn gutter på filmer, serier og TV-programmer. Skjermtiden øker gjennom ungdomstrinnet, og det er vanlig at gutter samlet sett bruker noe mer tid på skjermbaserte aktiviteter enn jenter (ungdata).

Larvik ligger likt med Tønsberg og Porsgrunn, under Skien og Sandefjord, men høyere enn fylke - og landsgjennomsnittet. 77 % av ungdomsskoleelevene i Larvik bruker minst tre timer foran skjerm, mot 76 % i fylket og 64 % på landsbasis. Dette har også økt fra 2017 da tallet i Larvik var 62 %. Det skal derimot taes i betraktning at ungdataundersøkelsen ble gjennomført under en pandemi med restriksjoner på sosial kontakt og mange av ungdommene brukte digitale flater for å holde kontakten med venner og familie. Attraktive fritidstilbud er en viktig faktor i dette arbeidet.

Helsetilstand - Helsetilstand - Forventet levealder, kvinner

	2019	2020	2021	2022
Larvik	83,6	83,8	83,9	
Tønsberg	82,9	83,2	83,4	
Sandefjord	83,1	83,4	83,7	
Porsgrunn	82,8	82,8	82,7	
Skien	83,0	83,0	83,1	
Arendal	82,7	82,9	83,0	
Sarpsborg	82,7	82,9	83,2	
Kostragruppe 11				

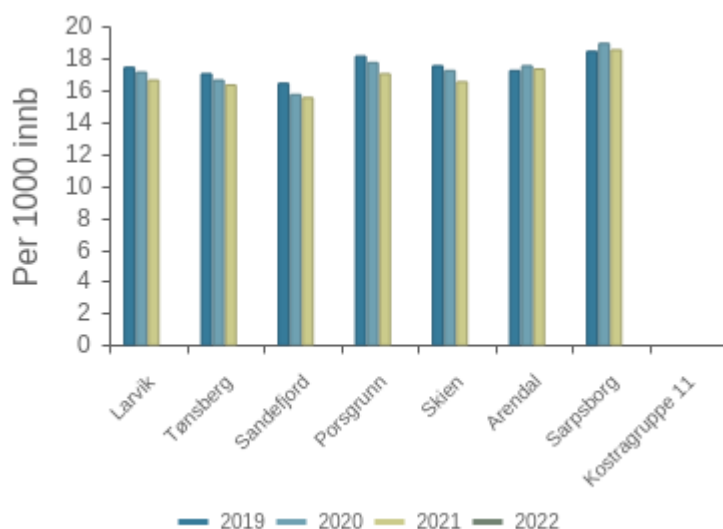
Indikatoren viser forventet levealder ved fødsel, beregnet ved hjelp av dødelighetstabell. Statistikken viser 15 års gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for 15-årsperioder).

Forventet levealder kan gi informasjon om helsetilstanden i befolkningen. Indikatoren er informativ på kommunenivå, forutsatt at det tas hensyn til betydningen av tilfeldige svingninger. Gruppen med lang utdanning og høy inntekt har høyere forventet levealder enn de med kortere utdanning og lavere inntekt. Dermed må det jobbes med å utjevne sosial ulikhet i helse, som blant annet er en av satsingene i temaplan for folkehelse, idrett, fysisk aktivitet og frivillighet (<https://www.larvik.kommune.no/media/ovjlskol/temaplan-for-folkehelse-idrett-fysisk-aktivitet-og-frvillighet-fiff.pdf>).

Levealderen for kvinner i Larvik er 83,9 år. Larvik er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet og ligger jevnt med sammenlignbare kommuner (<http://khs.fhi.no/webview/>).

Levealderen for menn i Larvik er 80 år. Larvik er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet og ligger jevnt med sammenlignbare kommuner (<http://khs.fhi.no/webview/>).

Helsetilstand - Helsetilstand - Hjerter- og karsykdom

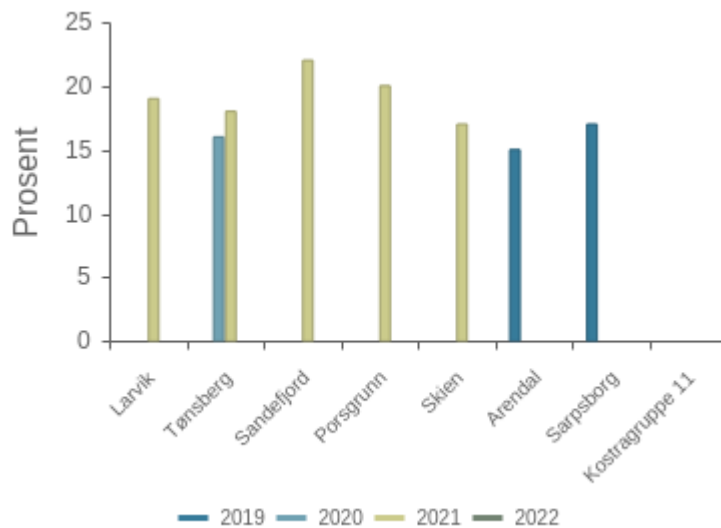
	2019	2020	2021	2022
Larvik	17,4	17,1	16,6	
Tønsberg	17,0	16,6	16,3	
Sandefjord	16,4	15,7	15,5	
Porsgrunn	18,1	17,7	17,0	
Skien	17,5	17,2	16,5	
Arendal	17,2	17,5	17,3	
Sarpsborg	18,4	18,9	18,5	
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser antall unike personer med hjerter- og kardiagnose, per 1000 innbyggere per år, alders- og kjønnsstandardisert. Det er mye kunnskap om risikofaktorer for utvikling av HKS. Arvelige faktorer spiller inn, men de viktigste risikofaktorene er relatert til livsstil: tobakksbruk, usunt kosthold med mye sukker/ sukkerholdig drikke, lavt inntak av fisk, frukt og grønnsaker, høyt alkoholinntak og lite fysisk aktivitet. Diabetes og overvekt gir økt risiko for HKS.

Med universelle tiltak som bl.a. gode kostholdsvaner og tilrettelegging for økt fysisk aktivitet i hverdagen, er det et stort potensiale for forebygging av HKS. HKS er en sykdomsgruppe som tydelig viser sosial ulikhet i helse, og parallelt arbeid med bedring av bakenforliggende påvirkningsfaktorer som levekår er viktig.

Det har vært nedgang i forekomst av hjerter- og karsykdom de siste tiårene, men utbredelsen av risikofaktorer som røyking og fysisk inaktivitet tyder på at lidelsene fortsatt vil ramme mange.

Helsetilstand - Helsetilstand - Psykiske plager, ungdom

	2019	2020	2021	2022
Larvik			19,0 %	
Tønsberg		16,0 %	18,0 %	
Sandefjord			22,0 %	
Porsgrunn			20,0 %	
Skien			17,0 %	
Arendal	15,0 %			
Sarpsborg	17,0 %			
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andel ungdomsskoleelever som har mange psykiske plager, og omfatter de som i gjennomsnitt oppgir å være ganske mye eller veldig mye plaget i løpet av siste uke.

Indikatoren er målt gjennom et spørsmål om man siste uka har vært plaget av noe av det følgende: «Følt at alt er et slit», «Hatt søvnproblemer», «Følt deg ulykkelig, trist eller deprimert», «Følt håpløshet med tanke på framtida», «Følt deg stiv eller anspent» og «Bekymret deg for mye om ting».

Omfanget av psykiske plager blant barn og unge ser ut til å øke, og påvirker både helse, trivsel og læring negativt i så stor grad at psykisk helse er å anse som en av fylkets store folkehelseutfordringer.

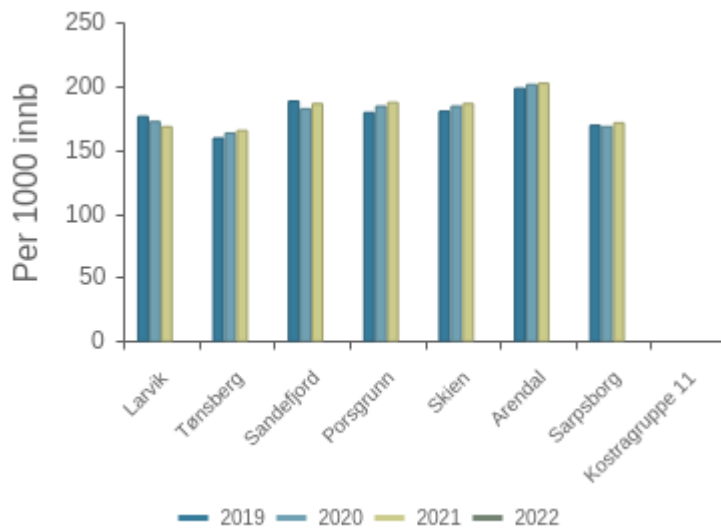
Det er viktig med oppmerksomhet på både unge, voksne og eldre sin psykiske helse. Det er nødvendig å se på flere påvirkningsfaktorer, hvor levekårsutfordringer som stimulerer til sosialt nettverk, kan være av betydning. Dermed er møteplasser for både sosial og fysisk aktivitet trukket frem i temaplan for folkehelse, idrett, fysisk aktivitet og frivillighet

(<https://www.larvik.kommune.no/media/ovjlskol/temaplan-for-folkehelse-idrett-fysisk-aktivitet-og-frvillighet-fiff.pdf>). Videre er Ung Arena en satsing på dette området.

Larvik ligger litt høyere enn landsgjennomsnittet og Tønsberg og Skien, men lavere enn Sandefjord og Porsgrunn. Datamaterialet er basert på Ungdata-undersøkelsen, som ble gjennomført i 2017 og 2021 i

Larvik. Kommunene i Vestfold og Telemark er nå samkjørt med når undersøkelsen gjennomføres, mens kommuner i andre fylker kan ha andre gjennomføringsår.

Helsetilstand - Helsetilstand - Psykiske sympt./lidelser

	2019	2020	2021	2022
Larvik	176,0	172,0	168,0	
Tønsberg	159,0	163,0	165,0	
Sandefjord	188,0	182,0	186,0	
Porsgrunn	179,0	184,0	187,0	
Skien	180,0	184,0	186,0	
Arendal	198,0	201,0	202,0	
Sarpsborg	169,0	168,0	171,0	
Kostragruppe 11				

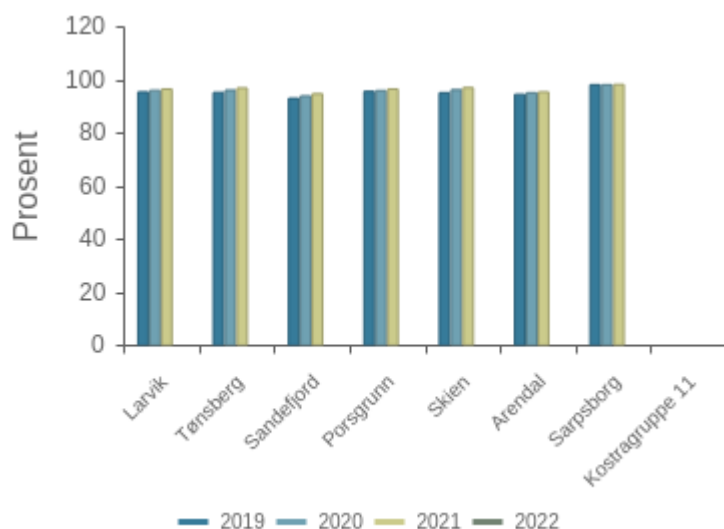
Indikatoren viser antall unike personer i kontakt med fastlege eller legevakt per 1000 innbyggere per år. Dersom en person har vært i kontakt med fastlege eller legevakt flere ganger i løpet av kalenderåret med samme sykdom/ lidelse, telles vedkommende kun én gang. Statistikken viser 3 års gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for 3-årsperioder).

Gjennom hele livet gir sosial isolasjon og ensomhet økt risiko for psykiske symptomer og lidelser, mens sosial støtte og nærhet til andre mennesker beskytter. Dermed er følelsen av tilhørighet, sosial og fysisk aktivitet og det å gjøre noe meningsfylt viktige prioriteringer. Dette er også et innsatsområde i temaplan for folkehelse, idrett, fysisk aktivitet og frivillighet

(<https://www.larvik.kommune.no/media/ovjlskol/temaplan-for-folkehelse-idrett-fysisk-aktivitet-og-frivillighet-fiff.pdf>) Videre har Larvik kommune fokus på lavterskel behandlingstilbud med mestrings- og gruppetilbud og samtaler. Regelmessig fysisk aktivitet som forebyggings- og behandlingsmetode er også godt dokumentert, som frisklivssentralen har stort fokus på med flere ukentlige treningstilbud.

Larvik har hatt en nedgang av personer som har vært i kontakt med fastlege eller legevakt grunnet psykiske symptomer og lidelser.

Helsetilstand - Helsetilstand - Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år

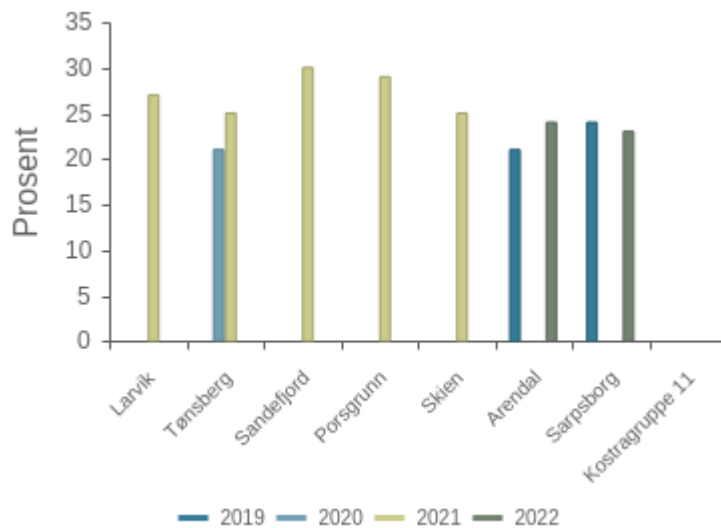
	2019	2020	2021	2022
Larvik	95,2	95,8	96,3	
Tønsberg	95,0	95,9	96,7	
Sandefjord	92,8	93,7	94,5	
Porsgrunn	95,4	95,7	96,3	
Skien	94,9	96,0	96,8	
Arendal	94,3	94,9	95,2	
Sarpsborg	97,9	97,9	98,0	
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser fullvaksinerte barn mot meslinger ved 9 års alder. Andelen oppgis i prosent av alle barn i aldersgruppen 9 år. Statistikken viser 5 års glidende gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for overlappende 5-årsperioder).

Det har vært en marginal økning de siste årene, og Larvik ligger forholdsvis jevnt med sammenlignbare kommuner.

Alle barn i Larvik får tilbud om vaksine iht barnevaksinasjonsprogrammet Vaksinerer prioriteres både på helsestasjon og i skolehelsetjenesten. Valget er likevel foreldrenes.

Miljø - Miljø - Plaget av ensomhet. Ungdata

	2019	2020	2021	2022
Larvik			27,0 %	
Tønsberg		21,0 %	25,0 %	
Sandefjord			30,0 %	
Porsgrunn			29,0 %	
Skien			25,0 %	
Arendal	21,0 %			24,0 %
Sarpsborg	24,0 %			23,0 %
Kostragruppe 11				

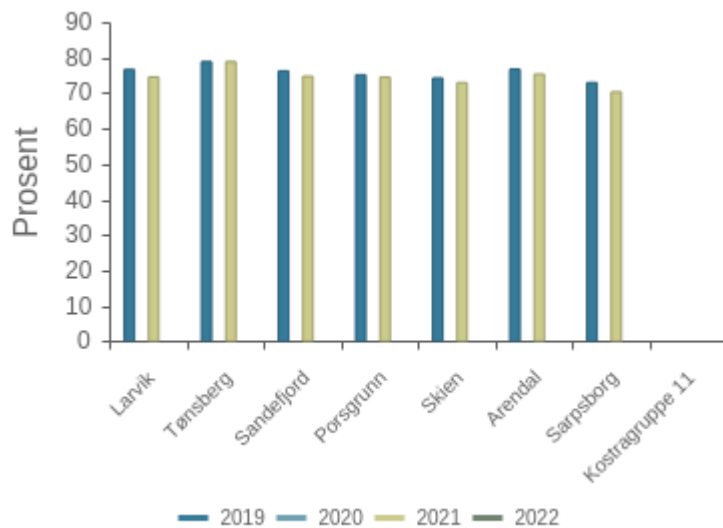
Indikatoren viser andel ungdomsskoleelever som svarer «ganske mye plaget» eller «veldig mye plaget» på spørsmålet: Har du vært plaget av noe av dette i løpet av sist uke: «Følt deg ensom?» i ungdataundersøkelsen, i prosent av alle som har svart på dette spørsmålet.

En del ungdom oppgir at de er mer ensomme nå enn før pandemien. Larvik har hatt en økning på 6 % av ungdom som har følt seg ensomme fra ungdata-undersøkelsen i 2017 til sist undersøkelse i 2021. Undersøkelsen som ble gjennomført i 2021 var i pandemi-tid, hvor det var restriksjoner på sosial kontakt. Dermed blir det spennende å følge utviklingen i neste undersøkelse i 2024.

Det å kjenne på ensomhet fra tid til annen trenger ikke være farlig. Samtidig kan isolasjon som følge av ensomhet utgjøre en reell risikofaktor for en rekke psykiske og fysiske helseplager.

Aktivitetsvennlige møteplasser er et fokusområde for temaplan for folkehelse, idrett, fysisk aktivitet og frivillighet (<https://www.larvik.kommune.no/media/ovjlskol/temaplan-for-folkehelse-idrett-fysisk-aktivitet-og-frvillighet-fiff.pdf>). Det er flere tiltak på gang i kommunen for å møte denne utfordringen, med blant annet satsingen i Hammerdalen, Ung Arena og fritidsklubber i nærmiljøene.

Miljø - Miljø - Valgdeltagelse (samlet)

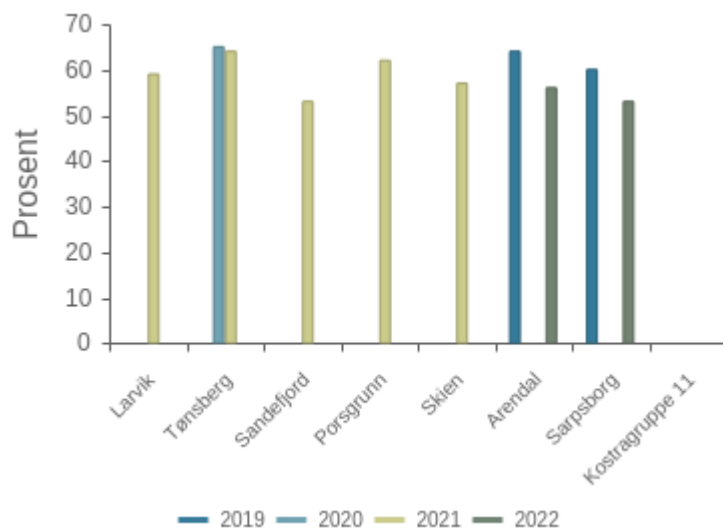

	2019	2020	2021	2022
Larvik	76,6		74,5	
Tønsberg	78,8		78,8	
Sandefjord	76,2		74,7	
Porsgrunn	75,1		74,4	
Skien	74,2		72,9	
Arendal	76,7		75,3	
Sarpsborg	72,9		70,3	
Kostragruppe 11				

Valgdeltakelse kan brukes som et mål på deltagelse og engasjement i samfunnet. Indikatoren viser godkjente stemmesedler eller godkjente stemmegivninger i prosent av stemmeberettigede.

Larvik jobber for at valgene skal være godt tilgjengelige. Det informeres systematisk om valget på kommunens nettsider. Andelen som benytter seg av forhåndsstemming er økende. Det avholdes valg på alle institusjoner i kommunen, i tillegg på sykehuset, DPS på Furubakken samt i Larvik fengsel. Ved det kommende valget vurderes det også å arrangere forhåndsstemming på Thor Heyerdahl Videregående skole.

Larviks valgdeltagelse ligger ganske jevnt med Sandefjord, Porsgrunn og Arendal. Tønsberg har litt høyere valgdeltakelse, mens Skien og Sarpsborg har litt lavere. Generelt er det nok også slik at valgdeltakelse i Norge kan påvirkes av om de politiske spørsmålene engasjerer nok til at velgerne faktisk velger å delta.

Miljø - Miljø, skader og ulykker - Fritidsorganisasjon. Ungdata

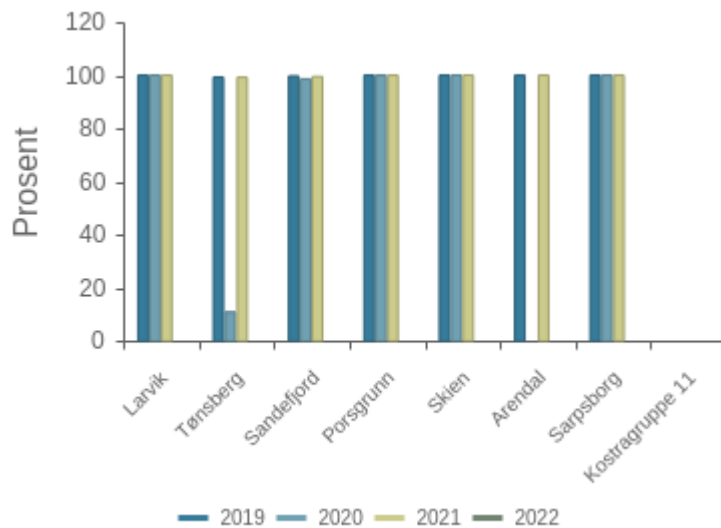
	2019	2020	2021	2022
Larvik			59,0	
Tønsberg		65,0	64,0	
Sandefjord			53,0	
Porsgrunn			62,0	
Skien			57,0	
Arendal	64,0			56,0
Sarpsborg	60,0			53,0
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andel ungdomsskoleelever som svarte "Ja, jeg er med nå" på spørsmålet: "Er du, eller har du tidligere vært med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger - etter at du fylte 10 år?", i prosent av alle som svarte på dette spørsmålet. Datamaterialet er basert på Ungdata-undersøkelsen, som ble gjennomført i 2017 og 2021 i Larvik. Kommunene i Vestfold og Telemark er nå samkjørt med når undersøkelsen gjennomføres, mens kommuner i andre fylker kan ha andre gjennomføringsår.

Organisasjoner, klubber, lag og foreninger er viktige arenaer for samvær med andre unge, og gir andre erfaringer og læringsbetingelser enn skolen og mer uformelle situasjoner. Det har vært en nedgang fra sist undersøkelse i 2017 fra 67% til 59% i 2021. Dette kan også ha sammenheng med pandemien, da mye av aktiviteten hos lag og foreninger ble lagt ned. Mange lag og foreninger har gitt tilbakemeldinger om at de mistet medlemmer i løpet av pandemien.

På bakgrunn av dette har kommunen, etter pandemien, stimulert med økt medlemsstøtte-sats til lag og foreninger, og klubbene jobber jevnlig med å øke. Idrettsrådet gir tilbakemeldinger på at medlemstallet er på vei opp og nærmer seg situasjonen før pandemien.

Miljø - Miljø, skader og ulykker - God drikkevannsforsyning

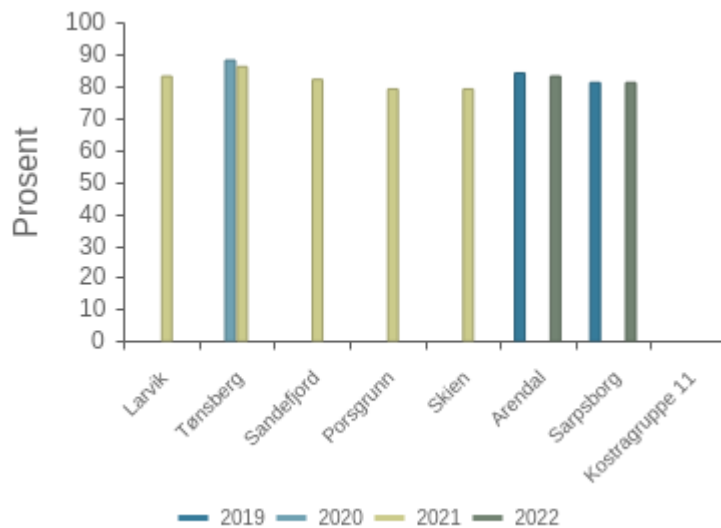

	2019	2020	2021	2022
Larvik	100,0	100,0	100,0	
Tønsberg	99,3	11,0	99,2	
Sandefjord	99,7	98,6	99,5	
Porsgrunn	100,0	100,0	100,0	
Skien	100,0	100,0	100,0	
Arendal	100,0	0,0	100,0	
Sarpsborg	100,0	100,0	100,0	
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andelen personer tilknyttet vannverk (vannforsyningssystem) med ulik kvalitet på drikkevannsforsyningen med hensyn til E.coli og leveringsstabilitet (ikke-planlagte avbrudd i vannforsyningen) i prosent av befolkningen tilknyttet vannverk som forsyner minst 50 personer. Drikkevann fritt for smittestoffer er en vesentlig forutsetning for folkehelsen, og E. coli er en av de mest sentrale parametere for kontroll. Tallene er årlige og omfatter både private og kommunale vannverk.

Larvik kommune har et vannbehandlingsanlegg på Gopledal som forsyner vann av meget god vannkvalitet ut på ledningsnettet. Kommunens vannkilde er Farris. Det er i løpet av 2015 og 2016 laget en relativt omfattende forurensningsanalyse for Farris. Rapporten er utarbeidet av NIVA på oppdrag fra Vestfold Vann IKS, Porsgrunn kommune og Larvik kommune. Larvik arbeider for å sikre god økologisk og kjemisk tilstand på vannforekomstene, og har veldig tilfredsstillende resultater når det gjelder drikkevann. Kommunen deltok i semifinalen for Østlandets beste drikkevann i 2022 (arrangert av Norsk Vann og Norsk Kommunalteknisk Forening).

Miljø - Miljø, skader og ulykker - Trygt i nærmiljøet. Ungdata

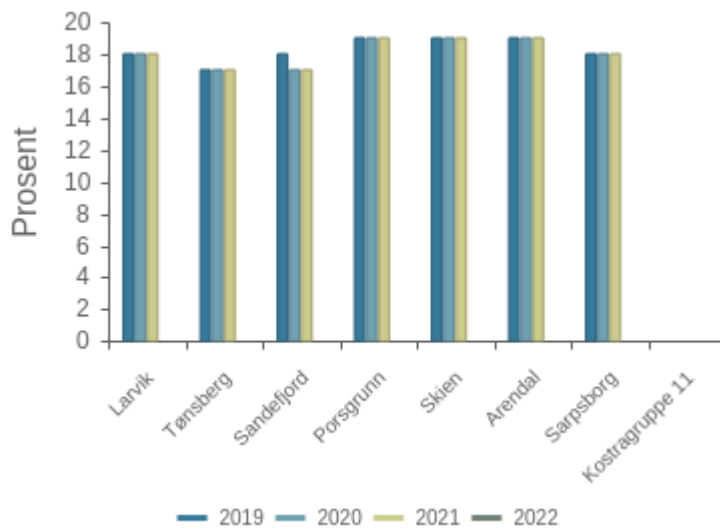
	2019	2020	2021	2022
Larvik			83,0 %	
Tønsberg		88,0 %	86,0 %	
Sandefjord			82,0 %	
Porsgrunn			79,0 %	
Skien			79,0 %	
Arendal	84,0 %			83,0 %
Sarpsborg	81,0 %			81,0 %
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser prosentandel ungdomsskoleelever som svarer «Ja, svært trygt» eller «Ja, ganske trygt» på spørsmålet «Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?», i prosent av alle som svarte på spørsmålet. Datamaterialet er basert på Ungdata-undersøkelsen, som ble gjennomført i 2017 og 2021 i Larvik. Kommunene i Vestfold og Telemark er nå samkjørt med når undersøkelsen gjennomføres, mens kommuner i andre fylker kan ha andre gjennomføringsår.

Barn og unge bruker lokalmiljøet i større grad og på en annen måte enn foreldrene. Trygge og sunne lokalmiljøer er derfor særlig viktig for denne aldersgruppes velferd og utfoldelse. Barn og unge kan ha andre meninger enn voksne om hva som gir livskvalitet på hjemstedet.

83 % av ungdommen i Larvik oppgir at de føler seg trygge. Larvik har hatt en økning på 1 % siden sist undersøkelse i 2017. Larvik ligger lavere enn Tønsberg, men litt høyere enn Sandefjord, Porsgrunn og Skien. Larvik kommune legger blant annet til rette for blant annet ordningen med natteravn i nærmiljøene, ulike steder, som handler om å være til stede for barn og unge når de ferdes ute på kveld- og nattestid. Videre jobber miljøarbeidere med oppsøkende ungdomsarbeid der ungdommen oppholder seg.

Oppvekst og levekår - Oppvekst og levekår - Barn av enslige forsørgere

	2019	2020	2021	2022
Larvik	18,0	18,0	18,0	
Tønsberg	17,0	17,0	17,0	
Sandefjord	18,0	17,0	17,0	
Porsgrunn	19,0	19,0	19,0	
Skien	19,0	19,0	19,0	
Arendal	19,0	19,0	19,0	
Sarpsborg	18,0	18,0	18,0	
Kostragruppe 11				

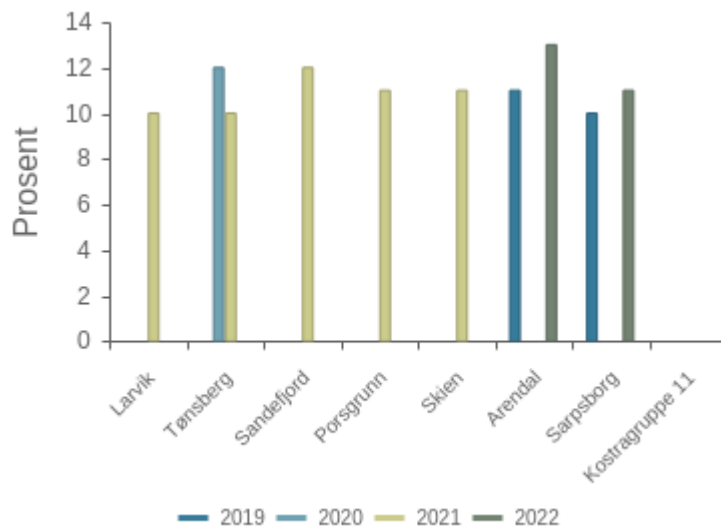
Indikatoren viser andelen barn 0-17 år som det utbetales utvidet barnetrygd for, i prosent av alle barn 0-17 år som det utbetales barnetrygd for. Statistikken viser 3 års glidende gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for overlappende 3-årsperioder).

I Larvik har dette vært stabilt de siste årene. Larvik ligger nokså jevnt med sammenlignbare kommuner.

Barn av eneforsørgere antas å være en potensielt utsatt gruppe, både økonomisk og sosialt. Det er en del risikofaktorer knyttet til det å vokse opp med en eneforsørger. Eneforsørgere har ofte mindre ressurser i form av dårligere økonomi og mindre tid til barna. Dette kan føre til at barna ikke kan delta i sosiale aktiviteter og at tiden med tilgang på en voksen er mindre. Dermed er det viktig at kommunen legger til rette for at barn og unge har et mangfoldig tilbud av aktiviteter, som også er et innsatsområde i temaplan for folkehelse, idrett, fysisk aktivitet og frivillighet

(<https://www.larvik.kommune.no/media/ovjlskol/temaplan-for-folkehelse-idrett-fysisk-aktivitet-og-frvillighet-fiff.pdf>) Lavterskel og gratis aktiviteter gjennom blant annet Aktiv Larvik og gratis utstyrssentral som BUA er viktige virkemidler for å utjevne den sosiale ulikheten.

Helserelatert adferd - Helserelatert adferd - Alkohol, har vært beruset, ungdom

	2019	2020	2021	2022
Larvik			10,0	
Tønsberg		12,0	10,0	
Sandefjord			12,0	
Porsgrunn			11,0	
Skien			11,0	
Arendal	11,0			13,0
Sarpsborg	10,0			11,0
Kostragruppe 11				

Andel ungdomsskoleelever som svarer «1 gang», «2-5 ganger», «6-10 ganger» eller «11 ganger eller mer» på spørsmålet om de det siste året (de siste 12 månedene) har «drukket så mye at du har følt deg tydelig beruset».

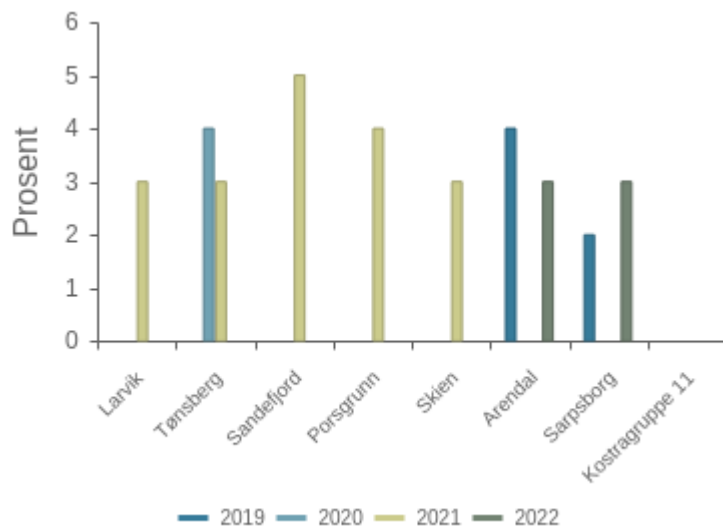
Det har vært en nedgang i ungdomsbruk av alkohol siden årtusenskiftet, men det er fremdeles unge som drikker, og da særlig mot slutten av tenårene. På slutten av ungdomsskolen har omtrent én av fire opplevd å ha vært beruset. Det store flertallet har dermed ikke vært beruset i løpet av ungdomsskolen.

I Larvik er det 10 %, som er likt med Tønsberg og lavere enn Sandefjord, Porsgrunn og Skien.

Larvik er en Av-og-til kommune, som jobber med alkove. Det er også fokus på ungdommenes alkoholforbruk ved at politiet og Larvik kommune tilbyr foredrag om ungdom og rusmidler. Målgruppen er foreldre og foresatte med barn som begynner på ungdomsskolen

<https://www.larvik.kommune.no/skole-og-utdanning/aktuelt/foredrag-for-foreldre-om-nysgjerrig-ungdom/> .

Helserelatert adferd - Helserelatert adferd - Cannabisbruk, ungdom - andel (prosent, standardisert)

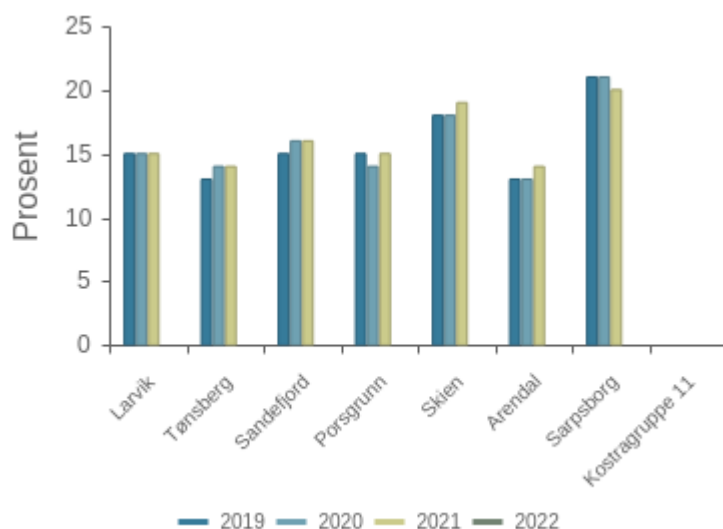
	2019	2020	2021	2022
Larvik			3,0	
Tønsberg		4,0	3,0	
Sandefjord			5,0	
Porsgrunn			4,0	
Skien			3,0	
Arendal	4,0			3,0
Sarpsborg	2,0			3,0
Kostragruppe 11				

Andel ungdomsskoleelever som svarer «1 gang», «2-5 ganger», «6-10 ganger» eller «11 ganger eller mer» på spørsmålet om de det siste året (de siste 12 månedene) har «brukt hasj/marihuana/cannabis» i prosent av alle som svarte på dette spørsmålet.

Cannabis er det vanligste narkotiske stoffet. Om det å prøve hasj eller marihuana - isolert sett - er farligere enn å debutere tidlig med alkohol er i dag omdiskutert. Det at alkohol er et legalt og sosialt akseptert rusmiddel, mens hasj er forbudt, utgjør uansett en viktig forskjell.

Larvik ligger likt med Tønsberg og Skien, men lavere enn Porsgrunn og Sandefjord.

Oppvekst og levekår - Oppvekst og levekår - Bor trangt, 0-17 år

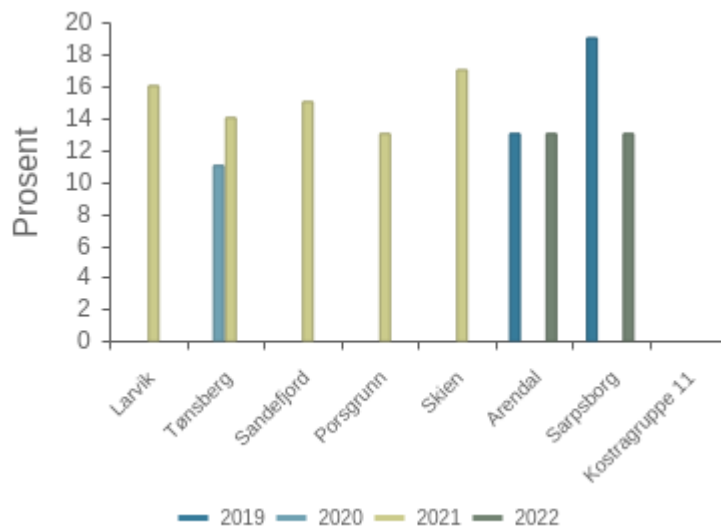

	2019	2020	2021	2022
Larvik	15,0	15,0	15,0	
Tønsberg	13,0	14,0	14,0	
Sandefjord	15,0	16,0	16,0	
Porsgrunn	15,0	14,0	15,0	
Skien	18,0	18,0	19,0	
Arendal	13,0	13,0	14,0	
Sarpsborg	21,0	21,0	20,0	
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andelen i prosent av personer i privathusholdninger som bor trangt. Å bo trangt er definert som følgende: 1. Antall rom i boligen er mindre enn antall personer eller én person bor på ett rom, og 2. Antall kvadratmeter (p-areal) er under 25 kvm per person. I tilfeller hvor det mangler opplysninger om antall rom eller p-areal, vil husholdninger regnes som trangbodde dersom en av de to betingelsene er oppfylt.

Larvik har vært stabil på 15 % de siste årene og ligger signifikant lavere enn landet som helhet ifølge folkehelseprofilen (<https://www.fhi.no/hn/folkehelse/folkehelseprofil/>)

Helserelatert adferd - Helserelatert atferd - Lite fysisk aktive. Ungdata

	2019	2020	2021	2022
Larvik			16,0	
Tønsberg		11,0	14,0	
Sandefjord			15,0	
Porsgrunn			13,0	
Skien			17,0	
Arendal	13,0			13,0
Sarpsborg	19,0			13,0
Kostragruppe 11				

Andel ungdomsskoleelever som svarte et av alternativene «1-2 ganger i måneden», «sjelden» eller «aldri» på spørsmålet: "Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?", i prosent av alle som har svart på dette spørsmålet.

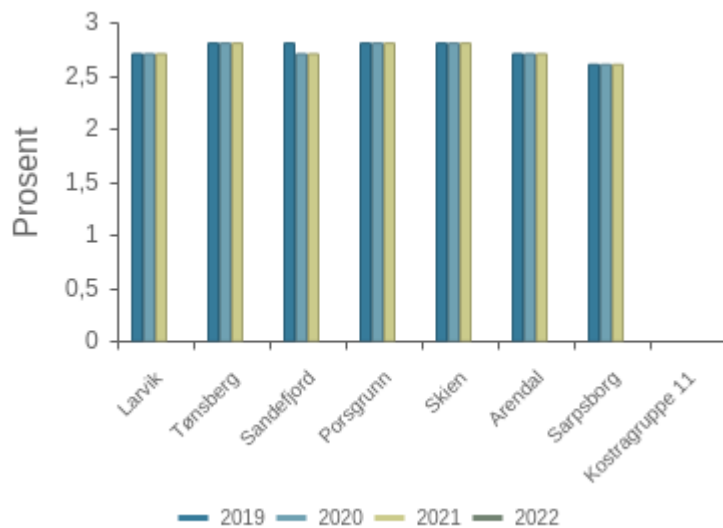
Regelmessig fysisk aktivitet i barne- og ungdomsårene er viktig for normal vekst og utvikling. Det virker også positivt på den psykiske helsen, konsentrasjon og læring. Regelmessig fysisk aktivitet i ungdomsårene ser også ut til å være viktig for å skape gode vaner for resten av livet.

Fysisk aktivitet er viktig i forebygging av en rekke plager og sykdommer som overvekt og fedme, type 2-diabetes, hjerte- og karsykdommer, muskel- og skjelettplager og enkelte kreftformer. Overvekt og fedme er i ferd med å bli et stort helseproblem i de fleste land, også i Norge. Erfaring viser at det for de fleste er vanskelig å oppnå varig vektreduksjon når man først har blitt overvektig. Forebygging av overvekt er derfor av stor betydning.

I Larvik er det 16 % som oppgir at de er lite fysisk aktive. Det er flere enn i Tønsberg, Sandefjord og Porsgrunn, men færre enn i Skien. Det er viktig med gode vaner tidlig i livet. En satsing på dette område er programmet Liv og røre, som innføres i grunnskole, hvor målet er en time fysisk aktivitet daglig. I dette programmet fremmes helse, trivsel og inkludering som grunnlag for læring og livsmestring gjennom økt

fysisk aktivitet, sunne og inkluderende måltider og bedret psykososialt miljø
(<https://www.larvik.kommune.no/helse-og-mestring/folkehelse/liv-og-roere-i-grunnskolen/>).

Oppvekst og levekår - Oppvekst og levekår - Inntektsulikhet, P90/P10

	2019	2020	2021	2022
Larvik	2,7	2,7	2,7	
Tønsberg	2,8	2,8	2,8	
Sandefjord	2,8	2,7	2,7	
Porsgrunn	2,8	2,8	2,8	
Skien	2,8	2,8	2,8	
Arendal	2,7	2,7	2,7	
Sarpsborg	2,6	2,6	2,6	
Kostragruppe 11				

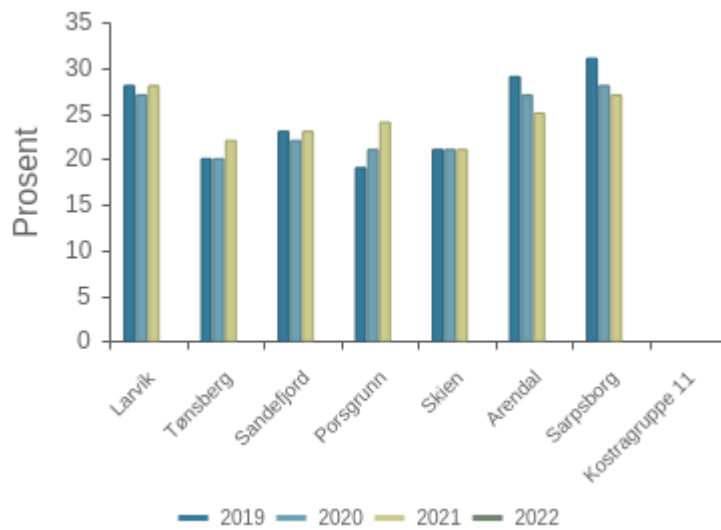
Inntekt og økonomi er grunnleggende påvirkningsfaktorer for helse. Likheter i fordelingen av økonomiske ressurser påvirker antakelig andre samfunnsmessige forhold positivt. Man kan anta at stor økonomisk ulikhet i et samfunn kan lede til økt kriminalitet, kulturelle forskjeller og politiske konflikter mellom ulike grupper i samfunnet. Indikatoren viser inntekten til den som har den 90 % høyeste inntekten i befolkningen sammenlignet med den som har den 10 % laveste inntekten. Inntektsulikheten i Larvik ligger jevnt med sammenligningskommunene.

Stor inntektsulikhet i en kommune kan være en pekepinn på at det også er store sosiale helseforskjeller i kommunen. De siste 30 årene har alle inntektsgrupper i landet fått bedre helse, men helsegevinsten har vært størst for personer med lang utdanning og høy inntekt. For eksempel har denne gruppen høyere forventet levealder enn personer med kortere utdanning og lavere inntekt. Særlig de siste ti årene har helseforskjellene økt, det gjelder både fysisk og psykisk helse, og både barn og voksne. Sosial ulikhet i helse er en av de to største hovedutfordringene i fylket

(https://www.vtfk.no/globalassets/vtfk/dokumenter/opplaring-og-folkehelse/folkehelse/regionale-planer/handlingsprogram-folkehelse-2023_080323.pdf) og er et satsingsområde innenfor det kommunale temaplanen for folkehelse, idrett, fysisk aktivitet og frivillighet

(<https://www.larvik.kommune.no/media/ovjlskol/temaplan-for-folkehelse-idrett-fysisk-aktivitet-og-frivillighet-fiff.pdf>)

Oppvekst og levekår - Oppvekst og levekår - Laveste mestringsnivå i lesing, 5. klasse

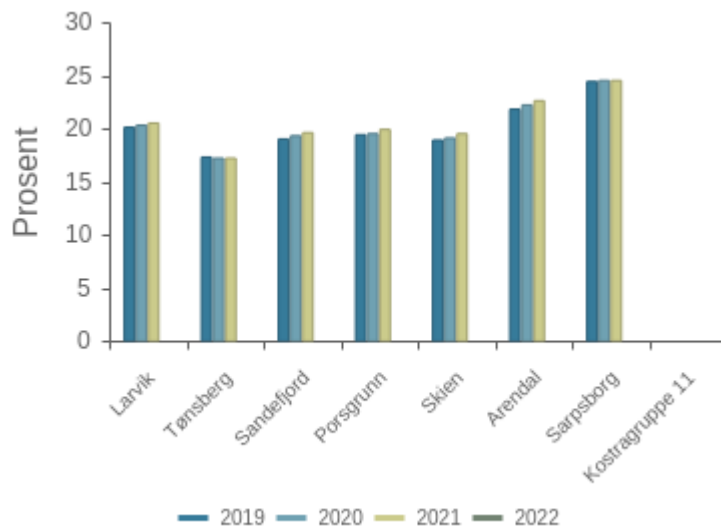

	2019	2020	2021	2022
Larvik	28,0	27,0	28,0	
Tønsberg	20,0	20,0	22,0	
Sandefjord	23,0	22,0	23,0	
Porsgrunn	19,0	21,0	24,0	
Skien	21,0	21,0	21,0	
Arendal	29,0	27,0	25,0	
Sarpsborg	31,0	28,0	27,0	
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andel 5. klassinger på det laveste mestringsnivået i lesing, i prosent av alle 5. klassinger som tok nasjonale prøver. Kommunens tall omfatter elever som er bosatt i kommunen. Statistikken viser 3-års glidende gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for overlappende 3-årsperioder).

Å kunne lese er en verdi i seg selv, for opplevelse, engasjement og identifikasjon. Det er også et nødvendig grunnlag for læring i de fleste fag. Larvik har en høyere andel som er på det laveste mestringsnivået enn sammenlignbare kommuner og høyere enn fylket og landet for øvrig, ifølge folkehelseprofilen. Lesing som grunnleggende ferdighet i alle fag, er hovedsatsing for Larvik kommune neste år. Dette i samarbeid med USN.

Oppvekst og levekår - Oppvekst og levekår - Mottakere av uføreytelser (45-66 år)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	20,1 %	20,3 %	20,5 %	
Tønsberg	17,3 %	17,2 %	17,2 %	
Sandefjord	19,0 %	19,3 %	19,6 %	
Porsgrunn	19,4 %	19,5 %	19,9 %	
Skien	18,9 %	19,1 %	19,5 %	
Arendal	21,8 %	22,2 %	22,6 %	
Sarpsborg	24,4 %	24,5 %	24,5 %	
Kostragruppe 11				

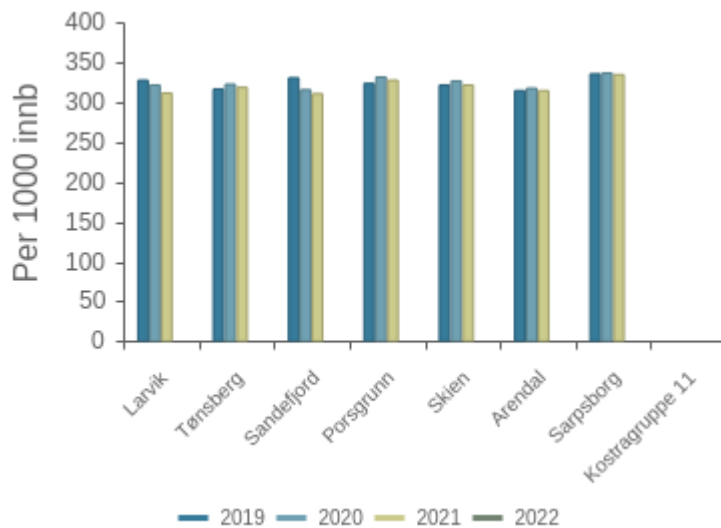
Indikatoren viser andel personer som mottar uføreytelser samlet, varig uførepensjon og arbeidsavklaringspenger i prosent av befolkningen i alderen 45-66 år. Arbeid gir tilgang til viktige helsefremmende ressurser som sosiale relasjoner, identitet, personlig vekst, og økonomisk trygghet. Høy sysselsetting der også personer med redusert arbeidsevne har et arbeid å gå til, vil være positivt for folkehelsen. Gruppen som mottar uføreytelser er en utsatt gruppe helsemessig (fysisk og psykisk) og materielt. Hvor mange som mottar uføreytelser er en indikator på helsetilstand, men må ses i sammenheng med næringslivet, utdanningsnivået og jobbtilbudet i kommunen.

Grupper som står utenfor arbeidsliv og skole har oftere dårligere psykisk helse og mer usunne levevaner enn de som er i arbeid. De siste ti årene har andelen som får sykemelding og uføretrygd vært høyere i Norge enn i andre OECD-land. Økte helseproblemer i befolkningen kan ikke forklare dette. Årsakene til sykefravær og uførepensjon er vanskelige å fastslå.

Larvik ligger over landsgjennomsnittet (<https://khs.fhi.no/webview/>) og har hatt en marginal økning de siste årene, men ligger under Arendal og Sarpsborg. I tillegg til arbeidet mot å redusere antallet, er det viktig i folkehelsearbeidet å legge til rette for at denne gruppen mennesker har arenaer hvor de kan være fysisk aktive, oppleve sosial tilhørighet og gjøre noe meningsfylt. Dette er også et innsatsområde i temaplan for folkehelse, idrett, fysisk aktivitet og frivillighet

(<https://www.larvik.kommune.no/media/ovjlskol/temaplan-for-folkehelse-idrett-fysisk-aktivitet-og-frvillighet-fiff.pdf>). Arenaer som blant annet Frisklivssentralen, Verket og frivilligheten er viktige arenaer for å forebygge ensomhet og helseplager.

Helsetilstand - Helsetilstand - Muskel og skjelett

	2019	2020	2021	2022
Larvik	327,0	321,0	311,0	
Tønsberg	316,0	322,0	318,0	
Sandefjord	330,0	315,0	310,0	
Porsgrunn	323,0	331,0	327,0	
Skien	321,0	326,0	321,0	
Arendal	314,0	317,0	314,0	
Sarpsborg	335,0	336,0	334,0	
Kostragruppe 11				

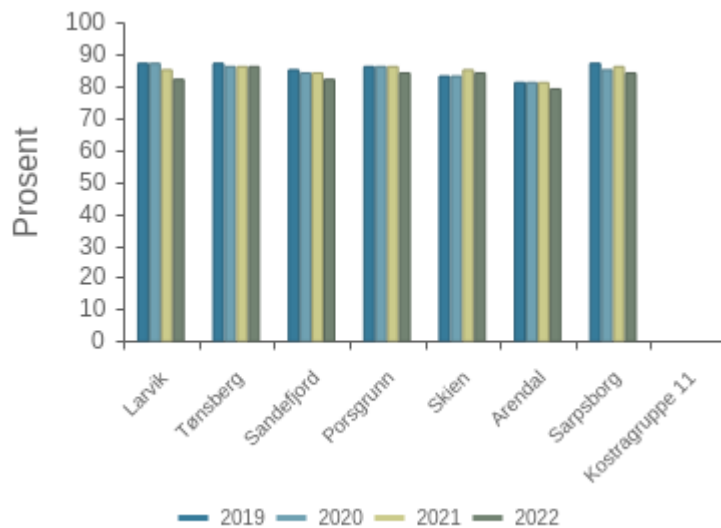
Muskel- og skjelettplager utgjør en stor sykdomsbyrde i Norge. Samfunnskostnadene er store når det gjelder redusert livskvalitet i befolkningen, helsetjenestekostnader og for produksjonstap målt i tapte skatteinntekter. Samlet er denne sykdomsgruppen vanligste årsak til sykefravær og uføretrygd. Det er beskrevet som den diagnosegruppen som «plager flest og koster mest», men medfører ikke betydelig overdødelighet.

Mange sykdommer og plager innen muskel-skjelett kan ha sammenheng med økende alder (eks. artrose), stillesitting og overvekt, men årsaker og risikofaktorer er sammensatte og til dels ukjente. Arbeidsmiljø, psykososiale forhold og sosioøkonomisk status ser også ut til å ha betydning. Smertetilstander som følge av skader i muskler og skjelett vil dessuten gi kroniske lidelser som kan ha innvirkning på arbeidsevne, fysisk funksjon, søvn, psykisk helse og livskvalitet.

Larvik har hatt en reduksjon i antall innbyggere med muskel-skjelettplager, og det er reduksjon i forekomst både i alder 15-24 år og 0-74 år.

Folkehelseinstituttet anbefaler tiltak som utjevner levekårsforskjeller og befolkningstrettede tiltak som fokuserer på blant annet overvekt og levevaner for å forebygge og redusere muskel- og skjelettplager

Oppvekst og levekår - Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse

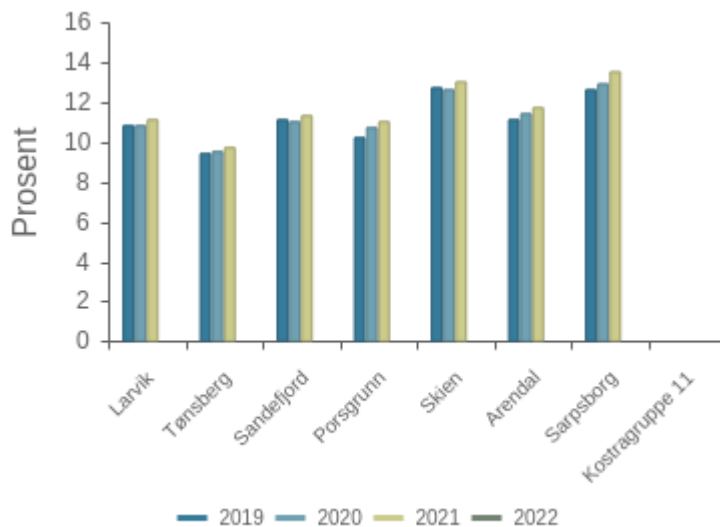
	2019	2020	2021	2022
Larvik	87,0	87,0	85,0	82,0
Tønsberg	87,0	86,0	86,0	86,0
Sandefjord	85,0	84,0	84,0	82,0
Porsgrunn	86,0	86,0	86,0	84,0
Skien	83,0	83,0	85,0	84,0
Arendal	81,0	81,0	81,0	79,0
Sarpsborg	87,0	85,0	86,0	84,0
Kostragruppe 11				

Andel elever som trives godt på skolen i prosent av alle som svarte på undersøkelsen. Kommunens tall omfatter elever som går på skole i kommunen. Statistikken viser 5 års glidende gjennomsnitt. Andelen omfatter de som har svart at de trives godt eller svært godt på spørsmålet "Trives du på skolen?".

Økt trivsel er et sentralt mål for folkehelsearbeidet. For barn og unge er skolen en svært viktig sosial arena. Trivsel på skolen er en av en rekke faktorer som påvirker elevenes motivasjon for å lære, og dermed deres evne til å mestre de utfordringene skolehverdagen gir. Ulike trivselsskapende faktorer, som venner, gode lærere og faglig mestring virker positivt inn på den fysiske og psykiske helsen. Motsatt vil et belastende eller stressende skolemiljø øke risikoen for psykiske helseproblemer.

Larvik ligger likt med Sandefjord og litt under Porsgrunn, Skien, Tønsberg og Sarpsborg, men litt høyere enn Arendal. Antall elever som opplever krenkelser/mobbing har gått betydelig ned. Dette er likevel fortsatt et område Larvik kommune har stort fokus på. Helsefremmende prinsipper skal ha stort fokus de neste årene og bakes inn i den nye Kvalitetsplanen. Dette omhandler bla. elevmedvirkning og elevaktiv læring (inkl. fysisk aktiv læring).

Oppvekst og levekår - Oppvekst og levekår - Vedvarende lavinntekt (husholdninger) (0-17 år) (EU60)

	2019	2020	2021	2022
Larvik	10,8	10,8	11,1	
Tønsberg	9,4	9,5	9,7	
Sandefjord	11,1	11,0	11,3	
Porsgrunn	10,2	10,7	11,0	
Skien	12,7	12,6	13,0	
Arendal	11,1	11,4	11,7	
Sarpsborg	12,6	12,9	13,5	
Kostragruppe 11				

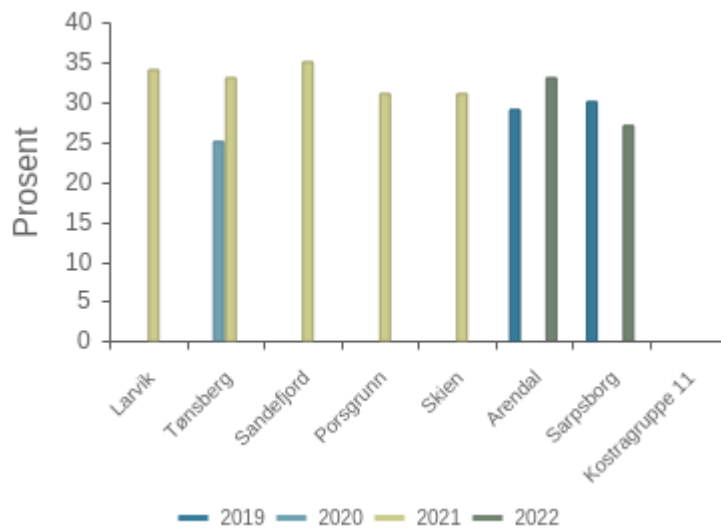
Indikatoren viser personer i husholdninger med inntekt under 60 % av nasjonal medianinntekt, beregnet etter EU-skala. Husholdninger med en brutto finanskapital på 1 G (gjennomsnittlig grunnbeløp i året) eller mer regnes her ikke som lavinntektshusholdninger. Årlige tall.

Inntekt og økonomi er grunnleggende påvirkningsfaktorer for helse, og forskning har vist at det er en sammenheng mellom inntektsnivå og helsetilstand. Lav inntekt øker sannsynligheten for dårlig selvopplevd helse, sykdom og for tidlig død. I tillegg har det å vokse opp i familier som over tid har lavinntekt stor betydning for barnas helse og velferd.

Det er en høyere andel i Larvik enn landet som helhet som bor i husholdninger med inntekt under 60 % av nasjonal medianinntekt. Larvik ligger høyere enn Tønsberg, jevnt med Porsgrunn og Sandefjord, men lavere enn Skien, Arendal og Sarpsborg.

Innsatsområde mot denne utfordringen blir den samme som beskrevet under indikatoren; Mottakere av uføreytelser.

Helsetilstand - Helsetilstand - Søvnproblemer, ungdom

	2019	2020	2021	2022
Larvik			34,0 %	
Tønsberg		25,0 %	33,0 %	
Sandefjord			35,0 %	
Porsgrunn			31,0 %	
Skien			31,0 %	
Arendal	29,0 %			33,0 %
Sarpsborg	30,0 %			27,0 %
Kostragruppe 11				

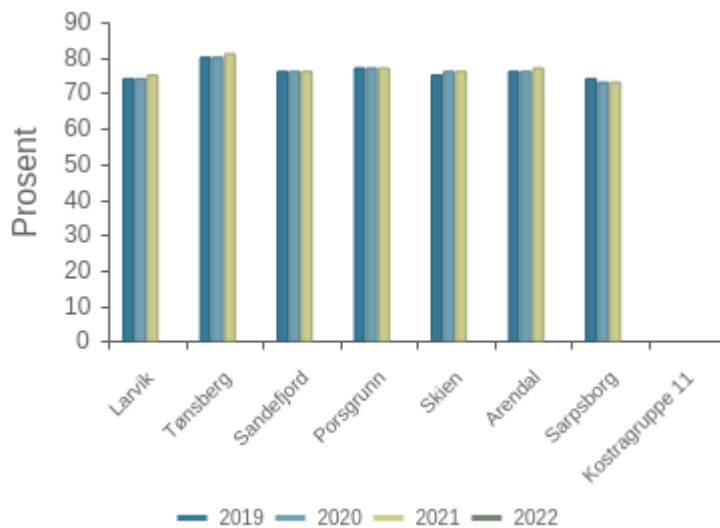
Søvnvansker er blant de vanligste helseplagene i befolkningen og et debutsymptom ved de fleste psykiske lidelser. Rundt en av tre voksne sliter ukentlig med søvnen, mens inntil 15 prosent av den norske befolkningen har insomni av mer langvarig art.

Personer som lider av søvnvansker, rapporterer oftere om redusert livskvalitet og dårligere mestringsstrategier. Søvnvansker er forbundet med nedsatt kognitiv og intellektuell fungering, og kroniske søvnvansker øker risikoen for å utvikle psykiske og somatiske plager. Flere norske undersøkelser har vist at søvnvansker er en sterk og uavhengig risikofaktor for både langtidssykefravær og varig uføretrygd (Hdir).

Flere studenter og unge voksne sier at de har søvnproblemer nå enn tidligere, og spesielt øker andelen som forteller at de har mye søvnvansker. Samtidig har bruken av sovemedisiner økt blant ungdom og unge voksne (FHI).

34 % av ungdommene i Larvik svarer at de enten har vært ganske mye plaget eller veldig mye plaget av søvnproblemer den siste uken, i ungdomsundersøkelsen 2021. Dette ligger over Tønsberg, Skien og Porsgrunn, men under Sandefjord. Søvn har fått større fokus i skolesammenheng nå enn tidligere, og det tilbys søvnkurs på Frisklivssentralen.

Oppvekst og levekår - Oppvekst og levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39 år

	2019	2020	2021	2022
Larvik	74,0	74,0	75,0	
Tønsberg	80,0	80,0	81,0	
Sandefjord	76,0	76,0	76,0	
Porsgrunn	77,0	77,0	77,0	
Skien	75,0	76,0	76,0	
Arendal	76,0	76,0	77,0	
Sarpsborg	74,0	73,0	73,0	
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andel personer med videregående eller høyere høyeste fullførte utdanning i prosent av alle med oppgitt utdanningsnivå.

Det er veldokumenterte sammenhenger mellom utdanningsnivå, materielle levekår og helse. Utdanningsnivået henger også sammen med risikofaktorer for hjerte- og karsykdommer: røyking, BMI, blodtrykk og kolesterol. Forskjellene er uavhengig av alder.

Larvik har lavere andel med høyere utdanning enn landet som helhet, og ligger også litt lavere enn de andre sammenlignbare kommunene, bortsett fra Sarpsborg. Det har vært en økning på 1%-poeng fra 2020 til 2021. Her igjen er satsingen; Våre unge, som har et mål om få flere unge i alderen 15 til 25 år til å gjennomføre videregående opplæring og komme ut i arbeidslivet, en viktig faktor. (<https://www.larvik.kommune.no/skole-og-utdanning/vaare-unge/>).